

MUSIAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

MAYIS

MAYIS 2025

ISBN
978-625-95737-1-7

Baskı / Cilt
MAVİ OFSET
www.maviofset.com

MÜSİAD
Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği
Ataköy 7-8-9-10 Mah. E5 Yanyol Cad.
No.4 Çobançeşme, Bakırköy / İSTANBUL
T: 0212 395 00 00 - 444 0 893
F: 0212 395 00 01
www.musiad.org.tr

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.
MÜSİAD'ın izni olmaksızın alıntı yapılamaz ve logosu kullanılamaz.

MÜSİAD

Adına Sahibi Genel Başkan
Mahmut ASMALI

Genel Başkan Yardımcısı
Osman ÇALIŞKAN

**Kurumsal İlişkiler ve İletişim
Komisyonu Başkanı**
Tahir TULUK

**Kurumsal İlişkiler ve İletişim
Komisyonu Başkan Yardımcısı**
Tarık GÖR

Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet Akif ALTAN

Yapım
MÜSİAD Kurumsal İlişkiler ve
İletişim Birimi

Kreatif Direktör
Ahmet Emre KÜME

Editör
Mustafa Halil AYDIN

Yayın Ekibi
Emir Furkan GÜNDOĞDU
Ömer BEKTAŞ
Ömer Faruk ERGEL
Muhammed Emin VATANSEVER
Yusuf DİLBER

Katkıda Bulunanlar
Doç. Dr. Şefik MEMİŞ
Adem DÖNMEZ
Rıdvan Kadir YEŞİL
Serkan SARICAN

Takdim	7
Sunuş	9
Önsöz	11
Kuruluş Öncesi Dünya ve Türkiye'de Ekonomik Değişim Süreci	14
Hayriye Tüccarı'ndan MÜSİAD'a	22
Kuruluşu destekleyen iki lider: Erbakan ve Erdoğan	28
MÜSİAD'ın Farkı Anadolu	37
28 Şubat: MÜSİAD'ın Ateşle İmtihanı	42
Başkanlarla MÜSİAD'ın Gelişim Tarihi	53
Sabah Namazıyla Gelen Logo	55
Kurucunun Hikâyesi: Kuruluşun Hikâyesi: (Erol YARAR)	57
Dün pazar yeri, bugün dernek...	60
Sohbet Karbuz Anlatıyor	65
MÜSİAD yerine İSİAD!	69
Çerçeve Okulu	72
Var Olma Mücadelesiyle Geçen Yıllar (Bayram Ali BAYRAMOĞLU)	75
Sansasyonel olaylarla dolu bir dönem...	78
En iyi savunma, saldırıdır	82
Ahmet Yıldırım Anlatıyor	87
Sükûnetin Başlangıcı: 3 Kasım 2002	90
Muhalefetten İktidara (Prof. Dr. Ömer BOLAT)	95
e-Muhtıraya ilk tepki MÜSİAD'dan	98
Kerim Altıntaş Anlatıyor	104
AK Parti İktidarı ve MÜSİAD	113
Yabancı Sermaye için MÜSİAD açılımı	115
Raporlar ve Sektörlerle Yükseliş (Ömer Cihad VARDAN)	119
Adım Cihad, ben savaşmayı, mücadeleyi severim	121
Murat Yalçıntaş Anlatıyor	126
Anayasa Taslağı Benzersiz Bir Çalışmaydı	134
MÜSİAD'ın raporları, itibarıydı...	136
Ulusalda Küresele: Büyüyen Aile ve Hedefler (Nail OLPAK)	141
MÜSİAD'ın İki Temel Değeri	144
Büyük Projeler: Yerli Otomobil ve Uçak	151
Mahmut Önügören Anlatıyor	154
MÜSİAD'da Logo Değişimi	157
Güzel Bir Problem: Sığmamak ve Yeni Binanın Hikâyesi	160
Bir Milletin Direniş Hikâyesi: 15 Temmuz	164
Hasan Büyükdede Anlatıyor	173

Krizlere Dirençli, Geleceğe Hazır (Abdurrahman KAAN)	175
MÜSİAD'ın temel ruhu değişmez	176
Mehmet Erdoğan Anlatıyor	183
MÜSİAD'dan Kudüs Çıkarması	188
Pandeminin Gölgesinde: MÜSİAD EXPO 2020	190
Mehmet Yıldız Anlatıyor	194
Yeniden Bir ve Beraber (Mahmut ASMALI)	197
Yeniden Bir ve Beraber	198
Serdar Çam Anlatıyor	203
6 Şubat Depremi ve MÜSİAD	205
Deprem Bölgesinde Umudu Yaşatmak	214
Cihangir Bayramoğlu Anlatıyor	216
Ekonomiyle Diplomasıyı Buluşturan Yeni Yol: Ticari Denge = Siyasi Denge	230
Engin Mehmet Özertan Anlatıyor	232
İş Dünyasının Kalbi 100. Sayısında	234
MÜSİAD'ın Teşkilat Yapısı	239
Genç MÜSİAD	268
MÜSİAD Kadın	274
UTESAV	278
Uluslararası İş Forumu (IBF)	282
MÜSİAD EXPO	286
MÜSİAD Karz-ı Hasen Sandığı	292
Vizyoner	294
Çerçeve Dergisi	298
SAMEKS	300
Türkiye'nin Gücü Ödülleri	302
MÜSİAD Ticaret Ofisi	306
MÜSİAD INVEST	308
MÜSİAD Connect	310
MÜSİAD TV	312
İlk durak, Moskova...	316
Ümmet Meselelerine Hassasiyet	319
Pasaportu MÜSİAD çıkarttı	325
STK Olarak MÜSİAD	326
Kadim Değerlerden Geleceğe	328

Biz, “Bir ve Beraber”
olmanın ne demek
olduğunu bilen ve
bununla hareket eden
bir camiaıız.

Mahmut ASMALI
MÜSİAD Genel Başkanı

TAKDİM

Bizler, zamanın ruhunu yakalamış bir fikrin ve davanın; azimle, inançla ve adanmışlıkla nasıl bir kuruma dönüştüğünün canlı şahidiyiz. Bazı kurumlar, sadece bir çatı görevi görmez, aynı zamanda bir inşa sürecini temsil eder. MÜSİAD, işte böyle bir inşa hareketidir. 1990 yılında bir davanın ortağı olan 12 inanmış ve gönüllü iş adamının "hem ticaretin, hem ahlakın yolunu birlikte yürüyelim" duasıyla kurduğu bu teşkilat, 35 yıldır aynı istikamette yol alıyor. Bu eser de işte o kutlu yürüyüşün hafıza kayıdıdır.

MÜSİAD kurulurken Anadolu sermayesinin ötekileştirilmiş ruh hâlini kırarak; bir özgüven hareketi oldu. Türk ekonomisinin bir tekel veya bir zümre ekonomisi olmadığını, Anadolu'nun çalışkanlığı ve zihni temelleriyle bir geleneğin temsilcisi olduğunu gösterdi. MÜSİAD ülkemizde sadece iş yapma biçimini değil, iş ahlakını da yeniden tanımlamak istedi. Büyüklerimizi yola çıkaran bu fikir basit ama derindi. Helal kazancın, adil ticaretin, emek ve alın terinin, Anadolu sermayesinin yeniden kıymet bulunduğu bir iklim oluşturmak...

Bu anlayışla, ilk günden beri "yüksek ahlak, yüksek teknoloji" şiarımız oldu. O günden bugüne hep aynı çizgide durduk. Medine Pazarı'nın adaletinden ilham aldık, Anadolu'nun Ahilik geleneğini rehber bildik. Bizim davamız nasıl olursa olsun daha çok para kazanma, daha çok zengin olmak değildir. Bizim davamız, Allah'ın emir ve yasaklarını bir an olsun aklımızdan çıkarmadan helal ve meşru yollardan üretmek, ticaret yapmak ve kazancımızı ihtiyaç sahipleri ile paylaşmaktır.

MÜSİAD'ın 35 yılı, sadece sayılarla anlatılamaz. Bu yıllar; birlikte yürüdüğümüz yollar, birlikte kazandığımız tecrübeler, birlikte göğüslediğimiz imtihanlardır. MÜSİAD, 28 Şubat'ta haksızlık karşısında susmayan, 15 Temmuz'da, milletin iradesinin safında dimdik duran, depremlerde, afetlerde sahadaki varlığımızla da ülkemizin ve milletimizin yanında olan kadim bir teşkilattir.

Çünkü biz, yalnızca bir iş dünyası kuruluşu değiliz. Biz,"Bir ve Beraber" olmanın ne demek olduğunu bilen ve bununla hareket eden bir camia'yız. Biz, her kriz anında kenetlenen, sevinci ve kederi birlikte yaşayan büyük bir demeğiz.

Bizim davamız, iş dünyasında ahlakı, ticarete hakkaniyeti, ekonomide bağımsızlığı tesis etmekte ve hamdolsun bugün bu hedefe her zamankinden daha yakınız.

MÜSİAD çatısı altında yürüdüğümüz yollar, inşa ettiğimiz köprüler ve birlikte attığımız adımlar, bu kurumun köklü mirasına yeni halkalar ekledi. Her birinizin emeği, katkısı ve fedakârlığı; MÜSİAD'ı sadece bir iş dünyası kuruluşu olmanın ötesine taşıyarak, büyük bir manevi ve toplumsal değer hâline getirdi.

Bugün dünyanın dört bir yanında bayrağımızı taşıyan Şubelerimizle, Temsilciliklerimizle, Anadolu'dan doğan bu sesi küresel bir vizyona dönüştürüyoruz. İnandığımız değerlerden, ahlaki ilkelerden ve milletimizin ortak hassasiyetlerinden hiç sapmadan bu kutlu yolda yürümeye devam ediyoruz.

Bu büyük yürüyüşte hepimiz birer yolcuyuz. Bugün bizlerin üstlendiği sorumluluklar, yarın bir başka kardeşimizin omuzlarında devam edecek. Mühim olan, bu bayrağı taşıırken hakkıyla, layıkıyla ve en önemlisi de samimiyetle hareket edebilmektir. Bizler emanetçiyiz, esas olan davamızın ve inancımızın baki kalmasıdır. MÜSİAD, nice 35 yıllar boyunca, hak, adalet ve bereket yolunda yürümeye Allah'ın izniyle devam edecektir.

Berberlikle geçirdiğimiz otuz beş yılımızı anlattığımız bu eser, emek veren herkesin alın terini, duasını, hikâyesini barındırıyor. Her sayfası, bir yol arkadaşlığına, bir hayale, bir mücadeleye işaret ediyor. Geçmişten aldığı değerleri bugüne taşıyan büyük bir geleneği bizlere sunuyor. Markalarımızdan, hatıralarımıza, bir davanın acı-tatlı tüm hatıralarına tanıklık ediyor.

35 yıllık büyük birikiminin eser hâline getirilmesinde çalışan ve emek veren tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

35 yıl boyunca bize yol arkadaşlığı eden Türkiye ve dünyanın her yerindeki tüm üyelerimize, kadim başkanlarımıza, emeğini, vaktini, duasını bu yola adanmış herkese, eserde kıymetli görüşleriyle yer alan ve dolaylı yoldan katkı sunan herkese en kalbi şükranlarımı sunuyorum. Vefat eden büyüklerimize Allah'tan rahmet diliyor, emanet ettikleri bu kutlu yürüyüşü daha ileriye taşıma azmimizi yineliyorum.

Bir üye olarak başlayan MÜSİAD yolculuğumuzda, Sektör Kurulu Başkanlığı, Genel Başkan Vekilliği, Karz-ı Hasen Sandığı Başkanlığı ve MÜSİAD Genel Başkanlığı görevini nasip ederek, bu hatıraların içinde yer aldırın; MÜSİAD'ı bize bir yuva kılan Rabbime hamd ediyorum.

Ahî Evran Veli Hazretlerinin buyurduğu gibi: Buraya gelip ahlak ve akıl ile çalışan ve bizi geçen herkesin yolu açık olsun.

Bir ve Beraber nice 35 yıllara... Aynı ruhla, aynı heyecanla, aynı istikamette...

Selam, muhabbet ve hürmetle.

Ulusal ve uluslararası
güçlü teşkilat ağıyla
MÜSİAD, Türkiye'nin
en önde gelen
sivil toplum
kuruluşudur.

Mehmet Akif ALTAN
MÜSİAD Genel Sekreteri

SUNUŞ

MÜSİAD, yalnızca bir sivil toplum kuruluşu değil; bir medeniyet iddiasıdır. Temelinde yüksek ahlak, adalet, erdem ve güven vardır. Kuruluşundan bugüne, Türk iş dünyasında "inançlı, ilkeli ve üretken" bir iş adamı kimliğinin oluşmasında mihenk taşı olmuş; bireysel çabalardan kurumsal vizyona geçişin âdeta lokomotifine haline gelmiştir.

Yalnızca üyelerini değil; aynı zamanda ülkeyi ve toplumu kalkındırmayı hedefleyen bir anlayışla hareket eden MÜSİAD, küreselleşmenin hız kazandığı bir çağda yerelden evrensele yürüyen projeler geliştirmiş; Türkiye'nin dört bir yanındaki teşkilat ağını dünyanın farklı coğrafyalarına da taşımıştır. Bu yaygınlaşma, bir sayı genişlemesinden çok daha fazlasını ifade eder: bir zihniyet ihracıdır, bir değerler sisteminin küresel vizyonda yer bulma çabasıdır.

Bugün geldiğimiz noktada MÜSİAD; yatırım ortamını iyileştiren, girişimciliği teşvik eden, teknolojiye ve AR-GE'ye duyarlı, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmayı odağına alan bir yapıdadır. Sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel sorumluluk taşıyan bir duruşla, "kazancın yalnızca rakamsal değil, aynı zamanda ahlaki ve toplumsal" olduğuna inanan bir camianın adıdır.

Derneğimiz; proje üreten, rapor yazan, çözüm sunan, politika öneren ve her zaman yapıcı olan bir çizgiyi tercih etmiştir. Vizyoner programlardan uluslararası ticaret forumlarına ve genç iş adamı yetiştirme çabalarına kadar ortaya koyduğu her faaliyet; sürdürülebilir bir geleceğin inşasına katkı sunmayı amaçlamıştır.

Bu almanak, işte bu yolculuğun bir özetidir. 35 yıllık emek, birikim ve tecrübenin belgesidir. Sayfalar arasında, yalnızca geçmişin izlerini değil, geleceğin rotasını da göreceksiniz.

Bu kutlu yürüyüşte emeği geçen tüm başkanlarımıza, üyelerimize ve çalışanlarımıza yürekten teşekkür eder; "Bir ve Beraber" geçen 35 yılın hatırasını tarihe not düşerken, gelecek kuşaklara da ilham olmasını dilerim.

Her bölüm hem
kronolojik hem de
tematik bir bütünlük
içinde yapılandırılmış;
okuyucunun hem
bütüncül hem de detaylı
bir okuma yapmasına
imkân tanıyacak şekilde
kurgulanmıştır.

Mustafa Halil AYDIN
Editör

ÖNSÖZ

Bu almanak, MÜSİAD'ın otuz beş yıllık kurumsal hafızasını kayda geçirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kuruluşundan bugüne kadar geçen süre zarfında MÜSİAD, yalnızca ekonomik bir aktör değil, aynı zamanda toplumsal yapının dönüşümüne etki eden bir fikir ve hareket platformu olmuştur. Elinizdeki çalışma, bu dönüşümün hem tarihsel katmanlarını hem de aktör odaklı tanıklıklarını bir araya getirmeyi amaçlayan bir arşiv ve anlatı çabasıdır.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin kritik kırılma anlarına eşlik eden MÜSİAD, 1990'ların başından itibaren alternatif bir kalkınma perspektifini temsil etmiş; sivil toplumun, girişimciliğin, değer temelli iş ahlakının ve yerli üretimin önemini önceleyen bir duruş sergilemiştir. Bu yönüyle MÜSİAD, yalnızca bir iş adamı derneği değil; aynı zamanda Türkiye'nin sosyoekonomik gelişimini anlamak isteyenler için güçlü bir gözlem penceresidir.

Almanak, bu gözlemi disiplinlerarası bir çerçevede gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Kurumsal tarih anlatıları, sözlü tarih görüşmeleri, rapor analizleri, görsel malzeme derlemeleri ve dönemsel belge taramaları bu çerçevede bir araya getirilmiştir. Her bölüm hem kronolojik hem de tematik bir bütünlük içinde yapılandırılmış; okuyucunun hem bütüncül hem de detaylı bir okuma yapmasına imkân tanıyacak şekilde kurgulanmıştır.

Sözlü tarih çalışmaları, bu çalışmanın omurgasını oluşturmaktadır. Geçmiş başkanlar, kurucular, komisyon temsilcileri ve teşkilat mensuplarıyla gerçekleştirilen mülakatlar, birinci elden tanıklıkları içermesi bakımından akademik tarih yazımı açısından kıymetlidir. Bu görüşmeler sadece bireysel hafızaların değil, aynı zamanda kolektif kimliğin de izlerini taşımaktadır.

Bu vesileyle belirtmek gerekir ki bu çalışma yalnızca geçmişini anlatmak için değil; aynı zamanda geleceğe yön göstermek, yeni kuşaklara bir miras bırakmak ve kurumsal kimliği diri tutmak adına yapılmıştır. Hafıza, sadece hatırlamak için değil; hatırlanarak yeniden inşa edilmek içindir. Bu bağlamda almanak, bir kapanıştan ziyade sürekli yenilenen bir belleğin ara durağı olarak okunmalıdır.

Bu çalışmanın, salt bir kurumsal arşiv faaliyeti olmanın ötesinde; MÜSİAD'ın tarihsel seyri, kurumsal zihniyeti ve toplumsal etki alanını yansıtan referans niteliğinde bir kaynak teşkil edeceğine inanıyorum. Hazırlık sürecinde vakit ayırarak tecrübelerini bizlerle paylaşan MÜSİAD'ın kadim başkanlarına şükranlarımı en içten şekilde arz ederim. Ayrıca bu eserin ortaya çıkmasında emeği geçen tüm MÜSİAD emektarlarına ve mesai arkadaşlarıma müteşekkirim.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

MÜSİAD;
erdem, yüksek ahlak ve
güven temelinde yükselen
bir iş dünyası tasavvuruyla
yürütülen bir medeniyet
davasıdır.

Türkiye'nin farkı, 1980'lere kadar dışa kapalı, küresel rekabetten korunan bir ekonomik sisteme sahip olmasıydı

II. Dünya Savaşı'nın sonrasında, kamu harcamalarını artırarak ekonomiyi canlandırmayı benimseyen Keynesyen politikaların Amerikalı iktisatçı Paul Samuelson tarafından revize edilmiş hâli, devlet destekli kalkınma programları uygulanmış ve dünya ekonomileri büyüme açısından altın dönemini yaşamıştı. Bu dönemlerde neredeyse bütün kapitalist ülkelerde en büyük alıcı ve işveren devlet olmuş, piyasanın finansmanı büyük ölçüde devlet kaynaklarıyla ve çoğunlukla para arzını artırarak yapılmıştı. Özel sektör ise genellikle devletle iş yapabildiği ölçüde büyümüşü. Ancak devletin enflasyonist politikalarla piyasayı anormal derecede beslediği bu model, 1970'li yıllarda yüksek enflasyonla birlikte yüksek işsizlik oranlarını ortaya çıkarınca tıkanmış: yaşanan büyük ekonomik durgunluk (stagflasyon) ekonomileri yeni arayışlara zorlamıştı. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere büyük ekonomiler, çözüm olarak devletin piyasadaki çok etkin rolünü en aza indirerek başka bir deyişle piyasa

sürecindeki aktif rolünden geri çekerek bu krizi aşmayı başarmışlardı. ABD'de Reaganomics, İngiltere'de Thatcherism adı altında uygulanan bu politikalar, esasında liberal ekonomik sisteme geri dönüşü temsil etmekteydi.

Türkiye'nin tecrübesi de aşağı yukarı dünyadaki bu gelişmeye paralel bir seyir izledi. Ancak Türkiye'nin farkı, 1980'lere kadar dışa kapalı, küresel rekabetten korunan bir ekonomik sisteme sahip olmasıydı. Öncesi 1923 yılına dayandırılacak olan bu süreç, doğal olarak devlet eliyle zenginleşme örnekleri oluşturmuştu.

1950'lerde daha da belirginleşen bu politikaların temel özelliği, devletin ekonomik faaliyetlere aktif bir şekilde müdahil olması ve ekonominin dış rekabete kapalı bulunmasıydı. Bu yapıyı sürdürmenin temel aracı ise, devletin her alanda yoğun bir şekilde kendini gösteren teşvikleri, müdahaleleri ve yönlendirmeleri olmuştu.

Söz konusu programın iki temel amacı vardı: Birincisi kamu kesiminin küçültülmesi ve ekonomideki etkinliğinin azaltılması; ikincisi de bütün kurum ve kuralları ile serbest piyasa ekonomisine işlerlik kazandırılmasıydı.

Ancak söz konusu ekonomik yapı hem iç politika dinamikleri hem de dış etkenler nedeniyle 1970'li yılların ikinci yarısından itibaren tıkanmış ve ekonomi çok ciddi bir borç kriziyle karşılaşmıştı. 1977 yılından itibaren söz konusu krizin yapısal bir nitelik taşıdığı anlaşılmış, bunun üzerine iç ve dış baskıların da etkisiyle iktisat politikasında köklü bir değişikliğe gidilmişti. 1980 yılı başına gelindiğinde ise "ithal ikameci sanayileşme" modeli, "ihracata dayalı büyüme" modelinin yerine geçmek üzereydi.

Dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden o dönemin başarılı teknokratı Turgut Özal'ın öncülüğünde hazırlanan ve 24 Ocak 1980 kararları olarak bilinen manifesto ile Türkiye dünya ekonomisine entegre olma yoluna, bir daha dönüşü olmayacak şekilde girdi. Siyasi konjonktürün etkisiyle bu projesini yürürlüğe sokma imkânı bulamayan Özal, Reagan ve Thatcher'a, ancak, tek başına

iktidara geldiği 1983 yılından itibaren katılacak ve Özalizm olarak adlandırılan benzer modeli ile liberalleşme ve dışa açılmanın önünü açacaktı.

Söz konusu programın iki temel amacı vardı: Birincisi kamu kesiminin küçültülmesi ve ekonomideki etkinliğinin azaltılması; ikincisi de bütün kurum ve kuralları ile serbest piyasa ekonomisine işlerlik kazandırılmasıydı.

Yeni dönem uzunca bir süredir ülke içi koşul ve limitlerin ister istemez sınırladığı girişimciler için yeni fırsat ve imkânlar getirmişti. Özellikle daha önceki dönemde devlet ile temaslarını mesafeli bir şekilde kuran ve tabiri caizse kendi yağıyla kavrulan Anadolu sermayesi, bu devirde, Özal Hükûmeti tarafından sağlanan fırsat eşitliği ortamında, önüne çıkan imkânları çok iyi değerlendirmiş ve Türkiye ekonomisine önemli katkılar yapmaya başlamıştı.

Turgut Özal çeşitli desteklerle gelişmesini hızlandırdığı Anadolu sermayesinin örgütlenmesi için de ilham kaynağı oldu.

MÜSİAD bu topraklarda yaklaşık 1.5 asır önceden beri yapılmaya çalışılan ve artık küllenen bir hususu, İslami hassasiyetleri olan, inaçlarına bağılı girişimcileri örgütleme ve azınlık olmaktan çıkarma heyecanının külünü yeniden ve bu kez iddialı bir şekilde yakmıştır.

Özal ile gelişen ortam: İmtiyazsız girişimciler çoğalıyor

Özal fırsat eşitliğinin örgütsel boyutunun da olması gerektiğinin bilincindeydi. Bu nedenle, Anadolu sermayesinin bir dernek çatısı altında örgütlenmesini teşvik etmişti. Müslüman girişimciler, devletle kaim değillerdi. Bir başka ifadeyle mütedeyyin İslami girişimcilerin en önemli özellikleri, devletin korumacı ve imtiyaz sağlayıcı uygulama ve desteklerinden bağımsız gelişmeleri idi. MÜSİAD'ın kurucu başkanı Erol Yarar da muhtelif açıklamalarında bu hususu özellikle belirtiyor, bu niteliği, söz konusu girişimcilerin artı bir özelliği ve zenginliği olarak kaydediyordu.

Üyelerinin ve kurucularının ortaya koyduğu perspektif ve beslendikleri kaynak nedeniyle MÜSİAD, Türkiye için daha önce hiç oluşturulmamış genişlikte bir vizyon oluşturmayı başaran tek iş örgütü olmuştu. Dönemin başbakanı başta olmak üzere siyasetçilerin de kurulması için telkinde bulunduğu MÜSİAD, bu nitelikleri sayesinde, zamanla bir işveren örgütü olmanın çok daha ötesine geçmeyi başarmıştı. Bu şekilde MÜSİAD, bir iş örgütlenmesi olmanın yanı sıra, ülkenin ihtiyaç duyduğu etkin bir sivil toplum kuruluşu işlevini de yerine getirmişti. Vesayet sisteminin güçlendiği, militarist söylemlerin hakim olduğu dönemlerde bile hem devlet korumacılığı altında gelişip zenginleşen üyelere sahip olmamanın verdiği güçle hem de evrensel ilkelerle donanmış inançlarından aldıkları kuvvetle, söylenmesi gerekenleri çekinmeksizin ve geri adım atmaksızın dile getirmişti.

Dolayısıyla çok rahatlıkla ifade etmek gerekir ki MÜSİAD, sadece bir işveren örgütü kalıbına sığdırılmaz. Kurulduğu tarihten itibaren hem ülke ekonomisinin hem de üyelerinin menfaatleriyle yakından ilgili bir ekonomik birlik olmasının ötesinde; ülkenin gelenek ve göreneklerine hürmetkâr ve sosyal meselelerde hassas bir sivil toplum kuruluşu olarak da Türk sosyal hayatına çok önemli katkılar yapmıştır. Bu işlev ve katkılara ilerleyen sayfalarda detaylı bir şekilde değinilecektir.

Küllerinden yeniden doğan rüya...

MÜSİAD bu topraklarda yaklaşık bir buçuk asır önceden beri yapılmaya çalışılan ve artık küllenen bir hususu, İslami hassasiyetleri olan, inançlarına bağlı girişimcileri örgütleme ve azınlık olmaktan çıkarma heyecanının külünü yeniden ve bu kez iddialı bir şekilde yakmıştır. MÜSİAD mensupları, bu zor görevi gönüllü bir şekilde üstlenip başarıyla yerine getirmenin yanı sıra, bir rüyanın da peşindedirler. O rüya bu toprakların, bu kültürün eskimeyen bir rüyasıdır: İslam ekonomisi. Mevcut sistem içerisindeki yoğun ve büyük fedakârlıklar gerektiren tempo, MÜSİAD'ın bu rüyanın peşinden gitmesine asla mani olamaz.

Bundan sonra sıklıkla gündeme gelecek olan İslam iktisadı ne anlam ifade ediyordu? Bu alandaki çalışmalarıyla tanınan ünlü iktisatçı Prof. Dr. Ahmet Tabakoğlu İslam iktisadının iki ana başlık altında incelenmesi gerektiğini savunuyordu. Tabakoğlu, kendi ifadesiyle, bu ayrımı ve tanımları şu şekilde izah ediyordu: "Birincisi, geçiş dönemi İslam iktisadı, ikincisi ideal İslam iktisadıdır. Geçiş dönemi İslam iktisadı, hayatı bir veri olarak ele alır ve buradan hareketle İslam iktisadının nasıl gerçekleştirilebileceğini araştırır. (...) İdeal İslam düzeninde varlığı tartışılabilir

birçok konu, geçiş dönemi İslam iktisadında yer bulur. İdeal İslam iktisadı, İslam'ın bütün kurumlarıyla, insanı ve toplumuyla gerçekleştirildiğinin varsayıldığı bir modeldir. Bu model bile Batılı birçok unsurdan etkilenmiş olacağından İslam iktisadı tabiri de tartışmaya açık olacaktır. Kaldı ki kapitalist sınıflı toplumun bir ürünü olan işçi-işveren çelişkisinin ideal İslam düzeni modelinde yeri yoktur.

"İslam başlı başına ekonomik bir sisteme sahip midir yoksa mevcut ekonomik sistemle Müslümanların ilişkisini birtakım kurallarla düzenleyen bir yaklaşıma mı sahiptir?" şeklindeki iki seçeneğe soru, MÜSİAD'ı bu meselenin tam da merkezine yerleştirmektedir. Çünkü MÜSİAD, bir taraftan konuyla ilgili araştırmaları yoğun şekilde destekleyip ödüllendirerek bu ilgisini her zaman canlı ve gündemde tutuyor; diğer yandan da mevcut sistemle Müslümanın ilişkisinde mevcut rekabetçi yaklaşımı İslam ahlakının tezahürü olan dayanışma ile ikame etme noktasında kilit bir rol oynuyordu. Nitekim MÜSİAD'ın İslam ahlakını anlatan "Peygamberin Güzel Ahlakı" isimli kitabı 500 bin adet bastırıp üyelerine ve halka dağıtması, bu hususa verdiği önemi açık bir şekilde göstermekteydi.

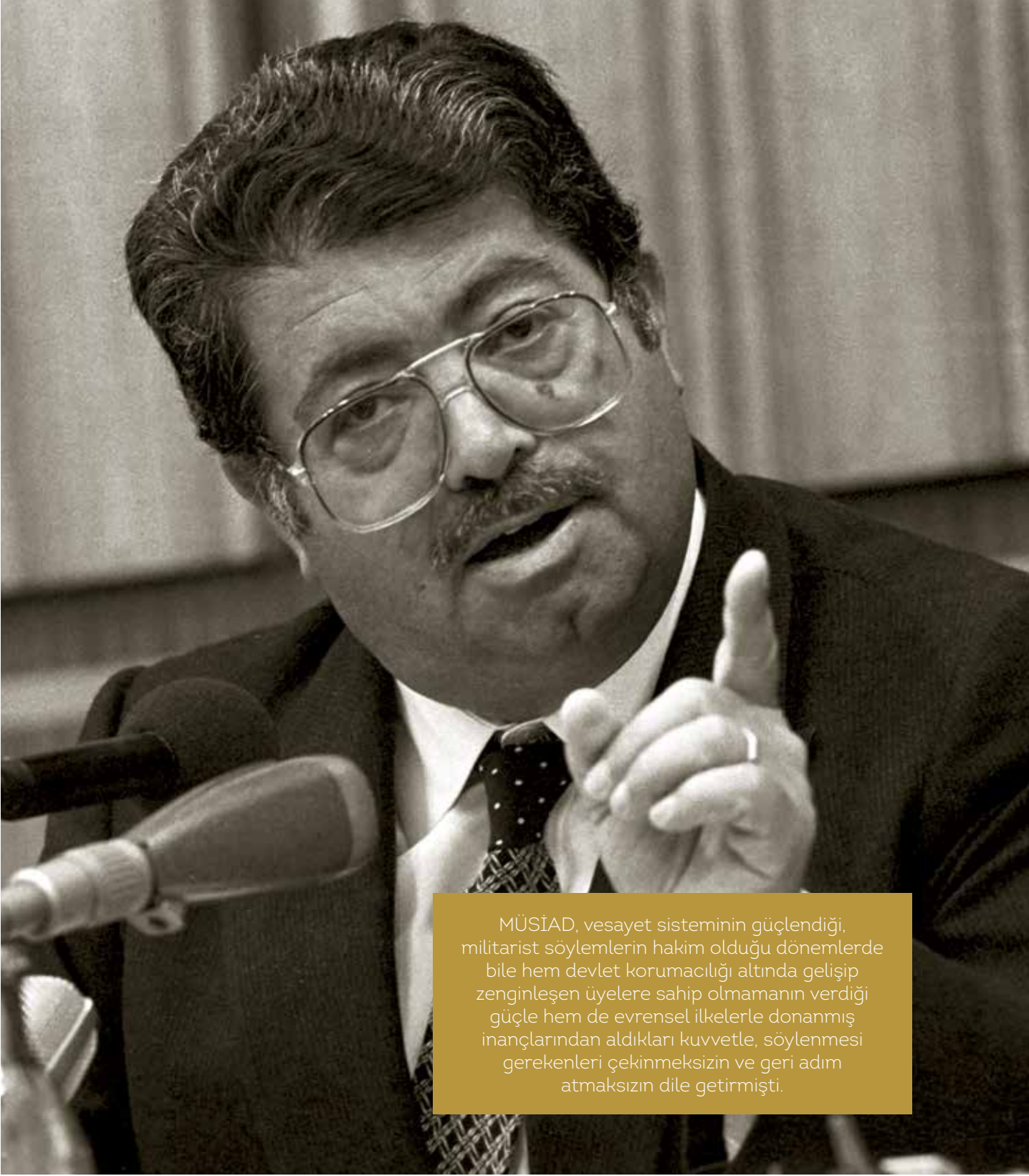

Müslüman, mevcut rekabetçi çatışmacı sisteme iş birlikçi dayanışmacı bir alternatif önermelidir; bunu da ancak organize bir şekilde yapabilir. Daha açık bir ifadeyle; bunu ancak MÜSİAD çatısı altında gerçekleştirebilir. Çünkü kabul etmek gerekir ki, acımasız ve tahammülsüz bir rekabet dünyasında bu şekilde radikal bir yaklaşım değişikliği, Müslüman girişimcinin piyasa içerisinde münferit olarak varlığını sürdürmesini neredeyse imkânsız hâle getirecektir. Rekabet kurallarının geçerli olduğu piyasada bu yaklaşımla ayakta kalabilmek, ancak ciddi bir dayanışma ilişkisi içerisinde birbirini destekleyen bir teşkilatlanma ile mümkün olabilir.

Bu dayanışma ruhunun nasıl yakalayacağını ise Başkan Nail Olpak şu sözlerle ifade ediyordu:

"Bunu nasıl yaparsınız? Bunu yapmanın en güzel yollarından bir tanesi ticaretinizi genişleterek, networkünüzü genişleterek yaparsınız. Bu temel ihtiyaç, doğrudan ve tartışmasız bir şekilde tam da MÜSİAD tarzı bir teşkilatlanmayı işaret etmektedir. Eski başkanlardan Prof. Dr. Ömer Bolat MÜSİAD'ın bu misyonunun farkındaydı ve nasıl gerçekleştirileceğine dair bir önerisi de vardı: "Küçük işletmelerin gelişebilmesi ve ülke ekonomisinin büyümesi için güçlü ortaklıklar kurmaktan başka alternatifimiz yok."

MÜSİAD, vesayet sisteminin güçlendiği, militarist söylemlerin hakim olduğu dönemlerde bile hem devlet korumacılığı altında gelişip zenginleşen üyelere sahip olmamanın verdiği güçle hem de evrensel ilkelerle donanmış inançlarından aldıkları kuvvetle, söylenmesi gerekenleri çekinmeksizin ve geri adım atmaksızın dile getirmişti.

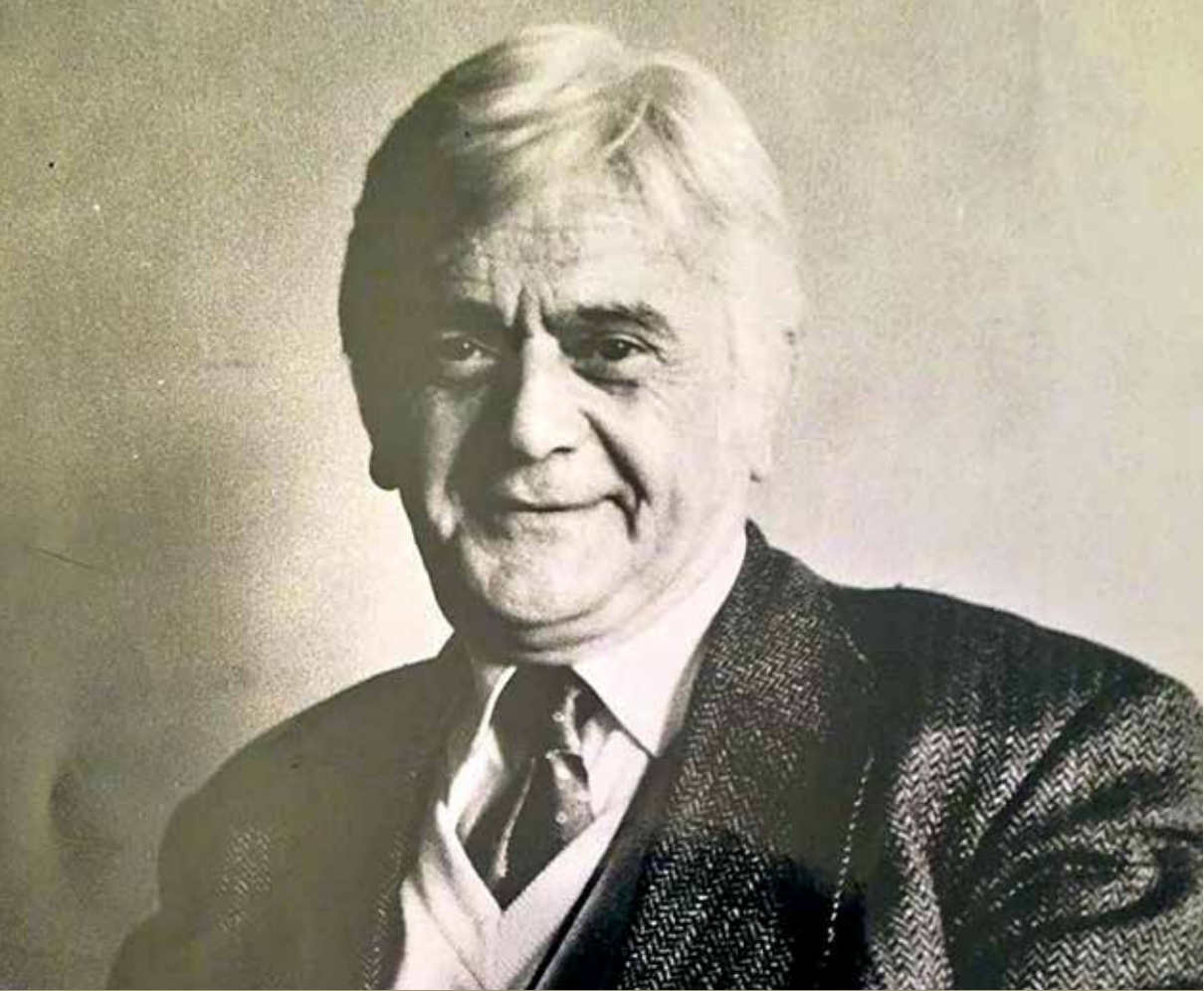
Hayriye Tüccarı'ndan MÜSİAD'a

Türkiye'de yerli girişimciliği koruma ve geliştirme politikalarının başlangıcı, 1820'lerin sonuna doğru ortaya çıkan Hayriye Tüccarlarına dayandırılabilir. Dünya ekonomi tarihindeki en büyük iktisadi dönüşüm olan Sanayi Devrimi'nin gerçekleştirilmesi ve ardından özellikle Avrupa'da elde edilen, yüksek oranlı ve istikrarlı iktisadi büyüme sonucunda Osmanlı reayasındaki Müslümanlar ve Gayrimüslimler arasındaki denge, Müslümanlar aleyhine değişti. Bu gerçeğin altını çizen Osmanlı iktisat tarihçisi Mehmet Genç, Osmanlı Devleti'nin rekabette geriye düşen yerli Müslüman tüccarı destekleyip diğerleriyle aynı seviyeye çekmek için bir proje geliştirdiğini anlatıyor. Genç, Hayriye Tüccarları adı verilen bu proje için şu önemli tespitte bulunuyordu: "Bu, Batı'nın rekabeti karşısında yerli sermayedar oluşturmanın ve onları korumanın ilk girişimidir."

Osmanlı iktisat tarihi uzmanlarının, yeni ekonomik yapının getirdiği rekabet karşısında Müslüman tüccarların ilk teşkilatlanma gayreti olarak niteledikleri Hayriye Tüccarları girişimi, İmparatorluğun son döneminde devlet politikası olarak desteklendi. Hatta desteklemenin ötesinde, onu en varlıklı ve ekonomide en önemli rolü oynayan sivil inisiyatif konumuna getirme hedefi, Osmanlı'nın son dönemine damgasını vuran İttihat ve Terakki yönetimi tarafından hassasiyetle uygulandı.

Bu dönemde izlenen millî iktisat politikası, ekonomide Müslüman-Türk unsuru egemen kılmaya yönelik etkili uygulamalara sahip olacaktı. Millî İktisat düşüncesi Osmanlı İmparatorluğu'nun siyasi olarak son bulmasıyla birlikte nihayete ermemiş; aksine bir süreklilik içinde Cumhuriyet'in erken dönemlerinde düzenlenmiş olan İktisat Kongresi'ne de damgasını vurmuştu. Aslında bu durum, son derece normaldi; çünkü iktisat tarihçileri Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün ekonomik değil siyasi nedenlerden kaynaklandığı kanaatinde idiler. Eldeki istatistikler de bu görüşü kuvvetle destekliyordu.

Sözgelimi Prof. Dr. Şevket Pamuk, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1812 yılında 600 USD olan kişi başına millî gelirin, 1880'de 850 dolara ve 1913'te de 1.200 dolara çıktığını hesaplamıştır. Bu rakamlar, hatırı sayılır bir başarı anlamına gelmektedir. 1812 yılının 600 dolar olan değeri, Batı Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri gibi yüksek gelire sahip ülkelerin kişi başına GSYİH seviyesinin %52'sine tekabül ederken, 1880 için bu oranların Batı Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri gibi yüksek gelire sahip ülkeler ve Asya'nın, Afrika'nın ve Latin Amerika'nın kalkınmakta olan ülkeleri için sırasıyla %39 ve %147, 1913 yılı için de yine aynı kategoriler için sırasıyla %29 ve %168 olarak gerçekleşmiş olduğu tahmin edilmektedir. Kalkınmakta olan bir ekonomi olarak sınıflandırılan

Genç, Hayriye Tüccarları adı verilen bu proje için şu önemli tespitte bulunuyordu:
"Bu, Batı'nın rekabeti karşısında yerli sermayedar oluşturmanın ve onları korumanın ilk girişimidir."

Osmanlı ekonomisinin performansının, kendi benzerlerine kıyasla oldukça yüksek olması, dikkate değer bir başarıdır.

Hâliyle başarılı olarak kabul edilebilecek bu politikaların önemli bir parçası olan millî kalkınmayı sağlamakta öncü rolü üstlenecek millî bir burjuvazi geliştirilmeliydi. İşte bu nedenle olsa gerek, millî burjuvazinin geliştirilmesine yönelik politikaların uygulanmasına Cumhuriyet döneminde de devam edildi. Başka bir deyişle, Cumhuriyet'i kuranların amacı, ekonomiyi millîleştirmeye yönelik programda sebat etmekte.

Ancak bu yaklaşım, yalnızca İstanbul ve Ankara sermayesinin korunması ve geliştirilmesine, Anadolu'nun ihmal edilmesine yönelik politikalarla sonuçlanacaktı.

Çoğunlukla, hatta neredeyse tamamen devlet eliyle ortaya çıkarılan ve sürekli devlet desteğiyle varlığını sürdürebilen kentli bir burjuvazi, Cumhuriyet'in yaklaşık 60 yılı boyunca ekonomide egemenliğini sürdürecekti.

Anadolu sermayesi MÜSİAD'a kadar örgütlenemedi

1923 ile 1983 arası bu dönem, 1950 ile 1960 arası bir nebze istisna tutulursa, Anadolu sermayesinin güçlü bir şekilde mevcut olması noktasında başarısız dönem olarak kabul edilmektedir. Çünkü bu uzun zaman zarfında Anadolu sermayesi devlet tarafından nadiren desteklendi ve fırsat eşitliği noktasında çok ciddi engellerle karşı karşıya bırakıldı. Bu dönemin önemli şahitlerinden biri olan Prof. Dr. Sabahattin Zaim, yaşananları özetlerken, aslında MÜSİAD'ın varlığının ne kadar önemli olduğuna işaret ediyordu.

Sıkıntılı dönemleri bizzat yaşayan Zaim, teşkilatsız olmanın Müslüman iş adamlarını güçsüz bırakıp başarısız kıldığına inanıyordu: "MÜSİAD'ı ve onun yaptıklarını anlatabilmek için 1950'lere kadar geri gitmek gerekiyor. Türkiye'de 1950'lere kadar inançlı kesim, Müslümanlar teşkilatsızdı. Ne ilim sahasında yetişmiş insanları ne de iktisadi sahada bir güçleri vardı. Çünkü Osmanlının son dönemindeki uzun süren savaşlarda Müslümanların ekonomik düzenleri bozulmuş, vasıflı insan gücü yitirilmişti. Gayrimüslimler ise teşkilatlıydı. Müslüman kesim Osmanlılar zamanında sırtını sosyal anlamda devlete dayadığı için teşkilatlanma gereği de duymamıştı. Cumhuriyet döneminde devlet seküler bir yapıya kavuşunca ve halkın arkasından çekilince millet açıkta kalmıştı." Sabahattin Zaim, 1950'lerdeki nispi iyileşmeyi de sosyal alanlarla sınırlandırıyor ve siyasal gelişme ve özgürleşmeye nazaran iş dünyasında önemli bir gelişme olmadığına işaret ediyordu. Ona göre o yılların sağladığı en önemli avantaj, halkın örgütlenme fırsatı

bulmasıydı: "1950'den sonra, 'Söz milletindir' sloganıyla yola çıkan Demokrat Parti iktidarında halk teşkilatlanma fırsatı buldu ve bunu değerlendirdi. İlim sahasında İlim Yayma Cemiyeti kuruldu. Sirkeci'deki Aşir Efendi Caddesi'ndeki tüccar ve sanayiciler tarafından kurulan bu cemiyetin amacı, para kazanmak değil, kazandığını kültüre yatırmaktı. Bunun sonucunda da İmam-Hatip Liseleri kuruldu."

Eğitim ve diğer alanlardaki örgütlenmeyle gayretlerinin müşahhas adımlara dönüşürken, iş dünyasının 1970'lere kadar beklemesi gerekecekti. Ne var ki, Sabahattin Zaim Hoca'ya göre, bu alandaki ilk adımlar Amerikalıların teşvikiyle ve ABD örnek alarak atılmıştı. Hoca, bu konudaki tespitlerini, "1970'lere doğru ABD'lilerin teşvikiyle işveren dernekleri birliği kuruldu. Bu dernekleri Sanayi Kalkınma Bankası'ndaki ve Robert Kolej'deki ABD'lilerle yöneticiler organize ettiler. TUSİAD da başlangıçta komünizmle mücadele amaçlı kurulmuş ve kuruluşunda mütedeyyin insanlar da yer almıştı.

Fakat daha sonra Lions ve Rotaryenlerin ağırlık kazandığı bir kurum oldu. Dolayısıyla yavaş yavaş seküler grupların hâkim olduğu bir iş dünyası oluşmaya başladı" sözleriyle ifade ediyordu. Aslında Zaim Hoca'nın bu ifadeleriyle kastedilen örgütlenme TUSİAD'ın temsil ettiği iş dünyasıydı ve geleneklerine bağlı, inançlı Anadolu sermayesini kapsamıyordu. Dolayısıyla Anadolu sermayesinin bir araya gelip teşkilatlanması için daha bir süre beklemek gerekecekti.

MÜSİAD'ın kuruluşunda desteğini
esirgemeyen Prof. Dr. Necmettin Erbakan
1996 MÜSİAD Ticaret Fuarı'na katılan
isimler arasındaydı.

Özal donemi, ekonomide dışı açılma cesaretinin yanı sıra mütebedeyyin sermayenin de denkleme sokulma cesaretinin gösterildiği bir dönem olmakla tanımlanabilir.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfeñ QR kodu okutunuz.

Turgut Özal Dönemi ve MÜSİAD'ın Kuruluşu

1980'li yıllara kadar "Küçük olsun, ama benim olsun" siyasi yaklaşımıyla âdeta bir "köy ekonomisi" formatında giden Türkiye ekonomisi, bu tarihten itibaren tabir-i caizse artık gözlerini açmaya başlamıştı. Bu vizyon değişiminin mimarı da dönemin önce Başbakanlık müsteşarı, daha sonra da başbakanı olan Turgut Özal'dı.

Özal dönemi, ekonomide dışa açılma cesaretinin yanı sıra mütedeyyin sermayenin de denkleme sokulma cesaretinin gösterildiği bir dönem olmakla tanımlanabilir. Sabahattin Zaim Hoca bu değişimin yansımalarını anlatırken, ilk örgütlenmeler sonrasında mütedeyyin iş adamlarının kendilerini dışlanmış hissettiklerine dikkat çekerek, bir "ötekileştirmeye" işaret ediyordu. Ona göre, mütedeyyin müteşebbislerin dışlanmışlık hisleri yeni bir teşkilatlanma ihtiyacını doğurmuştu ve ilk olarak da 1980'lerin sonunda bazı akademisyenlerin öncülüğünde, İş Dünyası Vakfı kurulmuştu. Sabahattin Zaim Hoca, bu dışlanmışlık hissini ve ilk örgütlenmeyi şöyle anlatıyordu: "Bu durum karşısında mütedeyyin müteşebbisler kendilerini dışlanmış hissettiler ve bir teşkilatlanma gereği duydular. Bunun üzerine Dr. Özcan Bolcan gibi bazı akademisyenlerin de öncülüğünde 1988 yılında İş Dünyası Vakfı kuruldu. Mütedeyyin iş adamları tarafından kurulan ilk teşkilat İş Dünyası Vakfıydı ve ben de ilk kurucu başkanıydım. Fakat İş Dünyası Vakfı çok gelişemedi, çünkü daha çok akademisyenlerden, münevverlerden oluşuyordu. Daha sonra aynı gayeye matuf olarak MÜSİAD kuruldu."

Kuruluşu destekleyen iki lider: Erbakan ve Erdoğan

MÜSİAD'ın kuruluşunda ise Erol Yazar'ın aktif bir rol üstlendiği görülüyordu. Kuruluş öncesi çalışmalar 5 kişiyle başlar. Esas temel ise bir akşam yemeğinde atılır. Türk iş dünyasında silinmez izler ve etkiler bırakacak derneğin kuruluş hikâyesi şöyleydi: "80'li yılların sonlarıydı. Erol Yazar arkadaşları Ali Bayramoğlu, Abdurahman Esmerer ve Natık Akyol ile bir araya gelerek iş dünyasının yeni bir örgüte ihtiyacı olduğunu konuşuyorlardı. Beyoğlu'ndaki Hacı Abdullah Lokantası'nda yapılan bu buluşmalar, MÜSİAD'ın da ilk temellerini atıyordu. 9 Mayıs 1990 tarihine gelindiğinde dernek kurulmuş, başkanlık koltuğuna da Erol Yazar oturmuştu. Kısa bir süre sonra da İstanbul dışındaki ilk şubesini Kayseri'de açtı. Hızlı bir şekilde ülke çapında örgütlenme çalışmalarına başlayan MÜSİAD, üye olmanın zorunlu olduğu ticaret, sanayi ve borsalar istisna tutulursa, az zaman içinde Türkiye'nin en yaygın iş adamı kuruluşu olmayı başardı.

Kurucu Başkan Erol Yazar, o yılları anlatırken, çok önemli bir tespitte bulunuyor ve MÜSİAD'ın kuruluşu öncesinde müteaddiyin camianın iki önde gelen siyasetçisinin bu yönde beklentileri olduğunu beyan ediyordu. Bu iki siyasetçi, Türkiye'de siyaseti deriden dönüştüren hareketin liderleri olarak öne çıkacak olan Necmettin Erbakan ve

Recep Tayyip Erdoğan'dı. Her iki lider de özellikle Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'deki dönüşümün siyasi arenadaki öncülerini olurlarken, MÜSİAD da bu dönüşümün iş dünyası tarafını temsil edecekti. Yazar, bu durumu şöyle anlatıyordu:

"O dönemde rahmetli Erbakan Hoca'nın iş adamlarını bir araya getirme çalışmaları vardı. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'la yaptığımız toplantılar vardı. Bu toplantıların neticesinde bir iş adamları çatı örgütü oluşturulmasının faydalı olduğu görüşü ağırlık kazanmıştı iş adamı camiasında." Yazar'ın ifadeleri de ortaya koyuyor ki, MÜSİAD'ın daha kurulma fikri aşamasında sözü geçen iki liderin çok önemli katkıları olmuştu. Erdoğan'ın MÜSİAD'la ilgisi sadece desteklemekle kalmayacaktı. Eski başkanlardan Ömer Cihad Vardan'ın verdiği bilgiye göre Recep Tayyip Erdoğan, MÜSİAD'ın ilk şeref üyesi olacaktı.

Kuşkusuz İslami hassasiyetlere sahip girişimcilerin kurdukları işletmelerin sayısının artmasında ve gittikçe etkinlik kazanmalarında Turgut Özal'ın liderliğini yaptığı Anavatan Partisi'nin (ANAP) sağladığı fırsat eşitliği ortamının çok önemli bir rolü olmuştu. Ömer Bolat, bu gerçeğin altını çizirken, MÜSİAD kurulduktan sonra Turgut

“O dönemde rahmetli Erbakan Hoca’nın iş adamlarını bir araya getirme çalışmaları vardı. Sayın Cumhurbaşkanımız Tayyip Erdoğan’la yaptığımız toplantılar vardı. Bu toplantıların neticesinde bir iş adamları çatı örgütü oluşturulmasının faydalı olduğu görüşü ağırlık kazanmıştı iş adamı camiasında.”

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Özal'ın dernek çalışmalarına verdiği desteği anmadan geçmiyordu: "Rahmetli Turgut Özal'ın MÜSİAD'ın çalışmalarına verdiği önemi ve bu çalışmalara olan ilgisini her zaman saygıyla, minnetle yâd ediyoruz."

MÜSİAD'ın kuruluşu, mütedeyyin müteşebbislerin yanı sıra işçi, memur, emekli, çiftçi ve esnaflar arasında da müjdeli bir haber olarak karşılanmıştı. Muhafazakar ve dini değerleri önemseyenler, "bizim ocağımız, bizim yuvamız" mesabesinde bir ilgi göstermişlerdi. Siyasi alanda ise MÜSİAD'ın kuruluşu, dönemin cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı heyecanlandırmış ve her türlü desteğini vermişti. Çünkü Özal, mevcut statükoyu değiştirmek istiyor, bu amaçla sürekli alternatifler geliştirmeye çalışıyordu.

Elbette sadece Özal değil, başka siyasiler de MÜSİAD'a yakın desteklerini sunmuşlardı. Ömer Bolat destek verenleri şu şekilde anlatıyordu "Siyasi alanda ise o zaman mevcut statüko yapısına karşı sürekli alternatifler geliştirmeye çalışan rahmetli Turgut Özal Cumhurbaşkanıydı, (MÜSİAD'ın kurulması) onu heyecanlandırmıştır ve de manevi desteğini vermiştir. Yine aynı şekilde Refah Partisi çevrelerinde de çok büyük heyecan uyandırmıştır, onlar da destek vermiştir. Rahmetli Yazıcıoğlu'nun bulunduğu grup destek vermiştir. Anavatan Partisi içinde de mütedeyyin bir kesim tarafından destek verilmiştir. Ama en güçlü üye ve teşkilatlanma açısından manevi desteği daha çok Refah Partisi kitleleri içinden görmüştür."

Turgut Özal'ın MÜSİAD'ın kurulması için bizzat verdiği desteği, eski TÜSİAD başkanlarından Feyyaz Berker de teyit ediyordu. Feyyaz Berker, kendisiyle yapılan bir söyleşide, bir gün TÜSİAD'ın kurucularından olan Erol Yazar'ın babası Özdemir Yazar'a 'Oğlunla konuş, üye olsun TÜSİAD'a' dediğini aktarıyordu. Ne var ki, bu girişiminden bir sonuç alamamıştı. Bunun üzerine Berker, bizzat Erol Yazar'ı arayarak onunla buluştuğunu ve uzun bir sohbetin ve teklifin ardından Erol Yazar'ın, şu cevabı verdiğini söylüyordu: "Çok güzel şeyler yapıyorsunuz, ama ben angaje oldum". Feyyaz Berker, o günleri hatırlarken, "Çünkü Turgut Özal MÜSİAD'ın kurulmasını teşvik etmişti" diyordu. Nitekim MÜSİAD üyeleri ile yapılan görüşmelerde Turgut Özal'ın adı hep minnetle anılıyordu.

Bunların yanında, Avrupa'da çalışan işçilerden toplanan ve Türkiye'ye aktarılan dövizler önemli bir birikim kaynağı oldu. 80'li yıllar genel olarak ticari sermaye, yurt içinde üretilen ve yurt dışından getirilen yeni kaynaklarla güçlendiriliyordu. Ama bu yıllar, bu güçlendirme girişimlerine rağmen dış rekabette zorlanılan bir dönem

olmuştu. Türkiye artık dışa kapalı bir köy ekonomisinden, dışa açık ve küresel ekonominin parçası olan bir ekonomiye evrilmenin düğmesine basmıştı. Bu ortam iş adamlarının geleneksel tutumlarını değişime zorladığı gibi, oluşan boşluk ve fırsat alanlarıyla da yeni iş adamı grupları için yeni yatırım imkânları oluşturmuştu.

Bu dönüşüm, 90'lı yıllarda MÜSİAD gibi yeni şemsiye örgütlerinin, özellikle Anadolu'da hızlı sanayileşme sürecine giren bölgelerde kurulan değişik SİAD'ların oluşumuyla yeni ve farklı bir boyut kazandı.

1980'li yıllardaki ekonomik ve sosyal dönüşümün mimarı olan ANAP hükûmeti, dört siyasal eğilimi birleştirme iddiasına dayalı ana politikası temelinde, yeni iş adamı gruplarının siyasal ve bürokratik kadrolarla daha uyumlu bir şekilde ve hatta iş birliği içerisinde hareket etmelerine zemin hazırladı. Bu dönemde yürürlüğe giren özel finans kurumları ile ilgili düzenlemeler, muhafazakâr Anadolu sermayesinin finansal açıdan daha rahat hareket etmesine ve faaliyet alanlarını genişletip sınır ötesine taşımasına yardımcı oldu. Büyük sermaye çevrelerine karşın,

Böylece Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) bir sivil toplum okulu olarak gelecek nesilleri "inanç, ahlak, ilke, değer" zincirinde yetiştirmek amacıyla 9 Mayıs 1990 tarihinde bir grup kanaat önderi, aydın, iş adamı ve sanayici tarafından kuruldu.

Türkiye ekonomisindeki girişim sayısının neredeyse tamamını (%99'undan fazlasını) ve istihdam potansiyelinin de %75'inden fazlasını temsil eden KOBİ'lere yönelik bir sivil inisiyatif henüz bulunmamaktaydı. İşte MÜSİAD'ı kurmak için yola çıkanlar bu imkânı ve boşluğu fark ettiler ve doldurmak için harekete geçtiler.

Böylece Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) bir sivil toplum okulu olarak gelecek nesilleri "inanç, ahlak, ilke, değer" zincirinde yetiştirmek amacıyla 9 Mayıs 1990 tarihinde bir grup kanaat önderi, aydın, iş adamı ve sanayici tarafından kuruldu.

Elbette, böylesine büyük bir ideal ile yola çıkan MÜSİAD'ın kuruluş haberinin, o dönemin büyük gazetelerinde, kuruluş tarihinden yaklaşık 10 ay sonra yayınlanması, egemen medyanın MÜSİAD'a ve temsil ettiği kesime ilgisizliğini gösteriyordu. Sözelimi "TÜSİAD'dan sonra MÜSİAD da kuruldu" başlıklı haberin giriş cümlesi, çok açık bir küçümseme taşıırken, Ali Bayramoğlu'na atfedilen son cümle ise yanlışlıklar ihtiva ediyordu: "Sanayici ve işadamları derneklerinin MÜSİAD'ı da kuruldu. MÜSİAD Başkanı Erol Yazar kamuoyunda Müslüman Sanayiciler olarak anılmalarına rağmen, açık adlarının, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği olduğunu belirtti. Başkan Yardımcısı Ali Bayramoğlu da gazetelere benzer açıklamalarda bulundu."

Bu durum, yani maksatlı ilgisizlik MÜSİAD'ın işinin ne kadar zor olduğunu ortaya koymaktaydı. Ancak MÜSİAD zoru başarmaya azimliydі. Bu zorun nasıl başarıldığının şahidi olan Sabahattin Zaim Hoca, o günleri şöyle anlatıyordu: "Sekülerleşen iş dünyasında milletin değerlerini benimseyen müteşebbisler tarafından kurulan MÜSİAD, başarılı bir müessese oldu. İş Dünyası Vakfı, Eyüp'te hâlâ devam ediyor, fakat yapıları kanunla sınırlandırıldığı için gelişemiyor. MÜSİAD ise demekti ve dernekler de gelişmeye müsaitti. Bu gelişmede Erol Yazar, Ali Bayramoğlu ve Nafik Akyol gibi müteşebbisler lokomotif görevini yerine getirdiler."

Başta MÜSİAD olmak üzere bu yeni ekonomik sivil toplum kuruluşları, geleneksel değerlerle uyumlu bir siyasal kararlılığa gereksinim hissetmekteydiler. Zaman içinde bu yönde bir sistemsel dönüşüm talebini öne çıkardılar. Özellikle muhafazakâr siyasetin 90'lı yılların ikinci yarısından itibaren güç kazanmasına paralel olarak, bu örgütler taleplerini siyasetin merkezine ilettiler. 1994 yerel seçimlerinde Refah Partisi'nin Ankara ve İstanbul gibi iki büyük metropolde belediye yönetimlerine gelmesi de bu iş adamlarının gelişmelerine yardımcı oldu. Ömer Bolat, katkı ve desteğin altını, "Yine Refahyol Hükûmeti döneminde Rahmetli Sayın Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın ve hükûmetinin yakın ilgisini biliyoruz" sözleriyle çiziyordu.

Bu zorun nasıl başarıldığının şahidi olan Sabahattin Zaim Hoca, o günleri şöyle anlatıyordu: "Sekülerleşen iş dünyasında milletin değerlerini benimseyen müteşebbisler tarafından kurulan MÜSİAD, başarılı bir müessese oldu."

CERCEVE

Üreten ve insan odaklı bir ekonominin iş dünyamızdaki önemini anlatmak, medeniyet değerlerimizi yaşatıp güçlü ve hür bir ses olmak için iki ayda bir yayımlanmaya başladı.

MÜSİAD Ailesi Büyüyor

Kurulduğu günden itibaren yerelde teşkilatlanma çalışmalarına büyük önem veren MÜSİAD, Anadolu'daki ilk şubesini 1991 yılında Kayseri'de açtı.

25 ülkenin iş dünyasından işadamlarının oluşturduğu IBF (International Business Forum - Uluslararası İş Forumu) kuruldu.

1990

1991

1992

1993

1993

1995

2002

2007

Tohum Toprağa Düşüyor

MÜSİAD, bir grup erdemli iş adamının başlattığı onurlu bir sivil toplum kuruluşu hareketidir.

MÜSİAD Küreselleşiyor

Küresel ölçekte çalışmalarını sürdüren MÜSİAD, ilk yurt dışı şubesini 1993 yılında Almanya'nın Köln şehrinde açtı.

Kurumsallaşma Yolunda

Tohumları 1990 yılında Mecidiyeköy'de atılan MÜSİAD, 2007 yılında Söğütözü'deki yeni Genel Merkez binasına taşındı.

İlk Fuar Heyecanı!

MÜSİAD, ilk fuarını İzmir'de açtı ve büyük bir serüven başladı. MÜSİAD'ın en önemli faaliyeti olan MÜSİAD Fuarı, EXPO adıyla da buluşarak Avrupa'nın en büyük Ticaret Fuarı oldu.

MÜSİAD Gençleşiyor!

Genç MÜSİAD, ülke ekonomisine sosyo-kültürel yapısına faydalı olabilme gayreti ile kuruldu.

Sanayi ve hizmet sektöründe yer alan işletmelerin makroekonomik verilere ulaşılmasını amaçlayan bir endeks oluşturan MÜSİAD, Satınalma Müdürleri Endeksi ismiyle SAMEKS'i yayımlamaya başladı.

100. SAYI

Çerçeve Dergisi 1993 yılından bu yana, Türkiye ve dünyadaki iktisadi konulara belirli bir perspektif çizen Çerçeve Dergisi 100'üncü sayısını yayımlayarak büyük bir sürdürülebilirlik örneği gösterdi.

MÜSİAD Yeni Evinde

Türkiye'nin en büyük STK'sı MÜSİAD, modern ve güçlü Türkiye'ye yakışan, yeni Genel Merkez binasına taşındı.

2008

Halkın İradesinin Yanında

MÜSİAD, E-muhtıra gibi kriz dönemlerinde, halkın iradesinin yanında demokrasiden tavır aldı.

2012

2017

Kadın Eli

Kadın girişimci potansiyelinin nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için hayata geçirildi.

MÜSİAD
kadın

2018

2021

2025

MÜSİAD Büyümeye Devam Ediyor

Yurt içi ve yurt dışında 14.000'i aşan üyesi ile yurt içinde 83 irtibat noktası bulunan, yurt dışında 85 farklı ülkede toplamda 183 nokta ile hizmet veren büyük bir aile.

MÜSİAD

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

MÜSİAD'ın farkı:
ANADOLU

Milliyet'in naklettiği "Kur'an'ı köşe ofisine taşımak" başlıklı haberde, MÜSİAD ve üyelerinin, "Kapitalist sistemin Türkiye için en iyi seçenek olduğuna inandığını ama bunu Kur'an'da yer alan prensiplere uygun olarak yürütmeyi amaçladıkları" ileri sürülüyordu.

Kur'an'ı köşe ofisine taşımak

Prof. Dr. Sabahattin Zaim'in yukarıda bahsettiği TÜSİAD ile MÜSİAD arasındaki mevzi farkı, uygulama da sık sık bariz şekilde ortaya çıkıyordu. MÜSİAD esas olarak mütedeyyin girişimciye, Anadolu sermayesine dayalı bir dernek olurken, TÜSİAD ise hep suyun öteki tarafındaki dernek olarak bilinecekti. Dünya Gazetesi'ndeki bir değerlendirmede bu iki dernek, tam da bu farklılığı simgesel bir şekilde dile getirecek şekilde sözcüklere dökülüyordu:

"TÜSİAD İstanbullu, MÜSİAD Anadolulu" Sadece Türk basınında değil, dünya basınında da bu ayrım yapılmaktaydı. Amerikan Business Week dergisi MÜSİAD'ı öven bir haberinde, onu "İslami değerlere bağlı olan sanayiciler ve idarecilerin TÜSİAD'a alternatifi" olarak tarif ediyordu. Milliyet'in naklettiği "Kur'an'ı köşe ofisine taşımak" başlıklı haberde, MÜSİAD ve üyelerinin, "Kapitalist sistemin Türkiye için en iyi seçenek olduğuna inandığını ama bunu Kur'an'da yer alan prensiplere uygun olarak yürütmeyi amaçladıkları" ileri sürülüyordu. Haberde, "MÜSİAD üyelerinin alkol kullanmadıkları, kumar oynamadıkları belirtilmekte ve kazançlarının bir bölümünü hayır işlerinde kullandıkları ifade edilmekte" idi. MÜSİAD ile ilgili Anadolu kimliğine dayandığı vurgusunu da "1800 üyesinin büyük çoğunluğu Anadolu kökenli, orta büyüklükteki işletmelerin sahibi genç iş adamları" ibaresiyle yapıyordu.

Bu iki örgütün farklı düşünceleri, ekonomi ile ilgili bazı konularda özellikle ortaya çıkıyordu. Bir beyanatında, yüksek faiz ve enflasyonun ülke ekonomisine verdiği zararı dile getiren Ali Bayramoğlu, faiz ve enflasyon konusunda bütün sivil toplum kuruluşlarının aynı görüşte olduğunu belirterek, bir tek TÜSİAD'ın farklı görüş savunmasını şiddetle eleştiriyordu. Bayramoğlu, TÜSİAD'ın halkın çıkarlarına göre hareket etmediğini şu cümlelerle açıkça dile getiriyordu: "Bir tek TÜSİAD ayrı telden çalıyor. Orkestra içinde gıygıy yapıp değil, notalara göre çalmayı öğrenirlerse, Türkiye için daha iyi olur."

TÜSİAD eski başkanlarından Muharrem Kayhan, MÜSİAD'ın üstlendiği misyonla ilgili olarak tereddütlerini ifade ederken, bu farklılığın da altını çizmiş oluyordu. "İş âleminde sermayenin büyük, küçük, İstanbul, Anadolu, kırmızı, yeşil gibi ayrımlara konu olmasını yanlış buluyorum."

Bir başka örnek de MÜSİAD'ın AK Parti hükûmetini popülist politikalar geliştirmekle eleştiren TÜSİAD'ı taraflı bulmakla itham etmesiydi. MÜSİAD, bu yaklaşımıyla, hükûmetten yana tavır alıyor ve TÜSİAD'ın eleştirilerini haksız ve insafsızca bulduğunu açıkça ifade etmekten kaçınmıyordu. Üstelik bu "insafsızlık" AK Parti iktidarının üzerinden 6 ay geçmeden yapıyordu. Başkan Bayramoğlu "MÜSİAD, evvelki iktidara kayıtsız şartsız yıllarca tahammül edenlerin, hükûmete tanınan sürenin dolduğu iddialarını da ucuz tehditler olarak görmektedir" diyerek, mevzi farklılığının altını bir kez daha çiziyordu. MÜSİAD'ın TÜSİAD aksine Anadolu'da örgütlenmiş olması da oryantasyon farkını açıkça ortaya koyuyordu.

MÜSİAD'ın MÜ'sü ya da “Müslüman olmaktan gurur duyuyoruz”

MÜSİAD'ın kuruluşunu takip eden yıllarda en çok tartışılan konu, kısaltmanın başındaki, MÜ'nün neyi ifade ettiğiydi. Müstakilliğin ilk harfleri olan MÜ kimilerince, Müslümanlığı ifade ediyordu. Kurucu Başkan Erol Yazar, Müslüman olarak tanımlanmanın kendilerine gurur verdiğini, ancak MÜ'nün Müslüman anlamında kullanılmasının maksatlı bir uygulama olduğunu belirterek, müstakillik kelimesine vurgu yapıyordu. Aslında bu husus, MÜSİAD'ın 2004'teki bir raporunda çok net bir şekilde vuzuha kavuşturulmuştu: “Biz piyasada Müslüman Sanayici ve İşadamları olarak da algılanıyoruz. Bizim Müslümanlıktan bir rahatsızlığımız yok. Ancak, Türkiye gibi nüfusunun yüzde 99'unun Müslüman olduğu bir ülkede Müslümanlık artı bir ayrıç olamaz.”

Bu konuda Prof. Dr. Ömer Bolat tarafından anlatılan ilginç bir hikâye, MÜ ifadesinin Müslüman olarak algılanmasının toplumda bir karşılığı olduğunu açıkça gösteriyordu. Derneğin kuruluşundan itibaren dernek içerisinde hep aktif rol üstlenen Prof. Dr. Ömer Bolat'a göre, bu tabirin ilk kullanımı bir cami imamına aitti: “TÜSİAD'ın eğitim raporuyla alakalı kamuoyunda bir infial oluşunca bir gün Tahtakale'de camilerin

birinde Cuma namazında imam vaaz verirken cemaate oldukça tepkili... Ve Tahtakale'de, Sultanhamam'da da birçok müteedeyin esnaf düzeyinde, tüccar düzeyinde girişimciler var. İmam cemaate çıkışıyor, diyor ki: onların TÜSİAD'ı var da siz niye MÜSİAD'ı kuramıyorsunuz, kursanıza MÜSİAD'ı. Bu gerçek bir hikâye... Ben bu hikayeyi o vaazda bulunan bir cemaat mensubundan dinlemiştim.”

Cüneyt Ülsever ise, müstakillik kelimesine çok farklı bir açıdan yaklaşıyor, müstakilliği yıllarca merkezden beslenmeye alışan iş dünyasının aksine, kendi girişimcilik ruhundan beslenmek olarak ifade etmeyi tercih ediyordu. Bunu da Turgut Özal ile başlayan dışa açık ekonominin oluşturduğu atmosferden yararlanarak somutlaştırıyordu:

“Türkiye, tarihinde ilk kez merkezden beslenmeyen, ona bağlı olmayan bağımsız bir müteşebbis sınıf ile karşılaşılıyor. Bu sınıf çoğunluğu itibari ile, Anadolu'da yeşeriyor! Rahmetli Turgut Özal'ın 1980'lerin ortasından beri açtığı ihracata yönelik üretim yolunda ilerleyen bu sınıf:

a) Kendi dinamikleri ile sermaye birikimini sağlıyor:

Bu sınıf cumhuriyetin klasik İstanbul-Ankara bağından kopuk, merkez dışı kalmıştır ve tamamen kendi kişisel atılımları ile gelişmektedir.

b) İş birliği kapitalizmin devlet rantından faydalanamıyor: Merkezden kopuk bu sınıf ülkede egemen devlet eli ile zengin yaratma politikalarından nasibini almamış, devlet tarafından değil desteklenmek, köstelenmiş bir sınıftır. Hem ödediği vergileri iş birlikçi kapitalizme kaptırıyor hem de merkez, hayat tarzına bile karışıyor. Hatta zaman zaman onu rejim düşmanı olarak görüyor.

c) İhracat merkezli üretim yaptığı için dış dünyaya çok açık: Turgut Özal bu sınıfı ihracatı destekleme politikaları çerçevesinde oldukça teşvik etti. Bu insanlar da genellikle manevi, zaman zaman maddi olan bu teşvikleri çok iyi değerlendirdiler. Orta Doğu'ya, Rusya'ya, Kuzey Afrika'ya, hatta Avrupa'ya mal ve hizmet satmayı: bu pazarları hedeflemeyi öğrendiler.

d) İslami yaşam tarzına sıkı sıkıya bağlılar. Anadolu'daki hakim hayat tarzına, dolayısı ile İslami geleneklere sıkı sıkıya bağlılar. Zaten, 28 Şubat'ta da bu yönleri ön plana çıkarılarak, İstanbul-Ankara ittifakına karşı yükseltebilecekleri itiraz kesilmeye çalışıldı.

e) Babalar çağdaş eğitim almamış olsalar da oğullar (hatta kızlar) çağdaş eğitimin en yüksek seviyesi ile donanmışlar: Gelenekçi babalar eğitim almamışlar ama oğullarını, hatta kızlarını Avrupa'da, Amerika'da okutuyorlar."

Ek olarak bu grup, sahip oldukları sektörel bileşim ve yatırımlarının büyük çoğunluğunu 1980 sonrasında gerçekleştirmiş olmaları nedeniyle yeni ekonomik politikalara uyum yeteneği yüksek iş adamlarından oluşmaktaydı. Dış pazarlara açılma konusunda istekli olmaları, aynı zamanda bu konuda siyasal ve bürokratik desteğe gereksinim duymaları da onları kamu otoriteleri ile ortak çalışma yönünde teşvik etmekteydi. Uluslararası ilişkilerde yerli girişimcilerin dış piyasalara açılmasını destekleme yönündeki politikanın da son dönemde güç kazandığının altının çizilmesi gerekir.

28 Şubat: MÜSİAD'ın Ateşle İmtihanı

Her kurumun tarihinde dönüm noktaları vardır. Ortaya çıkan içsel ya da dışsal büyük bir tehdit, bir anda kurumları var olma savaşı ile karşı karşıya bırakabilir. Bu savaş kazanılır ya da kaybedilir. Kazanılan savaş ise çoğunlukla kurumun süreçten güçlenerek çıkması anlamına gelir.

28 Şubat Post-modern darbe süreci, MÜSİAD için işte böylesine zorlu bir imtihanın verildiği bir devri temsil etmekteydi. Post-modern darbenin özellikle İslami sermaye çevreleri ve ekonomileri üzerindeki tarafgir ve olumsuz baskısı, onların ekonomik performansında ciddi düşüşlere yol açmıştı. Daha vahimi, bir kısım üyelerin MÜSİAD ile ilişkilerini gözden geçirip üyelikten ayrılmaya karar vermeye zorlandıkları psikolojik baskı dönemini de beraberinde getirmişti.

Hatta o süreçte, mütedeyyin girişimcileri örgütleyen her türlü yapının ortadan kaldırılması amaçlandığı için MÜSİAD hedef tahtasına konulmuştu. Bu nedenle, çeşitli beyanatları bahane edilen Başkan ya da Başkan Yardımcıları üzerinden sindirme politikası uygulamaya sokuldu. O karanlık günleri, dönemin MÜSİAD Kurucu Başkanı Erol Yazar şu cümleyle özetliyordu: "28 Şubat'ta doğrudan MÜSİAD'a ve bunu destekleyen siyasete müdahaleye geçilmişti. Şahsım üzerinden MÜSİAD'ı kapatma davası açıldı."

Post-modern darbenin özellikle İslami sermaye çevreleri ve ekonomileri üzerindeki tarafgir ve olumsuz baskısı, onların ekonomik performansında ciddi düşüşlere yol açmıştı.

Yeşil Sermaye Yaftası ve Boykot Listeleri

Türkiye, o fetret döneminde akıl tutulmasına uğradığı için, sonraki yıllarda hatırlanmak dahi istenmeyecek uygulamalara sahne oluyordu. Bunlarda biri de yerli sermayenin “yeşil sermaye” diye yaftalanıp engellenmesiydi. Ne trajik bir durumdur ki bir taraftan yatırım ve üretimde bulunması için yurt dışından yabancı sermayenin gelmesine çalışılıyor, diğer taraftan da yerli sermayenin bir kısmına “yeşil sermaye” adı verilerek, sahiplerinin yatırım yapmasına mani olunuyordu. Gazeteler, “irticacı” firma adıyla listeler yayınlıyor, çeşitli kurumlar bu listeleri özenle ilgili birimlerine dağıtarak, bu firmaları ihalelere sokmuyor, onların ürettikleri malları satın almıyordu. Kamuoyu tarafından “yeşil sermaye” adı altında yerli sermayenin ikiye bölünmesi hayretle izleniyordu. Genelkurmay Başkanlığı tarafından, resmî olarak inkâr edilse de 28 Şubat’ta irticai faaliyetlere destek verdiği kuşkusuyla İslami sermayenin temsilcisi 8 firmaya örtülü ambargo uygulandığı biliniyordu.

O dönemin yakın tanıklarından olan ve o sırada MÜSİAD’da Genel Sekreter olarak görev yapan eski başkan Prof. Dr. Ömer Bolat boykot sürecini şöyle anlatıyordu:

“(…) Bunun yanında, iş yerlerine maliye ve güvenlik güçleri tarafından baskınlar düzenleniyor, duvarları yeşile boyanmış işletmeler ‘irticacı’ ilan ediliyordu. Hatta kebabçılar, pastaneler ve lokantalar dahi kara listelere alınıyor, boykot edilmeleri çağrıları yapıyordu.

MÜSİAD üyelerinin kamu ihalelerine teklif vermesi dahi mümkün değildi. 28 Şubat sonrası kurulan hükûmetlerde, sadece bakanlarla değil, başbakanla dahi görüşme şansımız yoktu; hatta sekreteryalara bile ulaşamıyorduk. Yurt dışı iş gezilerinde MÜSİAD üyeleri davet edilmez, yazılı davet bile gönderilmezdi.”

Ali Bayramoğlu sıkıntılı 28 Şubat sürecini ve uygulandığı inkâr edilen ambargoyu MÜSİAD perspektifinden anlatırken, o günlerin sıkıntısını hâlâ yaşıyor gibiydi:

“Refahyol döneminde ilk defa büyük özelleştirme ihaleleri çıkmıştı. Bu ihaleye MÜSİAD bünyesindeki şirketlerle kurduğumuz bir konsorsiyumla katıldık. Bizimle birlikte teklif veren gruplardan biri de Doğan Grubu’ydu. İhaleyle ilgili dosyalar

açıldığı süreçte Doğan Grubu'na ait Milliyet Gazetesi'nde birinci sayfada manşet olarak şu satır yer almıştı:

"Ordudan MÜSİAD'a ambargo!"

Süreçte MÜSİAD'a karşı yapılan olumsuz uygulamalar bununla bitmiyor, düzenli şekilde yineleniyordu. "Kara listeler" yayınlanırken, bankaların müteaddiyin girişimcileri kredilendirmelerinin de önüne geçiliyordu. Öyle ki bu engelleme girişimlerinin uluslararası platformda da icra edilmesi, operasyonun sanki bir merkezden dikkatli bir şekilde yönetildiğini akla getiriyordu. Bu görüşleri dile getiren Ali Bayramoğlu, sürecin ana hedeflerinden birinin MÜSİAD'ı akim bir örgüt hâline getirmek olduğundan emindi. Ona göre üyeler, ekonomik varlıklarını devam ettirebilmek için MÜSİAD'dan ayrılmak zorunda bırakılıyordu.

Bayramoğlu, o sıkıntılı günlerden bahsederken, anlattıklarıyla darbecilerin ekonomik aktörler üzerinde nasıl bir baskılama yöntemi uyguladıklarına da ışık tutuyordu:

"Süreç tamamen MÜSİAD üyesi iş adamlarının aleyhinde geliyordu. Kara listeler yayınlanıyor; o dönem içerisinde iş adamları listelendirilerek bankalar tarafından kredilendirilmeleri engelleniyor; devlet ihalelerine girmeleri engelleniyor; özellikle Genelkurmay'a, askeriye iş yapan firmalar fişlenmek suretiyle iş yapmalarına engel olunmaya çalışılıyordu. Hatta uluslararası noktada biraz bir yerlere gitmeye çalışan firmalar için bile çeşitli şekillerde engeller gündeme geliyordu. Bu sıkıntılı süreci biz ağır şekilde yaşadık. Hatta bu süreçten etkilenen birçok arkadaşımız MÜSİAD üyeliğinden ayrılmak ve istifa etmek durumuyla karşı karşıya kaldı."

ANKARA DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

MÜSİAD Kurucu Genel Başkanı Erol Yazar, 28 Şubat davaları kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi önünde basın mensuplarının sorularını yanıtlıyor.

Üyeler ayrılıyor, kapatma davası açılıyor

Rakamsal veriler de Ali Bayramoğlu'nu doğruluyordu. MÜSİAD'ın 1997 yılında 2 bin 823 olan üye sayısı, 28 Şubat sürecinin devam ettiği 2002 yılına kadar 1300'e düşmüştü. MÜSİAD o süreçte, ortalama bin üyesini kaybetmişti.

Prof. Dr. Ömer Bolat da bu süreçte MÜSİAD'ın çok zor bir sınavdan geçtiği görüşünü paylaşıyordu. Ona göre 28 Şubat süreci, hiçbir MÜSİAD'ının zihninden silinmemeliydi. Hem Erol Yazar hem Ali Bayramoğlu hakkında açılan hapis talepli davalar, hem de MÜSİAD'ın kapanması için açılan dava, MÜSİAD'ın direncini artırmıştı. Doğru yolda ilerlediklerinin en önemli göstergesi de buydu. Çünkü MÜSİAD, yasaklara karşı mücadele etmişti. İmam-Hatiplerin kapatılmasına şiddetle karşı çıkmış, bu arada bankalar başta olmak üzere ekonomiyi hortumlamayı alışkanlık hâline

getirenlere karşı savaş açmıştı. Dolayısıyla bu davalar, MÜSİAD'ın dikkatini çalışma azmini, hakkı ve doğruyu savunma kararlılığını daha da artırmıştı. Bolat'ın o dönemi anlatan sözlerindeki güçlü ifade ve doğruyu yapmanın huzurunu taşıyan özgüven, MÜSİAD'ın neden var olduğunun da göstergesiydi:

"28 Şubat sürecindeki zor günlerimizi unutmamız mümkün değildir. Özellikle İmam-Hatip liselerinin orta kısımlarının kapatılmasından sonra Eyüp Sultan'da kıldığımız sabah namazları ve ondan sonraki yapılan mitingleri çok ayrı bir yere koymak gerekir. MÜSİAD'ın iki kurucu genel başkanı Erol Yazar Bey ve Ali Bayramoğlu Bey için açılan ve hapis talebi içeren davalar ve bununla beraber MÜSİAD'ın kapatılma davalarına karşı verdiğimiz destansı direnişi unutmamız mümkün değildir."

Erdoğan: 28 Şubat, MÜSİAD'a karşı yapıldı

28 Şubat sürecinden zarar görenlerden biri de dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'dı. Türk siyasetinin parlak ismi olacağına halkın daha o tarihlerde inandığı Başkan Erdoğan, bu süreçte yargılanarak hapse mahkûm oldu. Yıllar sonra, 2012 yılında, MÜSİAD'ın 21. Olağan Genel Kurulu'na Başbakan olarak katılan Recep Tayyip Erdoğan, konuşmasında o günlere de yer verdi. Anadolu sermayesine yapılan baskıları hatırlatan Başbakan Erdoğan, 28 Şubat'ın Anadolu iş dünyasına, MÜSİAD'a karşı yapılan bir müdahale olduğuna dikkat çekti:

"(...) Ne zamanki Anadolu sermayesi gücünü birleştirdi; Anadolu sermayesi heyecanını, coşkusunu, ideallerini hayata geçirdi; işte o zaman Anadolu'nun aslanlarından, Anadolu'nun kaplanlarından korkmaya başladılar. 'Ben artık fırın satmayacağım, ben fırın üreteceğim' diyen, 'Ben fırın ihraç edeceğim' diyen iş adamı, hesapları altüst etti. 'Ben Kayseri'ye, Çorum'a, Konya'ya, Denizli'ye, Gaziantep'e hapsolmayacağım, ben New York'a, Sidney'e, Pekin'e, Bişkek'e, Paris'e, Londra'ya açılacağım' diyen Anadolulu

iş adamı, bütün pazarları bozdu. Hiç kimse kusura bakmasın: 28 Şubat, aynı zamanda Anadolu'nun işte bu başarılı iş adamlarına karşı yapılmış bir müdahaledir. 28 Şubat, MÜSİAD'a, MÜSİAD'ın üyelerine karşı, o üyeler gibi nice başarılı iş adamının kolunu kanadını kırmak için yapılmış bir müdahaledir. 'Şu markayı almayacaksınız, şu markayı şuraya sokmayacaksınız...' bunlar yaşandı."

Başbakan Erdoğan, baskı dönemleri ve 28 Şubat sürecinde MÜSİAD'ın neler yaşadığına en yakından tanık olduğunu belirttiği konuşmasında, bu baskıların nedenini de "sırtını devlete dayayanların Anadolulu iş adamlarını üreten değil, onların ürünlerini satan bayiler" olarak görmek istemeleri olduğunu belirtiyordu. Başbakan Erdoğan, şöyle devam ediyordu: "MÜSİAD'ın, bugünlere gelene kadar, hangi çileleri çektiğini, hangi badireleri atlattığını, hangi engelleri aştığını, yıldırımlara, baskılara nasıl göğüs gerdiğini çok ama çok iyi biliyorum. Statükocular ve sırtını devlete dayayan sermaye çevreleri, Anadolu'nun genç, dinamik, cevval iş adamlarını, sadece ve sadece bayi olarak görmek istiyorlar."

Kurucu Başkan Erol Yazar da dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ifadelerine katılıyordu. Ona göre kara listelerle başlayan süreç, çok daha önce, 1994'te başlamıştı. Çünkü o tarihten itibaren ve özellikle de Refah Partisi'nin koalisyon hükûmetiyle birlikte MÜSİAD, ekonomik alanda karar vericileri yönlendiren bir kuruluş hâline gelmişti. Bu da Anadolu'nun siyasette ve ekonomide daha çok var olması anlamına geliyordu. Bu nedenle hem MÜSİAD'a hem de onu destekleyen siyasete müdahale, dolaylı müdahale aşamasından direkt müdahale aşamasına geçmişti. Bu da 28 Şubat'ı meydana getirmişti.

Yazar, bu dönemi kuruluş döneminden mücadele dönemine geçiş olarak niteliyor ve ayrıntılarını şöyle anlatıyordu:

"Bu bizim kuruluş dönemini bitirdiğimizi ve artık bir mücadele sathına girdiğimizi gösterdi. Artık değişim başlamıştı Türkiye'de. Çünkü Anadolu'ya yayılmıştık, şubelere yayılmıştık, binlerce sanayici, iş adamı MÜSİAD çatısı altında ulusal ve uluslararası faaliyetler yapıyordu. Siyaseti etkiliyorlardı, siyaseti sorguluyorlardı ve müthiş bir sermaye kayması, dar bir çevreden geniş Anadolu'ya sermaye kayışı oldu. Bundan rahatsız olanlar buna önlem almak istediler. İşte 28 Şubat'ın esas temeli böyle başlar, 94 dönemindeki kara listeye başlar."

Kara listeye başlayan sürecin bir önleme hareketi olduğunu belirten Yazar, sözlerini şöyle sürdürüyordu: "Bu, bir önleme hareketidir. İstanbul Polis Bürosunun, İstanbul Dükalığının bunu durdurma mücadelesidir. Tabi o dönemde o insanları da iyi tanıdığımız için belli bir mücadeleyi toplumsal sorunlara yol açmadan seviyeli bir şekilde yürütmeye çalıştık ve siyasi arenada da bu karşılığını buluyordu. Siyasette de

"Hiç kimse kusura bakmasın: 28 Şubat, aynı zamanda Anadolu'nun işte bu başarılı iş adamlarına karşı yapılmış bir müdahaledir. 28 Şubat, MÜSİAD'a, MÜSİAD'ın üyelerine karşı, o üyeler gibi nice başarılı iş adamının kolunu kanadını kırmak için yapılmış bir müdahaledir."

'Siyasal İslam' diye adlandırılan kesimin bir yükselişi, iktidara gelme sesleri, ayak sesleri bazı insanları rahatsız etti. Hem siyasette hem ticarette bu gelişmeler büyük rahatsızlıklara yol açtı ve derken Refah Partisi'nin bir koalisyon hükûmetiyle iktidar olması, gezilere çağırılmayan MÜSİAD'ın ön safta olmaya başlaması birilerini çok rahatsız etti. Artık MÜSİAD iktisadi alanda karar vericileri yönlendiren en önemli kuruluş hâline gelmişti. Bazılarının hiç hoşuna gitmedi ve arkasından 28 Şubat geldi."

Sıklaşan saflar, kemikleşen kadrolar

Ancak bu zorlu ve uzun süreçten MÜSİAD kazançlı çıkmayı başardı. "Verdiğiniz savaşta yenilmediğiniz takdirde kazançlı çıkmanız mümkündür" ilkesi doğruluğunu bir kez daha gösterdi. Nitekim bu süreç MÜSİAD'da safların daha da sıklaşmasını sağladı. Erol Yazar'a göre 3 yıl süren 28 Şubat süreci, kemikleşen bir MÜSİAD kadrosu ortaya çıkardı. Hatta sırf derneğe karşı yürütülen baskı ve yıldırma operasyonlarına karşı çıktıkları için gelip MÜSİAD'a üye olan iş adamları bile olmuştu. Erol Yazar, bu süreçteki kazanımları şöyle sıralıyor: "Allah'a şükür o 3 sene çok kemikleşen bir MÜSİAD kadrosu, bazı terklere rağmen, %15-20, belki 25 seviyelerine, en üst seviyesine varan bir üye kaybına rağmen çok kemikleşti. Bunun tam tersi bir durum da söz konusuydu: Dışarıdan gelip 'ben de MÜSİAD'lı olmak istiyorum, bu adamlara ve yapılanlara tepkimi size üye olarak göstermek istiyorum' diyen bir iş adamı çevresi de dernek açısından zorlu geçen bu zaman çerçevesinde içimize geldi." Ali Bayramoğlu da bu sürecin, özü itibarıyla MÜSİAD'ın yapısında sağlıklı sonuçlara yol açtığını kabul edenlerden. Bayramoğlu, mücadeleyi sadece ticari amaçla değil, manevi sorumluluk bilinciyle yürütenlerin kazandığına dikkat çekerek, şu açıklamalarda bulunuyordu:

"Bu ayrılmalar aslında bizim açımızdan son derece önemli bir noktaydı. O günlerde sıkça kullandığım bir tabiri şimdi de kullanmak istiyorum: Bu ayrılmalarla bazı safralarımızı bir anlamda temizlemiş olduk. Esas sağlam, bu mücadeleyi sadece ticari amaçla yapan değil aynı zamanda bir manevi sorumluluk taşıyan, bu misyonu kendi üzerinde bir görev gören, böyle bir vizyonla ülkeye ve kendilerine katkı sağlayabilecek bir kitleyi yepyeniden bir yerlere taşıtabilmek açısından önem arz ediyordu."

Yusuf Cevahir ise 28 Şubat döneminde MÜSİAD'dan ayrılanlara ilişkin "3300-3400 civarında üyemiz vardı. Ancak bu üyelerin yüzde ellisi MÜSİAD'dan ayrıldı. Açık yüreklilikle söylemek gerekirse, şahsen benim ve birçok arkadaşımın bu durumdan büyük bir memnuniyet duyduğunu ifade edebilirim. Çünkü ayrılanlar, içimizde 'çürük elmalar' olarak nitelendirebileceğimiz kişilerdi. Onların elenmesi, mücadelemizi daha da güçlendirdi. Biz böyle hissettik ve gerçekten de öyle oldu. Sonuçta, kardeşlerimizle birlikte Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nde yargılanmak bizim için anlamlı bir mücadeleydi. Şahsen, bu sürecin içinde yer almaktan ve kardeşlerimle birlikte bu davayı savunmaktan her zaman gurur duydum" açıklamasını yapıyordu.

Altın harflerle yazılacak başarıların sahibi

MÜSİAD'ın, Prof. Dr. Ömer Bolat'ın muhalefet yılları olarak nitelendirdiği zorlu yıllarda ortaya koyduğu her faaliyet destansı bir nitelik taşıyordu. Bu dönemde Yeni Şafak ve Akit Gazetelerine yapılan baskınlarla mütedeyyin camianın medyada sesleri bastırılmak isteniyordu. Bu baskınlardaki amacın "yıldırımak, caydırmak ve olmadık mazeretlerle de suçlayarak mahkûm etmek" olduğunu vurgulayan Ömer Bolat şöyle diyordu:

"Amaçları Türkiye'de İslami değerleri savunan medyayı susturmaktır. İslami değerlere haiz ve bu konuda çalışmalar yapan iş adamlarını da yok etmektir. Bu kadar net hedefleri vardı, ama bu kuruluşlar inanılmaz destansı bir direniş gösterdiler. Allah çok büyük yardım etti ve de sonuçta 28 Şubatçılar gerçekten her alanda hem zelim oldular, hem rezil oldular. Medyadakiler, askeriyedekiler, bürokrasidedkiler, yargıdakiler, sivil toplum alanındakiler ve akademik dünyadakiler; 28 Şubat'ın tüm aktörleri âdeta yerle yeksan oldular."

28 Şubat sürecinde hep bir arada bulunan kemik kadroda yer alan Prof. Dr. Ömer Bolat, o günlerde, MÜSİAD'ın İslami ve muhafazakar değerleri savunan kitleler için bir kale görevi gördüğüne parmak basıyordu. Her türlü süreci başarıyla atlatan MÜSİAD, Ömer Bolat'a göre hem Cumhuriyet tarihine hem de İslam tarihine altın harflerle yazılacak başarılarla imza atmıştı. Bir avuç idealist müteşebbisin ulaştığı sonucu Ömer Bolat şöyle izah ediyordu: "MÜSİAD mütevazı imkânlarla Mecidiyeköy'de yoluna devam ederken çok güçlü mesajlar vermiştir."

Bir de MÜSİAD bu ülkede özellikle İslami ve muhafazakar değerleri savunan kitleler açısından âdeta bir kale görevini görmüştür. İnsan hakları konusunda, sosyal politikalar konusunda, dış politika konusunda, ekonomi konusunda, kültür konusunda, basın konusunda hep MÜSİAD ne diyor, bir de onlara soralım yaklaşımı olmuştur. Bu alanlardaki çalışan arkadaşlarımız, kardeşlerimiz hep MÜSİAD'dan fikir almak istemişlerdir, MÜSİAD'dan destek almak istemişlerdir. Bu anlamda ben MÜSİAD'ı Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihine de İslam dünyasının tarihine de altın harflerle yazılacak bir iz bıraktığını ve eser bıraktığını düşünüyorum."

Neden MÜSİAD'lı olmak, ömürle nihayetlenen bir ilkedir? Çünkü MÜSİAD, iş adamlarına ve topluma yönelik bir sürekli eğitim merkezidir. Çünkü MÜSİAD ölümle sona eren evrensel bir ilkenin ekonomik hayata uyarlanmış halidir. Çünkü MÜSİAD, son nefesle biten bir evrensel sorumluluğun dışavurum alanıdır.

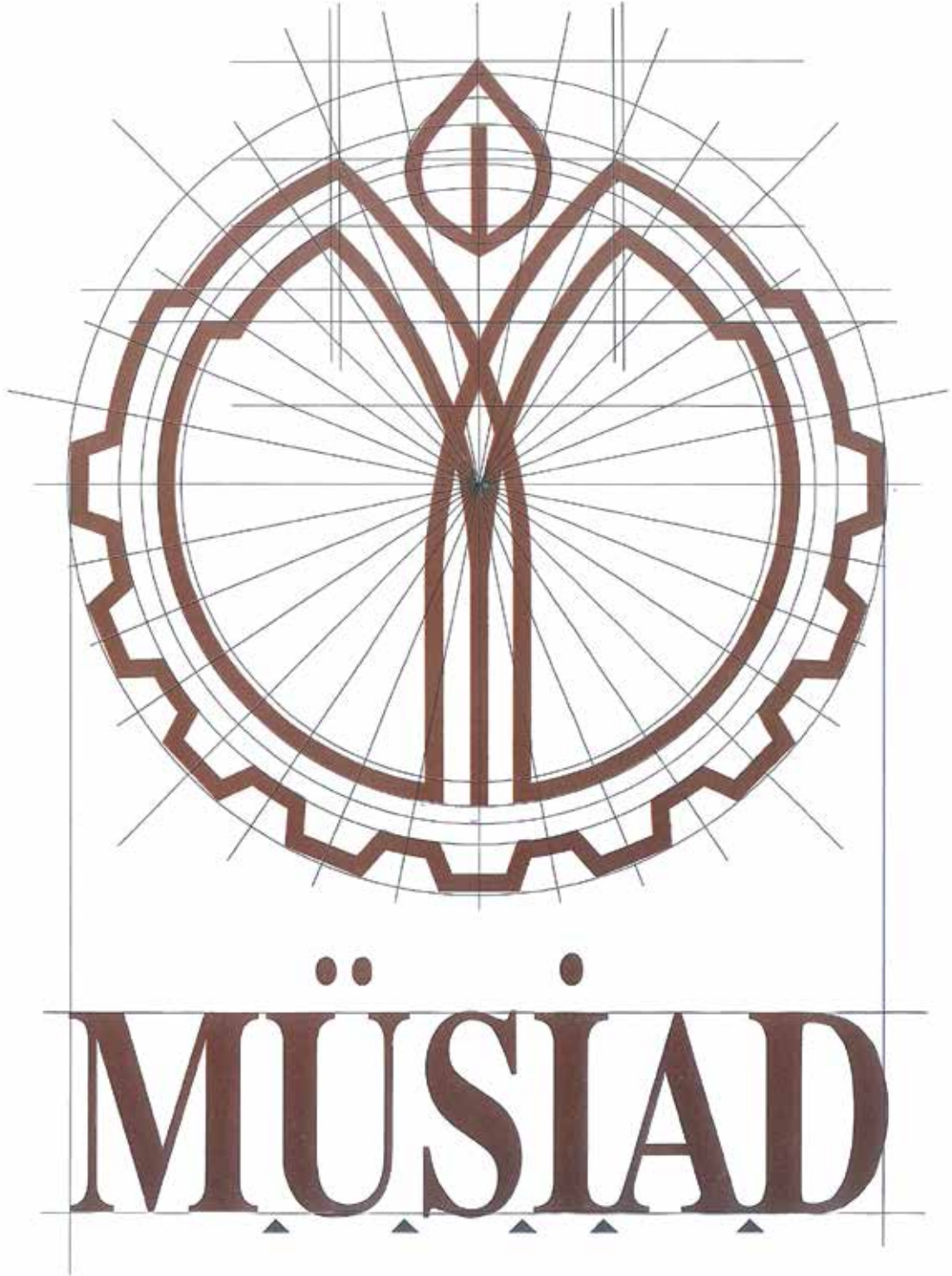
Başkanlarla MÜSİAD'ın Gelişim Tarihi

MÜSİAD'ın kuruluşundan bu yana başkanlığını yapan isimlerin, derneğin gelişimi ve kurumsallaşması açısından farklı noktalarda çok önemli katkılarda bulunduğu görülür. Başkanların koltuklarını düzenli ve konulan ilkelere uygun bir şekilde devretmesi, hep bir bayrak değişimi olarak kabul edilir. Ancak işin gerçeği şudur ki, MÜSİAD bayrağını bir kez alan o bayrağı bir daha hiç bırakmayacaktır. Çünkü MÜSİAD mensubu olmak, bu kuruma bitimsiz bir süre için hizmet vermeye yazgılı olmak anlamına geliyordu.

Bu ilke çerçevesinde Başkanlık vazifesini deruhte etmek de MÜSİAD'a en üst seviyede katkı vermenin hiçbir zaman bitmeyen bir vazife olduğunu kabul etmek demektir. Makamı devretse bile en üst düzeyde katkı sunmak devredilmeyecek bir görev olarak varlığını sürdürecekti. Bu yüzden MÜSİAD'ın dördüncü başkanı olan Ömer Cihad Vardan, "MÜSİAD başkanları emekli olmaz... MÜSİAD'ın emeklisi olmaz, olsa olsa rahmetlisi olur... Çalışmaya devam ediyoruz" diyecekti.

Aslında bu ifade, Genç MÜSİAD eski başkanlarından Faruk Akbal'ın, "Genç MÜSİAD'ın emeklisi olmaz, MÜSİAD'lısı olur" sözüyle de farklı bir boyut kazanıyordu. Bu boyut, MÜSİAD'da sorumlulukların sadece iş hayatı süresince değil hayat boyunca devam edeceğini vurguluyordu. İki başkanın sözlerini birleştirdiğinde, MÜSİAD üyelerini ve çalışmalarını veciz bir şekilde anlatan, bir bütün içinde ifade eden şu cümleler ortaya çıkıyordu: "Genç MÜSİAD'ın emeklisi olmaz, MÜSİAD'lısı olur. MÜSİAD'ın da emeklisi olmaz, olsa olsa rahmetlisi olur. O zaman ölünceye kadar MÜSİAD'ın neferi olmaya devam..."

Neden MÜSİAD'lı olmak, ömürle nihayetlenen bir ilkedir? Çünkü MÜSİAD, iş adamlarına ve topluma yönelik bir sürekli eğitim merkezidir. Çünkü MÜSİAD ölümle sona eren evrensel bir ilkenin ekonomik hayata uyarlanmış hâlidir. Çünkü MÜSİAD, son nefesle biten bir evrensel sorumluluğun dışavurum alanıdır.

Sabah Namazıyla Gelen Logo

MÜSİAD'ın kuruluş sürecin ne denli özüm senerek gerçekleşmişse, MÜSİAD logosunun çalışılması da o kadar hızlı, hatta saatlerle, dakikalarla ölçülebilecek bir sürede ortaya çıkmıştı. Kuruluşun tamamlanıp açıklamanın yapılmasına neredeyse saatler kala, sürecin isimsiz kahramanlarından Arif Gülen, üstüne alıyordu logonun sabahki toplantıya yetiştirilmesi görevini. Bu sözü verirken de kuşkusuz güvendiği bir isim vardı. Hemen onun kapısını çalıyordu. Bu isim, MÜSİAD için yola çıkan insanlarla aynı damardan beslenen, çizginin tartışmasız en büyük ustalarından biri, gönül insanı Hasan Aycın'dı. Ne var ki, Hasan Aycın o sıralarda iş yoğunluğu bakımından en hareketli günlerini yaşıyordu. Bu talep karşısında o dervişane tavrını ortaya koydu, "Yetiştiririz inşallah" dedi.

Hasan Aycın, Arif Gülen'in gelişini, logonun yapılışını şöyle hikâye edecekti yıllar sonra: "En yoğun olduğum, evime bile gidemediğim bir dönemdi. 1990 yılıydı. MÜSİAD'ın kurucularından Arif Gülen benden logo talebinde bulundu. Ben de 2 hafta süre istedim. Yarın sabaha teslim edilmesi gerekiyor dedi, ısrar etti." Bir yanda ertesi güne yetiştirileceğine dair söz verilmiş işler, diğer yanda ise Arif Gülen'in anlattığı iş adamları örgütünün logosu...

Hasan Aycın, Arif Gülen'in ısrarlarını kıramayınca, her ikisini de çözecek bir formül üretti. Hastanede yatan ve işleri yürütebilecek nitelikte olan kardeşi Mustafa Aycın'ı o gece, yattığı Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden kaçıracaklardı. Mustafa Bey, hastaneden alındı ve pijamalarıyla birlikte Cağaloğlu'ndaki iş yerine getirildi. Hasan Bey de üzerindeki işlerin bir bölümünü ona devretti. Artık MÜSİAD

logosu hakkında düşünülüp uygulamanın gerçekleştirilebileceği bir süre kazanılmıştı. Sabaha daha çok vardı!

Peki, Hasan Aycın, sonrasını ve 25 yıl MÜSİAD'la bütünleşip çalışmalarını bereketlendirecek olan o logoyu gecenin hangi vakti çizmişti? "Ertesi gün" diyordu Aycın, "sabah namazından sonra bu amblem ortaya çıktı. O gün bugündür de kullanılıyor."

Yine onun ifadesine göre bir MÜSİAD klasiğine dönüşen bu amblem çizilirken hiçbir ölçü, cetvel, pergel gibi alet kullanılmamış. Bugün çok daha iyi anlıyoruz ki, büyük usta, gönlünden dökülen ölçülerle hesaplamıştı her şeyi. Ve istemişti ki, bu logoda, gelenek ile teknoloji, teknoloji ile insan buluşsun... O yüzden logo, 3 unsuru birden içeriyordu: MÜSİAD'ın M'sini, teknolojiyi anlatan çarkı ve hepsine hayat veren eşref-i mahlukat olan insanı...

Hasan Aycın'ın kutlu bir medeniyetin temsil ettiği ilkeleri yansıtan bu logosu, kurucular tarafından büyük bir beğeniyle karşılanmıştı. Ali Bayramoğlu, logo hakkındaki görüşlerini ve duydukları heyecanı şöyle anlatıyordu:

"Sanayiye en güzel temsil eden şey dişlilerdir. Eskiden sanayiye görsel yolla anlatmak isterseniz mutlaka dişlileri kullanmak zorunda kalırdınız. Bizim MÜSİAD logosunda önce insan, bütün sistemi olan, arkasından hedef anlamındaki olan mihrap konusu ön plandaydı. Dişliyi kaldırırsanız bu bir insan; şu gördüğünüz iki tane boşluk, hedefleri içeren mihrap; şu sanayi kimliği; şuradaki üstteki de kolları açılmış olan hâli de MÜSİAD'ın 'M' logosuydu. Bu çok hoşumuza gitti."

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Kurucunun Hikâyesi:

Kuruluşun Hikâyesi

Erol YARAR
(1990-1998)

Çünkü ilk olmak, bir şeyi başlatmak her zaman zordu.

Erol Yazar, Derneğin kurucu başkanı olarak her şeyden evvel kuruluş felsefesini belirleme ve oluşturulan yeni iş adamı kültürünü yerleştirme/yaygınlaştırma gibi zor ve önemli bir görevi yerine getirmekten mesuldü. Kuruluşun üzerinden 35 yıl geçtikten sonra, bu sürecin beraberinde getirdiği birikim ve deneyimin ışığında o döneme bakıldığında. Erol Yazar'ın bu görevi başarıyla yerine getirdiği söylenebilir. MÜSİAD'ın kurulmasında, kırılış aşamalarının sıkıntılarının göğüslenmesinde, takip eden dönemlerde de baskılara direnip köklü ve unutulmuş bir geleneği özgüven dolu girişimci bir ruha dönüştürmede onun payı büyüktü. Çünkü ilk olmak, bir şeyi başlatmak her zaman zordu. Bu zorluk, MÜSİAD söz konusu olunca daha da ağırlaşıyordu.

Tüm bu zahmetli yolculuğu kolay kılan ise büyük bir inançla yola koyulmaktı. Belki de sadece bu inanç, Başkan Yazar'ın daha sonraki söyleşilerinde dillendireceği "akıncı bir ruhun" yeniden ama bu kez iktisadi anlamda canlandırılmasını mümkün kılmıştı.

Kuşkusuz MÜSİAD'ın kuruluş öncesini ve sürecini en iyi bilen isim, Erol Yazar'dı. Derneğin kuruluş öncesinde ve yola çıkışında hep en önde olan Erol Yazar, MÜSİAD'ın bir öze dönüş hareketi olduğunu söylüyordu.

Belki de Ahilik geleneğinde her mesleğin bir piri olması ilkesine göndermede bulunarak, tüccarlar olarak pirlerinin Allah'ın Resulü Hz. Muhammed (as) olduğunu ifade ediyordu. Medine Pazarı'ndan Resulullah (as)'ın iş adamlığına kadar uzanan yelpazede, MÜSİAD'a ilham veren olayları şöyle özetliyordu Erol Yazar.

"MÜSİAD'ın kuruluşu bir şeye karşı olmaktan ziyade bir öze dönüş, bir köklerine dönüş, köklerini arama arzusunun neticesidir. Peygamber Efendimizin (as) Medine'de kurmuş olduğu Medine Pazarı, çok bilinmeyen ve İslam tarihinde de üzerinde çok durulmayan ama çok önemli bir kavram olmakla birlikte; O'nun tüccar kişiliği, kimliği ve Sahabe-i Kiram'ın, Aşere-i Mübeşşere'nin çoğunun tüccar olması sebebiyle, esasında tüccarların dünyaya yaymış olduğu bir dinin muhatabı olmak bize çok ilham verdi. Bizim Pirimiz tüccar kimliğiyle Resulullah Efendimiz olup, O'nun ilke ve yaklaşımlarının daha sonraları ahilik kurumu ile sürdürüldüğünü gördüğümüz zaman bir paralellik yakalamış olduk."

Kuşkusuz MÜSİAD'ın kuruluş öncesini ve sürecini en iyi bilen isim, Erol Yazar'dı. Derneğin kuruluş öncesinde ve yola çıkışında hep en önde olan Erol Yazar, MÜSİAD'ın bir öze dönüş hareketi olduğunu söylüyordu.

Ahilik belirleyici ilke: Hem İslami, hem Anadolu

Erol Yazar'ın MÜSİAD'ın felsefesini etkileyen bir kurum olarak nitelediği Ahilik ilkeleri, gerçekten de MÜSİAD'ın temel felsefelerinden birini oluşturuyor. Hem ahlaki ilkelere hem de iş hayatını düzenleyen kurallara sahip olan ve İslam'ın ilkelerinin hayata geçtiği bir teşkilat olarak kabul edilen Ahilik, gerek düşünce gerek hayat, gerekse çalışma tarzı olarak dünden yarına devam eden canlı bir organizma gibidir. MÜSİAD'ın da Ahiliği benimseyip çağdaş bir yorumu olarak onu sürdürmeye talip ve istekli olmasının altında ortak bir noktayı paylaşımları yatıyor: Ahiliğin gerek şart olan İslami motiflerle bezeli olmasının yanı sıra yeter şart olan Anadolu bir ruha sahip olmasıdır.

Peki, bu insanların kurduğu MÜSİAD'ın en temel misyonu neydi? Yarar, ilk pazar yerini kuranların tüm insanlığı hedeflediği gibi, Derneği kuranların da kendilerine büyük bir misyon biçtiklerini, "Türkiye'yi ekonomik anlamda dünya gündemine sokma görevi açısından en büyük sorumluluk, MÜSİAD üyelerine aittir" diye açıklıyordu.

Dün pazar yeri, bugün dernek...

Başkan Yarar, MÜSİAD'ın mütedeyyin insanları hassasiyetlerinin bir ürünü olduğunu belirtirken, yola çıkışlarını Hz. Muhammed (as)'in Medine'ye vardığında hemen bir pazar yeri kurmasıyla ilişkilendiriyor ve bu çağda pazar yerinin ancak bir teşkilatla kurulacağını fark ettiklerini söylüyordu. Yarar, bunun için de dernek kurmaya karar verdiklerini şöyle dile getiriyordu:

"Siyer kitaplarında Peygamber Efendimizin Medine'ye geldiğinde mescitten sonra kurduğu ilk şeyin bir pazar yeri olduğunu ve Müslümanların o pazardan alışveriş yapmalarını istediğini, diğer pazarlara gitmelerini istemediğini okuduğumuz zaman kendimize su soruyu sorduk: Bunu nerede ve nasıl oluşturacağız? Bunu oluşturmak için bu çağda bir kuruma ihtiyaç var. Bunun da adı bir dernek olabilir, bir vakıf olabilir. Biz dernek kurmayı seçtik. Derneğimiz MÜSİAD'ın temel felsefesi, öze dönüş ve köklerini bulma noktasında buradan neşet etti. Buradan yola çıkarak oluşturuldu." Erol Yarar'ın da ifade ettiği bu sözlerden de anlaşıldığı gibi MÜSİAD, Müslüman hassasiyetleriyle yola çıkan bir grup insan tarafından kurulmuştu. Peki, bu insanların kurduğu MÜSİAD'ın en temel misyonu neydi? Yarar, ilk pazar yerini kuranların tüm insanlığı hedeflediği gibi, Derneği kuranların da kendilerine büyük bir misyon biçtiklerini, "Türkiye'yi ekonomik anlamda dünya gündemine sokma görevi açısından en büyük sorumluluk, MÜSİAD üyelerine aittir" diye açıklıyordu. Başkan Yarar bu sorumluluğu ne kadar ciddiye aldığını, birçok MÜSİAD üyesinin ilk kez dünyaya açılması için ortaya koyduğu büyük çabayla açıkça gösterecekti.

Anadolu, oyuna dâhil oluyor

MÜSİAD, az zamanda çok iş yaparak dikkatleri üzerine çekmişti. Her şeyden evvel, toplumun o döneme kadar merkezde değil de çevrede yer almış bir bölümünü temsil ediyordu. Ekonomideki rolleri çok küçüktü. Sayıca çok olmalarına rağmen hep önem derecesi açısından geride kalmış kesimlere dokunmayı, onların sesi olmayı başarmıştı. Yani MÜSİAD, yıllarca tribünde seyirci olmaya mahkûm edilen Anadolu'yu oyunun içine dâhil etmişti. Bu ise erken denebilecek zamanda büyük başarı getirmişti. Sözelimi 3-4 yıl içinde 30-40 ülkeye ihracat yapar hâle gelen bir Anadolu sermayesi oluşturmuştu. Bu başarılar ise, merkezdeki bazı güç ve kurumların dikkatinden kaçmamıştı. Dolayısıyla MÜSİAD ekonomik alanda sessiz yığınların sesi haline gelmeye başladığında, daha fazla palazlanmadan üzerine gidilmeye başlanacak, kısa bir süre sonra da varlık mücadelesi vermek zorunda bırakılacaktı.

Erol Yazar, mücadelenin başladığı tarih olarak 1994 yılını milat olarak kabul ediyor ve o yıl içinde MÜSİAD üyelerinin de bulunduğu bir kara listenin dolaşıma girdiğini anlatıyordu:

"MÜSİAD 3-4 yıl gibi çok kısa bir süre içerisinde 30-40 ülkeye ihracat yapma kapasitesine erişen bir Anadolu sermayesi

çıkarı. Bunlar bir taraftan dernek üyelerinin özgüvenini çok artırırken; diğer taraftan pazarın daha önceki hakimlerinde bir ürküntüyü de beraberinde getirdi. 1994 yılı bizim için ilk mücadelenin başlangıcıdır; içinde MÜSİAD üyelerinin de bulunduğu kara liste bu yıl açıklanmıştır zira... Bir medya kuruluşu, bir reklam ajansı vasıtasıyla bir kara liste açıklandı. MÜSİAD üyelerinin bir kısmını da kastederek, 'bunlardan mal almayın' ve 'bunlar dincidir, şeriatçıdır, Türkiye'yi İran'a benzetecekler' gibi bildik sloganların arkasından müthiş bir kampanya başlatıldı.

Bu bizim artık kuruluş dönemini bitirdiğimizi, dikkatleri çekecek kadar büyüdüğümüzü ve artık bir mücadele sathına girdiğimizi gösterdi. Artık Türkiye'de MÜSİAD sayesinde bir değişim başlamıştı. MÜSİAD açtığı şubelerle Anadolu'yu da oyuna sokmuştu. MÜSİAD çatısı altındaki binlerce sanayici ve iş adamı, artık ulusal ve uluslararası faaliyetler yapıyordu. Siyaseti etkiliyorlardı, siyaseti sorguluyorlardı. Eskiden dar bir çevrede var olan sermaye, şimdi geniş bir kesime, Anadolu'ya yayılmıştı. Bu durum bazılarının hiç hoşuna gitmedi ve arkasından 28 Şubat geldi."

Hukukun siyasallaştığı günler...

28 Şubat sürecinde en çok sıkıntı çeken kişilerin başında Erol Yazar, kurumların başında da MÜSİAD geliyordu. Sürecin tüm hızıyla devam ettiği yıllarda, "Kraldan fazla kralcı olanlar" hem Erol Yazar'a, hem de derneğe kapatma davası açar. Davanın kötü niyetle ve haksız yere açıldığına inanan MÜSİAD, haklılığına güvenerek geri adım atmaz ve karşı dava açmak için gerekli işlemleri başlatır. Ancak karşı dava girişiminde, çok ciddi sıkıntılarla karşılaşan MÜSİAD yetkilileri, 28 Şubat sürecinin yargı başta olmak üzere tüm erkleri ve kurumları nasıl etki altına aldığını yaşayarak görürler. Dava açacak hakim bile bulamadıkları o günleri, Erol Yazar şöyle anlatıyordu:

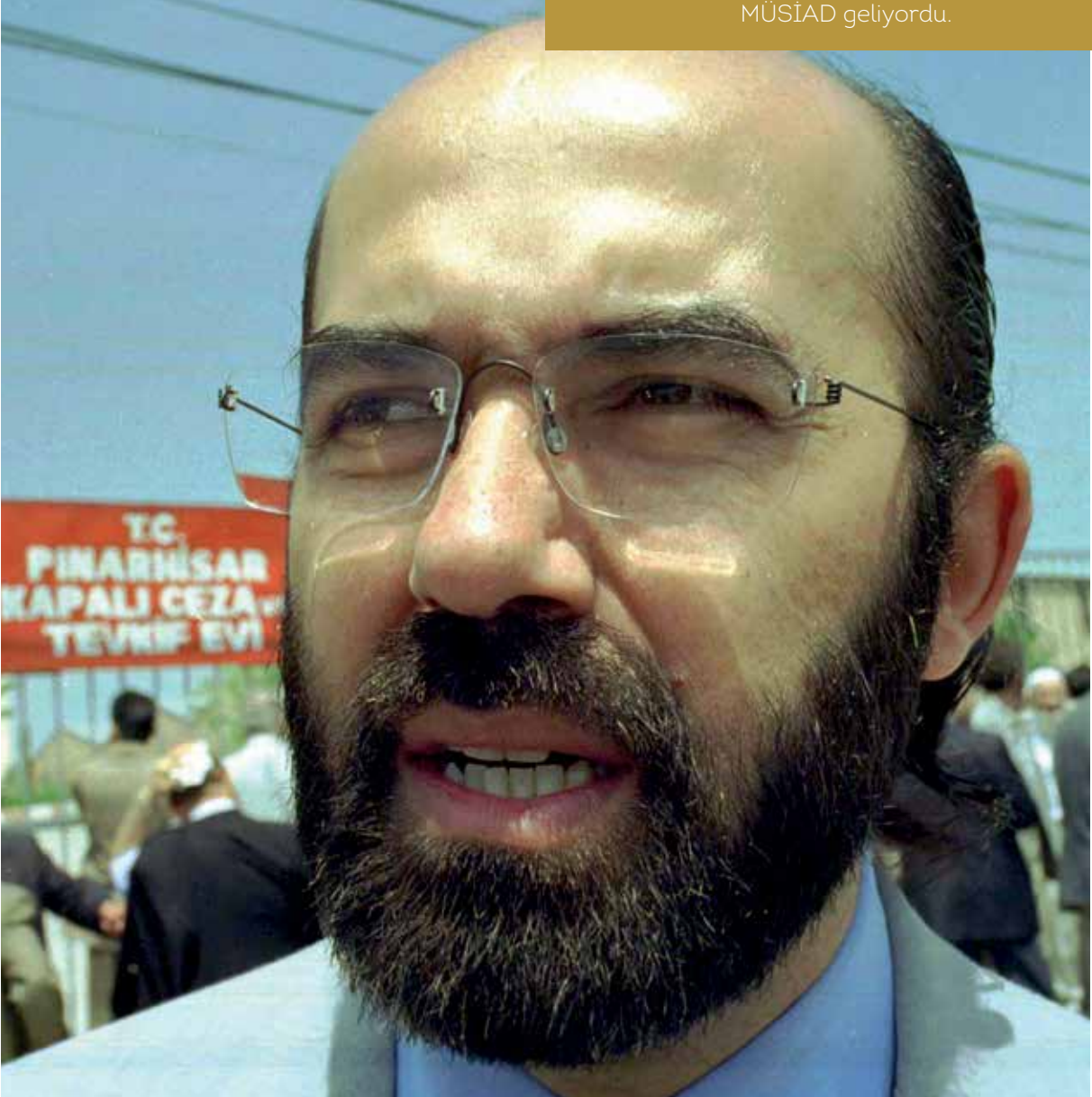
"Biz bunları dava etmek istediğimizde, davayı açacak bir hakim bulamadık. Genelkurmay'a yazı yazmaya cesaret edecek bir tane hakim bulabildik. 20 tane hakimi dolaşmıştı avukatımız, 19 tanesi ben yazamam demişti. Hâlbuki biz sadece 'Bu yazılanların doğru olup olmadığını kontrol etmemiz için Genelkurmay'a yazı yazmamız lazım. Hakim olarak yazın, hakikaten bir ambargo var mı, yok mu?' diyoruz, 'Yazamayız' diyorlar. Böyle bir dönem yaşadık. Şimdilerde hukuk siyasallaştı şeklinde tartışmalar oluyor ya; ben ister istemez biraz gülüyorum tabii. Hukukun en çok siyasallaştığı dönemi bizler yaşadık."

O dönemde MÜSİAD Genel Sekreteri olan Prof. Dr. Ömer Bolat, yaşanan ciddi sıkıntıların mahiyetini ve bu süreçte üyelerin kendilerine verdiği desteği vurgularken, 8 yıl kesintisiz eğitime karşı olmanın nasıl dava konusu edildiğine işaret ediyordu. Buna göre üyelerine yönelik konuşma yaparken, 8 yıl kesintisiz eğitim için "kesin

dinsiz eğitim kanunu" ifadelerini kullanması sebebiyle Org. Çevik Bir'in suç duyurusuyla Erol Yazar hakkında dava açılmıştı. Bununla da yetinilmeyerek, MÜSİAD'ın da bu vesileyle kapatılması talep edilmişti. Mahkeme kapılarında MÜSİAD yöneticilerini süründürmeyi ve kamuoyu nezdinde imajını sarsmayı hedefleyen bu süreç hedefine ulaşamadı. Tüm MÜSİAD üyeleri yekvücut olup, her mahkeme günü kurumlarına ve başkanlarına coşkulu destek verdi. Dönemin Genel Sekreteri Bolat, o karanlık günleri şu ifadelerle anlatıp, resmediyordu:

"Ondan bir ay kadar sonra Ankara Kızılcahamam'da inşaat komitesinin Türkiye toplantısında o zamanki genel başkanımız Erol Yazar Bey konuşmasında bu kanunu eleştirirken din eğitimine çok ciddi bir darbe vuracağını, sekteye uğratacağını ifade etti ve bunu da tasvir etmek için 'bu kanun kesin dinsiz eğitim kanunudur' dedi, sadece bu kelimeleri kullandı. İki gün sonra o zamanki Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir, Ankara DGM Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunuyor. Kısa sürede Erol Yazar Bey için dava açılıyor, Ankara DGM'de. Bu dava açılırken de iddianamede hem Erol Yazar Bey'in mahkûm edilmesi, hem de MÜSİAD'ın bu vesileyle kapatılması talepleri yer alıyor. Biz tam 12 defa her ay bir kere Ankara DGM'ye bu davaları izlemek ve destek vermek için gittik, geldik, bütün Türkiye'den MÜSİAD şubelerinden gelenlerle birlikte. Sonunda Erol Bey mahkûm edildi, ama daha önce böyle bir ceza almadığı için cezası tecil edildi: eğer aynı suçtan ikinci bir ceza alırsa her iki suçun mahkûmiyetini de çekmek üzere bir karar alındı. MÜSİAD için ise bir karar çıkmadı."

28 Şubat sürecinde
en çok sıkıntı çeken kişilerin başında
Erol Yazar, kurumların başında da
MÜSİAD geliyordu.

Sohbet Karbuz Anlatıyor **İhmal Edilmiş Sermayeye Açılan Kapı: MÜSİAD**

“MÜSİAD, Anadolu’daki potansiyeli görünür kıldı; uluslararası bir marka inşa etti.”

1996 yılında MÜSİAD’da kısa ama yoğun bir dönem geçirdim. O zamanlar Prof. Dr. Ömer Bolat Bey Genel Sekreter, Erol Yazar Başkandı. Serdar Çam’la birlikte sekreter yardımcılığı görevini yürütüyorduk. Küçük ama inançlı bir ekiptik. O günlerden bugüne değişen çok şey oldu ama MÜSİAD’ın temel rolü hep sabit kaldı: İhmal edilmiş sermayeye ses olmak.

Bana göre MÜSİAD’ın Türkiye’ye en büyük katkısı, Anadolu’da uzun süre görmezden gelinmiş iş ve ticaret potansiyelini bir çatı altında toplayarak hem istihdamı artırması hem de ekonomik yapıda ciddi bir dönüşüm başlatmasıdır. Bugün Türkiye’de KOBİ dediğimiz ama geçmişte esnaflıkla sınırlı kalacak nice girişimci, MÜSİAD sayesinde büyüme cesareti buldu.

Yurt içinde bu dönüşüm sağlanırken, yurt dışında da bir köprü kuruldu. MÜSİAD, sadece üyelerini yurt dışına taşıyan bir organizasyon olmadı; aynı zamanda uluslararası iş dünyasının Türkiye’ye bakışını da değiştirdi. Bu bağlamda Uluslararası İş Forumu’nun (IBF) yeri ayrıdır. Eskiden başka ülkelerde düzenlenen bu forum, artık MÜSİAD’ın bir markası hâline geldi. Bünyesine aldığı IBF ile MÜSİAD, âdeta bir ticaret diplomasisi şöleni organize eder hâle geldi.

Geriye dönüp baktığımda en çok gurur duyduğum şey, ötekileştirilmiş bir grubun azimle, kararlılıkla ve emekle ortaya koyduğu bu başarı öyküsüdür. Ulusal ve uluslararası düzeyde saygın bir konuma gelmek kolay değil. Ama biz bunu başardık. O günlerde küçük bir ekiple kurduğumuz yapı, bugün yüzlerce kişilik kadrolarla dünyaya açılan bir organizasyon hâline geldi.

MÜSİAD benim için bir sivil toplum kuruluşundan fazlasıydı. Bir duruştu, bir iddiaydı. Ve bugün geldiği noktada, o iddianın ete kemiğe bürünmüş hâlini gururla izliyorum.

MÜSİAD üyeleri için gerçekten zor bir dönem başlamıştı. Ama MÜSİAD bu zor dönemi, üyelerine verdiği destek ve onlardan aldığı güçle aşıp ciddi bir sivil toplum teşkilatı hüviyeti kazanmasını bildi.

MÜSİAD, bir avuç yönetici elitin yaşattığı sıkıntılı günlerde en büyük desteği halktan gördü. Bir anlamda Erol Yazar'ın da ifade ettiği gibi halk, yukarıdan inme dayatmalara itibar etmeyerek, ambargolu firmalardan alışverişi artırmaya başlamıştı.

MÜSİAD

SAĞLAYICI VE KADADA

MÜSİAD yerine İSİAD!

Dava süreci bazı basın yayın organları için de kara propaganda amacıyla kullanılmıştı. "Büyük" gazeteler, hakkında kapatma davası açılan MÜSİAD'ın bu dava sonrasında kapatılacağını, bu nedenle şimdiden hazırlıkların yapıldığını ve yerine başka bir derneğin kurulacağı haberlerini yayınlıyordu. "Refah'ın kapatılmasının ardından Fazilet'in kurulması gibi, MÜSİAD'ın yerine de İSİAD (İşini Seven İşadamları Derneği)'nin kurulabileceği söyleniyor" denilen haberde, ironik bir yaklaşımla ifade edilen İSİAD isminin ve haberin kaynağı açıklanmıyordu.

MÜSİAD üyeleri için gerçekten zor bir dönem başlamıştı. Ama MÜSİAD bu zor dönemi, üyelerine verdiği destek ve onlardan aldığı güçle aşıp ciddi bir sivil toplum teşkilatı hüviyeti kazanmasını bildi. Başkan Yazar, o dönemde üyelerinin ihalelere alınmadığını, bazılarının işlerini kaybedip zarar gördüğünü belirtiyor ama hep birlikte rızık Allah'tan geldiği inancına sarılıp sabırla bu davadan vazgeçmediklerini belirtiyordu: "İş adamlarımız ihalelere alınmayınca, bazı insanların işlerinde sıkıntıları oldu. Ama Allah'a şükür bana gelen hiçbir iflas, kapanma olmadı. Ben arkadaşlara hep şunu söylüyordum: Rızık Allah'ın verdiği bir şeydir. bazen rızıkımızı eksiltir bazen artırır, bu bizim için bir imtihandır, bu imtihana sabredeceğiz, gerekirse yokluklara sabredeceğiz ama biz kesinlikle davamızdan vazgeçmeyeceğiz.

MÜSİAD, bir avuç yönetici elitin yaşattığı sıkıntılı günlerde en büyük desteği halktan gördü. Bir anlamda Erol Yazar'ın da ifade ettiği gibi halk, yukarıdan inme dayatmalara itibar etmeyerek, ambargolu firmalardan alışverişi artırmaya başlamıştı. "Ama milletimiz öyle bir sahiplendi ki bu işi. O falan ambargo yazıları bilmem ne çıktıkça bizim o ismi çıkan arkadaşların satışları patladı. Halk onun ismini görünce 'Vay demek bunlara karşıymış bunlar' deyip o markalan almaya başladılar. Bu sefer bazı arkadaşlar diyorlardı ki, ya keşke benim ismim de çıksa da şurada bizim de satışlarımız artsa. Olay değişik noktalara geldi; espri konusu hâline getirdik. Hakikaten bu halk el öpülesi bir halk; çok fedakâr, çok kendi davasını benimseyenlere sahip çıkan, çok sorgulamadan seven bir halk... Çok sorgulamaz, çok derinine inmez işin ama sahip çıktığı zaman da ölümüne sahip çıkar, o hasletlerini biz yakından gördük.

MÜSİAD'a hakikaten sahip çıktılar, bizi her yerde desteklediler ve o 2-2,5 senelik ciddi süreçten MÜSİAD güçlenerek çıktı. Üye sayısı ilk başta düşer gibi gözüktü ama sonra arttı. Çünkü biz hiçbir haksızlık yapmamıştık, biz ülkemiz için konuşuyorduk, kendi cebimizi doldurmak için değil. Hatta bizim arkadaşlarımız günlerce işlerine gitmezlerdi bizle beraber çalışırken. Babalarının onlara 'Ya oğlum siz işinize gitmiyorsunuz, ne yaptınız, deli mi oldunuz. divane mi oldunuz, ne gece gündüz koşturuyorsunuz, işinize bakın' dedikleri dönemleri yaşamalarına rağmen bu mücadeleyi sürdürdüler.

Onun için bunun karşılığında tabi 'Her zorluktan sonra bir kolaylık vardır' ayet-i kerimesi tecelli etti ve bunun sonrasında MÜSİAD'da büyük bir gelişme, büyük bir huzur ortamı oluştu."

MÜSİAD'ın Anadolu'daki ilk şubelerinden olan Konya şubesinin açılış törenine ait bir fotoğraf.

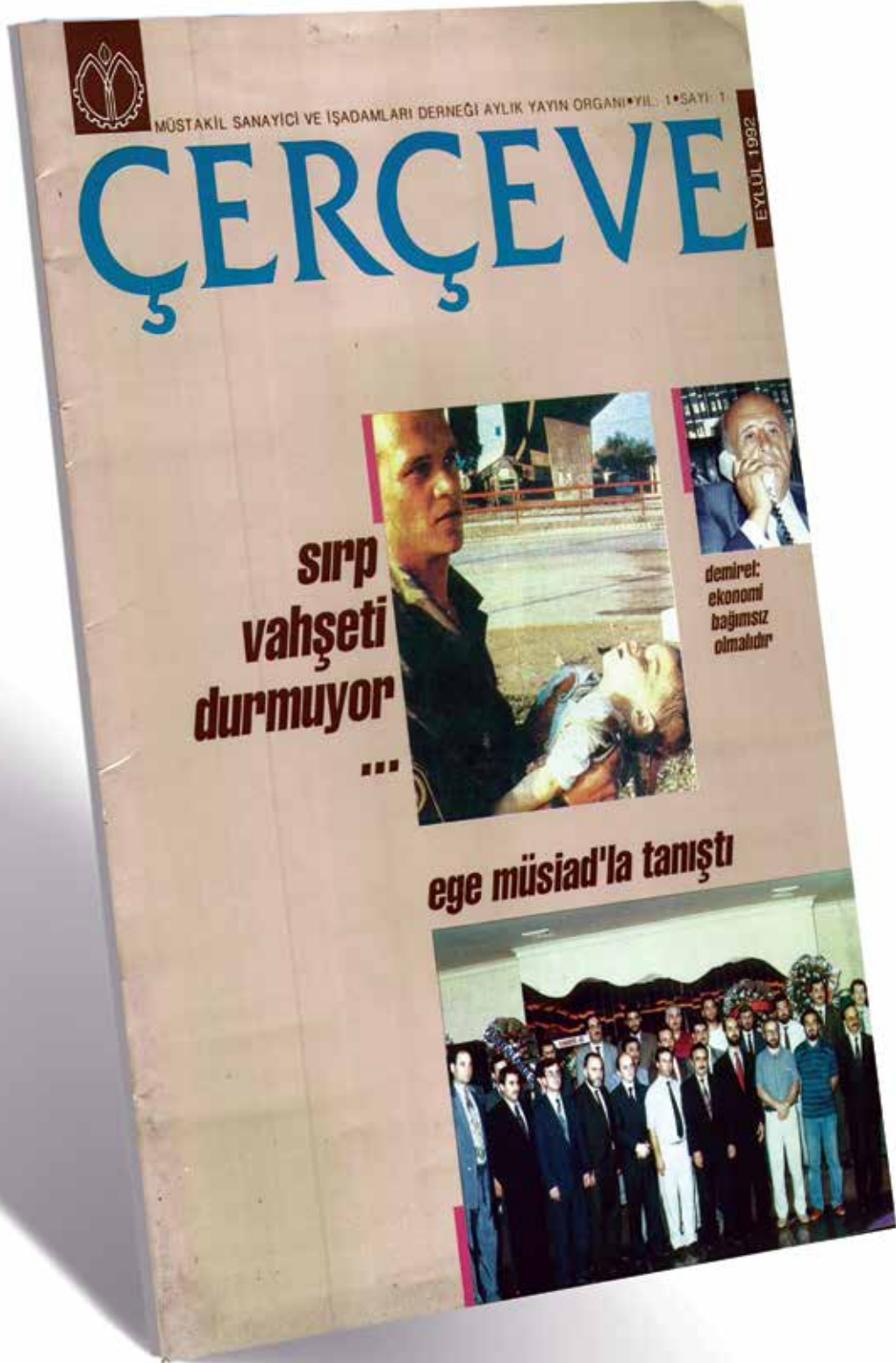

Çerçeve Okulu

İlk sayısı 1992 senesinin Eylül ayında yayımlandı Çerçeve Dergisi'nin. "Sırp Vahşeti Durmuyor" manşetiyle çıkan ilk sayısı, Çerçeve'nin iddialı duruşunu daha başından ortaya koymuştu. Çerçeve, yalnızca MÜSİAD'ın entelektüel birikimini kamuoyuyla paylaşmakla kalmadı, aynı zamanda MÜSİAD ailesinin kendi içinde haberleşmesini sağlayan önemli bir mecra oldu. 33 yıldır yayınlanan Çerçeve Dergisi MÜSİAD'ın matbuat dünyasına en önemli katkılarından biri olduğu gibi kendisinin de en kalıcı markalarından biriydi.

Çerçeve Dergisi, MÜSİAD'ın entelektüel birikimini ve raporlama faaliyetlerini destekleyen önemli bir yayın organıydı. Dergide tekelleşmeye karşı bir duruş sergilenmiş, ticari ortaklıkların önemi vurgulanmış ve "Medine Pazarı" modeliyle ekonomik yapının düzenlenmesi gerektiği ifade edilmişti. Dergi aynı zamanda 28 Şubat sürecinde MÜSİAD'ın ve mütedeyyin iş insanlarının karşılaştığı zorlukları anlatan bir mecra olarak kullanılmıştı. Bu süreçte, MÜSİAD üyelerinin ekonomik baskılar ve hukuki süreçlerle karşı karşıya kalmasına rağmen, Çerçeve Dergisi üzerinden güçlü bir duruş sergilemişti. Dergide uzun dönem Genel Yayın Yönetmeni olarak görev alan Erhan Erken, Çerçeve'nin çıkarılış hikâyesini ve kurucu kadronun katkısını şu sözlerle ifade ediyordu:

"Dedik ki arkadaşlar, bir yemekli toplantıda - o zaman Mecidiyeköy'de yerimiz vardı - 'Ya biz böyle bir dergi düşünüyoruz, bize ne katkınız olabilir?' Şimdi onların bir bölümü yazı yazdı, ama yazmasalar bile 'Burada bizim arkadaşlarımız iktisadi alanda bir dergi çıkartıyor, biz bunlara nasıl katkıda bulunabiliriz?' diye gündemlerine girdi bu dergi. Bence bu açıdan kıymetliydi. Diyelim ki arkadaşlarımız bir şey çıkarıyor, biz buna nasıl destek olabiliriz? Kimi yazı gönderdi, kimi 'Şundan yazı al' dedi. Bence Çerçeve'nin o dönemki rolü önemliydi. Dosya konularımızı özellikle özenle seçiyorduk. Savunma sanayi, Balkanlar, kalkınma gibi farklı başlıklar altında birçok konuyu gündeme getirdik. Keyifle uğraştık diyebilirim. Sağ olsun yönetim kurulundaki arkadaşlar da bundan mutlu oluyorlardı ve 'Şöyle olsun, böyle olsun' diye çok ciddi ısrarlarda bulunmadılar. Yani olumlu karşıladılar, bu önemli bir şey. Çünkü ben kendi başıma bir dergi çıkarmıyordum, bir derneğin yönetimi adına çıkarıyordum. Dolayısıyla oradaki insanlar buna 'Eyvallah' demezse o dergi çıkmazdı. Ben yayın yönetmeniyim ama sonuçta bu yayını çıkaran yönetim kurulu - başkan Erol Bey, yardımcısı Ali Bey, Natık Bey ve diğerleri - yaklaşık 20 kişilik bir heyet vardı. İçlerinden biri bile 'Ya kardeşim, bunu yapmayalım' dese, yapamazdık. Dolayısıyla hepsinin bu süreçte katkısı oldu."

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Var Olma
Mücadelesiyle
Geçen Yıllar

Bayram Ali BAYRAMOĞLU
1998-2003)

22 Mayıs 1999'da yapılan 8. Olağan Genel Kurul Toplantısında başkanlık bayrağını Erol Yazar'dan teslim alan Ali Bayramoğlu, aslında "kurumsallaşma ve yeniden yapılanma süreci" olarak planladığı görev dönemini bu hedefleri gerçekleştirecek çalışmalardan çok meşhur halk tabiriyle şeytan kovalamakla geçirecekti.

MÜSİAD'ın genel merkezine baskınlar yapıyor, basın toplantıları engelleniyordu.

Türk siyasetini yeniden dizayn etme iddiasındaki 28 Şubat süreci, ekonominin aktörlerini de tepeden inmece bir yaklaşımla belirleme kararlılığında. Sürece başkan yardımcısı unvanıyla giren Ali Bayramoğlu, sürecin tam ortasında MÜSİAD'a başkan seçildi. 22 Mayıs 1999'da yapılan 8. Olağan Genel Kurul Toplantısında başkanlık bayrağını Erol Yazar'dan teslim alan Ali Bayramoğlu, aslında "kurumsallaşma ve yeniden yapılanma süreci" olarak planladığı görev dönemini bu hedefleri gerçekleştirecek çalışmalardan çok, meşhur halk tabiriyle "şeytan kovalamakla" geçirecekti. Zorlu yılları bir imkân olarak nitelendirip "büyük gelişmelerin" olacağını ifade eden Erol Yazar'ın müjdelediği dönemin gelmesi için birkaç yıl beklemek gerekecekti. Çünkü 28 Şubat'ın yol açtığı olumsuz etki ve tahribat, 2001 yılına kadar sürecek ve bu süreç de MÜSİAD'ın var olma mücadelesi verdiği yıllar olarak tarihteki yerini alacaktı.

28 Şubat sürecinin bütün yıldırma operasyonları Bayramoğlu döneminde de şiddetle devam ediyordu. Yıldırma girişimlerinde polis ana unsur olarak kullanılıyor, MÜSİAD'ın genel merkezine baskınlar yapıyor, basın toplantıları engelleniyordu.

Ali Bayramoğlu, o günlerde yaptığı konuşmada, MÜSİAD'ın tarihsel misyonuna referans yaparak, halk ile yöneticiler arasında köprü vazifesi göreceklerinden bahsediyor ve "Biz toplumla Türkiye'yi yönetecekler arasında aracı kurum olacağız. Bir anlamda tebdil-i kıyafet dolaşp, köprü vazifesi göreceğiz" açıklamasında bulunuyordu. Ne yazık ki mevcut siyasi konjonktürün 28 Şubat sürecine uygun karar ve eylemleri, yeni Başkan Ali Bayramoğlu'na bu imkânı tanımayacaktı. Artık, "Derneğin Varlığını Sürdürme Mücadelesi"nin yapıldığı yıllar başlamıştı.

Yıldırma operasyonları: Mahkûmiyet ve polis baskınları

Hakikaten, Bayramoğlu, derneğin siyasi baskıyla karşı karşıya kaldığı çok zorlu bir dönemde, çok zor koşullar altında görev yapacaktı. Ali Bayramoğlu ve bir avuç MÜSİAD yöneticisi de dirayetle, cesaretle ayakta durup hak ve hakikati yüksek sesle söylemeyi sürdürecekti. Dönemin Genel Sekreteri Prof. Dr. Ömer Bolat, bu hayatta kalma mücadelesini şöyle anlatıyordu:

"Açıklamasından iki gün sonra, onun için de Erol Yazar ile aynı şekilde Türk Ceza Kanunu 312/2'nci madde gereği benzeri bir dava açıldı. Benzer şekilde Ali Bey'in de mahkûm edilmesi ve MÜSİAD'ın kapatılması talep edilmekteydi. O da 5 celse sürdü. Ona da destek olmak ve izlemek üzere Ankara DGM'ye gittik, geldik. Orada da benzeri bir karar çıktı. Ali Bey'in mahkûm edilmesini ama daha önce aynı şekilde bir suç işlemediği için cezanın ertelenmesini ve ilerde yine aynı suçtan 5 yıl içinde ceza aldığı takdirde her iki suçun cezasını çekmesi şeklinde bir kararla neticelenmişti."

Erol Yazar ile Ali Bayramoğlu arasındaki benzerlik, her ikisi hakkında da hapis cezasıyla dava açılmasının yanı sıra aynı davada MÜSİAD'ın da kapatılmasının istenmesiydi. Ama iki dönemin benzerlikleri, her ikisinin hapse mahkûm edilmesi ve cezaların ertelenmesiyle bitmiyordu. 28 Şubat sürecinin bütün yıldırma operasyonları

Bayramoğlu döneminde de şiddetle devam ediyordu. Yıldırma girişimlerinde polis ana unsur olarak kullanılıyor, MÜSİAD'ın genel merkezine baskınlar yapılıyor, basın toplantıları engelleniyor, açıklamaları önce basın savcılığına göndermeye zorlanıyordu. MÜSİAD üyelerine ise hükûmet, maliyenin tüm imkânlarını kullanarak baskı yapıyor, şirketleri sürekli müfettiş tacizine uğruyordu. Prof. Dr. Ömer Bolat yıldırma operasyonlarının somut örneklerini şöyle veriyordu:

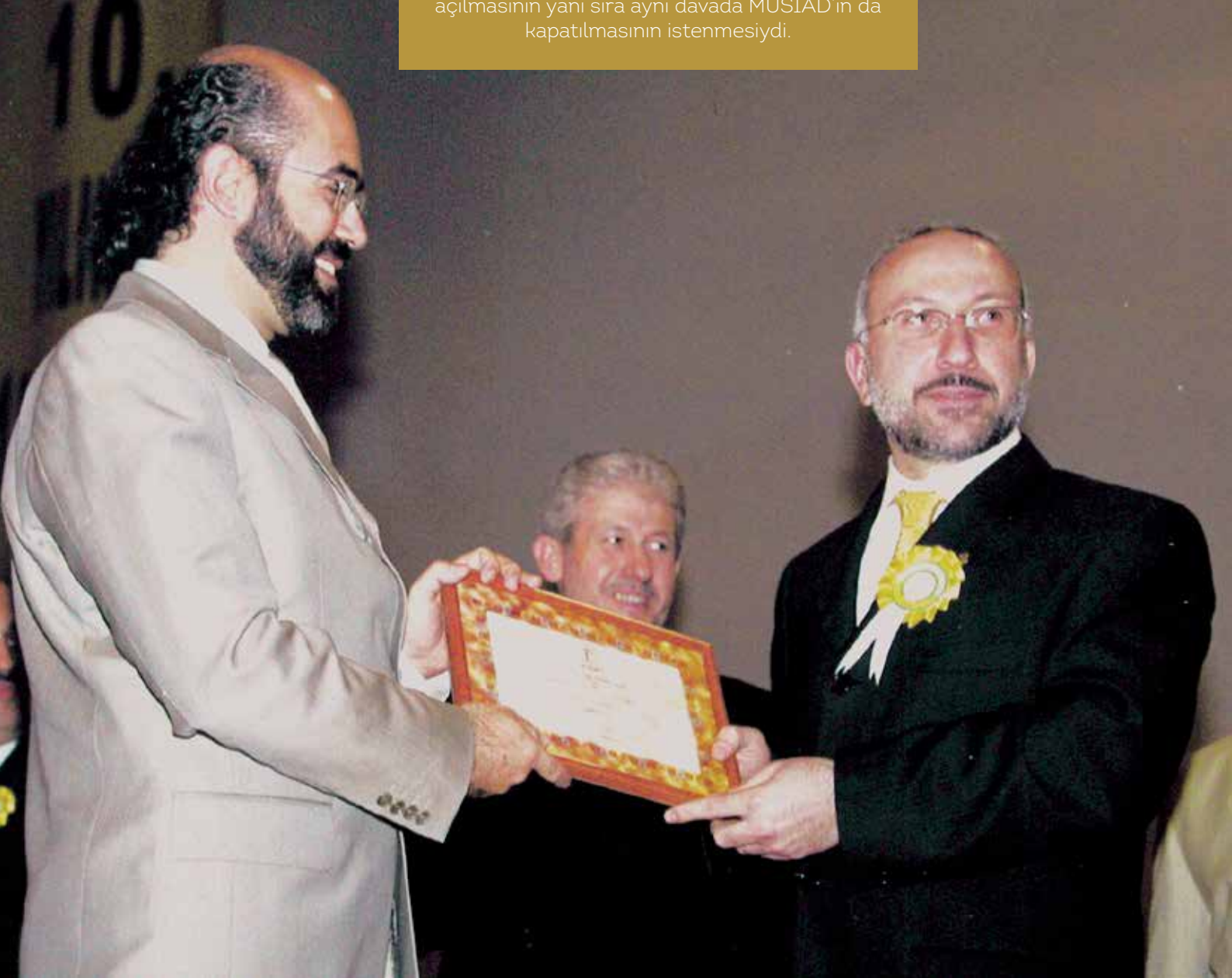
"O dönemde MÜSİAD'ın merkezine polis baskınları, basın toplantılarını engelleme girişimleri, MÜSİAD'ın açıklamalarının basın savcılığına mutlaka gönderilmesi mecburiyeti gibi çok baskılar gördük. Üyelerimize vergi baskınları, SSK teftişleri, vergi teftişleri gibi şeyler oluyordu. Bu arada ilginçtir bazı torbacı diye tabir edilen tipler ortaya çıkıyordu. Geliyorlardı, üyelerimizi ziyaret edip işte 'Sizin derin devletle aranızı düzeltiriz, bize şu kadar para verirsiniz' gibi teklif ve taleplerde bulunuyorlardı. Üyelerimizin iş yerlerini ziyaret edip 'Senin iş yerinin boyası yeşil, bu sen yeşil sermayesin demek olur; çabuk bunu değiştirin... Senin iş yerinde Allah yazan, Muhammed yazan tablolar var, hat yazılan var, siz irticacı olursunuz bunları kaldırın...' şeklinde baskılar gibi absürt talepler ve gelişmeleri de gördük, geçirdik o dönemde."

Sansasyonel olaylarla dolu bir dönem...

Ali Bayramoğlu da olağanüstü bir dönemde başkanlık yaptığına işaret ederken, bu olağanüstülüğü sadece 28 Şubat darbesine bağlamıyordu. Bayramoğlu'na göre ekonomik çöküşün göstergeleri olan binlerle ifade edilen gecelik faiz oranları ile sabit-serbest kur değişiminin yaşattığı krizler de son derece önemliydi. Tabir yerindeyse Şubat soğuğu, Türkiye'nin tüm cephelerini tehdit eder hâle gelmiş, bu süreçte MÜSİAD Başkanı Ali Bayramoğlu'na "kaçmaktan kovalamaya" vakit kalmamıştı. Öyle ki "ıstırap ve dertlerle birlikte yaşamayı" öğrenen MÜSİAD, yılmadan mücadeleye devam etmenin tarihe geçecek en güzel örneklerini vermişti.

"Benim genel başkanlık dönemimde" diyordu Bayramoğlu, "epey sansasyonel olaylar yaşadık (...). 1997'deki 28 Şubat krizi ve 1998'e olan uzantılarının hemen arkasından 1999'da Türkiye'yi ciddi derecede sıkıntıya sokan büyük bir depremin olması, 2000'li yıllarda Türkiye'nin ekonomik olarak çok kötü duruma düşmüş olması, faizlerin bir gecede yüzde 5 binlere, 7 bin 500'lere çıkması ve en önemlisi de Resmî Gazete'de devlet tarafından kabul edilerek iş dünyasına teminat veren sabit kur politikasının 2001'deki Mart kriziyle birlikte serbest kur politikasına döndürülmesi, Türkiye açısından hakikaten çok kritik süreçlerdi. Bu süreçlerin hepsinde iş dünyası olarak ıstıraplar, dertler yaşadık. Arkadaşlarımızın dertlerini ilgili, yetkili makamlara sunmak durumunda kaldık."

Erol Yarar ile Ali Bayramoğlu arasındaki benzerlik, her ikisi hakkında da hapis cezasıyla dava açılmasının yanı sıra aynı davada MÜSİAD'ın da kapatılmasının istenmesiydi.

Öyle ki "ıstırap ve dertlerle birlikte yaşamayı" öğrenen MÜSİAD, yılmadan mücadeleye devam etmenin tarihe geçecek en güzel örneklerini vermişti.

En iyi savunma, saldırıdır

Ali Bayramoğlu, başkanlık tarzına Karadenizli olmanın getirdiği karakteri de sokmuştu. Kuşkusuz Bayramoğlu'nun kişisel özelliklerinin de etkisiyle MÜSİAD, o yılları hep savunmaya çekilip varlığını devam ettirmek için haksızlık ve zulümleri sineye çeken bir teşkilat olmayı tercih etmedi. Bütün meşru platformlarda adaletsiz ve yanlı uygulamaları dile getiren MÜSİAD, aynı zamanda tüyü bitmemiş yetimin hakkını gasp eden banka hortumcuları hakkında suç duyurusunda bulunup yargıyı göreve davet eden tek sivil toplum örgütü olacaktı.

Bankalarla ilgili suç duyurusunun hikâyesini şöyle anlatıyordu Bayramoğlu: "Birçok bankaya el konularak bankaların riskleri devlete, hazineye yüklenmişti. Böylece topluma yüklenmiş olan ciddi bir külfet vardı. Ben o dönemde hem İstanbul Ticaret Odasında meclis üyesiydim, hem de MÜSİAD Genel Başkanıydım. Gerek İstanbul Ticaret Odasındaki konuşmamda gerekse üyelerimizin çoğuna 'Hadi arkadaşlar, şu anda Sultanahmet Adliyesine gidiyoruz, bütün bankalar ve yöneticileri hakkında suç duyurusunda bulunacağız' dedim."

Bir grup dernek üyesiyle İstanbul Adliyesine giden MÜSİAD Genel Başkanı Bayramoğlu savcılığa verdiği dilekçede, el konulan Egebank, Yurtbank, Yaşarbank, Esbank, Sümerbank yönetim kurulu üyelerinin, Bankalar Kanununun "Tasarrufları korumak ve ekonomik kalkınmanın gereklerine göre kullanılmalarını sağlamak üzere bankaların kuruluşunu, yönetimini, çalışma esaslarını, devir, birleşme ve tasfiyeleri ile denetlemelerine" ilişkin hükmünü ihlal ettiklerini ifade ediyor ve bunun da ülke ekonomisine, dolayısıyla halka büyük maliyetler çıkardığının altını çiziyordu. "Daha sonra" diyordu Bayramoğlu, "adliyeye davet edildim, savcılığa şikayette bulunduğum için. Savcı bana şöyle bir şey söyledi: 'Sayın Bayramoğlu, siz böyle bir şikâyetle bulunmuşsunuz, sizin kişisel olarak bu bankacılık hadisesinden ne kaybınız var?' Ben o zaman Savcı Bey'e cevaben dedim ki: 'Benim kaybımın olup olmadığı çok önemli değil ki, bunun dolaylı olarak bana ve ülke ekonomisine getirdiği zarar benim açımdan önemli. Yenisinin yaşanmaması ve buna yönelik tedbirler alınabilmesi için toplumsal bir duyarlılığa ihtiyaç var' dedim. Sonrasında kovuşturmayla gerek olmadığı kararı verdi o zaman savcı."

Bütün meşru platformlarda adaletsiz ve yanlış uygulamaları dile getiren MÜSİAD, aynı zamanda tüyü bitmemiş yetimin hakkını gasp eden banka hortumcuları hakkında suç duyurusunda bulunup yargıyı göreve davet eden tek sivil toplum örgütü olacaktı.

Holding furyasında kararlı ve ilkeli yaklaşım

MÜSİAD, bu süreçte sadece Türkiye kaynaklı sorunlarla ilgilenmekle kalmadı. Avrupa ülkelerinde yaşayan gurbetçilerin, çok ortaklı şirketlerin vaatleriyle ekonomik kayıplara uğramaması için de gayret gösterdi. Gurbetçi birikimlerinin, Türkiye’de yatırımların finansmanı için kullanılması gerektiği görüşünü ısrarla savunan MÜSİAD, bunun, bin bir zahmetle tasarruf yapan gurbetçilerin haklarını yasal teminat altına alıp koruyacak şekilde hayata geçirilmesini istiyordu. Bu tür küçük tasarruf sahiplerini bilinçlendirecek toplantılara katılmak için defalarca yurt dışına çıkan MÜSİAD Genel Başkanı Bayramoğlu, bu hassas meselede de temsil edilen fikir ve değerlere halel gelmemesi için üzerine düşen manevi sorumluluğu yerine getiriyordu. Bayramoğlu o günleri ve yaptıklarını şöyle özetliyordu:

“Bir de Türkiye’nin bir başka yüzü dediğimiz Avrupa’daki Türkler tarafından çok ortaklı şirketler şeklinde kurulmuş olan ve insanların, binlerce kişinin kaynaklarını çeşitli vaatlerle toplayan ve bu kaynakları ekonomik alanlardan ziyade farklı ve yanlış noktalarda değerlendiren bir kitle oluşmaya başlamıştı. Bu konuyu da kendisinin manevi bir sorumluluğu olarak kabul eden MÜSİAD, söz konusu yanlışlıkları gidererek muhtemel mağduriyetleri gidermek için çok ciddi çalışmalar yaptı. Çok iyi hatırlıyorum. 2000, 2001, 2002 ve 2003 yıllarında en az yılda 10 defa yurt dışına çıktım. Çeşitli toplantılar yaparak yatırımcıları uyardım; doğru yerlere nasıl yatırım yapılacağı konusunda konferanslar verdim. 500 kişilik, 1000 kişilik birçok toplantıya katıldım.”

Yurt içinde de bu tür holding yöneticileriyle toplantı yapıp uyulması gereken kurallar oluşturmaya gayret eden MÜSİAD ayrıca bu dönemde aldığı bir kararla, kendi üyesi olan çok ortaklı şirketlerin “İslami holding” türü ifadeler kullanmalarını, reklam ve tanıtım çalışmalarında kutsal ve sembolik değerlere yer vermelerini yasakladı. Bununla da yetinmeyen MÜSİAD, gurbetçilere yönelik bir el kitabı hazırladı ve yatırımcılara tavsiyede bulunup birikimlerini rahatlıkla teslim edebilecekleri bir liste yayınladı. MÜSİAD’ın bu bağlamda gösterdiği yoğun gayretler semeresini verecek ve iki yıl içinde sayılan dörde katlanarak 160’ı bulan İslami holding ortaklarının sayısı yüzde 40 azalacaktı.

Ne var ki çok ortaklı şirketlerin yol açtığı sıkıntılar sona ermeyecekti. Mütedeyyin iş çevresinin her zaman en önemli iş örgütü olduğu için, “MÜSİAD üyesi” olup prestijinden yararlanmak, itibarını sömürmek isteyenler her zaman olacaktı. Bu gruba özellikle yurt dışında çalışanların paralarını toplayan çok ortaklı bazı şirketler giriyordu. Bu şirketlerden birinin, Almanya’da dağıtmak üzere hazırladığı broşürde, MÜSİAD’ın başka bir üyesinin fabrikasının fotoğraflarını kullandığını görünce aynı tip şirketlerden sekizinin üyeliğini hemen sona erdirmişti.

Bu tür küçük tasarruf sahiplerini bilinçlendirecek toplantılara katılmak için defalarca yurt dışına çıkan MÜSİAD Genel Başkanı Bayramoğlu, bu hassas meselede de temsil edilen fikir ve değerlere hanel gelmemesi için üzerine düşen manevi sorumluluğu yerine getiriyordu.

CAPE SUN
TER·CONTINENTAL
CAPE TOWN

Ahmet Yıldırım Anlatıyor

Bir Ekole Dönüşen Yolculuk

"MÜSİAD üyesi olmak, sadece bir etiket değil; ağır bir sorumluluktur. Ama güzel bir yük..."

Göreve başladığımız andan itibaren içimizde büyük bir heyecan vardı. Bu bizim için bir hayalin gerçeğe dönüşmesiydi. Ama masa başında konuşulan sloganlar gerçeklerle çarpışınca, işin ciddiyetini daha iyi anladık. Başlangıçta 10-15 kişilik gruplarla yola çıktık. 20. üyeyi bulmakta zorlandık. Bugün dönüp bakınca, o gün 22 üyeye bile ulaşamamıştık. Ama vazgeçmedik.

O dönem sabah namazından sonra toplanırdık. 40 üyeye yaklaşıncı, Mecidiyeköy'de ilk yerimizi tuttuk. Samimiyetle çalışıyorduk. Toplantılar için Ankara'ya, Kayseri'ye giderdik. İki-üç araba birleşip yola çıkardık. Yolculuklar arttıkça yük de artıyordu. O dönem şöyle güzel bir uygulama başlatılmıştı: Seyahate katılanların masrafını, katılamayanlar üstleniyordu. Dayanışmanın en güzel örneklerinden biriydi bu.

İlk ofisimizin kirasını dernek ödeyemezse, cebimizden karşılayacağımıza söz vermiştik. Allah utandırmadı. O dönem cep telefonu yoktu, ama yüreğimizde başka bir frekansla bağlıydık. İdari amirimiz, toplantılara kurabiye ve meyve getirirdi. Küçük ama samimi adımlarla büyüyorduk. İlk üyelerimiz arasında büfeci arkadaşlarımız bile vardı. Belki büyük sermaye değildik ama helalinden kazanan, dürüst ve inançlı Müslüman iş insanlarıydık. MÜSİAD üyesi olmak bize sadece onur değil, aynı zamanda sorumluluk da yükledi. "MÜSİAD üyesi yanlış yapmaz" algısı vardı. Bu bize rehberlik etti. Gençtik, hata yapabiliirdik ama üzerimizdeki yük bizi dikkatli olmaya zorladı.

MÜSİAD, zamanla bir ekole dönüştü. Ahlaklı ticaretin, dürüstlüğün ve dayanışmanın adı oldu. Bugün bu çizginin hâlâ korunuyor olması, benim için en büyük mutluluk. İş dünyasında etik dışı davranış sergileyen MÜSİAD üyesi çok nadirdir. Bu da gösteriyor ki, yolumuz doğruymuş.

MÜSİAD'a katıldığımda 26 yaşındaydım. Gençtik ama yükümüz ağırdı. İş, aile, çocuklar ve siyaset... Her şeye yetişmeye çalışıyorduk. Babalarımızın daha fazla yük taşıdığını düşünürdük ama şimdi dönüp bakınca, bizim de omuzlarımız boş değildi. Pişman mıyım? Asla. Aynı yolu yine yürürüm.

Bugün MÜSİAD 35 yaşında. İlk yıllarda üç kişiyle randevu almak bile zordu. Ama sabırla, ilkeyle, doğrularla yürüdük. Çankaya Köşkü'ne kadar giden bir yol açıldı önümüzde. O günlerden bugünlere... Dile kolay.

Allah, bu yolculuğu şaşırmadan sürdürmeyi nasip etsin. Dürüstlükten, ilkelerimizden sapmadan, aynı heyecanla yürümeye devam edelim.

Anayasa kitapçığıyla gelen kriz

Dönemin Başkanı Bayramoğlu, yukarıda detaylarını verdiği tehlikeli konjonktürden geçerken, Türkiye'nin kırılgan ekonomik ortamında MÜSİAD üyelerine bir zarar gelmemesi için pürdikkat kesildiklerinin altını özenle çiziyordu. Sözgelimi Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in anayasa kitapçığını dönemin Başbakan Bülent Ecevit'e fırlatmasıyla patlak veren kriz haberini Hindistan'da almış ve hemen yurda dönme kararı vermişti:

"Anayasa kitabı fırlatıldığında ben Güney Afrika'dan Hindistan'a bir toplantıya gidiyordum, oradan makine almak üzere. Hindistan'da otelde televizyona bakarken birden CNN International'da Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer'in kitapçığı Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e fırlattığı haberini görünce, hemen buradaki toplantıyı iptal ettim ve o gece uçağıyla da Türkiye'ye döndüm. Olağanüstü toplantılar yaptık. Ondan sonrasındaki gelişmeleri zaten sizler de biliyorsunuz: Faizlerin fırlaması, bankacılık sisteminin tamamen allak bullak olması, herkesin ne olacağını bilmeksizin şaşkın şaşkın olanları izlemesi... Bu manzara bizi de hemen tedbirli ve temkinli davranmaya itmişti. Birtakım tedbirler aldık ve ivedilikle arkadaşlarımızı uyardık. Üyelerimiz olayın vahametinin farkına varıp kendilerine bir reçete çıkartarak süreçten çok fazla zarar görmeden çıktılar."

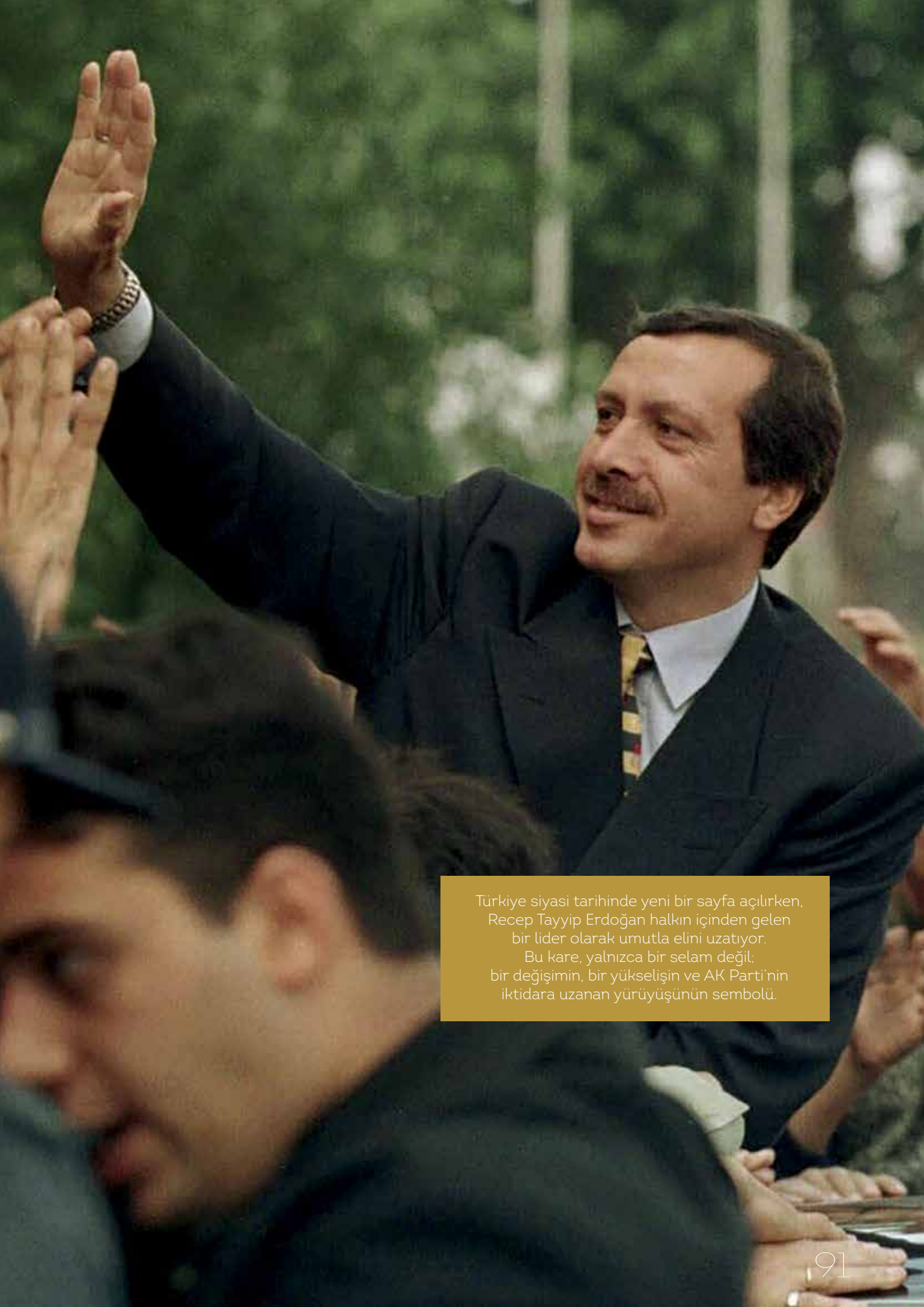
Bu kare, 19 Şubat 2001'deki MGK krizinin hemen ardından yaşanan siyasi sarsıntının ve ekonomik çöküşün sembolü hâline gelmişti.

Sükûnetin başlangıcı: 3 Kasım 2002

Bu zorlu süreç nihayet sona erecek ve Ali Bayramoğlu sonunda biraz dinlenme fırsatı bulacaktı. Kuşkusuz bu dönem 3 Kasım seçimleri sonrasında başlayacaktı. Seçimlerden birinci parti olarak çıkmayı başaran AK Parti tek başına iktidara gelecek ve MÜSİAD'ın doğrularını ekonomi siyasetine taşıyacaktı. MÜSİAD da o tarihe kadar oluşturduğu tüm ekonomik birikimini, projelerini, tespitlerini AK Parti hükûmetine aktaracaktı. Çünkü uzun bir aradan sonra MÜSİAD'ın görüşlerine kulak verip tecrübesinden istifade etmeye istekli bir hükûmet iktidara gelmişti.

“2002 Kasım'ında” diyordu Bayramoğlu, “AK Parti'nin tek başına iktidar olmasıyla birlikte, Türkiye ilk defa siyasi istikrarı yakalamış oldu. 2003 yılındaki başkanlık dönemimle birlikte aynı zamanda ilk defa bir sivil toplum kuruluşu olarak siyasi iktidara dertlerini çok daha net anlatabilen MÜSİAD, karşısında kendisini dinleyen ve bilgisine, tecrübesine ve yaptığı çalışmalara itibar eden bir siyasi iktidarla muhatap olduğunu görmüş olmaktan son derece memnun oldu. O nedenle 2002 ve 2003 döneminde yaptığımız çalışmalar hem en rahat ve verimli bir ortamda yaptığımız çalışmalardır ve hem de sivil toplum kuruluşu olarak MÜSİAD'ın bürokrasi ve siyasi iktidarla iletişiminin en yoğun şekilde gerçekleştiği dönemlerden bir tanesini teşkil etmektedir.”

Ancak nispeten daha küçük de olsa MÜSİAD'ın karşılaştığı sıkıntılar bir süre daha devam edecekti. Ali Bayramoğlu döneminde kamu yararına dernek olmak için müracaat eden ve Başbakanlığın olumlu görüşüyle Danıştay'a havale edilen talep, bu kurum tarafından MÜSİAD'ın “etkinliklerinin henüz ülke çapında yararlı sonuçlar verecek nitelikte ve ölçüde olmadığı” gerekçesiyle geri çevrilmişti. MÜSİAD, önündeki bu sembolik son engeli de ilkinin reddinden tam iki yıl sonra, Ömer Bolat'ın başkanlığı döneminde aşacaktı.

Türkiye siyasi tarihinde yeni bir sayfa açılırken,
Recep Tayyip Erdoğan halkın içinden gelen
bir lider olarak umutla elini uzatıyor.

Bu kare, yalnızca bir selam değil;
bir değişimin, bir yükselişin ve AK Parti'nin
iktidara uzanan yürüyüşünün sembolü.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lutfen QR kodu okutunuz.

Kuşkusuz Bayramoğlu'nun kişisel özelliklerinin de etkisiyle MÜSİAD, o yılları hep savunmaya çekilip varlığını devam ettirmek için haksızlık ve zulümleri sineye çeken bir teşkilat olmayı tercih etmedi.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Muhalefetten İktidara

Prof. Dr. Ömer BOLAT
(2004-2007)

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleşen 13. Olağan Genel Kurulu'nda başkanlık vazifesine seçilen Ömer Bolat, selefi Ali Bayramoğlu'nun aksine, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik açıdan yeniden normalleşmeye başladığı bir süreçte görev yapacaktı.

Önceki iki başkandan farklı iki önemli özellği vardı

Ali Bayramoğlu'nun halefi olan Prof. Dr. Ömer Bolat'ın başkanlığa seçiminde, başkanlar için uygulanan MÜSİAD geleneği değişmedi. Bu gelenek, muhtemel başkan adayının bir önceki dönemde başkan yardımcılığı görevini üstlenip deneyim ve birikim kazanmasını öngörüyordu. Kuruluş aşamasından itibaren sürece dahil olan Ali Bayramoğlu da Yarar döneminde başkan yardımcılığını yürütmüştü. Aynı şekilde Bayramoğlu başkan olduktan sonra Bolat, onun yardımcısı olarak görev yapmıştı. Ancak Ömer Bolat'ın önceki iki başkandan farklı iki önemli özelliği vardı. Birincisi, başkan yardımcılığına getirilmeden önce, Yarar döneminden itibaren Genel Sekreter olarak da MÜSİAD'da bulunmuştu. İkincisi de akademik kariyer yapmıştı. Dolayısıyla teoriyle pratiği birleştiren Bolat, MÜSİAD'da elde ettiği engin deneyimle, kurumun ruhuna ve felsefesine vakıf olmanın ötesinde, geleceğin bu etkin ve büyük örgütünü tüm kılcak damarlarına kadar bilen bir yöneticiydi. Bir anlamda Ömer Bolat, MÜSİAD'ın kurumsal hafızasıydı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleşen 13. Olağan Genel Kurulu'nda başkanlık vazifesine seçilen Ömer Bolat, selefi Ali Bayramoğlu'nun aksine, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik açıdan yeniden normalleşmeye başladığı bir süreçte görev yapacaktı. Bu nedenle kurumsallaşma ve reorganizasyon açısından yakalanan bu son derece kıymetli fırsatta, yapılması gerekeni yaptı ve dernekte yeniden yapılanmayı başlattı. Kuşkusuz Bolat'ın, yukarıda bahsedildiği gibi, derneğin kuruluşundan beri önemli görevler üstlenmiş olması, yeniden yapılanmanın sağlıklı ve verimli bir şekilde geçmesi hususunda önemli bir avantaj sağlamıştı.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfe QR kodu okutunuz.

e-Muhtıraya ilk tepki MÜSİAD'dan

Her ne kadar onun görev yıllarında 28 Şubat benzeri sıkıntılar daha küçük ölçekte ve kısa süreli yaşanmışsa da bu tür olaylarla yılmadan mücadele etmede artık büyük bir tecrübe sahibi olan MÜSİAD, yapılması gerekeni gayet kararlı bir şekilde, gayet net bir tavırla ve ivedilikle yapmaktan geri kalmamıştı. Bu olaylardan en önemlisi, kuşkusuz 27 Nisan 2007'de gerçekleşen e-muhtıraydı. TBMM'de yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin öncesine rastlayan e-muhtıra, aslında bir süreden beri Cumhuriyet mitingleriyle gerilen ortamda, AK Parti'yi kendi çoğunluğuyla cumhurbaşkanı seçmekten alıkoymayı hedefleyen bir amaca sahipti. Ömer Bolat da e-muhtıra haberini şube başkanlarıyla birlikte MÜSİAD Genel Merkezinde toplantı hâlinde iken televizyondan öğrenmişti. Bolat, Türk demokrasi tarihi açısından son derece önemli olan tavırlarını şöyle anlatıyordu.

"2007 yılının Nisan ayının son günlerinde Cumhurbaşkanlığı seçimi için TBMM'de seçimler yapılacaktı; fakat AK Parti'nin mecliste büyük çoğunluğu olduğu için en kötü ihtimalle üçüncü turda kendi içinden bir cumhurbaşkanı adayını seçeceği aşikârdı.. Bunu engellemek için özellikle CHP ve onun arkasındaki çevreler, Nisan ayının ortalarından itibaren Cumhuriyet Mitingleri adıyla ülkemizin muhtelif şehirlerinde mitingler başlattılar. 15 gün içinde 4-5 tane büyük miting gerçekleştirdiler. O zamanki Genelkurmay Başkanı sözde değil özde laikliğe bağlı bir cumhurbaşkanı isteriz gibi bir açıklama yaptı. Ortam kutuplaşmaya ve giderek gerginleşmeye başlamıştı.

Bizim de MÜSİAD olarak 28 Nisan Cumartesi günü yeni genel merkez binasında, ki bir ay önce açmıştık, Genel İdare Kurulu toplantımız vardı, Anadolu şube başkanlarımız ve Genel Merkez Yönetim Kuruluyla birlikte. 27 Nisan 2007 Cuma günüydü. Akşam 11'i çeyrek geçe civarında özel bir televizyon kanalında bir spikerin e-muhtıra verildiğini gözleri ısıltı ısıltı parlayarak, sevinçle anlattığını gözlemledim. Diğer kanallara baktım, onlarda da benzeri haberler verilmeye başlanmıştı."

O gece sabaha kadar gerekli istişareleri yapıp bir basın bülteni hazırladıklarını belirten Bolat, "Sabahleyin de genel idare kurulumuzu gerçekleştirdik. Kurulda da hazırladığımız bu basın açıklamamız, bildirimiz üzerinde çalıştık. Öğleden sonra daha Türkiye'de hiç kimse açıklama yapmamışken, biz bu e-muhtırayı en sert şekilde telin eden, kınayan ve de olması gereken hususları kamuoyuna açıklayan bildirimizi yayınladık. 28 Nisan öğleden sonra saat 15.00 gibi de o zamanın Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek bir açıklama yapmıştı. İş dünyasında ve sivil toplum kuruluşları arasında 27 Nisan e-muhtırasına ilk sert çıkışı biz gösterdik. Bu anlamda hakikaten demokrasi adına, özgürlükler adına önemli bir çıkış gerçekleştirdiğimize inanıyorum" diyordu. MÜSİAD, 28 Şubat post modern darbesinden sonra, bir kez daha demokrasiden ve özgürlüklerden yana tavrını koymuştu.

EGEMEN LİK KAYITSIZ SARTSIZ MİLLETİNDİR

W. Atatürk

TBMM'de yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin öncesine rastlayan e-muhtıra, aslında bir süreden beri Cumhuriyet mitingleriyle gerilen ortamda, AK Parti'yi kendi çoğunluğuyla cumhurbaşkanı seçmekten alıkoymayı hedefleyen bir amaca sahipti.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD

URUN TOPLANTISI

Ömer Bolat da e-muhtıra haberini
şube başkanlarıyla birlikte MÜSİAD Genel
Merkezinde toplantı halinde iken
televizyondan öğrenmişti.

DR. ÖMER BOLAT
GENEL BAŞKAN
MÜSİAD

ÖMER CİHAZ VARDAN
GENEL YAKIN VED
GENEL MERKEZ

Ancak Ömer Bolat'ın önceki iki başkandan farklı iki önemli özelliği vardı. Birincisi, başkan yardımcılığına getirilmeden önce, Yazar döneminden itibaren Genel Sekreter olarak da MÜSİAD'da bulunmuştu. İkincisi de akademik kariyer yapmıştı.

Kerim Altıntaş Anlatıyor

Sessiz Çoğunluktan Dünya Sahnesine

"MÜSİAD, Anadolu insanına 'Sen de yapabilirsin' dedi. O güvenle yola çıkan nice girişimci, bugün dünya ile iş yapıyor."

MÜSİAD'ın 35 yıllık yolculuğuna baktığımda, bana göre en kıymetli katkısı, Anadolu sermayesine ve ülkemizin sessiz çoğunluğuna rehberlik etmiş olmasıdır. Yıllarca kendi şehrinde, kendi imkânlarıyla üretim yapmaya çalışan binlerce girişimciye, "Senin de yapacakların var" duygusunu verdi. Dünya ile rekabet edebileceğine dair cesaret verdi. MÜSİAD'ın arkasında olduğunu hisseden pek çok iş insanı, bugün artık yalnızca yerel değil, uluslararası ölçekte faaliyet gösteriyor.

Bu hikâyenin içinde beni en çok etkileyen başlıklardan biri de Genç MÜSİAD oldu. Geleceğe yatırım yapmak adına, gençlerin önünü açmak için kurulan bu yapı bugün yüzbinlerce gence ulaşmış durumda. Sadece mesleki anlamda değil, ahlaki ve insani değerler açısından da gençlerin yanında oldu. Onlara yol arkadaşlığı yaptı, cesaret verdi, destek sundu. Genç MÜSİAD'ın bu etkisi, sadece bugünün değil, yarının iş dünyasına da yön veriyor.

Bugün baktığımda, MÜSİAD'ın bu misyonunu sürdürüyor olması bana hem umut veriyor hem de büyük bir gurur yaşıyor.

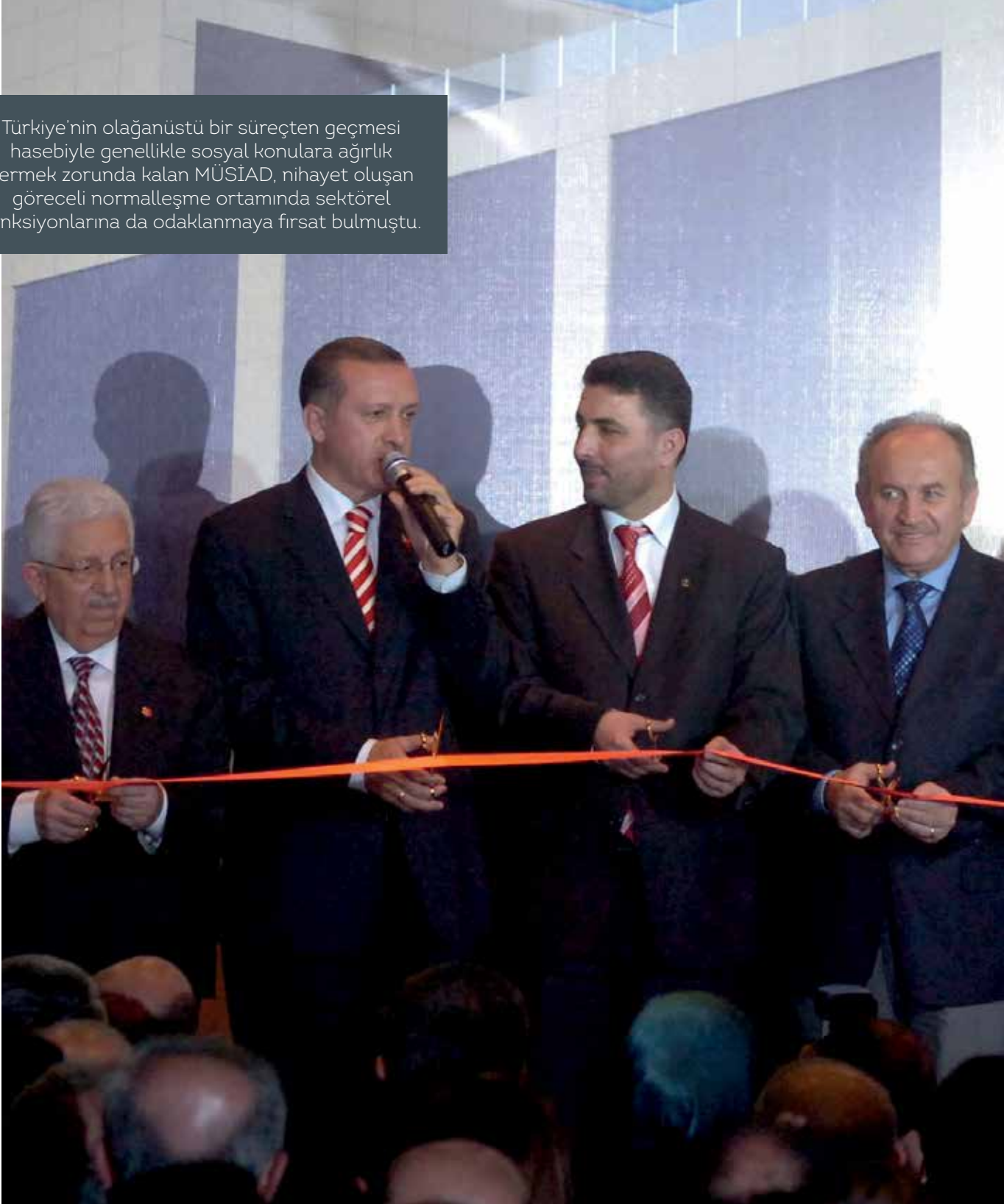

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Geleceğe yatırım yapmak adına, gençlerin önünü açmak için kurulan bu yapı
bugün yüzbinlerce gence ulaşmış durumda.

Türkiye'nin olağanüstü bir süreçten geçmesi hasebiyle genellikle sosyal konulara ağırlık vermek zorunda kalan MÜSİAD, nihayet oluşan göreceli normalleşme ortamında sektörel fonksiyonlarına da odaklanmaya fırsat bulmuştu.

200 metrakareden 2.800 metrekareye...

Türkiye'nin olağanüstü bir süreçten geçmesi hasebiyle genellikle sosyal konulara ağırlık vermek zorunda kalan MÜSİAD, nihayet oluşan göreceli normalleşme ortamında sektörel fonksiyonlarına da odaklanmaya fırsat bulmuştu. Bu dönemde ekonomik konularda üyelerin işlerini kolaylaştıran ve öncelikle onlara vizyoner konularda rehberlik etmeye yönelik bir MÜSİAD profili ortaya çıkmıştı. Bu roldeki etkinliğini artırmak için de kurumsal yapılanmasında daha detaylı düzenlemeler yapmıştı. Fiziki mekân açısından da çok önemli bir gelişme sağlanmış, 1990 yılında çalışmalarına 200 metrekarelik küçük bir büroda başlayan Dernek, akıllı bina sistemiyle yapılan yeni genel merkeze taşınmıştı.

MÜSİAD, yeni genel merkez binasının açılışını Prof. Dr. Ömer Bolat'ın başkanlığı döneminde gerçekleştirdi. Haliç'in Cendere ile buluştuğu kesim olan Beyoğlu Söğütözü mevkiinde inşa ettirilen yeni genel merkez binası, Osmanlı'nın görkemli günlerine dönüş için bir işaret de taşıyordu. 500 metrekare zemin üzerine inşa edilen genel merkez binası, 4 kat ve 2 yarım kattan oluşuyordu. Toplam 2 bin 800 metrekare kapalı alanı bulunan binada, 400 kişilik konferans salonu, 50'şer kişilik 2 eğitim odası, arşiv, kütüphane, 2 fuaye, mescit ve 20 ofis yer alıyordu. Rekor bir sürede 11 ay içinde tamamlanan bina, kapalı devre televizyon sistemi ve güvenlik sistemi ile beraber akıllı bina özelliği taşıyordu.

Genel Merkez binasının açılışı 24 Mart 2007 tarihinde dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Başbakan Erdoğan, açılış kurdelasını, MÜSİAD Başkanı Ömer Bolat, Rahmetli İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Rahmetli Saadet Partisi Genel Başkanı Recai Kutan, İstanbul Ticaret Odası Başkanı Murat Yalçıntaş, İstanbul Valisi Muammer Güler ve Kurucu Başkan Erol Yazar birlikte kesti.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

500 metrekare zemin üzerine
inşa edilen genel merkez binası,
4 kat ve 2 yarım kattan oluşuyordu.
Toplam 2 bin 800 metrekare kapalı alanı bulunan
binada, 400 kişilik konferans salonu,
50'şer kişilik 2 eğitim odası,
arşiv, kütüphane, 2 fuaye, mescit ve
20 ofis yer alıyordu.

MÜSİAD'ın değişen AB görüşü ve Küreselleşen KOBİ

Prof. Dr. Ömer Bolat'ın başkanlığı sırasında MÜSİAD, dünya KOBİ'leriyle Türk KOBİ'lerini bütünleştirme yolunda büyük adımlar attı. Avrupa Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Dernekleri Konfederasyonu'nun 10. yıl toplantıları MÜSİAD'ın ev sahipliğinde İstanbul'da yapıldı. Türkiye'nin AB ile tam üyelik müzakerelerini başlatmak amacıyla tarih almaya çabaladığı günlerle çakışan bu toplantıyla, Başkan Bolat, öncü bir hamle yapıyor ve Avrupalı KOBİ'leri İstanbul'da toplayıp MÜSİAD'ın AB konusundaki tavrını ortaya koyuyordu. Konfederasyonun toplantısı çerçevesinde düzenlenen "KOBİ'ler İçin 2010 Yılı Perspektifleri" panelinde konuşan Bolat, Avrupalı ve Türk sanayiciler ile KOBİ işletmelerinin İstanbul'daki buluşmasının anlamlı ve AB liderlerine verilen olumlu bir mesaj olduğunun altını çiziyordu.

Bolat, "45 yıldır bekleme odasında tutulan ve 1 Ocak 1996'da tamamlanarak yürürlüğe giren, Türkiye'nin büyük bir bedel ödediği Gümrük Birliği sonucunda, Türkiye ekonomik bütünleşme sürecini tamamlamıştır. Ümit etmek istiyoruz ki AB ülkeleri samimiyet testinden geçecekleri 17 Aralık'ta tam üyelik müzakerelerinin gecikmeden başlatılması için gereken kararı alırlar. Bu karar, müzakerelerin tam üyelik perspektifini hedeflemesi, sürdürülebilir olması ve şartlara bağlı olmamasıdır. Önceki genişlemelerde aday ülkelerden istenmeyen türde şartlara veya dış politika taviz taleplerine bağlı dayatma niteliğindeki bir karar, Türkiye ve Türk halkı tarafından tasvip görmeyecektir" diye konuşuyordu. Böylece uzun süre AB üyeliğine ihtiyatla yaklaşan MÜSİAD, değişim sürecini Bolat ile birlikte başlatarak, AB ile tam üyeliğin şartlara bağlı olmaksızın başlatılmasını talep edecek hâle geliyordu. Bu görüşün Avrupa KOBİ Dernekleri'nin toplantısında ifade edilmesi, Türk İşletmelerinin geleceğinin nerede olduğunu göstermesi bakımından büyük anlam taşıyordu.

MÜSİAD'ın üyelerini dönüştürücü faaliyetleri sadece söylem düzeyinde kalmıyordu, kalmamak zorundaydı. Çünkü Bolat liderliğindeki MÜSİAD "Bir ülkenin kurtuluşu, güçlü girişimcilerinin varlığıyla mümkün olacaktır" gerçeğinin farkındaydı. Bu yüzden de üyelerini ekonomi ve ticarette yaşanan büyük değişime adapte etmek için yurt içi meselelerle ilgilenmekle yetinmeyerek yurt dışına yöneliyordu. İşsizliğin çözümü ve üretimin artırılmasının KOBİ'lerin güçlendirilmesinden geçtiğine inanan MÜSİAD, bu çerçevede yurt dışındaki teşkilatlarla iş birliğini artırmaya karar verdi. MÜSİAD, Almanya'nın 153 bin Orta Büyüklükte İşletme (OBI) statüsündeki üyeye sahip olan Almanya Orta Ölçekli İşletmeler Birliği (BVMW) ile KOSGEB'in de dâhil olduğu iyi niyet ve iş birliği anlaşmasını bu dönemde imzaladı. Bolat, imza töreninde şu gerçeğin altını çiziyordu:

"KOBİ'leri desteklemek, önlerini açmak ve küresel rekabete karşı daha güçlü kılmak; işsizliğe çözüm bulunması, yatırımların artması açısından çok önemlidir. (...) Alman işletmelerinin AB'nin lokomotif kuruluşları arasında olması, Türk KOBİ'leri için her düzeyde bilgi alışverişinin, ortak pazarlara yönelik stratejiler geliştirme deneyiminin ve AB projelerinde ortaklık yapabilmelerinin önünü açacaktır."

MÜSİAD ayrıca, çoğu KOBİ olan üyelerine yönelik rekabet ve büyüme stratejileri konulu faaliyetlere ağırlık verdi. Bolat, bu stratejilerin bilimsel bir yaklaşımla ortaya konması için gerekli araştırmaları başlattı. Bolat, bunun gerekçesini, özellikle Anadolu'daki işletmelerin güçlenip ekonomide daha etkin bir konuma gelmelerini sağlamak olarak belirliyor ve bu yüzden de "dışa açılarak ihracatı öğrenmeleri ve büyüme stratejilerini ihracata dayandırmaları" noktasında Anadolu'daki üyelerine yardımcı olmayı hedefliyordu.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

AK Parti iktidarı ve MÜSİAD

Muhalefetten iktidarl  yıllara geçişi, Erol Yazar farklı bir gözle analiz ediyor. MÜSİAD'ın tüm birikimini AK Parti iktidarına sunduğunu belirten Yazar, iktidarla geçen yılları şöyle anlatıyor: "2002 ile beraber uzun sürecek bir AK Parti iktidarı ve AK Parti iktidarına iktisadi modelleri ortaya koyarak sunan alt yapısını oluşturmuş bir MÜSİAD var. Bu tabi MÜSİAD'la AK Parti'nin Türkiye'deki rolü açısından çok önemli bir sinerji oluşturdu. Çünkü MÜSİAD belirli bir birikimi oluşturmuştu, iktisadi bir felsefeyi ortaya koymuştu, AK Parti de âdeta bu felsefeyi siyasete taşıyacak çok önemli bir güçle iktidar oldu. Zaten MÜSİAD'ın kuruluşunda çok aktif olarak bulunan o dönemin Sayın Başbakanı, şimdi Sayın Cumhurbaşkanımız Tayyip Erdoğan, MÜSİAD'ın kuruluşundan beri MÜSİAD'ı kendi evi gibi gördüğü için ve MÜSİAD'ın doğrularına da inandığı için MÜSİAD'ın doğrularının Türkiye'deki siyaset için de iktisadi bir model olmasının önünü açtı. Tabi siyaset her şeyi birebir aynen uygulamak değildir ama bir ilham alma, oradan bir destek alma ve oranın doğrularını da Türkiye siyasetinde icra etme açısından önemli oldu. Bu da Türkiye'de çok büyük bir değişime yol açtı. Türkiye iktisadi olarak hızlı kalkınan bir ülke... Avrupa şaşırıyor, işte Türkiye'nin gerçeklerine şaşırıyor, çünkü belli ellerde olmaktan ekonomi çıktı. Artık Türkiye insanına, Türkiye'nin vatandaşına girişimcilik, sermaye birikimi, yatırım yapma, ürünlerini Türkiye'de ve dünyada satma özgürlüğünü verdi. Eskiden böyle bir özgürlük yoktu. Çok kısıtlı insanların elindeydi bu özgürlük. İnsanlar işçi olacaktı, memur olacaktı, işveren olamıyorlardı. Anadolu insanı bunu başardı. MÜSİAD'ı kurduğumuzda, gittiğimizde arkadaşlarla beraber bir sanayi bölgesinde çok küçük küçük fabrikalar vardı, büyük bir sanayi bölgesinde büyük fabrikalar göremiyordunuz. Türkiye'deki değişimin 2002'den sonra başlayan büyümesini göz ardı ederek MÜSİAD'ı anlatamayız, siyaseti ve Türkiye gerçeğini anlatamayız. Bu iş, birliktelik, zaten dünyadaki gelişmiş bütün ülkelerde vardır. Bugün Almanya'nın iş adamları, Alman hükûmetiyle entegre çalışırlar. Amerikalı iş adamları Amerikan hükûmetiyle entegre çalışırlar. Bu model bir gelişme modelidir. Ama Türkiye'de bu kopukluk MÜSİAD sayesinde ortadan kalktı. Artık siyaset ve iktisat arasındaki bağlar daha yakınlaştı ve daha entegre bir şekile geldi.

MÜSİAD üyelerinin birçoğu ticaret odalarında başkan oldular, oda başkanları oldular, sanayi odası başkanları oldular, meclis başkanları oldular. MÜSİAD sadece bir dernek olmanın haricinde kendi üyelerini diğer kurumlara başkan, siyasetin içinde milletvekilleri, bakanlar seviyesinde gördüğü için de bu teşkilatın gücü çok çok arttı. Önümüzdeki süreçte de MÜSİAD'ı belki şöyle bir süreç bekliyor: İktisadi gelişmeyi küçükken büyütmek kolaydır, ama büyüyen daha çok büyütmek çok zorlaşmaya başlar. Artık mikro analizlerinize, mikro çalışmalara, çok daha teknik çalışmalara ve daha iyi bir entegrasyona ihtiyaç var. MÜSİAD'ı belki ilerleyen dönemde bekleyen en büyük sorun bunu başarabilecek teşkilatlanmayı, ilmi çalışmaları, iş adamları entegrasyonlarını sağlayabilmesinden geçiyor. Bunu yapacak iradeyi MÜSİAD inşallah ortaya koyacaktır. Ben arkadaşlarımızın bu konuda çok çalıştıklarını görüyorum."

Ömer Bolat'ın başkanlığı sırasında MÜSİAD, dünya KOBİ'leriyle Türk KOBİ'lerini bütünleştirme yolunda büyük adımlar attı. Avrupa Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Dernekleri Konfederasyonu'nun 10. yıl toplantıları MÜSİAD'ın ev sahipliğinde İstanbul'da yapıldı.

Kesintisiz eğitimle kesintisiz mücadele

Bolat döneminde de MÜSİAD toplumsal taleplerin sözcüsü olma görevini hassasiyetle sürdürdü. Bolat, Erol Yazar ve Ali Bayramoğlu başkanların da karşı çıktığı eğitim reformunu eleştirip İmam-Hatip liselerinin artık açılması gerektiğini açık açık ifade ediyordu:

"Dini ve ahlaki değerlerimizi yaşatmayı ve geliştirmeyi üstlenmiş bulunan İmam-Hatip liselerini ve ilahiyat fakültelerini desteklemek, gelişmelerini engelleyen mevzuat ve uygulamaları kaldırmak zorunluluktur."

Ömer Bolat, ayrıca, 28 Şubat'ı organize edenlerin baskısıyla YÖK tarafından hayata geçirilen katsayı uygulamasının yol açtığı sosyal tahribatı ve meslek liselerinin uğradığı zararı dile getiren "Mesleki Eğitim Raporu"nu hazırlattı. Bu rapor, İmam-Hatip liselerinin önünü kesmek için başlatılan katsayı uygulamasının, diğer endüstri ve meslek liselerine büyük bir darbe vurduğunu ve ara eleman ihtiyacını had safhaya çıkardığını

belgeliyordu. MÜSİAD, "Lisede, mesleki eğitim alan gençleri bu katsayı adaletsizliği ile ya üniversite kapılarına yığıyoruz ya da kahvehane köşelerine atıyoruz" görüşünü dile getiriyordu. Siyasi partilere sunduğu raporlarla da katsayı uygulamasının kaldırılması, bu konuda hazırlanan yasayı geri çeviren Cumhurbaşkanı Sezer'in bu yanlıştan dönmesi için çalışmalar yürüttü.

İş dünyasının ihtiyaçlarını en iyi bilen bir kişi olarak Ömer Bolat, YÖK'ün katsayı konusundaki inadı için simge bir cümle kullanıyordu: "YÖK ekonomiye zarar veriyor." Başkan Bolat, "Ekonomi büyürken vasıflı iş gücü bulma konusunda ciddi ihtiyaçlar baş göstermeye başladı. Maalesef üniversite sınav sistemi ve YÖK'ün ideolojik dayatmaları mesleki eğitim konusunda Türkiye ve Türk ekonomisini önemli sıkıntılarla karşı karşıya bırakmaktadır" açıklamasında bulunuyordu.

Yabancı Sermaye için MÜSİAD açılımı

MÜSİAD, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu yabancı yatırımın çekilmesi için aktif bir rol üstlendi. Özellikle Körfez sermayesine yönelik çalışmalar yaptı. Bu kapsamda iki yılda bir MÜSİAD'ın ev sahipliğinde düzenlenen Uluslararası İş Forumu, (IBF) Suudi Arabistan başta olmak üzere Körfez ülkelerinde yapıyor, hem Türk ekonomisinin sunduğu imkânlar tanıtılıyor, hem de bölge işadamlarıyla Türk iş adamları bir araya getiriliyordu.

Başkan Bolat, Körfez'de oluşan sermaye birikimi ile Batılı ülkelere ürküp çıkan yatırımcılardan Türkiye'nin de payını almasının mümkün olduğuna inanıyordu. Bolat'a göre "Türkiye'ye yılda ortalama 5-10 milyar arasında Körfez sermayesi" çekilebilirdi. Bu amaçla yapılan çalışmalar, Körfez sermayesinin, bilhassa Türkiye'deki özelleştirmelere ilgi göstermesi sebebiyle kısa süre için de meyvesini verecekti.

Yurt dışına da açılan sosyal sorumluluk anlayışı yine Ömer Bolat, hükûmeti sosyal politika konularında uyarmaktan geri kalmamakta, ülkede açlık sınırında vatandaşımızın olmaması için hükûmetin yapması gerekenleri kamuoyuyla paylaşmaktaydı: Hükûmetin sıfır açlık programı olması lazım. Artık açlık sınırında vatandaşımızın olmaması gerekir."

MÜSİAD bu dönemde sosyal sorumluluk faaliyetleriyle de öne çıkıyordu. Böylece MÜSİAD, sadece iş adamının olduğu alanda değil, insanın var olduğu her alanda yer

aldığını ve sorumlulukları bulunduğunu gösteriyor, çalışmalarıyla topluma örnek oluyordu. Sosyal sorumluluk ise sadece yurt içi odaklı yapılmıyordu. Türkiye'nin tarihsel hinterlandı başta olmak üzere birçok ülkeye yardım eli uzatılıyordu. Sözgelimi Pakistan'da 8 Ekim 2005'te meydana gelen deprem sonrasında MÜSİAD üyesi iş adamları, kolları sıvayarak kalıcı bir eser yapmaya karar verdiler. Bu çerçevede İnsani Yardım Vakfı'nın Muzafferabad'daki kampında kalıcı bir sağlık tesisi inşa edilerek hizmete açıldı. Benzer şekilde Lübnan'ın Trablus şehrinde bulunan Darüşşifa Hastanesine bir ambulans hediye edildi. Teslim törenine bizzat katılan Başkan Bolat, "MÜSİAD olarak 2006 yılında gıda, temizlik ürünleri ve giyecek malzemelerinden oluşan 12 bin yardım paketini Lübnan ve Filistin'e ulaştırdık. MÜSİAD olarak sosyal duyarlılığımızı hiç kaybetmedik" diyecekti.

Bolat döneminde yurt içinde yapılan sosyal sorumluluk çalışmalarından ikisi çok dikkat çekiciydi. Bunlardan birincisi Hz. Muhammed (as)'ın insanlığa getirdiği yüce değerleri ve prensipleri anlatan "Peygamberimizin Güzel Ahlakı" adlı kitaptan 500 bin adet dağıtılmasıydı. İkincisi ise Türk Kızılayı ile birlikte organize edilen ve Türkiye çapında tüm MÜSİAD şubelerinde eş zamanlı olarak başlatılan "Kan Kardeşim Olur Musun?" temalı kan bağış kampanyasıydı. MÜSİAD'ın kan kampanyası yurt çapında büyük ilgi gördü ve 2 bin 600'ü aşkın MÜSİAD üyesi aynı gün, aynı saatte kan bağış kampanyasına katıldı.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Kuruluş aşamasında Türkiye'nin en çok kanayan yaralarından bir tanesi Balkanlar'da Yugoslavya'nın dağılmasından sonra Bosna-Hersek'e yönelik başlayan zulümlerdi.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Raporlar ve Sektörlerle Yükseliş

Ömer Cihad VARDAN
(2008-2012)

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfeñ QR kodu okutunuz.

Adım Cihad, ben savaşmayı, mücadeleyi severim

Ömer Cihad Vardan, yardımcılığını yürüttüğü Ömer Bolat'tan 2008 yılında başkanlık görevini almıştı. 2007'nin e-muhtırayla, erken genel seçimle ve oldukça tartışmalı geçen bir süreçten sonra gerçekleşen cumhurbaşkanlığı seçimiyle geçen stres dolu günlerinden sonra, 2008 yılının daha rahat günler getireceği umuluyordu. Ne var ki, 2008 yılı 6 yıldır tek başına iktidarda olan AK Parti'ye açılan kapatma davasıyla başladı. Toplumda oldukça fazla tartışılan ve IMF ile imzalanan stand-by anlaşmasının da süresi bitiyordu. Yılın sonuna doğru başlayacak küresel finans krizinin üzerine geldiği bu ekonomik ve siyasi gelişmelerin ortasında görevi devir alan Vardan, o gün Ömer Bolat'la aralarında geçen bir konuşmayı şöyle anlatıyordu:

"Bu sorunlar üst üste gelince, benden önceki başkanımız Prof. Dr. Ömer Bolat, bana, 'Ya Ömer, sen de ne kadar şanssızmışsın, nasıl bir döneme rastladın' dedi. Ben de ona, 'Biliyorsun, benim asıl adım Cihad, merak etme ben savaşmayı, mücadeleyi severim' dedim. Biz böyle bir dönemde başkan olduk."

“Tek başımıza IMF’nin gitmesini savunduk”

2008 küresel finans krizinin başlamasıyla birlikte, durum iyice zorlaşmıştı. “Bir yandan parti kapatma davası” diyordu Vardan, “bir yandan kriz, bütün bunlar hakikaten bizi oldukça yordu o günlerde. Ben ekonomist değilim, ben mühendisim, fakat şunu gördüm: ekonomi yönetimi aslında bir psikoloji yönetimidir aynı zamanda. İnsanların psikolojisinin iyi olması lazım, onları iyi yönlendirmeniz lazım, morallerini yüksek tutmanız lazım.”

Böylesi bir ortamda IMF ile 19. stand-by anlaşmasının sonuna gelinmişti. MÜSİAD, 2003 yılından itibaren IMF ile anlaşma yapılmamasını, Türkiye ekonomisinin kendi dinamikleriyle gelişmesini istiyordu.

Hatta Ali Bayramoğlu, 2003’te “IMF’den kurtulmalıyız” diye beyanat verirken, halefi Prof. Dr. Ömer Bolat da 2004 “Ankara’da IMF temsilcisi olmamalı” açıklamasında bulunuyordu. 2008’e gelindiğinde, MÜSİAD’ın raporlara dayanan bu görüşü daha fazla destek bulmaya başlamıştı. Öyle ki MÜSİAD, kesin olarak, bundan sonra bir daha IMF ile anlaşma yapılmamasını çok sert ve net bir şekilde dile getiriyordu. Üstelik bunu yüksek sesle ifade eden tek kuruluştur. Vardan, bu gelişmeleri anlatıp şöyle devam ediyordu:

“2008’de kriz başlayınca bazı kesimler ciddi anlamda hükûmete de baskı yapmak suretiyle, IMF ile tekrar anlaşma yapılması hususunda ciddi bir baskı unsuru oluşturmaya başladılar. O kriz döneminde, çok iyi hatırlıyorum, hem Ekonomik Sosyal Konsey toplantılarında, hem Sayın Bakanlarımızın yapmış olduğu toplantılarda, hem de dönemin Başbakanı Sayın Tayyip Erdoğan’ın davet ettiği toplantılarda sadece biz, MÜSİAD olarak, tek başımıza IMF ile bundan sonra bir anlaşma yapılmaması gerekir, diyorduk.”

Hükûmet uzun bir bekleme döneminden sonra, IMF ile bir daha anlaşma yapmama kararı aldı. Bunu hatırlatan Vardan, şu önemli soruyu sorup cevabını da kendi veriyordu: “İyi mi oldu? İyi oldu. Baktığınız zaman Türkiye o günkü koşulları, hem bir yandan partinin kapatılması davası nihayete ererken hem de bütün dünya bu krizle boğuştuğu dönemde hiçbir şekilde gemiyi batırmadan devam etti. Üstelik kriz de bizi, Başbakanımızın dediği gibi teğet geçti.”

2008 küresel finans krizinin başlamasıyla birlikte, durum iyice zorlaşmıştı. "Bir yandan parti kapatma davası" diyordu Vardan, "bir yandan kriz, bütün bunlar hakikaten bizi oldukça yordu o günlerde."

Küresel krizde eleman çıkarılmasına karşı çıktık

Küresel finans krizi, başta ABD olmak üzere, Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı AB ülkelerini derinden etkilemişti. Böyle bir süreçte Türkiye'nin de etkileneceğini düşünen bazı şirketler eleman çıkarmaya başlamıştı. MÜSİAD, farkını bu şartlar altında bir kez daha ortaya koydu. Başkan Vardan, üyelerine ve tüm işverenlere işçi çıkartmama çağrısında bulundu. Ömer Cihad Vardan o günkü kararlı tavırlarını şöyle aktarıyordu:

"Biz sakın ha, elemanlarınızı dışarı çıkartmayın, elinizde ne varsa onu paylaşın, ekmeği bölüşün, hiç kimse aç kalmasin, diyorduk. Siz elemanlarınıza öyle bir panik ortamında dışarı çıkartırsanız, ürettiğiniz malları alacak olan kesimin imkânlarını azaltmış veya yok etmiş oluyorsunuz. Eğer siz üretim yapıyorsanız o ürünleri kim alacak? Onun için şunu hep ifade ettik; bu ekonomide herkesin bir rolü var, herkes bu rolünü oynamak zorunda. O nedenle bu süreci çok ciddi bir şekilde, akıllı bir şekilde yönetmemiz lazım diyorduk. Zaten Türkiye'nin o günden bugüne yapmış olduğu bütün çalışmalar daha sonraki dönemlere baktığınızda bir tarih oldu, okutulacak bir ders hâline geldi."

Vardan, kriz döneminde bazı bankaların kredilerini geri çağırıp firmaları zor durumda bıraktığını vurgulayarak, bu durumu önlemek için gayret gösterdiklerini belirtiyordu. Vardan, "Biz o dönemde bankaların yetkililerine, genel müdürlerine hep ifade ettik: Bakın siz bu reel sektörle daha sonra da çalışacaksınız, lütfen onları zor durumda bırakmayın. Hep beraber bu sıkıntılı dönemi el ele vererek akıllı bir şekilde götürmeye çalışalım. Biz hep bunu ifade etmeye çalıştık kendilerine" diye konuşuyordu.

Murat Yalçıntaş Anlatıyor

MÜSİAD İş Dünyasının Dört Ayaklı Omurgası

“İyi ki MÜSİAD’lıyım... İyi ki bu etik temelli küresel pazarın inşasında benim de tuzum var.”

MÜSİAD’ı, Türk iş dünyasının ana omurgalarından biri olarak görüyorum. Bu omurga, benim nazarımda dört temel ayak üzerinde yükseldi. 35 yıllık bu yolculukta, bu dört ayağın her birine bizzat şahitlik ettim.

Birinci ayak: Uluslararasılaşma. Fuarlar, IBF kongreleri, yurt dışı organizasyonlar... MÜSİAD, daha önce ihracat nedir bilmeyen KOBİ’lerin dünya pazarlarıyla tanışmasına vesile oldu. Bugün uluslararası ortaklıklar kuran nice işletme, ilk adımını MÜSİAD sayesinde attı. Bu yönüyle MÜSİAD, adeta bir dünya köprüsü kurdu.

İkinci ayak: Gelişim. Eğitimler, komisyonlar, üye buluşmaları... Hepimizin bildiği gibi, MÜSİAD üyelerinin çoğunluğu KOBİ. Bu üyeler, MÜSİAD sayesinde daha bilgili, daha rekabetçi, daha vizyon sahibi hâle geldi. Bu çatı altında nice dostumun işini nasıl bir üst seviyeye taşıdığını biliyorum. Üçüncü ayak: Ahlak. MÜSİAD’ın iş dünyasında daima bir Medine Pazarı benzetmesi yapılır. Hakça üretmek, hakça bölüşmek... MÜSİAD, iş dünyasında erdemli ticaretin taşıyıcısı oldu. Ahlakı, sadece söylemde değil, eylemde yaşatan bir yapı inşa ettik.

Dördüncü ayak: Etki. Hazırladığımız raporlar, Ankara ziyaretlerimiz, düzenlediğimiz toplantılar... MÜSİAD, Türkiye’nin ekonomi politikalarında söz sahibi bir kurum hâline geldi. Karar vericilerle üyeler arasında bir köprü olduk; bu köprüden bilgi, öneri ve çözüm aktı.

Bu yapı içinde bana en çok dokunan iki anım var.

İlki IBF... Orada, farklı ülkelerden gelen, aynı ahlaki değerleri taşıyan iş insanlarını aynı masanın etrafında görmek beni her defasında gururlandırdı. "İyi ki MÜSİAD'lıyım," dedim. "İyi ki bu etik temelli küresel ekosistemin inşasında benim de katkım var."

İkincisi ise Anadolu'daki o kardeşlik hikâyeleri... Hangi şehre gitsem, hiç tanımadığım bir MÜSİAD üyesi beni sanki kırk yıllık dostuymuşum gibi karşılar. İşim neyse çözer, kapısını açar, sofrasını paylaşır. Bu bağı hiçbir maddiyatla açıklayamazsınız. Bu, gönül işidir.

Ben bu camianın bir parçası olmaktan her zaman onur duydum. 30 yılı aşkın süredir MÜSİAD'lıyım. Bugün dönüp baktığımda diyorum ki: Ne mutlu bana ki bu büyük yapının tuğlalarından birine ben de omuz verdim.

2007'nin e-muhtırayla, erken genel seçimle ve oldukça tartışmalı geçen bir süreçten sonra gerçekleşen cumhurbaşkanlığı seçimiyle geçen stres dolu günlerinden sonra, 2008 yılının daha rahat günler getireceği umuluyordu.

Ne var ki, 2008 yılı 6 yıldır tek başına iktidarda olan AK Parti'ye açılan kapatma davasıyla başladı.

Vardan'ın da belirttiği gibi MÜSİAD, küresel finans krizi sürecinde, üyelerinin ve ülke ekonomisinin en az düzeyde etkilenmesini, psikolojik unsurları kullanarak sağlamıştı.

Üyelere verilen iki kriz savar taktik...

MÜSİAD, kriz sırasında üyelerinin iki stratejiyi uygulamalarını sağlayarak, bu bunalımlı dönemi minimum zararla atlatalmaları için çalışmıştı. Vardan'ın anlattığına göre birinci strateji hem personeli koruyan hem de üretimi sürdürmeyi amaçlayan personel çıkarılmasının yasaklanmasıydı.

İkinci olarak, üyelere yeni hedefler ve pazarlar gösterilmişti. Türkiye'de sıkıntı varsa, sıkıntı olmayan bölgelere doğru açılmak gerekiyordu. "Türkiye'de bir sıkıntı varsa" diyordu Vardan, "bu sıkıntıyı nasıl aşabileceğimizin çarelerini bulmak üzere yurt dışına açılın, pazarlarınızı çeşitlendirin, dedik. Tabi hükûmete de bu tür telkinlerimiz oldu. Bir kere bizim en büyük ihracat pazarımız Avrupa Birliği'ydi. Ona bağlı kalmayalım ama bunun yanında nerelere

gidebilirsek, hangi ülkelere gidebilirsek, ürettiğimiz malları satma imkânını bulalım demiştik. O da aslında başarılı bir öneriydi. Hükûmet de o dönemde yurt dışına açılımda ciddi adımlar atarak, 2010'daki yüksek büyümenin de temellerini attı."

Vardan'ın da belirttiği gibi MÜSİAD, küresel finans krizi sürecinde, üyelerinin ve ülke ekonomisinin en az düzeyde etkilenmesini, psikolojik unsurları kullanarak sağlamıştı. İş adamının morali ve psikolojisi yüksek olursa, her türlü soruna çare bulabilecek bir gayretin içinde olacaktı. "İşte" diyordu Vardan, "biz MÜSİAD olarak elimizden geldiği kadar bu psikolojiyi yönetmeye gayret ettik. Sonuçta da ben o dönemde başarılı bir grafik çizdiğimizi düşünüyorum."

Sosyal sorumluluk projelerine devamlı yer veren
MÜSİAD, Antalya şubesinin de önderliğinde
MÜSİAD Anaokulunu açmıştı.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD'ın hazırladığı anayasa taslağı 78 maddeden oluşuyordu. Vardan, hak ve özgürlüklere öncelik veren, hiçbir şekilde insanlar arasında ayrışma yapmayan, belli bir kesime öncelik verip diğerlerini ötelemeyen bir anayasa çalışması yaptıklarını açıklıyordu.

Anayasa taslağı, benzersiz bir çalışmaydı

Ömer Cihad Vardan'ın çok önem verdiği çalışmalardan biri de Anayasa Raporu idi. Türkiye'de yeni anayasa tartışmalarının başladığı bir konjonktürde, MÜSİAD da ciddi bir çalışma başlattı. Üyelerinin ve temsil ettiği iş dünyasının görüşlerini yansıtan raporunu 1 Aralık 2011 tarihinde kamuoyuyla paylaştı. Başkan Vardan, ayrıca, Meclis'te siyasi partilerin temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan Uzlaşma Komisyonu'nu 5 Aralık tarihinde ziyaret ederek kurumunun Anayasa Raporu'nu takdim etti. Ne yazık ki çeşitli siyasi tartışma ve krizler içinde anayasa çalışması arka plana itildi, daha sonra da tamamen gündemden kaldırıldı. Büyük bir özenle hazırlanan rapor ise unutulup gitmişti. Vardan, o çalışma hakkında şu bilgileri veriyordu: "O aslında bir rapor değildi, bir kitapçıkta. Anayasa niteliğinde bir çalışmaydı. Alıp uygulasaydılar tamamen komple uygulanabilecek bir çalışma hazırlamıştık." Vardan, MÜSİAD'ın daha önce de anayasa üzerine çalışmalar hazırladığına işaret ederek, "Daha önce de benzer çalışmalar yapmış ve anayasamızın artık kalıplarından çıkması gerektiğini ve Türkiye'nin gelmiş olduğu konumda artık geçerli olmadığını ve yetmediğini ifade ediyorduk. O önceki çalışmaların akabinde bizim 2011'de hazırlamış olduğumuz Anayasa Raporu komple bir çalışma olmuştu. Ama maalesef Türkiye hâlâ anayasayı yenilemeyi, hatta bırakın yenilemek yeniden bir anayasa oluşturmak noktasına gelememi" diye konuşuyordu.

MÜSİAD'ın hazırladığı anayasa taslağı 78 maddeden oluşuyordu. Vardan, hak ve özgürlüklere öncelik veren, hiçbir şekilde insanlar arasında ayrışma yapmayan, belli bir kesime öncelik verip diğerlerini ötelemeyen bir anayasa çalışması yaptıklarını açıklıyordu. Maddelerin yanı sıra gerekçeleri de birlikte yazılmıştı. Vardan, 15 kişilik bir komisyon tarafından hazırlanan taslağı, başkanlık döneminin en önemli çalışmalarından biri olarak görüyordu.

Türkiye'de yeni anayasa tartışmalarının başladığı bir konjunktürde, MÜSİAD da ciddi bir çalışma başlattı. Üyelerinin ve temsil ettiği iş dünyasının görüşlerini yansıtan raporunu 1 Aralık 2011 tarihinde kamuoyuyla paylaştı.

MÜSİAD

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA ÖNERİ

İstanbul 1 Aralık 2011

MÜSİAD'ın raporları, itibarıydı...

Başkan Vardan, MÜSİAD'ı toplum nezdinde itibarlı kılan niteliklerinden birinin de araştırma raporları olduğunun altını çiziyordu. Gerçekten halkla olan dinamik ve etkin iletişimi sebebiyle MÜSİAD raporlarının öngörüsü çok yüksekti.

"MÜSİAD'ın araştırma raporlarının tutarlılığı" diyordu Vardan, "çok önemliydi. En meşhuru 99 krizini 5 yıl önceden borç krizi olacak şekilde tahmin eden ve yetkilileri uyaran raporumuzdu. Ondan sonra hazırlamış olduğumuz raporlarla biz ülkeye, ülke yöneticilerine elimizden geldiği kadar bildiklerimizi doğru bulduklarımızı aktardık. Ülkeyi yönetmelerinde yardımcı olabilir miyiz, yön almalarına katkı sağlayabilir miyiz diye düşünmüştük. Benim dönemimde de bugün bu çalışmalar yürütülüyor. O raporlar, aynı şekilde ciddi tutarlılıklarını muhafaza ediyorlar."

Vardan'a göre MÜSİAD raporlarındaki başarının sırrı, yapılan diğer çalışmalarda olduğu gibi, yöneticilerin kendilerini, kendi çıkarlarını ya da belli bir kesimin ihtiyaçlarını ön plana çıkartmadan, "tamamıyla ülkenin ihtiyaçlarına yönelik konularda" yapılan araştırmalar olmasına özen göstermeleriydi.

"Yaptığımız araştırmalarda hep doğruyu söylemeye gayret ettik" diyen Vardan, kendi döneminde yapılan raporlardan birinin de "Ar-Ge ve İnovasyon" olduğunu hatırlatıyordu. Tüm dünyanın krizle sarsıldığı, Türkiye'nin istikrarlı ekonomik ortamında yeni çıkış noktaları aradığı bir sırada, MÜSİAD, araştırma - geliştirme ve inovasyona yapılacak yatırım ve teşvik ile yeni bir çıkış noktası gösteriyor, yeni bir hedef koyuyordu.

Başkan Vardan,
MÜSİAD'ı toplum nezdinde itibarlı kılan
niteliklerinden birinin de araştırma raporları
olduğunun altını çiziyordu.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lutfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD'ın kamuoyuna mal etmiş olduğu en güzel çalışmalardan bir tanesi de Uluslararası İş Forumu (IBF) ve MÜSİAD Fuarı'ydı.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Ulusaldan Küresele: Büyüyen Aile ve Hedefler

Nail OLPAK
(2012-2017)

MUSIAD

Geniş bir aile, hem de sınırları sadece Türkiye Cumhuriyeti ile sınırlı değil

Nail Olpak, Erol Yazar'dan sonra göreve gelen beşinci genel başkan oldu. Başkanlık vazifesini Ömer Cihad Vardan'dan devir aldı. MÜSİAD'ın önemli kurallarından biri hâline gelen bir kişinin en fazla 4 yıl başkanlık yapması geleneği sebebiyle, Ömer Cihad Vardan görevi, 21. Olağan Genel Kurul'da Nail Olpak'a devretmişti. 28 Şubat'ın ertesi günü, 1 Mart 1997 tarihinde MÜSİAD'a üye olan Nail Olpak, uzun süre çeşitli birimlerinde ve yönetim kadrosunda görev aldığı teşkilatı bir aileye benzetiyordu. Ona göre MÜSİAD, "geniş bir aile, hem de sınırları sadece Türkiye Cumhuriyeti ile sınırlı değil, bütün dünyanın sınırlarına taşmış, profesyonelce çalışan, ama amatör bir ruhla bu işleri yerine getiren bir aile" idi.

Nail Olpak, Erol Yazar'dan sonra göreve gelen beşinci genel başkan oldu.
Başkanlık vazifesini Ömer Cihad Vardan'dan devraldı.

MÜSİAD, üyeliğinde herhangi bir ekonomik büyüklük ya da ciro aramıyordu. "Bizde ciro kriteri olmadığı için" diyordu Olpak, "Türkiye'nin gerçek bir üye profilini görürsünüz."

MÜSİAD'ın üye yapısı, Türkiye'nin profilini yansıtır

MÜSİAD, üyeliğinde herhangi bir ekonomik büyüklük ya da ciro aramıyordu. "Bizde ciro kriteri olmadığı için" diyordu Olpak, "Türkiye'nin gerçek bir üye profilini görürsünüz. Türkiye işletmelerinin ne kadarı küçük, ne kadarı orta, ne kadarı da büyük işletmeyse MÜSİAD'ın üye yapısı da onlardan oluşur. Zaman zaman bize sorarlar, siz KOBİ'lerden oluşan bir dernek misiniz? Evet, biz ağırlıklı olarak KOBİ'lerden oluşan bir derneğiz. Çünkü Türkiye hatta dünya ağırlıklı olarak KOBİ'lerden oluşan bir işletme yapısına sahiptir."

MÜSİAD'ın iki temel değeri...

Beşinci Dönem MÜSİAD Genel Başkanı Nail Olpak, teşkilatın iki temel değeri olduğunu belirterek, bu değerleri şu şekilde anlatıyor:

“Bunlardan birisi itibarlı üyeleri. O üyeler olmasa hiçbir faaliyet yapamazsınız. İkincisi de bizim entelektüel birikimimizi, entelektüel alt yapımızı ortaya koyduğumuz çalışmalarımız ve raporlarımızdır. Bundan 20 yıl önce ilk defa bürokrasi raporunu hazırlamış bir MÜSİAD'dan bahsedebiliyorsak, iki yıl önce orta gelir tuzağını raporuyla ortaya koymuş bir MÜSİAD'dan bahsediyorsak bizim bu en önemli kazanımlarımızdandır.”

“Bunlardan birisi itibarlı üyeleri.
O üyeler olmasa hiçbir faaliyet yapamazsınız.
İkincisi de bizim entelektüel birikimimizi,
entelektüel alt yapımızı ortaya koyduğumuz
çalışmalarımız ve raporlarımızdır.”

MÜSİAD, Nail Olpak döneminde teşkilatlanmaya büyük önem vererek gerek Türkiye, gerekse yurt dışında MÜSİAD'ın etki alanını artıracak bir örgüt yapısı oluşturmaya çalıştı.

Küresel MÜSİAD: Etkin teşkilatlanma

MÜSİAD, Nail Olpak döneminde teşkilatlanmaya büyük önem vererek gerek Türkiye, gerekse yurt dışında MÜSİAD'ın etki alanını artıracak bir örgüt yapısı oluşturmaya çalıştı. Olpak yönetimindeki MÜSİAD'ın ortaya koyduğu performans sayesinde dernek, 72 ülkede 166 noktada faaliyet gösteren büyüklüğe ulaştı. Olpak, örgütlenmeyi yeni bir heyecan ve coşkuyla ele alırken, 5 aylık bir temele oturttu.

Birinci olarak MÜSİAD'ın çeşitli il ya da ülkelerde şubeleri açıldı, yani MÜSİAD isimli dernekler kuruluyordu. İkincisi hem yurt içinde hem de yurt dışında, henüz şube açılacak düzeyde olmayan ama belirli bir üye potansiyeline de sahip il ve ülkelerde ise MÜSİAD temsilcilikleri veya temsilcileri oluşturuluyordu. Burada temsilcilikler ofisleri

de olan yapılanmalar olarak hizmet verirken temsilciler bireysel düzeyde oluyordu. Üçüncüsü ise uluslararası niteliği olan ve çok büyük bir katılıma sahip Uluslararası İş Forumu (IBF) idi. IBF'in üyesi olan kişi ya da kurumlar, doğrudan MÜSİAD'ın temsilcisi olarak kabul ediliyordu. Olpak "IBF'in 30 ülkeden yönetim kurulu üyeleri var. Yani benim IBF içerisinde Pakistan'dan da yönetim kurulu üyem var, Güney Afrika Cumhuriyeti'nden de, Mısır'dan da, Fas'tan, Ürdün'den de üyelerim var" diye açıklıyordu.

Dördüncü olarak da bazı bölge ve ülkelerde teşkilat kurulması ya da temsilcilik verilmesi yoluna gidilmeyerek, orada zaten faaliyet gösteren ve MÜSİAD'la da ilkesel anlamda ortak paydalara sahip kuruluşlarla karşılıklı iş birliği anlaşması imzalanmasıydı.

MÜSİAD, Dünyanın 5 önemli noktasında

Beşincisi ise Nail Olpak'ın MÜSİAD'ı küresel etkinliğe sahip bir teşkilat olarak öne çıkarma gayretleriyle uyumluydu. Olpak ve yönetimi, ekonomik güç dengelerini dikkate alarak, dünyayı 5 önemli noktaya ayırmış ve bu 5 noktada MÜSİAD'ın temsil edilmesini hedeflemişlerdi. Olpak, bu durumu şöyle açıklıyordu:

"Bugün dünya üzerindeki güç dengelerini göz önüne almadan faaliyet yapamazsınız. Dünyayı bu güçler açısından 5 önemli noktaya ayırdık. Birincisi, ABD'nin başkenti Washington D.C. Bizim Washington D.C.'de sadece iş yapmaya yönelik değil oradaki sosyal ve siyasal etkileşim gruplarıyla da birlikte çalışmalar yapabilmek üzere atadığımız bir temsilcimiz var. İkinci önemli nokta Avrupa Birliği. Orada da siyasi başkent Brüksel olduğu için Brüksel temsilcimiz var. Üçüncüsü Uzak Doğu dediğimizde Japonya ve Çin akla geliyor. Biz Çin'i öne aldık ve Pekin'e bir temsilci atadık. Moskova'yı denklem dışına çıkartarak bir dünya dengesi değerlendiremezsiniz. Beşinci nokta da bizim açımızdan Afrika Birliği'nin merkezi olduğu için Addis Ababa'dır. Bugün itibarıyla MÜSİAD bu 5 merkezden 4'ünde kendi ofisiyle, kendi temsilcisiyle faaliyetlerini sürdürüyor. Son nokta beşincide de Addis Ababa olacak."

Başkan Olpak, yurt dışı örgütlenmeye ağırlık verilmesinin nedenini şöyle açıklıyordu: "Biz bir taraftan iş âlemiyle ilgili çalışmalarımızı sürdürürken diğer taraftan hem iş alemini, hem ülkemize vereceğimiz sosyal ve siyasal desteği oluşturacağımız bu temsilciliklerimiz var. MÜSİAD'ın iki ana eksenini yurt dışında bundan sonra böyle devam edecek diyebiliriz."

Nail Olpak, dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olmayı hedefleyen Türkiye'nin bu hedefe ulaşmak için dünyada örgütlenmesi gerektiğine işaret ediyordu. Bu hedefe uyumlu bir şekilde iş dünyasının örgütlenmesini gözden geçirmesi gerekiyordu. MÜSİAD'ın yurt dışı teşkilatlanma atağını bu çerçevede değerlendirmek gerekiyordu.

Başkan Olpak, "Türkiye içerisindeki görevimizi yerine getirdik, ama yeterli değil. Mademki bir dünya devleti olma noktasındayız, benim üyelerimin de dünya üzerindeki etkinliği aynı şekilde olmalı. Kastettiğim şu: Eğer benim Washington'daki MÜSİAD derneğim, Washington'da, ABD'de iş âlemiyle ilgili bir konu konuşulduğunda, ilk akla gelen örneklerden birisi olabiliyorsa; Tokyo'daki MÜSİAD Başkanım eğer Tokyo ile ilgili bir konu konuşulduğunda akla gelip çağırılan kişilerden birisi olabiliyorsa ben hedeflerimi yerine getirmiş olabilirim. Bütün faaliyetlerimizi ve çalışmalarımızı bu eksen üzerinde götürmeye çalışıyoruz" diyordu.

Olpak döneminde, MÜSİAD'ın yurt dışındaki çalışmalarının odağına sadece Türk kökenlilerin alınmamasına karar verildi ve MÜSİAD bir de üye açılımı gerçekleştirdi. Buna göre, MÜSİAD'ın tüzüğünü benimseyenler de onun üyesi olabilecekti. Bu hususu şöyle açıklıyordu Başkan Olpak: "Bu bize bir açılım da getiriyor. Yurt dışındaki MÜSİAD'lıları sadece Türklerden, Türk kökenlilerden oluşan bir yapı üzerinde değil, aynı zamanda farklı milletlerden ama bizim ülkümüzü, bizim tüzüğümüzü benimseyen kişilerden oluşturmak da bir başka önemli hedefimiz diyorum."

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Büyük projeler: Yerli otomobil ve uçak

Başkan Olpak, MÜSİAD'ın üyelerine ve iş dünyasına yönelik en önemli vazifelerinden birinin de yol açmak, yeni bir ruh ve rüzgâr oluşturmak olduğuna inanıyordu. Bunun en somut örneği, "elektrikli otomobil ya da yerli otomobil" üretimi konusunda oldu. "Yerli otomobil konusunu Türkiye'de gündeme taşıyan ilk kurumlardan bir tanesiyiz. Onun karşılığında bugün gerçekten güzel bir noktaya doğru gittiğimizi söyleyebiliriz. Hemen hatırlatmak isterim yerli uçak da yine bizim makine sektör kurulumuzun bundan yaklaşık iki buçuk yıl önce gündeme getirdiği bir konuydu. Her ikisi sorulduğunda verdiğimiz cevap aynı, iddia sahibi bir devletseniz, iddia sahibi alanlarda da olmak zorundasınız. MÜSİAD olarak biz hem üyelerimizin hem de ülkemizin ufkunu açma noktasında projeler peşinde koşuyoruz."

Aradan geçen on yıl içinde Türkiye, yerli ve millî üretim konusundaki iddiasını daha da güçlendirdi. 2023 yılında yollara çıkan TOGG, sadece bir otomobil markası olmanın ötesinde, Türkiye'nin teknoloji hamlesinin simgesi hâline geldi. Elektrikli otomobil ekosistemi, batarya üretimi, yazılım ve otonom sürüş teknolojileri gibi alanlarla daha da genişledi. Aynı şekilde, yerli uçak projeleri de önemli aşamalar kaydetti. Savunma sanayisindeki atılımlar sayesinde hem sivil hem de askeri havacılıkta rekabet gücü artırıldı. MÜSİAD'ın bu dönüşüme katkı sunabilmek adına teşvik edici ve yönlendirici çalışmalar yürütmesi, sektörel kümelenmelere öncülük etmesi kurum tarihinin göz aydınlığı adımlarından birisidir.

KOBİ'ler Türkiye'nin can simidi

Nail Olpak, KOBİ'lerin Türkiye ekonomisinin kalkınmasında öncü rol oynadığını düşünüyordu. Üyelerinin büyük bir kısmı KOBİ'lerden oluşan bir örgüt olarak da KOBİ'lerin önü açıldıkça Türkiye'nin çok daha hızlı bir kalkınma içine gireceği görüşünü paylaşıyordu. Bu nedenle de KOBİ'lere yönelik çeşitli mekanizmalar üzerinde çalışan MÜSİAD, KOBİ'lerin önünün açılabilmesinin en büyük engellerinden biri olan finansmana ulaşımlarının kolaylaştırılmasıyla mümkün olacağını, gerekli tedbirlerle KOBİ'lerin Türkiye'nin cari açığına çözüm üretebileceğine inanıyordu.

Başkan Olpak, KOBİ'lerin hem Türkiye'de hem de dünyada ekonominin can damarı olduğunun altını çizerek, bu konudaki görüşlerini şu şekilde açıklıyordu: "KOBİ'ler ekonominin özellikle istihdam açısından yükünü taşırlar, ama maalesef bu taşıdıkları yükün karşılığında da hak ettikleri değeri almazlar. Türkiye'nin çokça konuştuğu alanlardan birisi cari açık sorunudur. Neredeyse sokaktaki vatandaşımız da cari açığı konuşuyor. Baktığımız zaman Türkiye'deki KOBİ'lerin son iki yıllık değerlerden hareketle söyleyebilirim, cari fazla verdiğini görüyoruz. Yani KOBİ'ler daha fazla ihracat yapmışlar, daha fazla ithalat yapmışlar. Bu cari açığı çözmek isteyen bir ülke açısından çok önemli bir fırsat kapısıdır. Eğer biz KOBİ'lerimizi doğru bir şekilde destekleyebilirsek, cari açığımızın azaltılması yönünde önemli adım atabiliriz."

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Mahmut Önügören Anlatıyor

Çankaya'da Bir Ziyaret: Turgut Özal ile Unutulmaz Buluşma

"Henüz iki yıllık bir dernektik. Çankaya Köşkü'nde 1,5 saat süren bir görüşme gerçekleştirdik. Gülüryüz, samimiyet, ilgi... İşte o gün, geleceğe doğru bir pencere açıldı."

1992 yılıydı. MÜSİAD henüz kuruluşunun ikinci yılını doldurmamıştı. Buna rağmen, dönemin Cumhurbaşkanı Turgut Özal'dan randevu almayı başaran genç teşkilatın 20 kişilik heyeti olarak Çankaya Köşkü'ne doğru yola çıktık. Heyetin yarısından fazlası genç ve sakallı iş insanlarından oluşuyordu; o günlerin Türkiye'sinde bu, hiç de sıradan bir tablo değildi.

Çankaya'da ilk karşılamamızda özel kalem ve protokol heyeti oldukça mesafeliydi. Görüşmeye sadece 20 dakika ayrıldığı bilgisi verildi. Ancak salona girdikten sonra, Özal'ın içten ilgisiyle bu süre 1,5 saate kadar uzadı. Cumhurbaşkanı, sohbet boyunca son derece sıcak ve samimi bir tutum sergiledi. Genç iş insanları olarak hepimizi şaşırtan bir açıklık ve yakınlıkla karşılaştık. Sohbetin sonunda çekilen toplu fotoğrafta, yüzümüzdeki gurur ve sevinç açıkça görülüyordu. Bu ilk buluşmanın ardından, Özal'ın yazlık konutunda daha özel bir görüşme yapmak üzere tekrar randevu talep ettik. Davet Marmaris Otluk Koyu'ndaki Cumhurbaşkanlığı konutundan geldi. O dönemde zannedersem yönetimden beş kişi olarak gitmiştik: Erol Bey, Ali Bayramoğlu, Şekib Bey, Natık Akyol, ve ben. Belki bir kişi daha vardı. Ömer Şehabettin'in de gelmek istediğini hatırlıyorum, muhtemelen o da bizimleydi. Böylece toplamda altı kişi olmuştuk. Bu kez yazlık konutta Özal'la birkaç saatlik daha derinlikli bir sohbet gerçekleştirdik.

O görüşmelerde yaşadığımız atmosfer, MÜSİAD'ın yalnızca bir dernek değil; Türkiye'nin geleceğinde söz söyleyecek bir yapıya dönüşmekte olduğunun işaretiydi. O gün esen o "ılık rüzgârlar", bugün ülkenin dört bir yanını saran güçlü bir dayanışma ve vizyon iklimine dönüştü.

Anadolu'dan Afrika'ya: İlk Pasaport, İlk Temas

"İstanbul'u bile görmemiş arkadaşlarımız vardı... Biz onları alıp Afrika'ya götürdük."

MÜSİAD'ın bence en büyük katkılarından biri, Anadolu iş insanını dünyayla tanıştırması oldu. Öyle ki bazı üyelerimiz İstanbul'u bile görmeden doğrudan ilk yurt dışı seyahatlerini MÜSİAD organizasyonu ile yaptı. 1993 yılında 50 kişilik bir heyetle Mısır ve Sudan'a gitmiştik. O zamanlar bu, gerçekten büyük bir adımdı.

O seyahatte birçok arkadaşımız ilk kez pasaport almıştı. İlk kez uçağa binenler vardı. Uluslararası ticaretin nasıl yapıldığını, fuarın ne olduğunu, B2B görüşmenin ne anlama

geldiğini orada öğrendiler. Gittiğimiz yerlerde çok sayıda ikili iş görüşmesi yaptık, yatırım fırsatlarını konuştuk, yerel ticaret ortamını gözlemledik. Bu temaslar yalnızca ticari değildi; aynı zamanda bir özgüven inşasıydı. Anadolu sermayesi, yıllarca kendi içine kapanık yaşamış, büyük sermayeye ve merkezî yapıya mesafeli durmuştu. MÜSİAD işte bu kapanıklığı kırdı. O dönemde bizim yaptığımız şey, sadece bir fuar gezdirmek değildi. Anadolu'nun dürüst, çalışkan ve helal kazanca inanan tüccarını dünyaya tanıtmak, ona vizyon kazandırmaktı.

Bugün o heyetlerde yer alan pek çok arkadaşım, artık dünyanın dört bir yanında iş yapıyor. O ilk adımı MÜSİAD'la atmış olmaları, benim için tarif edilmez bir gurur vesilesidir.

MUSIAD

MÜSİAD'da Logo Değişimi: İstişare Kültürüyle Yenilenme Süreci

Nail Olpak başkanlığı süresince MÜSİAD'daki istişare kültürüne özellikle ihtimam gösterdiğini vurguluyordu. Logo değişimi süreci de bu istişare kültürü içerisinde şekillendi. Yönetim kurulunda bazı üyeler logo değişikliğinin zorluklarına dikkat çekerken, diğer bir grup ise yeni bir logo ihtiyacını gündeme getirdi. Değişimin nasıl gerçekleştirileceği ve kararı kimin vereceği konularında geniş kapsamlı bir değerlendirme yapıldı. Bunun üzerine, MÜSİAD'a geçmişte emek vermiş dört genel başkanın da dâhil olduğu bir logo komitesi oluşturuldu.

Komite çalışmaları sırasında, eski logoya duyulan bağlılık ve değişimin gerekliliği sorgulandı. Kurucu kadronun logonun değişmesi karşısında olası endişeleri de göz önünde bulundurularak, eski ve yeni başkanlarla birlikte sürecin yürütülmesi gerektiği fikri benimsendi. Nihai karar, yalnızca mevcut yönetimin değil, MÜSİAD'ın tarihine katkı sunmuş isimlerin de onayıyla şekillendi.

Nail Olpak logo değişim sürecini anlatırken MÜSİAD'daki istişare ve meşveret kültürünün işleyiş biçimine dair de bir perspektif çiziyordu:

"Logo değişimi gündeme geldiğinde, bazı arkadaşlarımız 'Daha farklı bir logo olabilir mi?' diye düşündüler. Yönetim kurulunda bu konu tartışıldı. Aile şirketlerinden örnek veren arkadaşlarımız, 'Logo değişimi çok zordur, biz kendi aile şirketimizde bile logo değişimini başaramadık,' dediler. Gerçekten de hem ihtiyaç olan hem de dikkatli olunması gereken bir konuydu.

Bu süreci profesyonel yürütmek adına bir konkura çıkıldı, ondan fazla yerden teklifler alındı. Ancak asıl önemli olan, logoya kimlerin karar vereceğiydi. Bir logo komitesi oluşturduk ve bu komitenin içinde benden önce görev yapmış dört genel başkanımızı da dâhil ettik. Bence verdiğimiz en doğru kararlardan biri buydu.

Arkadaşlara şunu söyledim: 'Zor bir yola çıkacağız. Kendi kendimize soralım. Logo değişimi farz mı, sünnet mi? Vacip mi? Yani logoyu değiştirmek şart mı? Hayır. Değiştirirsek ve kabul görürse güzel olabilir mi? Evet. Peki, biz bir logo tasarlayıp yönetim olarak belirlersek yetkimiz var mı? Var. Ama ya bir gün kurucu başkanımız Erol Yazar, 'Ya Nailciğim, harika bir logo tasarlamışsınız. Bundan daha güzelini de kimse yapamaz. Elinize sağlık. Ama benim buranın kurucu başkanı olarak eski logoya bağlılığım vardı, neden değiştirdiniz?' derse ve bu durum kendisiyle bir kırgınlık oluşturursa, buna değer mi?' diye sordum. Cevap netti: Değmez.

Bu yüzden sadece önceki genel başkanlarla değil, yaklaşık on kişilik bir grupta süreci yürüttük. Değişim sürecinde yine Erol Bey'in görüşüne başvuruldu. Kendisi, 'MÜSİAD'da bir şeyler değişirken, TÜSİAD'la yazı tipi olarak bir benzerlik mi oluştu?' diye sordu. Bir arkadaşımız ise espriyle, 'Erol Bey, siz burayı kurarken ismini verirken TÜSİAD'a benzerliğinden rahatsız olmamışsınız da şimdi logoda mı rahatsız olacağız?' dedi. Erol Bey dâhil hepimiz güldük ve böylece süreç sağlıklı bir şekilde tamamlandı.

Önceki logo kötü değildi. Belki ileride başka logolar da olacak. Ama istişareyle yapılması önemliydi. Katılımcı bir sistem içinde yaparsanız, insanların onu benimsemesi açısından çok daha kıymetli olur. Katılımcılık sadece iki kişiyle de yapılabilir, ama benim az önce anlattığım gibi geniş kapsamlı bir istişare çok daha sağlıklı sonuçlar doğurur. Logo değişimimiz de bunun bir örneğidir."

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Güzel Bir Problem: Sığmamamak ve Yeni Binanın Hikâyesi

Bir sivil toplum kuruluşunun en büyük başarısı, vizyonunun fiziki mekâna sığmamasıdır. MÜSİAD, 1990'da Mecidiyeköy'de birkaç katlı bir binada başladığı yolculuğunda, zamanla İstanbul'un ve Türkiye'nin ekonomik vizyonuna yön veren bir organizasyona dönüştü. MÜSİAD, kuruluşunun ardından Mecidiyeköy'de bir binanın birkaç katında faaliyetlerine başlamıştı. "O dönem iş dünyasının merkeziydi" diyor Ali Bayramoğlu, Mecidiyeköy için. Ancak bir süre sonra artan üye sayısı, yoğun etkinlikler ve gelişen organizasyon yapısıyla MÜSİAD için artık daha büyük bir genel merkez kaçınılmaz hâle gelmişti. Bu doğrultuda MÜSİAD yönetimi, yeni genel merkez için İstanbul'un farklı noktalarında yer arayışına girdi. Şehir içinde erişilebilir, prestijli bir lokasyon hedeflenirken, Sütlüce'deki arsa üzerinde karar kılındı ve MÜSİAD o arsa üzerinde inşa edilen yeni genel merkezine taşındı. O süreci Prof. Dr. Ömer Bolat şu sözlerle anlatıyordu:

"Göreve geldikten sonra, uzun yıllardır hayalini kurduğumuz Yeni Genel Merkez için arayışlara başladık. Bu süreçte bazı arkadaşlarımızın desteğini aldık ve öncelikle Sütlüce'deki yeni genel merkezimizin arsasını satın aldık. Genel Başkan olarak, süreci başlatmak adına kendi cebimden fon sağladım. Sağ olsun, o dönemde yüzün üzerinde arkadaşımızın katkısıyla, herhangi bir borçlanmaya gerek kalmadan, o zamanki değeriyle yaklaşık iki buçuk milyon dolara mal olan, 2.700 metrekarelik ve beş katlı genel merkez binamıza 24 Mart 2006 tarihinde taşındık."

Bu gelişme MÜSİAD açısından büyük bir dönüm noktası oldu. Hz. Mevlana'nın da dediği gibi, "İnsanlar kıyafetleriyle karşılaşır, fikirleriyle uğurlanır." Böylece MÜSİAD, sadece fikirleri ve projeleriyle değil, aynı zamanda estetik ve fonksiyonel bir genel merkez binasıyla da yeni bir döneme güçlü bir imza atmış oldu.

Bir süre sonra sayısız faaliyetin, toplantının gerçekleştirildiği bu binaya da sığmadı MÜSİAD. Nail Olpak o günleri anlatırken "Güzel bir problemdi bizim için" ifadelerini kullanıyordu. Bu soruna yönelik olarak MÜSİAD yönetimi, yeni bir genel merkez inşası için planlamalara başlamış ve bir Genel Merkez İnşaat Komitesi oluşturmuştu. O komiteyi Nail Olpak "Yönetim kurulu olarak bu sorunu değerlendirdik. Başkanlık makamının her şeyi en iyi bilen değil, iyi bir koordinasyon sağlayan, ortak aklı doğru yönlendiren bir makam olduğuna inanıyorum. Bu doğrultuda, yönetim kurulumuzla 'Biz artık buraya sığmıyoruz, ne yapmalıyız?' sorusunu tartıştık. Sonuç olarak, bir 'Genel Merkez İnşaat Komitesi' oluşturduk. Önemli gördüğüm bu tür komitelerde başkan olmaktan ziyade üye olarak yer almayı tercih ederim. Örneğin, Mahmut Asmalı da bu komitenin üyelerinden biriydi." sözleriyle anlatıyordu.

Komite tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün kamu yararına faaliyet gösteren derneklere tahsis edebildiği arsalar incelenmiş, belirlenen kriterlere uygun bir alan araştırılmıştı. Nihayetinde Yenibosna'da toplam 14.650 metrekare büyüklüğündeki bir arsanın MÜSİAD'a tahsisi sağlanmıştı.

Yeni binanın inşası gecikmeden başlatıldı. 3 Haziran 2017 yılında MÜSİAD başkanlığı görevini üstlenen Abdurrahman Kaan döneminde de inşaat devam etti ve kısa süre içerisinde tamamlandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı bir açılış töreniyle MÜSİAD yeni genel merkezine kavuşmuştu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, MÜSİAD'ın yeni genel merkezinin açılışında sadece kurdele kesmekle kalmadı, organizasyonun Türkiye'nin üretim gücü açısından oynadığı kritik rolü de vurguladı. Abdurrahman Kaan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın MÜSİAD'a ve yeni binasına alakasını şöyle anlatıyordu:

"Açılış törenine katılım oldukça yoğun. Kurdele kesimi sırasında, kalabalık nedeniyle düzeni sağlamak zor olmuştu. Bu noktada, Sayın Cumhurbaşkanımız bizzat yönlendirmelerde bulunarak, fotoğrafçı ve kameramanlara nerede durmaları gerektiğini tarif etmişti. Açılışın ardından, kolumu tutarak, 'MÜSİAD artık Türkiye'nin üretim gücü açısından çok güçlü bir yapı hâline gelmiştir. Üye sayısı, binasıyla, faaliyetleriyle büyük bir organizasyon olmuştur. Bundan sonra daha da gayretli olmanızı, daha çok çalışmanızı ve büyük şirketler kurarak ülke ekonomisine daha fazla katkı sağlamanızı istiyorum' demişti."

Mahmut Asmalı, göreve geldiğinde MÜSİAD'ın yeni genel merkezine tam anlamıyla sahip olması için çalışmalarını hızlandırdı. Yönetim ekibiyle birlikte finansal süreci titizlikle yönetti ve yapılan görüşmeler neticesinde, MÜSİAD'ın yeni binasının tapusu derneğe kazandırıldı. Böylece MÜSİAD, geçici değil kalıcı bir genel merkeze kavuşmuş oldu. Böylece MÜSİAD, kendi binasında, kendi değerleri doğrultusunda müstakil şekilde büyümeye devam edecekti. Mahmut Asmalı o süreci anlatırken "Allah'a hamdolsun, başkanlığımız döneminde önemli bir gelişmeye daha imza attık."

MÜSİAD'ın genel merkez binasının mülkünü ve tapusunu satın alarak derneğimize kazandırdık. Artık MÜSİAD, kiracı konumunda değil, kendi binasının sahibi olarak faaliyetlerine devam ediyor. Rabbim, bunu bizim dönemimizde nasip etti. Bu gelişme, MÜSİAD'ın büyüyen ve gelişen yapısının önemli bir göstergesidir." ifadeleriyle Allah'a şükrediyordu.

Bu gelişme, sadece fiziksel bir mülkiyet edinmekten öte, MÜSİAD'ın kurumsal bağımsızlığının da teminatı oldu. Artık hiçbir dış etkene bağlı olmadan, üyelerine ve Türkiye'nin ekonomik vizyonuna hizmet edebilecek kalıcı bir merkeze sahipti.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Bir süre sonra sayısız faaliyetin, toplantının gerçekleştirildiği bu binaya da sığamadı MÜSİAD. Nail Olpak o günleri anlatırken "Güzel bir problemdi bizim için" ifadelerini kullanıyordu.

Bir Milletin Direniş Hikâyesi: 15 Temmuz

15 Temmuz akşamı herkes televizyonlarından öğrendi bir şeylerin ters gittiğini. Boğaz Köprüsü'nün çift yönlü trafiğe kapatılması, ilk anda bir terör saldırısı ihtimalini akıllara getirse de hainlerin niyetlerini belli etmeleri çok uzun sürmedi. Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) iltisaklı Türk Silahlı Kuvvetleri'ne sızmış olan darbecilerin başlattığı darbe girişimi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a suikast düzenlemeyi, anayasal düzeni ortadan kaldırarak parlamenter sistemi yıkıp askeri bir cunta yönetimi kurmayı amaçlıyordu.

Bu hain plan doğrultusunda harekete geçen darbeciler, halkın iradesini temsil eden kurumları hedef aldı. TBMM'yi, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ni, Ankara Emniyet Binası'nı, TÜRKSAT'ı ve Ankara Gölbaşı'ndaki Özel Harekat Dairesi'ni F-16'lar ile vurdular. Boğaziçi Köprüsü'nde, Çengelköy'de, Atatürk Havalimanı'nda, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin önünde sivillere ateş açıldı. Bu kanlı gecede, aralarında sivillerin ve güvenlik güçlerinin de bulunduğu 252 vatandaşımız şehit oldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Facetime üzerinden halkı meydanlara davet ederek darbenin seyrini değiştiren en kritik adımı attı. O gün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın sergilediği liderlik darbenin başarısızlığa uğramasındaki en önemli etkeni. Cumhurbaşkanının kararlı liderliği, milyonları harekete geçirdi ve tarihi bir direnişin fitilini ateşledi. Milyonlarca insan,

ellerinde bayraklarıyla meydanları doldurarak demokrasiye sahip çıkmanın en onurlu örneklerinden birini sergiledi. Sadece İstanbul ve Ankara'da değil, Türkiye'nin her şehrinde her kesimden insan kent meydanlarında demokrasi nöbeti tutmaya başladılar. 16 Temmuz sabahı darbenin bastırılmasının ardından, halk günlerce meydanlardan ayrılmadı ve demokrasi nöbetini sürdürdü.

Bu nöbetler, yalnızca darbecilere karşı bir tepki değil, aynı zamanda halkın demokrasiye olan sarsılmaz bağlılığının ve millî iradesine sahip çıkma kararlılığının en somut göstergesiydi. 7'den 70'e her kesimden insan, siyasi görüş farkı gözetmeksizin, vatan savunmasında birleşti. Elleriyle bayraklarla meydanlara koşan halk, şehitlerin anısını yaşatmak ve demokrasiyi koruma kararlılığını göstermek için gece gündüz meydanları doldurdu.

Bu süreç, Türkiye'nin demokrasi tarihinde bir dönüm noktası olmasının yanı sıra, dünya genelinde de halkın iradesine sahip çıkma anlamında unutulmaz bir örnek teşkil etti. Türkiye'de sergilenen bu birlik ve beraberlik ruhu, sadece demokrasiye olan bağlılığın değil, halkın zorluklar karşısında pes etmeyeceğinin en büyük kanıtı olarak tarihe geçti.

MÜSİAD'ın 15 Temmuz Örneği

15 Temmuz gecesi, Türkiye'nin kaderini değiştiren günlerden biri olarak tarihe geçti. Sokaklara dökülen milyonlar, sadece demokrasiye değil, bağımsız bir ülke olarak geleceğine sahip çıkıyordu. MÜSİAD da bu karanlık gecede sessiz kalmadı; üyeleriyle, yöneticileriyle ve tüm teşkilatlarıyla, darbe girişimine karşı sivil toplumun en güçlü reflekslerinden birini ortaya koydu. Dönemin başkanı Nail Olpak, o gece yaşananları şu sözlerle anlatıyordu:

"Bu sadece MÜSİAD'ın değil, ülkenin bir aksiyon aldığı, liderlik sergilediği bir süreçti. Sayın Cumhurbaşkanı'ndan başlayarak her birey bir duruş ortaya koydu. Ben de o akşam evde yalnızdım. Saat 20.00 sularında Boğaz Köprüsü'ndeki hareketlilikle ilgili ilk görüntüler gelmeye başladığında, hızlıca birkaç arkadaşla telefon trafiği yaptık. İlk anlarda fazla bilgiye ulaşmak mümkün değildi. Hemen üstümü değiştirip daha rahat kıyafetler giydim ve arabayla dışarı çıktım. Öncelikle fiziken olayın içindeydim; bir şeyler yapmak gerekiyordu. Süreci hareketli bir şekilde geçirdik."

O gece Türkiye sokaklarında darbe girişimine karşı mücadele eden milyonların arasında, MÜSİAD'ın lider kadrosu da vardı. Nail Olpak, olayların başlamasıyla birlikte derneğin nasıl organize olması gerektiğini hızlıca planladı. Sadece yönlendirme yapmakla kalmadı; bizzat sokaklara çıktı, üyeleriyle temas kurdu ve MÜSİAD'ın aktif bir şekilde sahada olmasını sağladı. MÜSİAD üyeleri ve şubeleriyle hızlıca iletişime geçildi. Anadolu'daki şubelerden gelen sorulara karşı, vakit kaybetmemek adına birebir telefon görüşmeleriyle bilgilendirme yapılması önerildi. Olpak, bu süreci şöyle anlatıyordu:

"Bazı şubelerimiz, 'Üyelerimizle nasıl diyaloga geçelim?' diye sordular. Onlara şunu önerdim: 'Üye sayınız belli, mesaj göndermek yerine, beş kişi üye listesini bölüşerek herkesi tek tek arasın. Herkes bir dakikalık görüşme yapsa, on dakikada tüm üyelere ulaşabilirsiniz.' Saat ilerledikçe artık meydanlara çıkmak gerekiyordu. İlk geceyi böyle geçirdik." Darbe girişiminin engellenmesinin ardından ülke genelinde başlayan demokrasi nöbetleri, MÜSİAD tarafından da desteklendi. Nöbetlerin tutulduğu süre boyunca MÜSİAD'ın tüm şubeleri, meydanlarda nöbetlere iştirak etti. Olpak, bu süreçteki aktif katılımlarını şöyle anlatıyordu:

Sokaklara dökülen milyonlar, sadece demokrasiye değil, bağımsız bir ülke olarak geleceğine sahip çıkıyordu.

Türkiye’de sergilenen bu birlik ve beraberlik ruhu, sadece demokrasiye olan bağlılığın değil, halkın zorluklar karşısında pes etmeyeceğinin en büyük kanıtı olarak tarihe geçti.

“Tüm şubelerimizle birlikte sabaha kadar meydanlarda olduk. Ya bizzat şubelere giderek katıldım ya da gidemediğimde üç ekran üzerinden süreci takip ettim. Bir ekranda yurt içi şubeler, diğerinde yurt dışı şubeler, üçüncüsünde ise sosyal medya üzerinden yapılan bilgilendirmeler vardı. Bir sivil toplum kuruluşu başkanı bana ‘Bu kadar mesajı nasıl yazıyorsun?’ diye sorduğunda, ‘Sen sadece mesajları görüyorsun, bizim sabaha kadar meydanlarda olduğumuzu bilmiyorsun’ dedim. Sabahleyin de Z raporu alır gibi değerlendirmemizi yapıyor, günü kapatıyorduk.”

MÜSİAD, bu süreçte birlik ve beraberliği pekiştirecek projeler de geliştirdi. Olpak, Diyarbakır Şube Başkanı’nın gönderdiği “Ölürüm Türkiyem” isimli şarkının Kürtçe versiyonunun kendisinde bıraktığı etkiyi şu şekilde aktarıyordu:

“Diyarbakır Şube Başkanımız İsmail Bey, Kürtçe ‘Ölürüm Türkiyem’ şarkısını gönderdiğinde çok etkilenmiştim. Hemen bir proje fikri ortaya çıktı. Meydanlardaki büyük ekranlarda dört farklı dilde, dört farklı şehirde bir gösteri yapalım dedik: Diyarbakır’da Kürtçe, Mardin’de Arapça, Rize’de Lazca (şive olarak değil, fiili Lazca), İstanbul’da ise Türkçe olacak şekilde aynı anda canlı yayınlanacak bir performans düzenlemeyi düşündük. Bu, hafızalarda iz bırakan bir süreçti.”

MÜSİAD, sadece üyelerini meydanlara yönlendiren bir kuruluş değildi. Ülkenin ekonomik yapısına darbe vurulmasını engellemek için ertesi gün iş dünyasını harekete geçirdi. Finansal panik yaratılmaması, ekonominin aksamaması için iş dünyasını sakinleştiren mesajlar verdi. Böylece 15 Temmuz’un sadece siyasi değil, ekonomik olarak da ülkeye darbe vurmasını engellemek için kritik bir rol üstlendi. Olpak, MÜSİAD’ın bu süreçte sergilediği duruşu şu sözlerle özetliyordu:

“Bu dönemde sergilenen duruş bir siyaset meselesi değildir. İnsanların olması gereken yerde durabilmesi, sorumluluk alabilmesiyle ilgilidir. Zor dönemlerdir bunlar ve MÜSİAD, daha önceki dönemlerde olduğu gibi, üzerine düşeni layıkıyla yerine getirmiştir.” Yüksek İstişare Üyesi Yusuf Cevahir ise 15 Temmuz sürecinin de tıpkı 28 Şubat gibi zararlı unsurları temizleyebilmek adına bir eşik olduğunu belirtiyordu:

"28 Şubat'ta sermayeyi hedef alan vesayetçi sistem, 15 Temmuz'da tüm milleti sindirmeye çalıştı. O gün iş dünyasını hedef alanlar, bu sefer doğrudan Türkiye'nin geleceğine kastetti. MÜSİAD, her iki süreçte de dik durarak, iş dünyasının sadece ekonomik değil, toplumsal refleks geliştirebileceğini de gösterdi. Böylece, 28 Şubat ve 15 Temmuz dönemlerinden bu yana verilen mücadeleler ve MÜSİAD'ın konusundaki dik duruşu, önemli bir bilinçlenme sürecine işaret etti. Ancak her ne kadar güçlü bir duruş sergilendiği sanılsa da devletin nasıl zehirleyici unsurlarla karşılaşabildiği tespit edilmişse, biz de benzer durumlarla karşı karşıyayız. Devlet, millî güvenlik kapsamında kendisine tehdit oluşturan yapıları korumak için önlemler alıyorsa, biz MÜSİAD olarak aynı bilinçle, iş alanımızda bu zihniyete sahip unsurları bertaraf etme veya almama göreviyle hareket etmeliyiz. Bu nedenle, daimi olarak bilinçli ve duyarlı olmak zorundayız."

MÜSİAD Genel Başkan Vekili Doğan Alperen ise MÜSİAD'ın darbeye ve darbeci zihniyete karşı duruşunu şu sözlerle özetliyordu:

"MÜSİAD, 28 Şubat'ta ekonomik baskılara boyun eğmeyerek nasıl dik durduysa, 15 Temmuz'da da aynı duruşu sergiledi. Demokrasiye ve millî iradeye sahip çıkmak, yalnızca siyasi bir duruş değil, aynı zamanda ekonomik bağımsızlık meselesidir. 28 Şubat'ta iş dünyasını dizayn etmeye çalışanlar, 15 Temmuz'da milletin iradesini yok saymaya kalkıştılar. Ancak her iki süreçte de MÜSİAD, tarihi sorumluluğunu yerine getirdi. Biz, Türkiye'de demokratik sistemin ve insan haklarının ihlal edilmesine her zaman karşı durduk. 28 Şubat ve 27 Nisan e-muhtırası gibi süreçler, belli çevreler tarafından ülke ekonomisine ve istikrarına vurulan darbeler olmuştur. Türkiye ne zaman kalkınma yolunda ilerlemeye başlasa, içeride ve dışarıda bu ilerlemeyi engellemek isteyen unsurlar harekete geçmiş ve ülkeyi kaosa sürüklemeye çalışmıştır. Ancak biz, her zaman milli iradenin ve ülkemizin menfaatlerinin yanında olduk, 15 Temmuz gecesinde de aynı duruşu sergiledik."

Bu süreç, Türkiye'nin demokrasi tarihinde bir dönüm noktası olmasının yanı sıra, dünya genelinde de halkın iradesine sahip çıkma anlamında unutulmaz bir örnek teşkil etti.

Hasan Büyükdede Anlatıyor Çimentosu Olduğumuz Cumhuriyetin Teminatıyız

“MÜSİAD, sadece bir sivil toplum kuruluşu değil; Türkiye’nin sosyal ve iktisadi hayatında bir denge unsurudur.”

1990 yılında bir araya gelen o ilk kurucu arkadaşlara minnet borçluyuz. Zor bir siyasi atmosferde, imkânsızlıklar içinde, ama büyük bir inançla yola çıktılar. Bugün hâlâ o ruhun canlılığını koruyan bir MÜSİAD varsa, o temelin sağlam atılmasındandır. MÜSİAD, İstanbul merkezli doğdu ama kısa sürede Anadolu’nun dört bir yanına ve yurt dışına yayıldı. Mütedeyyin küçük, orta ve büyük işletme sahiplerinin sesi oldu. Her hükümet döneminde yaşanan çalkantılara rağmen, üyelerinin dertlerini dile getirdi, çözüm önerileri sundu. Yalnızca eleştiren değil, öneren bir yapı olduk.

İTO, İSO, TOBB, DEİK, TİM, ticaret ve sanayi odaları, borsalar ve esnaf kuruluşları nezdinde esnafın, sanayicinin, tüccarın sorunlarını gündeme taşıdık. Helal kazancı esas alan yaklaşımlarla çözümler ürettik. Üyelerin birbiriyle tanışması, ticaretin gelişmesi, ihracatın artması için fuarlar, seminerler ve uluslararası organizasyonlar düzenledik. Genç MÜSİAD ve Kadın MÜSİAD ile yeni kuşaklara uzandık. Yüksek İstişare Kurulu ile yönetime akıl verdik. “İki dönemden fazla görev alınmaz” prensibiyle sürekli yenilendik.

Karz-ı Hasen gibi uygulamalarla, üyelerimize zor zamanlarında faizsiz destek sağladık. MÜSİAD, bu yönüyle adeta bir eğitim ve yetiştirme kurumuydu. Bakanlar, bürokratlar, yayıncılar, hukukçular, bu yapının içinden çıktı. Sanayi ve ticareti bilen, dosyası hazır bir kadro oluştu.

Anadolu’dan Avrupa’ya, tüm teşkilatlarımız 35 yıldır aynı enerjiyle çalışıyor. MÜSİAD, bu Cumhuriyetin çimentosudur. Sağa sola savrulmaz, inançlı ve milliyetçi insanların desteğiyle, sosyal ve iktisadi hayatın teminatı olarak yaşamaya devam edecektir.

Ben MÜSİAD’a 1992’de, kuruculardan Mehmet Gönenç vesilesiyle katıldım. İki dönem yönetim kurullarında yer aldım. İTO ve İSO Meclislerinde, Ticaret Üniversitesi, Teknopark İstanbul ve OAİB yönetimlerinde görev yaptım. Hadımköy’de kurduğumuz TESKOOP Sanayi Bölgesi, benim için özel bir gurur kaynağıdır.

Siyasi hayatımda İstanbul İl Genel Meclisi Başkanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcılığı görevlerinde bulunduksam, bunda MÜSİAD’ın desteği büyüktür.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Krizlere Dirençli, Geleceğe Hazır

Abdurrahman KAAN
(2017-2021)

MUSIAD

MÜSİAD'ın temel ruhu değişmez, ancak dünya değişirken bizim de değişime uyum sağlamamız gerekir

Abdurrahman Kaan, Nail Olpak'tan sonra göreve gelen altıncı Genel Başkan oldu. Başkanlık vazifesini, 3 Haziran 2017 tarihinde gerçekleşen 25. Olağan Genel Kurulu'nda devralan Kaan, MÜSİAD'ın farklı kademelerinde uzun yıllar görev aldıktan sonra, teşkilatın yeni ekonomik dinamiklere uyum sağlaması, dijital dönüşüm sürecine öncülük etmesi ve küresel açılımını derinleştirmesi için çalıştı.

MÜSİAD'ın vizyonunu çağın gerekliliklerine uygun şekilde güncelleyen Kaan, "MÜSİAD'ın temel ruhu değişmez, ancak dünya değişirken bizim de değişime uyum sağlamamız gerekir" diyordu. Onun liderliğinde MÜSİAD, dijitalleşme, girişimcilik, küresel açılım ve dayanıklılık gibi konulara odaklanan projeleri hayata geçirdi.

Başkanlık vazifesini, 3 Haziran 2017 tarihinde gerçekleşen 25. Olağan Genel Kurulu'nda devralan Kaan, MÜSİAD'ın farklı kademelerinde uzun yıllar görev aldıktan sonra, teşkilatın yeni ekonomik dinamiklere uyum sağlaması, dijital dönüşüm sürecine öncülük etmesi ve küresel açılımını derinleştirmesi için çalıştı.

Dijitalleşme: Değişimin Kaçınılmaz Gerçeği

Kaan'ın başkanlık dönemi, küresel çapta yaşanan büyük değişimlerle aynı zamana denk geldi. İş dünyası dijitalleşirken, MÜSİAD'ın da buna öncülük etmesi gerektiği bilinciyle hareket edildi. Bu süreçte, dernek dijital iş platformları oluşturdu, e-ticaretin yaygınlaşmasını teşvik etti ve KOBİ'lerin dijital dönüşümünü hızlandıracak projeleri hayata geçirdi.

Bu vizyon doğrultusunda MÜSİAD, üyelerini dijital pazarlara açmak, veri analitiğini kullanmak ve yenilikçi iş modellerine yönlendirmek için kapsamlı eğitimler düzenledi. "Yeni dünya düzeni diye tekrarladığımız sistem aslında; yeni kurallar, yeni oyuncular, yeni piyasalar ve yeni modeller silsilesini 'dijitalleşme' sistemi üzerinden yeniden kurgulamaktır. Karşımızda eski ve yaşlı bir dünya var, oysa bizler şimdi, bu eski dünyanın yeni adetlerine uyumlu yepyeni algoritmalar kurmak zorunda olduğumuzun farkındayız. Ama belirttiğim gibi bu algoritmalar hayatın her alanı için geçerli olacaktır." diyerek bu dönüşümün gerekliliğini vurgulayan Kaan, iş dünyasının teknolojik yenilikleri benimsemesi için yoğun bir çaba harcadı.

Abdurrahman Kaan döneminde, kurumsal yapının güçlendirilmesi ve faaliyetlerin dijital çağa uyarlanması adına önemli adımlar atıldı. Bu kapsamda, MÜSİAD TV'nin kurulmasıyla MÜSİAD'ın çalışmaları dijital platformlara ve sosyal medyaya taşındı. Yeni genel merkezde hayata geçirilen bu yapı, MÜSİAD'ın sesini daha geniş kitlelere ulaştırmasını sağladı.

Aynı dönemde MÜSİAD Akademi'yi kurarak üniversitelerle iş birliğini geliştirmeyi hedeflediklerini söyleyen Kaan, 2019'a kadar olan süreçte toplam 39 farklı protokol imzalayarak üniversiteler ve akademik kurumlarla güçlü iş birlikleri oluşturdu. Bu girişimler, iş dünyası ile akademiye bir araya getirerek yenilikçi projelerin hayata geçirilmesine katkı sağladı. Kaan, söz konusu projeleri anlatırken hayatın her alanında vizyoner olmanın gerekliliğini vurguluyordu:

"Bu süreçte öne çıkan projelerden biri, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi ile yürüttüğümüz kenevir üretimi çalışmasıydı. 2018'de başlayan ve 2021'de sonuçlanan bu proje kapsamında, Türkiye'de neredeyse unutulmuş olan ata tohumu niteliğindeki keneviri Vezirköprü'de bularak yeniden üretime kazandırdık. Üretim sürecinde hasat makinesi Türkiye'de olmadığı için özel olarak üretildi ve projeye entegre edildi. Bu girişim sayesinde Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi'nin de desteğiyle Türkiye'de kenevir üretimi resmi olarak yeniden başlamış oldu. Hatta şu anda giydiğim takım elbise, bu projeden doğan ve MÜSİAD Tekstil Komitesi'nin katkılarıyla üretilen organik kenevir-pamuk karışımı bir kumaştan yapılmıştır.

Benzer şekilde, Düzce Üniversitesi ile birlikte tıbbi ve aromatik bitkiler üzerine önemli bir proje yürüttük. Arı ürünleri ve bitkisel

takviye edici gıdalar konusunda 55 üyemizin ortaklığıyla hayata geçirilen bu proje, sağlık sektörüne yerli ve doğal ürünler kazandırmayı amaçladı.

Bunların yanı sıra, Erzurum'da Türk mutfağına katkı sağlamak amacıyla müteahhitleri bir araya getirerek Erzurum-Oltu'da Çağ Kebabı üretim tesisinin temelini attık. Bu tesis daha sonra Mahmut Bey'in başkanlık döneminde açıldı. Alanya'da ise tropik meyve üretimini teşvik etmek amacıyla avokado üzerine bir tesis kurulmasını sağladık."

Bu projeler, MÜSİAD'ın sadece iş dünyasında değil, tarım, gıda, tekstil ve sağlık gibi birçok sektörde yenilikçi ve sürdürülebilir üretim modelleri geliştirdiğini gösteriyordu. Girişimciliği teşvik eden ve yerli üretimi destekleyen bu çalışmalar, Türkiye'nin ekonomik geleceğine yön vermek adına önemli adımlar olarak karşımızda duruyor.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Kaan'ın başkanlık dönemi, küresel çapta yaşanan büyük değişimlerle aynı zamana denk geldi. İş dünyası dijitalleşirken, MÜSİAD'ın da buna öncülük etmesi gerektiği bilinciyle hareket edildi.

Mehmet Erdoğan Anlatıyor **Aşk ile Koşan Yorulmaz**

“MÜSİAD, sadece ekonomik bir güç değil; aynı zamanda kadim bir medeniyet tasavvurunun temsilcisidir.”

1990 yılında 12 gönüllü iş insanı, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu boşluğu görüp “aşk ile koşan yorulmaz” diyerek MÜSİAD'ı kurdu. Bu yapı yalnızca bir iş dünyası platformu değil; insanı merkeze alan, yüksek ahlak ve helal kazanç ilkesiyle yoğrulmuş bir medeniyet tasavvurunun tezahürü oldu.

MÜSİAD, kuruluşundan itibaren Türkiye’de ve yurt dışında fuar kültürünü geliştiren, iç ve dış ticarete örnek pazarlar oluşturan en önemli sivil toplum kuruluşlarından biri hâline geldi. Sadece ticaretin değil, toplumsal dayanışmanın da merkezi oldu. Pandemi sürecinde, Gazze’de, Suriye’de, büyük depremlerde gösterilen gayretler, MÜSİAD’ın sahici bir sivil vicdan olduğunu bir kez daha gösterdi.

Karz-ı Hasen Sandığı vesilesiyle, dar gelirli insanların bakkal borçları kapandı. MÜSİAD, ötekileştirilen Anadolu sermayesinin sözcüsü oldu. Yalnızca ekonomik alanda değil; sosyal, kültürel ve insani alanlarda da güçlü bir duruş sergiledi.

Yüksek ahlak, yüksek teknoloji ve helal kazanç düsturundaki samimiyet, MÜSİAD’ı “kamu yararına çalışan dernek” statüsüne taşıdı. Bu, bir vizyonun değil, aynı zamanda bir iradenin ve sadakatin neticesidir.

Bugün MÜSİAD, teslim alınmış meydanlara çekinmeden çıkanların odağıdır. Vesayet sistemlerine karşı dimdik duranların, inançla yürüyenlerin çatısıdır. Sadece bugünü değil, hak ettiği geçmişi de yeniden inşa eden bir yapıdır.

Benim için MÜSİAD, geçmişten bugüne bir sadakat zinciri; geleceğe doğru kararlılıkla yürüyen bir irfan yolculuğudur.

Anadolu Buluşmaları: Yerelden Küresele Ekonomi

Kaan, Anadolu sermayesinin gücünü artırmak ve yerel girişimcileri ulusal ve küresel pazarlara entegre etmek amacıyla Anadolu Buluşmaları adlı programı başlattı.

Bu buluşmalar, yerel iş insanlarını, sanayicileri ve yöneticileri bir araya getirerek bölgesel kalkınma stratejileri üzerine tartışmalar yapılmasını sağladı. Hatay'da düzenlenen bir buluşmada, bölgedeki güvenlik risklerine rağmen programın iptal edilmemesi, MÜSİAD'ın millî birlik ve ekonomik dayanışma konusundaki kararlılığını ortaya koydu. Kaan o süreci şu sözlerle ifade ediyordu:

"Hatay'a ulaştığımda, dönemin Hatay Şube Başkanı Abdullah Bozatlı telaşla yanıma geldi ve 'Sayın Başkanım, birkaç saat önce sınırda, Suriye tarafında bir patlama oldu ve 34 şehidimiz var' dedi. Bu haber bizi derinden üzdü. Ardından, bölgedeki durumun gerginleşebileceği, olası füze saldırıları olabileceği yönünde bilgiler aldık. Bu yüzden toplantının iptal edilmesi, benim tekrar Hatay merkeze dönmem veya İskenderun'a gitmemem gerektiği gibi öneriler sunuldu. Ancak ben kararlılıkla, 'Biz buraya geldik ve hiçbir yere gitmeyeceğiz. Türkiye'nin dört bir yanından gelen MÜSİAD camiası da burada olacak. Vatan yerinde savunulur. Mücadele, sınırda da sınır ötesinde de devam eder. Biz sanayiciler olarak sadece ekonomik kalkınmaya değil, ülkemizin her alandaki mücadelesine de katkı sunmakla yükümlüyüz' diyerek programın planlandığı gibi devam etmesi gerektiğini belirttim.

Ardından, Sayın Valimiz, İskenderun Belediye Başkanımız Fatih Bey, Kaymakamımız İskender Bey ve komutanlarımızla birlikte kriz merkezine geçtik. Burada, gece saat 01.00'e kadar süren toplantılarda mevcut durumu değerlendirdik ve alınması gereken tedbirler üzerine istişarelerde bulunduk.

Toplantının ardından, teşkilat başkanına verdiğim talimat doğrultusunda ertesi gün, Türkiye genelindeki tüm MÜSİAD şube başkanları Hatay'a ulaştı. Önceki dönem genel başkanlarımızdan Ali Bayramoğlu'nun da katılımıyla, sınır ötesinde kahraman Mehmetçiklerimiz mücadele ederken, biz de Türkiye'nin en büyük sermaye platformu olarak sınırın bu tarafında ülkemizin geleceği için neler yapabileceğimizi tartıştık.

Bu buluşma, Türkiye'nin köklü bir medeniyetin mirasçısı olduğu ve Anadolu coğrafyasının bu milletin ebedi vatani olduğu gerçeğini bir kez daha gösterdi. MÜSİAD olarak, sadece ekonomik kalkınmayı değil, ülkemizin birlik ve beraberliğini pekiştiren her türlü mücadelede üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirme bilinciyle hareket ettik."

“Vatan yerinde savunulur. Mücadele, sınırda da sınır ötesinde de devam eder. Biz sanayiciler olarak sadece ekonomik kalkınmaya değil, ülkemizin her alandaki mücadelesine de katkı sunmakla yükümlüyüz.”

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, MÜSİAD'ın yeni genel merkezinin açılışında sadece kurdele kesmekle kalmadı, organizasyonun Türkiye'nin üretim gücü açısından oynadığı kritik rolü de vurguladı.

MÜSİAD'dan Kudüs Çıkarması

2017 yılının Ağustos ayında, MÜSİAD yönetim kurulu, İsrail'in Kudüs'te gerçekleştirdiği saldırılar ve baskılar karşısında bir duruş sergilemek amacıyla önemli bir karar aldı. Abdurrahman Kaan'ın liderliğinde, camia olarak hem kamuoyunda farkındalık oluşturmak hem de İslam dünyasının kutsal topraklarına sahip çıkma iradesini göstermek için Kudüs'e gitme kararı alındı.

12 Ağustos 2017 tarihinde, MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan'ın önderliğinde, 101 şube başkanı ve yönetim kurulu üyeleri Kudüs'e ulaştı. Yolculuklarının başladığı gün, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da Kudüs'e yönelik duyarlılığı artırmaya yönelik bir açıklamada bulunmuş, bu anlamlı ziyaretin kamuoyundaki yankısını güçlendirmişti.

Abdurrahman Kaan, Kudüs'e vardıklarında İsrail askerlerinin Türk heyetine karşı tetikte olduğunu ve gergin bir tavır sergilediklerini gözlemlediklerini belirtiyordu. İsrail'in güvenlik politikalarının ne denli baskıcı olduğu ve özellikle Müslüman ziyaretçilere karşı uyguladığı tutum, MÜSİAD heyeti tarafından doğrudan gözlemlendi. Buna karşın, Türk olduklarının bilinmesi, onlara karşı farklı bir hassasiyetle yaklaşılmasına da sebep oldu. MÜSİAD heyeti, Kudüs ziyareti kapsamında şehit aileleri ve yerel sivil toplum kuruluşlarıyla bir araya gelerek, Kudüs'ün İslam dünyası için önemini vurguladı. O dönem yılda ortalama 25.000 Müslümanın Kudüs'ü ziyaret ettiği belirtilirken, MÜSİAD'ın bu ziyareti sonrasında bu rakam bir yıl içinde 100.000'e yükseldi. MÜSİAD'ın İslam dünyasında Kudüs bilincini artırma misyonu somut neticelerini veriyordu.

Özellikle Hamas liderleriyle çeşitli görüşmeler gerçekleştirildiğini ve Kudüs meselesinde MÜSİAD sadece bir iş dünyası derneği olarak değil, aynı zamanda İslam dünyasının vicdanı olma sorumluluğuyla hareket ediyordu.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Abdurrahman Kaan, MÜSİAD'ın Kudüs'e yönelik duruşunu şöyle ifade ediyordu:
"İslam aleminin millî ve yerli sermayesinin temsilcisi olarak duruşumuz bellidir.
Biz, İslam aleminin, millî sermayenin bir iş dünyası örgütü olarak, görev yaptığımız süre boyunca her zaman mazlumların yanında olduk."

Pandeminin Gölgesinde: MÜSİAD EXPO 2020

Pandemi tüm dünyayı sarsarken, iş dünyasının en büyük organizasyonlarından biri olan MÜSİAD EXPO için belirsizlik hakimdi. Salgın nedeniyle fuarların peş peşe iptal edildiği bir dönemde, MÜSİAD için de aynı akıbet kaçınılmaz görünüyordu. Ancak Abdurrahman Kaan ve ekibi, bu süreci bir fırsata dönüştürme kararlılığıyla harekete geçti.

Başlangıçta fuarın yapılmasına izin çıkmadı. Oysa MÜSİAD için EXPO, yalnızca bir iş fuarı değil, Türkiye'nin ekonomik vizyonunu dünyaya gösterme platformuydu. Ticaret Bakanı ile yapılan uzun görüşmelerin ardından nihayet izin alındı, ancak önlerinde yalnızca 45 gün vardı. Bu kadar kısa sürede böylesine büyük bir organizasyonu hayata geçirmek imkânsız görünse de MÜSİAD kadroları ve Dış İlişkiler Komisyonu olağanüstü bir tempoya girdi.

Pandeminin ortasında, uluslararası uçuşlar kısıtlyken 102 ülkeden 15.000 iş insanı Türkiye'ye getirildi. Sağlık önlemleri en üst seviyeye çıkarıldı, her detay titizlikle ele alındı. Organizasyonun her anında belirsizlik hâkimdi; bir ülkenin son anda katılımını iptal etme ihtimali, sağlık tedbirleri nedeniyle aniden kapanabilecek sınırlar ya da fuar alanında yaşanabilecek herhangi bir kriz emekleri boşa çıkarabilirdi. Ancak 2020 fuarı son güne kadar sorunsuz ilerledi.

Pandemiyle Yarışan MÜSİAD

Dünyayı sarsan COVID-19 pandemisi, iş dünyasının en büyük organizasyonlarından biri olan MÜSİAD EXPO'nun da farklı bir şekilde gerçekleşmesine sebep oldu. Pandemi koşullarında düzenlenen ve geniş katılımı ile gerçekleştirilen fuar problemsiz ilerlerken son anda büyük bir kriz yaşandı. MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan'a fuar girişinde yapılan hızlı COVID-19 testinin pozitif çıkması, organizasyonu zora sokarken, kriz yönetiminde örnek bir süreç yaşandı.

Fuarın ilk gününde herhangi bir sağlık sorunu olmayan Kaan, rutin testlerini verdikten sonra çalışmalarını sürdürdü. Ancak ikinci günün akşamında, ertesi gün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın fuara katılımına saatler kala, yapılan hızlı test sonucu pozitif çıktı. Fuarın ev sahibi olarak Cumhurbaşkanını karşılaması gereken Kaan için kritik bir süreç başlamıştı.

Hiçbir belirti hissetmeyen ve test sonucuna güvenmeyen Kaan, hemen bir özel hastaneye giderek uzun süreli PCR testi yaptırdı ve akciğer filmi çekti. Gece saat üçte çıkan sonuçlar negatifti. Ancak Cumhurbaşkanlığı ekibi, ihtiyatı elden bırakmamak adına hızlı testin pozitif sonucunu dikkate alarak fuar alanına girişine izin verilmemesi yönünde bir karar aldı. O süreci Abdurrahman Kaan şöyle anlatıyordu:

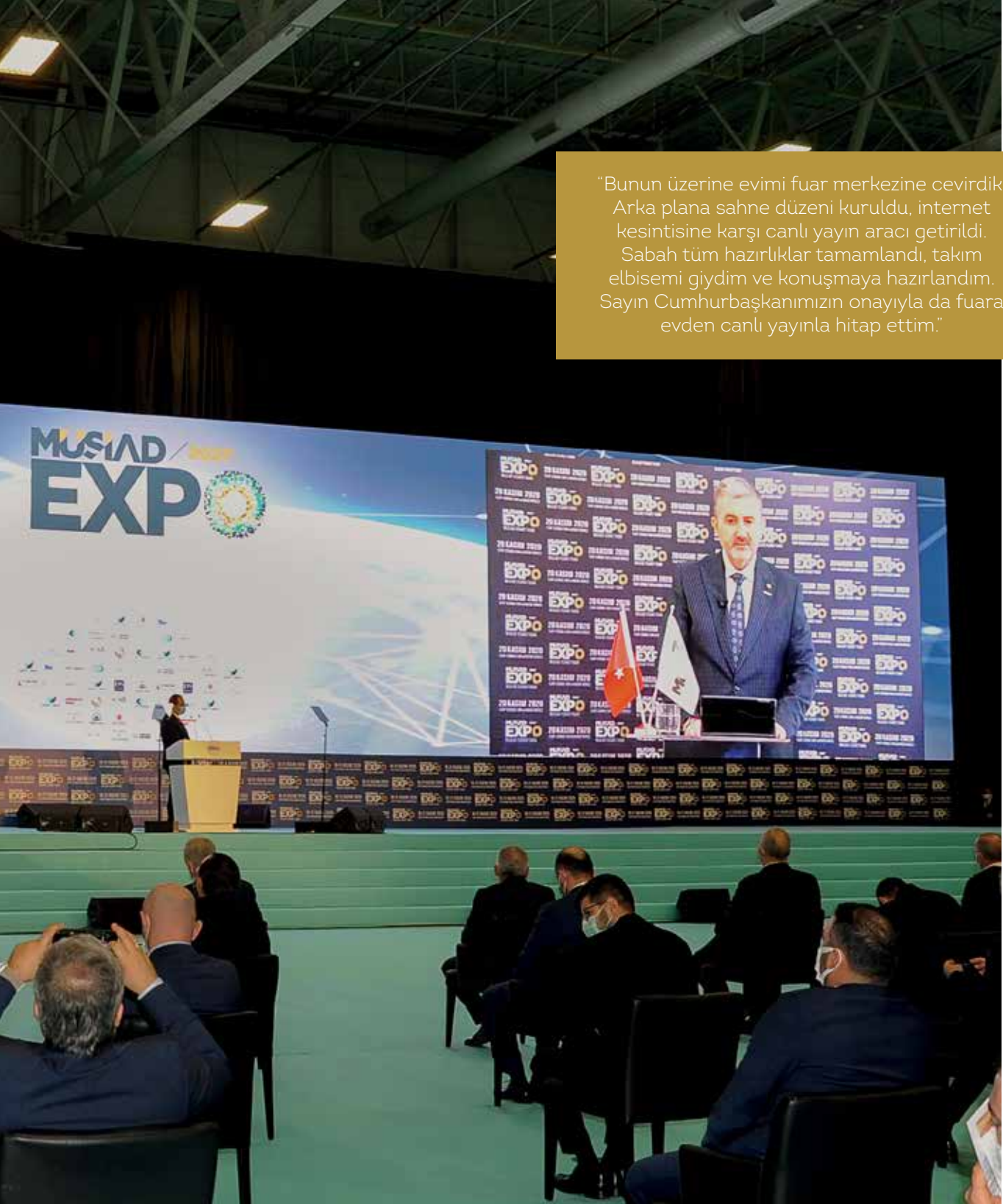
"MÜSİAD EXPO Fuarı'nda pandemi nedeniyle sıkı sağlık önlemleri uygulanıyordu. İlk gün girişte testimizi verdik, sorun çıkmadı. Ancak ikinci gün akşamı, Cumhurbaşkanımızın katılımına saatler kala yapılan hızlı testim pozitif çıktı. Belirti hissetmediğim için hemen özel bir hastaneye giderek PCR testi ve akciğer filmi çekti. Gece üçte çıkan sonuç negatifti. Ancak Cumhurbaşkanlığı ekibi, ihtiyat gereği hızlı test sonucunu dikkate aldı. Bunun üzerine evimi fuar merkezine çevirdik. Arka plana sahne düzeni kuruldu, internet kesintisine karşı canlı yayın aracı getirildi. Sabah tüm hazırlıklar tamamlandı, takım elbisemi giydim ve konuşmaya hazırlandım. Sayın Cumhurbaşkanımızın onayıyla da fuara evden canlı yayınla hitap ettim. Maske zorunluluğu nedeniyle katılımcılar beni fuarda gördüklerini sanmış, ertesi gün şaşırmışlardı. Nihayetinde organizasyon sorunsuz ilerledi ve MÜSİAD için tarihi bir başarıya dönüştü."

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

"Bunun üzerine evimi fuar merkezine cevirdik. Arka plana sahne düzeni kuruldu, internet kesintisine karşı canlı yayın aracı getirildi. Sabah tüm hazırlıklar tamamlandı, takım elbisemi giydim ve konuşmaya hazırlandım. Sayın Cumhurbaşkanımızın onayıyla da fuara evden canlı yayımla hitap ettim."

Mehmet Yıldız Anlatıyor

Bir İnancın Etrafında Toplananlar

“Fedakârlıkla atılan temeller, bugün binlerce insana umut ve yön oldu.”

1990 yılında kurulan MÜSİAD, yalnızca bir dernek değil; inancı, ticareti, ahlâkı ve vizyonu aynı çatı altında birleştirme arzusunun sonucuydu. O günlerin ekonomik ve siyasi şartlarında, böyle bir yapı kurmak kolay değildi. Maddi imkânlar sınırlıydı, teşkilatlanma zordu, çevrede bu tür bir yapılanmaya dair ciddi bir çekince vardı. Ama inançlı bir grup iş insanı, “bizim de sözümüz var” diyerek yola çıktı.

İlk günlerde büro tutuldu, masraflar omuzlandı, üyeler tek tek kazanıldı. Herkes elindekiyle, emeğiyle destek oldu. Kimisi araştırma yaptı, kimisi organizasyon üstlendi, kimisi basınla ilişki kurdu. Kurucular arasında farklı mesleklerden, farklı yaşlardan insanlar vardı ama hepsinin ortak noktası samimiyetti. İçlerinde yaşça en büyük olanlardan biri de bendim. Arkadaşlar esprili bir dille “dede” diye hitap ederdi. Ama inanın, tempoya en az onlar kadar ayak uydurur, enerjimi ortaya koyardım.

MÜSİAD kısa sürede büyüdü. İstanbul’dan Anadolu’ya, oradan yurt dışına yayıldı. Dayanışma esas alındı. Üyeler birbiriyle iş yaptı, bilgi paylaştı, omuz verdi. Kurum içinde konsorsiyumlar, ihracat birlikleri, meslek komisyonları oluşturma çabaları oldu. Bazı denemeler başarıya ulaştı, bazıları eksik kaldı. Ama her adım, sonraki adımların zeminini hazırladı.

O dönemler sadece ekonomik hedeflerle değil, değer temelli bir yaklaşımla hareket edildi. Helal kazanç, adil paylaşım, ahlâklı ticaret gibi kavramlar sadece sözde kalmadı; hayatın içinde karşılık buldu. “Müslüman iş insanı nasıl olur?” sorusunun cevabı arandı ve büyük ölçüde o dönemlerde verildi.

Bugün MÜSİAD’ın geldiği noktada, o ilk günlerin heyecanı hâlâ hissediliyorsa, bu; bireylerin değil, birlikte hareket eden bir idealin eseridir.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

Yeniden Bir ve Beraber

Mahmut ASMALI
(2021-2025)

MUSIAD

Yeniden Bir ve Beraber

İnsanlık tarihinin kadim medeniyetleri, yalnızca saraylarla, savaşlarla ya da kanunlarla kurulmadı; esnaf çarşılarında, imece usulüyle örülen ilişkilerde, ahlâkı esas alan teşkilatlarda mayalandı. Bu topraklarda bu mayanın adı Ahilikti. Ahi Evran'ın asırlar öncesinden bugüne ulaşan ilkeleri, sadece ticari hayatın değil, sosyal dayanışmanın, kardeşliğin, paylaşmanın da rehberi oldu. MÜSİAD, işte bu köklü geleneğin çağdaş bir yorumu olarak kuruldu. Ahi Evran'ın "eli açık, sofrası açık, kapısı açık, ama gözü ve dili bağlı" esnaf tarifini, bugünün girişimcisine uyarlayan bir yapı inşa etti. Mahmut Asmalı'nın başkanlığındaki MÜSİAD dönemi de bu ilkenin ışığında; pandemi, savaş, afet ve ekonomik dalgalanmalara karşı el ele vererek ayakta durma çabasıyla geçti. Bu dönem, yalnızca krizlere verilen reflekslerle değil, aynı zamanda vizyonu, sahaya yayılan irfaniyle, uluslararası misyonu ve Anadolu'nun kalbinden yükselen "Bir ve Beraber" olma çağrısıyla da iz bıraktı.

Mahmut Asmalı, MÜSİAD'ın yedinci Genel Başkanı olarak 11 Eylül 2021'de göreve geldiğinde, dünya hâlâ pandeminin sarsıntılarını atlarmaya çalışıyordu. Türkiye içinse tablo daha da zorluydu: 2018'den itibaren ivme kazanan döviz kuru dalgalanmaları, Türk Lirası'nın alım gücünü zayıflatmış; enflasyon ise iş dünyasının yakasını bırakmamıştı. Tüm bunların üstüne, 2022 başında patlak veren Rusya-Ukrayna Savaşı da küresel belirsizlikleri artırarak iş dünyasını yeni bir türbülansa sürükledi.

Böyle bir atmosferde göreve başlayan Mahmut Asmalı, pandeminin etkisiyle ötelenen 26. Olağan Genel Kurul'un, Eylül ayında yapılması sebebiyle, aslında görevine dört ay gecikmeli başlamış oldu. Bu durum, onu MÜSİAD tarihinde en kısa görev yapan Genel Başkan konumuna getirse de geride kalan 3 yıl 8 ay, bir ömürlük izler bırakacak kadar yoğun, etkili ve sahici bir dönemdi.

Mahmut Asmalı'nın başkanlığı, MÜSİAD tarihi açısından başka bir ilki de beraberinde getirdi. Asmalı o süreci şu sözlerle anlatıyordu:

"Benim başkanlığım döneminde önemli bir ilk yaşandı. Aktif bir yönetim kurulu üyesi olmayan birinin genel başkan seçilmesi... Görev sürem sona ermiş ve Karz-ı Hasen Sandığı başkanlığı yapıyordum. Dolayısıyla yönetim kurulu üyesi değildim. Oysa geçmişte, MÜSİAD Genel Başkanları her zaman mevcut yönetim kurulu üyeleri arasından ve genellikle Genel Başkan Yardımcıları arasından seçiliyordu. Ancak benim dönemimde bu gelenek değişti. Görünen o ki, daha önce yaptığımız çalışmalar unutulmamış ki arkadaşlarımız beni Genel Başkan olarak önerdiler."

İlk Düğme Doğru İliklenince...

MÜSİAD'ın taşıdığı değerlerle uyumlu bir çizgide yürümek, Mahmut Asmalı ve ekibinin en temel önceliğiydi. Gittikçe büyüyen yapının ihtiyaçlarını kendi kaynaklarıyla karşılamak da bu önceliğin bir parçasıydı. Nail Olpak döneminde Söğütözü'deki genel merkezden, fiziki yetersizlikler sebebiyle Yenibosna'daki kamu arazisine taşınılmıştı. Ancak bu yeni binanın bulunduğu arsa tahsisliydi; yani mülkiyet devlete aitti ve her yıl ecrimisil ödeniyordu.

Asmalı yönetimi, bu durumu kökten çözmeye karar verdi. MÜSİAD gibi ilkeli bir yapının üzerinde oturduğu arsanın da tapulu olması gerektiğini düşünen yönetim, daha göreve gelir gelmez Hazine'ye ait bu arsayı, ekspertiz değerinin iki-üç katı fazlasını ödeyerek satın aldı. Böylece hem kamuoyunda oluşabilecek olumsuz algının önüne geçildi hem de MÜSİAD, tahsisli bir taşınmaz yerine, tapusu kendine ait bir mülke kavuştu.

Ancak Mahmut Asmalı'nın katkıları bununla sınırlı kalmadı. İnşaat mühendisi kimliğini bir avantaja dönüştürdü ve genel merkezin hemen yanındaki MÜSİAD'a ait arsada bir iş merkezi inşa etti. Bu projede yer alan dairelerin satışından elde edilen gelirle hem arsa satın alındı, hem de inşaatın finansmanı karşılandı. Bu stratejik hamle, göreve gelir gelmez atılan en sağlam adımlardan biri oldu. Âdeta gömleğin ilk düğmesiydi ve o düğme doğru iliklendiğinde ardından gelen tüm adımlar da bu doğrulukla şekillendi.

Mahmut Asmalı bu süreci şu sözlerle anlatıyor:

"MÜSİAD Genel Merkez binasının bulunduğu arsa tahsisliydi, devletten kiralanmıştı, her sene ecrimisil ödüyorduk. Hemen yanımızdaki arsaya 267 bağımsız bölüm ve 18 dükkândan oluşan bir proje yaptık. Elde ettiğimiz gelirle arsayı satın aldık. Çok ciddi bir bedel ödedik; ekspertiz değerinin iki-üç katı fazlasını... Kamunun en ufak bir hakkı bizde kalmasın istedik. Ödemeyi de tamamen nakit yaptık."

Projede yer alan 18 dükkân ise henüz satılmadı. 2025 Şubat ayından itibaren kiraya verilmesi planlanıyor. Bu sayede MÜSİAD'ın sabit bir gelir kaynağı oluşacak; çalışan maaşları gibi düzenli giderler bu gelirle karşılanabilecek.

Asmalı'nın ifadesiyle:

"Artık MÜSİAD, kendi tapulu binasında faaliyet gösteriyor. Gördük ki üyelerimiz somut ve netice odaklı projelere gönülden destek veriyor."

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Böylesine zorlu bir dönemde MÜSİAD başkanlığını üstlenen Mahmut Asmalı, pandemi nedeniyle 26. Olağan Genel Kurul'un Eylül ayına sarkması sebebiyle göreve dört ay gecikmeli başladı. Bu durum, onun MÜSİAD'ın 35 yıllık tarihinde en kısa süre görev yapan genel başkan olmasına neden oldu. Ancak, 3 yıl 8 aylık sürecinde yaptığı çalışmalarla MÜSİAD'da unutulmaz izler bıraktı.

Serdar Çam Anlatıyor Bir Fikirden Ekole Dönüşen Büyük Yolculuk

"MÜSİAD, sadece iş dünyasında değil, kalbimizde ve zihnimizde de bir dönüşüm yarattı."

MÜSİAD'ı ilk kez İstanbul'da doktora dersleri aldığım bir dönemde Mustafa Özel sayesinde fark ettim. "Gel, seni bir toplantıya götüreceğim" dedi. Gittiğimiz yerde gençlerin katıldığı bir etkinlik vardı. "Ateş ve Su" filmi gösteriliyordu. O zaman sadece bir film gibi gelen şey, sonradan derin bir anlam kazandı benim için: İki farklı medeniyetin çatışması değil, inşasıyla ilgiliydi mesele.

MÜSİAD, inançlı insanların hayatına çok farklı bir açılım sundu. O güne kadar Müslümanlık daha çok teoride yaşanırdı; MÜSİAD, onu pratiğe taşıdı. Kitaplardan okuduğumuz değerleri, ticaretin ve girişimciliğin sahasına indirdi. Madde ile mananın ilişkisini yeniden kurdu. Bende eksik kalan o modeli MÜSİAD tamamladı. Bu yüzden MÜSİAD benim için sadece bir sivil toplum kuruluşu değil, bir hayat okuludur.

"Yüksek ahlak, yüksek teknoloji" sloganıyla yola çıktık. Bu yapı, sadece bir iş platformu değil, aynı zamanda alternatif bir dünya görüşünün sahaya yansımaysıydı. O güne dek fuar yüzü görmemiş müteşebbisler, MÜSİAD'la birlikte yurtdışına açıldı. Girişimcilik başka bir anlam kazandı. Siyasi dönüşümlerle de iç içe olduk. 1994'te Cumhurbaşkanımız henüz İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanıydı. 1997 Refah-Yol döneminde önemli kırılmalar yaşandı. 28 Şubat süreci, sivil toplumun sınıandığı yıllardı. Dost Sigorta olayında sabaha karşı gözaltına alınan arkadaşlarımız oldu. Ama MÜSİAD dimdik ayakta kaldı.

2002'den sonra yeni bir dönem başladı. MÜSİAD, Cumhurbaşkanımızın siyasi yolculuğunda da dolaylı olarak etkili oldu. Tabii bu süreçte şu sorular da gündeme geldi: MÜSİAD iktidarın parçası mı oldu? Eski dinamizmini yitirdi mi? Bence hayır. Eleştirilerini daha dikkatli dile getirse de MÜSİAD hep kendi çizgisinde yürüdü.

FETÖ'nün 17-25 Aralık kumpası ve 15 Temmuz darbe girişiminde de MÜSİAD sağlam duruşuyla öne çıktı. Ülke ekonomisi zarar görmesin diye her fedakârlığı yaptı. Bugün MÜSİAD dünya çapında bir marka. Amerika, Avrupa, Asya ve Afrika'da örgütleniyor. Bizim çocuklarımız da bu yapının tozunu yutarak büyüdü.

Sonuç olarak MÜSİAD, sadece iş dünyasında değil, zihinlerde ve gönüllerde de bir dönüşüm başlatan ekol oldu. Bu bir başlangıçtı ve inanıyorum ki gelecekte çok daha büyük roller üstlenecek.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Genel Başkan Mahmut Asmalı,
depremin ikinci günü Kahramanmaraş'a
giderek yardım faaliyetlerine bizzat katıldı.
MÜSİAD yönetim kurulu üyeleri de Hatay,
Malatya ve Adıyaman'a giderek sahadaki
durumu yerinde inceledi ve
koordinasyonu sağladı.

6 Şubat Depremi ve MÜSİAD

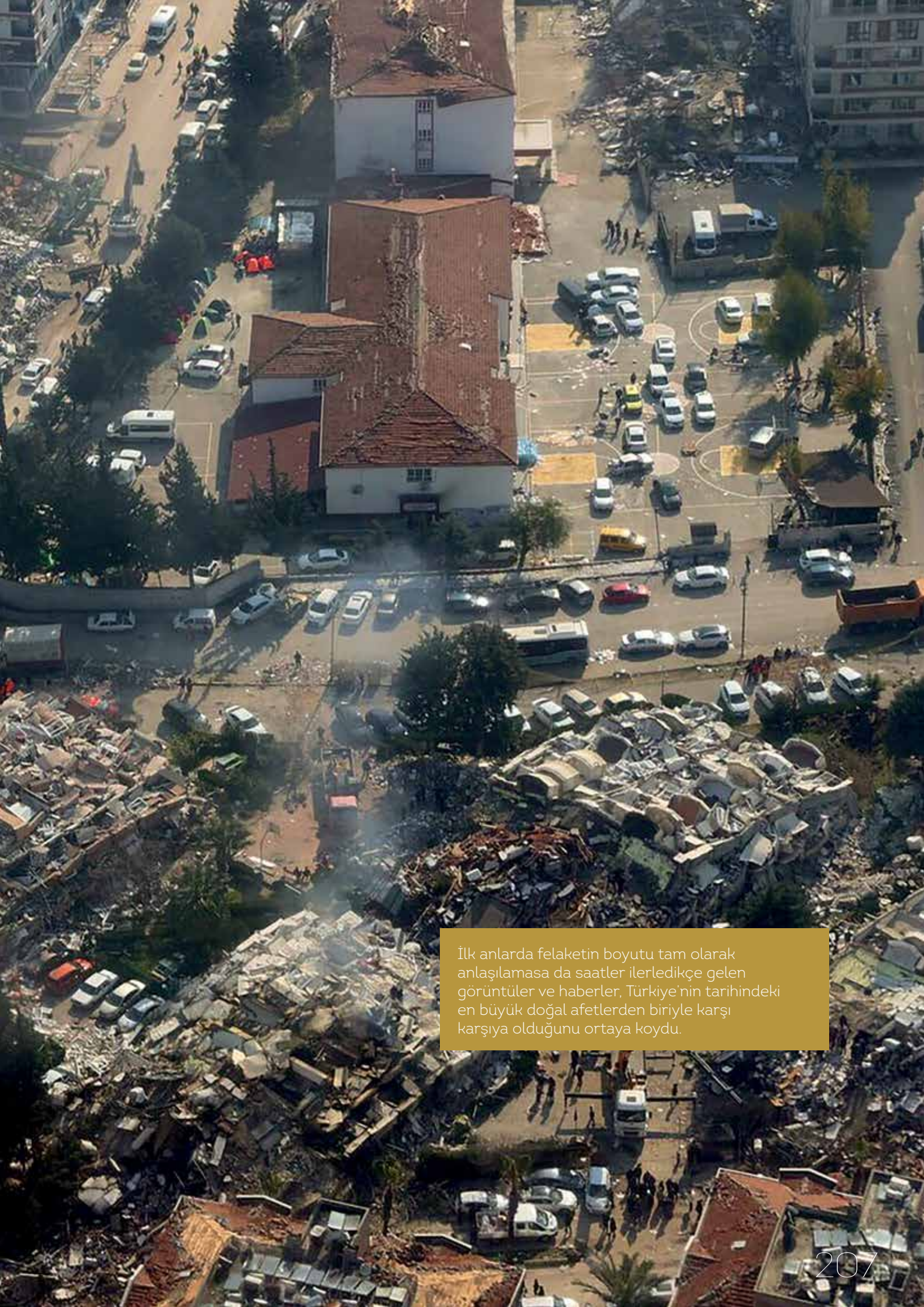
6 Şubat sabahı, Türkiye derin bir sarsıntıyla uyandı. Binlerce bina saniyeler içinde yıkıldı, on binlerce insan hayatını kaybetti, milyonlarca insan evsiz kaldı. Enkaz altından gelen çığlıklar ülkenin dört bir yanında yankılandı. Kahramanmaraş merkezli 7.7 büyüklüğündeki deprem, 11 şehirde büyük yıkıma neden oldu. İlk anlarda felaketin boyutu tam olarak anlaşılamasa da saatler ilerledikçe gelen görüntüler ve haberler, Türkiye'nin tarihindeki en büyük doğal afetlerden biriyle karşı karşıya olduğunu ortaya koydu.

Özellikle Hatay, Kahramanmaraş, Malatya ve Adıyaman'da yıkımın büyüklüğü neredeyse tüm şehirleri etkiledi. Üstelik deprem sert kış şartlarında meydana geldiği için soğuk hava arama kurtarma çalışmalarını zorlaştırırken, barınma ve gıda ihtiyacı da hızla arttı. Depremin hemen ardından devlet, sivil toplum kuruluşları ve gönüllüler, enkaz altındaki yaralıları kurtarmak, can kayıplarını en aza indirmek ve bölgeye insani yardımları ulaştırmak için harekete geçti.

Bu süreçte MÜSİAD da sahadaki en hızlı refleks gösteren kurumlardan biri oldu. Deprem haberi alınır alınmaz, genel merkezde bir kriz masası oluşturuldu ve tüm yönetim kurulu ile profesyonel kadro bu masada görevlendirildi. İlk olarak, Anadolu'daki güçlü şubeler depremden etkilenen illerle eşleştirilerek koordinasyon sağlandı. Kriz masasına gelen ihbar ve talepler şube sorumlularına iletilerek hızlı çözümler üretildi.

Genel Başkan Mahmut Asmalı, depremin ikinci günü Kahramanmaraş'a giderek yardım faaliyetlerine bizzat katıldı. MÜSİAD yönetim kurulu üyeleri de Hatay, Malatya ve Adıyaman'a giderek sahadaki durumu yerinde inceledi ve koordinasyonu sağladı.

İlk anlarda felaketin boyutu tam olarak anlaşılamasa da saatler ilerledikçe gelen görüntüler ve haberler, Türkiye'nin tarihindeki en büyük doğal afetlerden biriyle karşı karşıya olduğunu ortaya koydu.

Barınma ve Acil Yardım Çalışmaları

Depremi ilk anlarında en büyük sorun barınma oldu. Binlerce insan, sert kış koşulları altında açıkta kalmış, çadırlar yetersiz hâle gelmişti. Bu nedenle MÜSİAD, dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile görüşerek Elbistan'da bir konteyner kent kurulması için harekete geçti. Mahmut Asmalı o süreci şöyle anlatıyordu:

"Oraya 1.500 konteyner kurduk ancak sadece barınak sağlamak yeterli değildi. İnsanların temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri, sıcak bir yuva hissi veren bir düzen oluşturulmalıydı. Bu nedenle halıdan

perdelere, mutfak eşyalarından televizyona kadar her detayın düşünüldüğü tam donanımlı 1.500 konteyner hazırladık. Ayrıca Adıyaman'daki K9 bölgesine de 500'den fazla konteyner sevk ettik."

Bununla birlikte, MÜSİAD üyelerinin ve yurt içi-yurt dışındaki teşkilatların destekleriyle 4.000'in üzerinde yardım tırı bölgeye ulaştırıldı. Sahada yardım malzemelerinin taşınması, depolanması ve dağıtımı için ayrı bir lojistik ekibi oluşturuldu. Konteyner alımları hızlı bir şekilde yapıldı ve sürecin aksamasına izin verilmedi.

Bu süreçte MÜSİAD da sahadaki en hızlı refleks gösteren kurumlardan biri oldu. Deprem haberi alınır alınmaz, genel merkezde bir kriz masası oluşturuldu ve tüm yönetim kurulu ile profesyonel kadro bu masada görevlendirildi.

Sağlık ve Altyapı Destekleri

MÜSİAD'ın yurt dışı teşkilatlanması da depremin ilk anlarından itibaren bölgeye destek sağladı. Hatay'ın Defne bölgesinde, depremzedelerin acil sağlık ihtiyaçlarını karşılamak ve yaralı vatandaşlara hızlı müdahale edebilmek amacıyla tam donanımlı bir sahra hastanesi inşa edildi. Hastane, bölgedeki sağlık hizmetlerinin kesintisiz devam edebilmesi için gerekli ekipmanlarla donatılarak kısa sürede hizmete açıldı. Kahramanmaraş'ta yıkılan bir sağlık ocağını yeniden inşa eden MÜSİAD, Elbistan'da sadece barınma alanları değil, tam teşekküllü bir yaşam alanı oluşturdu.

Bu kapsamda inşa edilen alanın içinde:

- Aşevi
- Çay ocağı
- Cami
- Kütüphane (Kızılay iş birliğiyle) bulunuyor.

Bu projeler, bölgedeki insanların yalnızca barınmasını değil, yeniden güvenli bir ortamda yaşam kurmalarını sağlamayı amaçlıyor.

Kahramanmaraş'ta yıkılan
bir sağlık ocağını yeniden inşa eden MÜSİAD,
Elbistan'da sadece barınma alanları değil, tam
teşekküllü bir yaşam alanı oluşturdu.

Ekonomik Destek ve Karz-ı Hasen Sandığı

Bölgedeki maddi kayıpları telafi etmek ve ekonomik toparlanmayı hızlandırmak amacıyla Karz-ı Hasen Sandığı devreye sokuldu. Genel Başkan Mahmut Asmalı, bu dayanışma modelini şu sözlerle ifade ediyordu:

“Özellikle 6 Şubat depreminin ikinci yıl dönümünü anarken, bu yardım sandığının üstlendiği kritik rolü bir kez daha vurgulamak isterim. Deprem sonrası, yaklaşık 40 milyon TL değerinde finansal destek sağlanarak, bölgede zarar gören makineler, fabrikalar ve ham madde stokları için can suyu kredisi sunuldu. Bunun yanı sıra, böylesine zor bir dönemde verilen borçların büyük oranda geri döndüğünü görmek bizleri sevindiriyor. Sonuçta, bu yardımlar gerçekten zor durumda olan insanlara yönelik yapılıyor ve bazı alacakların geri dönmemesi ihtimali her zaman mevcut. Ancak şükürler olsun ki, yüzde 95’in üzerinde bir geri dönüş oranına sahibiz. Bu da bu dayanışma modelinin ne kadar sağlam ve güvenilir bir şekilde işlediğinin en büyük göstergesidir.”

Yetim Çocuklar İçin Önsen Kız Evleri Projesi

MÜSİAD, bölgede uzun vadeli sosyal projeler geliştirmeye devam ediyor. Bu projelerden en anlamlılarından biri de Kahramanmaraş'ta anne ve babasını kaybeden 14-18 yaş arasındaki yetim kız çocukları için hayata geçirilen "Önsen Kız Evleri Projesi" oldu. Mahmut Asmalı projeyi şöyle açıklıyor:

"Kahramanmaraş'ta depremde anne ve babasını kaybeden 120 yetim kız çocuğumuz için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile birlikte 'Önsen Kız Evleri Projesi'ni hayata geçiriyoruz. Bu projeyle, evlatlarımıza sıcak bir yuva, güvenli bir yaşam alanı sunmayı amaçlıyoruz. Şu anda evlerin kaba inşaatı tamamlandı ve inşallah bu yıl içinde onları yeni yuvalarına kavuşturacağız. Onların yalnız olmadığını hissettirmek, hayata güçlü bir şekilde tutunmalarına destek olmak en büyük sorumluluğumuz."

MÜSİAD, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın koordinasyonuyla bölgeye gönüllü inşaat mühendislerini uğurluyor.

Deprem Bölgesinde Umudu Yaşatmak

MÜSİAD, 6 Şubat depreminin hemen ardından sadece sahaya inmekle kalmadı; o gün başlattığı dayanışma hareketini, günü kurtarmaya değil, yarını inşa etmeye adanmıştı. Barınmadan sağlığa, ekonomik toparlanmadan sosyal projelere kadar uzanan geniş bir alanda yürütülen çalışmalar, MÜSİAD'ın yalnızca bir iş dünyası örgütü değil, aynı zamanda vicdanı olan bir cemiyet olduğunu bir kez daha gösterdi.

Bölgede hâlâ bir nefes, bir destek, bir umut bekleyen binlerce insan var. Ve MÜSİAD, bu umut olma vazifesini sadece yardım tırlarıyla değil, kalıcı projelerle, uzun soluklu çözümlerle yerine getirmeye devam ediyor. Çünkü burada mesele sadece insani yardım değil; burada mesele, “birimiz hepimiz için” diyebilen bir medeniyetin yükünü omuzlamak. MÜSİAD için yardım; anlık bir refleks değil, kökleri Ahilik'ten gelen bir sorumluluk, bir sadakat meselesidir. Ve bu sadakat, bölge ayağa kalkana dek devam edecek.

Bölgede hâlâ bir nefes, bir destek,
bir umut bekleyen binlerce insan var.
Ve MÜSİAD, bu umut olma vazifesini sadece
yardım tırlarıyla değil, kalıcı projelerle,
uzun soluklu çözümlerle yerine getirmeye
devam ediyor.

Cihangir Bayramoğlu Anlatıyor **Bir Dönüm Noktasının Tanıyıyım**

"MÜSİAD, sadece bir dernek değil, Türkiye ekonomisinde bir paradigma değişimidir."

MÜSİAD kurulmadan önce Türkiye ekonomisi dar bir çerçevede dönüyor, belli grupların etkisinde şekilleniyordu. Girişimciler için fırsatlar sınırlıydı, sistemin dışından gelenin tutunması neredeyse imkânsızdı. Biz bu düzeni değiştirmek için yola çıktık. MÜSİAD'ın kuruluşuyla birlikte, iş dünyasında ezberler bozuldu. İlkeli, bağımsız ve adaletli bir duruş ortaya koyduk. Gerektiğinde "hayır" demeyi bildik.

O günlerde sadece bir iş insanları derneği değil, aynı zamanda ekonomik ve toplumsal bir duruşun temsilcisiydik. Türkiye'nin ekonomik yapısında bir eşik atlandıysa, bunda MÜSİAD'ın net ve dik duruşunun payı büyüktür. Bugün Türkiye ekonomisini değerlendirirken, MÜSİAD öncesi ve sonrası diye iki ayrı dönemden söz edebiliriz.

Kuruluşumuzda sadece 12 kişiydik. Mecidiyeköy'de mütevazı bir iş hanının odasında, büyük imkânlarımız yoktu ama büyük bir inancımız vardı. Amacımız, ticareti sadece kazanç eksenli değil, aynı zamanda adalet ve ahlak ilkeleri üzerine kurulu bir zeminde yapmak ve bu anlayış etrafında bir camia oluşturmaktır.

Zamanla bu küçük grup büyüdü, MÜSİAD binlerce üyesiyle Türkiye'nin dört bir yanına yayıldı. Artık sadece yurt içinde değil, uluslararası arenada da söz sahibiyiz. Gerçekleştirdiğimiz fuarlar, zirveler ve uluslararası iş birlikleriyle küresel ticarete biz de varız diyoruz.

MÜSİAD'ın dönüşümünü görmek, o ilk küçük masanın etrafından bugünkü dünya ölçeğine uzanan yolu bizzat yaşamış olmak, benim için tarifsiz bir gurur. Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığı ve adil ticaret zemini adına çıktığımız bu yolda, bugün hâlâ aynı ilkelerle yürümek, en büyük kazancımızdır.

MÜSİAD'ın Yeni Vizyonu: Anadolu Ekonomi Diplomasisi ile Küresel Açılım

MÜSİAD'ın ortaya çıkışıyla, iş dünyasında tek kutuplu yapı yerini daha geniş bir ekonomik temsiliyete bıraktı. MÜSİAD bu noktada öncü oldu. İnsanlar "MÜSİAD yapabildiyse, biz de yapabiliriz." dediler. Bu sayede, MÜSİAD'ın dışında da birçok irili ufaklı sivil toplum kuruluşu, MÜSİAD'ı örnek alarak ortaya çıktı.

MÜSİAD, Rahmetli Erbakan Hoca'nın, "Erolcuğum, biz Bakkal Mehmet ile yola çıktık" dediği noktadan, Türkiye ve dünya çapında etkili bir iş dünyası örgütüne dönüştü. İstanbul merkezli ve tek sesli bir ekonomi anlayışını aşarak, Anadolu'da çok sesliliği ve bölgesel kalkınmayı destekleyen bir yapı inşa eden MÜSİAD, Mahmut Asmalı'nın başkanlığında "Anadolu Ekonomi Diplomasisi" projesini hayata geçirdi. Anadolu'nun ruhunu, irfanını ve vicdanını uluslararası arenada temsil eden bir girişim olan bu hareket çerçevesinde, Ankara'daki büyükelçiler Anadolu'daki MÜSİAD şubelerini ziyaret ettirilerek Türkiye'nin farklı bölgelerindeki ekonomik ve kültürel yapılar tanıtıldı.

"Biz bu dönem bir de Anadolu Ekonomi Diplomasisi Hareketi'ni başlattık. Ankara'daki bütün büyükelçileri Anadolu'daki şubelerimize tek tek götürdük. Bursa'yı, Samsun'u, Çorum'u gezdirdik. Şu an sayamayacağım yaklaşık 30 şubede bu programları gerçekleştirdik. Dolayısıyla MÜSİAD, Anadolu irfanının günümüzdeki temsilcisidir. Anadolu vicdanının temsilcisidir."

Geçmiş zamanlarda Avrupa'daki MÜSİAD algısının olumsuz olduğunun altını çizen Mahmut Asmalı, mevcut durumda bu algının pozitif yönde değiştiğini şu sözlerle anlatıyordu: "Geçmişte özellikle Avrupa'da, özellikle de Almanya'da, MÜSİAD hakkında olumsuz fikirler vardı. 'Belli bir iktidara yakın duruyor.' şeklinde değerlendirmeler yapılıyordu. Ancak bizi tanıdıkça, oradakiler de bize daha fazla ilgi göstermeye ve programlarımıza katılmaya başladılar. Bize randevu vermeyen belediye başkanlarıyla uzun uzun görüştük. Başlangıçta '15-20 dakika görüşebilirsiniz.' denilen toplantılarda, 3-4 kez bizi bir buçuk saat boyunca dinlediler. Konuşmalarımız, yaptığımız çalışmalar ve üyelerimizin fedakârlıkları onları etkiledi."

MÜSİAD, hiçbir kamu kaynağı kullanmadan, tamamen üye aidatları ve bağışlarla kendi ekonomik gücünü oluşturan bağımsız bir yapı. Ancak geline nokta temsiliyet gücünün ne derece arttığını Asmalı "Özellikle yeni genel merkezimizle birlikte, devlet temsilcileri, bakanlar ve büyükelçiler için MÜSİAD artık uğrak bir yer hâline geldi. Ziyarete gelenler, MÜSİAD'ı görmeden gitmek istemiyor" sözleriyle ifade ediyordu.

İstanbul merkezli ve tek sesli bir ekonomi anlayışını aşarak, Anadolu'da çok sesliliği ve bölgesel kalkınmayı destekleyen bir yapı inşa eden MÜSİAD, Mahmut Asmalı'nın başkanlığında "Anadolu Diplomasisi" projesini hayata geçirdi.

Bizzat kendisinin şahit olduğu bir olay ise MÜSİAD markasının itibarının kıtalara yayıldığını gösteriyordu: "Geçenlerde yaşadığım bir olay var, her yerde anlatıyorum. Bir milletvekilimiz beni aradı ve 'Oğlumu sizinle tanıştırmak istiyorum. Sizinle bir tanışsın.' dedi. Tabii ki dedim. Oğlu geldi, Avustralya'da ticaret yapan genç bir Türk girişimci. E-ticaret üzerine bir yazılım geliştirmiş ve bunu yeni yazılımcı arkadaşları ekibe dahil ederek büyütmek istiyor. Bu süreçte finansmana ihtiyacı var ve fon arayışlarına girmiş. Ona destek olmak isteyen bir fon, kendisine şöyle bir soru sormuş: 'MÜSİAD üyesi misin? MÜSİAD'ı biliyor musun, seviyor musun?' Ve ardından eklemiş: 'Ona göre sana yatırım yapacağım.' Genç girişimci, bana dönerek 'Başkanım, bana referans olur musunuz?' dedi. Ben de kendisine önce bir MÜSİAD üyesi olmasını söyledim. Pırıl pırıl, düzgün bir gençti. Biz de ona referans olduk.

Bu örnek gösteriyor ki, MÜSİAD artık yalnızca Türkiye'de değil, dünya genelinde de güvenin ve itibarın simgesi haline geldi. İnsanlar, iş yapacakları kişilerin MÜSİAD üyesi olup olmadığını sorguluyor ve MÜSİAD aidiyetini bir referans olarak görüyor. Bu da MÜSİAD'ın, iş dünyasında yalnızca bir kurum değil, aynı zamanda güvenin ve etik değerlere bağlılığın bir göstergesi hâline geldiğini ortaya koyuyor."

Mahmut Asmalı,
MÜSİAD'ın yedinci genel başkanı olarak
Eylül 2021'de göreve geldiğinde,
dünya hâlâ pandeminin sarsıntılarını
atlatmaya çalışıyordu.

Bir Hayalden Ortaklığa: MÜSİAD Girişim Sermayesi Fonu

MÜSİAD, 35 yıllık yolculuğunda yalnızca Anadolu'da değil, dünyanın dört bir yanında girişimcilik ruhunu diri tutan bir öncü oldu. Bu ruhu sadece sözle değil, somut adımlarla beslemek gerektiği bilinciyle hareket etti. Mahmut Asmalı başkanlığındaki dönemde bu adımlardan biri, belki de en cesurlarından biri atıldı: MÜSİAD Özel Girişim Sermayesi Yatırım Fonu.

Asmalı, bu projeye dair düşüncesini şöyle özetliyor:

"14 bin 500 üyemiz var. Bunların sadece 2 biniyle yola çıksak, her biri 50 bin dolar koysa, elimizde 100 milyon dolarlık bir fon olur. Ve bu ciddi bir sermayedir. Bu kaynakla güçlü, kalıcı ve stratejik yatırımlar yapabiliriz. Biz bu düşünceyle yola çıktık ve temelini attık."

2022 yılında ilk kez kamuoyuyla paylaşılan bu fikir, kısa sürede somutlaşmaya başladı. Hedef Portföy Yönetimi A.Ş. ile yapılan iş birliğiyle Müstakil Özel Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kuruldu. Katılım finans ilkelerine bağlı olarak yapılandırılan fon; teknoloji, enerji, sağlık, tarım, eğitim ve daha pek çok stratejik sektördeki girişimlere yatırım yapmayı hedefliyor.

Ama mesele sadece yatırım değil. Asıl mesele, üyeler arasında "beraber iş yapma" kültürünü güçlendirmek. Mahmut Asmalı, bu projenin MÜSİAD'ın dayanışma ruhunu nasıl harekete geçirdiğini şöyle anlatıyor:

"100 milyon dolar taahhüt geldi. İnsanların bu işe gönüllü var. Biz tohumu ektik, şimdi fide çıktı. Doğru projeyi gösterdiğinizde, MÜSİAD ailesi bir araya geliyor. Bu bizim karakterimiz."

Fonun kapsama alanı yalnızca Türkiye değil. Yurt dışındaki yatırımcılar da bu yapıdan faydalanabilecek. Otomotivden teknolojiye, enerjiden perakendeye kadar birçok alanda ölçekli ve etkili yatırımlar hedefleniyor. Ama tüm bu hareketin merkezinde bir fikir var: Banka kredileriyle değil, dostlukla büyümek. Bu da fonun ruhunu başka kılıyor.

MÜSİAD'ın bu hamlesi, klasik dernekçilik anlayışının çok ötesinde bir vizyonun parçası. Bir yanda değerler, bir yanda sermaye; biri diğerini yormadan, aksine besleyerek yürüyor. İşte bu da MÜSİAD'ın farklılığı.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Merkezden Muhite: Ticaret Açılımı

Mahmut Asmalı'nın genel başkanlık döneminde MÜSİAD'ın en güçlü atılımlarından biri, kuşkusuz dış ticaret ve uluslararası teşkilatlanma alanında gerçekleşti. Pandemi sonrası yeni dünya düzeninde taşlar yerinden oynarken, Türkiye için bu süreci fırsata dönüştürmek kaçınılmazdı. Asmalı'nın "her yer hedef pazar, her ülke iş birliği yapılacak ortak" mottosuyla özetlediği dış açılım politikası tam da bu noktada devreye girdi.

Yurt içindeki teşkilat yapısını güçlendirdikten sonra, Asmalı yönetimi adım adım dışarıya yöneldi. Komşu ülkelerden başlayarak altı kıtaya yayılan bu ticari diplomasi atağıyla MÜSİAD rengi, dünyanın dört bir yanında görünür hâle geldi. Artık yurt dışı seyahatleri turistik değil, doğrudan iş geliştirme amaçlıydı. Heyet görüşmeleri yatırım masalarına, geziler iş ortaklıklarına dönüşüyordu.

Bu açılımın temel dayanaklarından biri, MÜSİAD'ın dünyanın dört bir yanında 100 noktaya ulaşan şube ve temsilcilik ağıydı. Bu yapılar, bulundukları ülkelerde âdeta fahri ticaret elçileri gibi çalışıyordu. Yerel dilleri konuşan, hayatını oraya kurmuş, ama kalbi hâlâ Türkiye için çarpan yüzlerce MÜSİAD temsilcisi, ülkelerindeki fırsatları raporluyor, ticaret masaları kuruluyor, ortak zeminler inşa ediliyordu. Japonya'dan ABD'ye, İngiltere'den Çin'e kadar MÜSİAD'ın bu yayılımı, Türkiye'nin ekonomik diplomasisine yeni bir soluk kazandırdı.

Mahmut Asmalı bu güçlü yapılanmayı şöyle özetliyordu: "Biz dünyanın dört bir yanında varız. New York'ta, Londra'da, Tokyo'da, Pekin'de, Paris'te... Oradaki arkadaşlarımız ticaretiyle, karakteriyle, duruşuyla Türkiye'yi temsil ediyor. Onların gayreti bizim gücümüz."

G20'ye Odaklı Strateji

Asmalı ve ekibinin önceliklerinden biri, G20 ülkeleriyle daha sağlam bağlar kurmaktır. Bu ülkeler dünya ticaretinin %70-80'ini temsil ediyordu. Hedef belliydi: Türkiye'nin küresel ticaretten aldığı payı artırmak. Bu doğrultuda, özellikle ABD'ye yapılan ziyaretler dikkat çekti. 9 farklı eyalette örgütlenen MÜSİAD, burada yalnızca ticaret görüşmeleri yapmadı; aynı zamanda ABD'nin en stratejik kurumlarıyla temas kurdu: SelectUSA, ABD Ticaret Odası, Ulusal Üreticiler Birliği, Dünya Bankası... Türk iş insanlarının ABD'de daha görünür olması, MÜSİAD'ın "kalıcı ilişki" vizyonunun temel taşıydı. New York'ta açılan irtibat ofisi, bu kararlılığın nişanesiydi. Asmalı'nın vurgusu nettir: "ABD'ye uzak diyenlere şunu söylüyoruz: Şangay'dan çıkan bir gemi 49 günde gidiyor, İstanbul'dan çıkan 18 günde. Bu fırsat göz ardı edilemez."

Bugün MÜSİAD, 85 ülkede 100 noktada şube ve temsilcilik ağına ulaşmış durumda. Son temsilcilik Arjantin'e atanarak, Mahmut Asmalı döneminde MÜSİAD, G20 ülkelerinin tamamında varlık göstermeyi başardı. Bu genişleme, yalnızca bir nicelik artışı değil; Türkiye'nin küresel ticaretteki etkisini artırmaya yönelik stratejik bir adımdı. 2021 yılında açıklanan stratejilerden son kalan hedef de 2025 yılının başlarında böylece tamamlanmış oldu.

Körfez Açılımı: Ortak Medeniyetin Ekonomiyle Buluşması

MÜSİAD'ın açılım haritasında Körfez ülkeleri ayrı bir yere sahipti. Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan başta olmak üzere, bölgeye yönelik yapılan çıkartmalar büyük yankı uyandırdı. Hem Türk ürünlerine hem de Türk girişimcilerine karşı ciddi bir ilgi vardı. Asmalı bunu "ülkemize karşı iştah çok yüksek, bu havayı iyi değerlendirmeliyiz" diyerek özetliyordu.

Özellikle Suudi Arabistan'ın başlattığı 3,3 trilyon dolarlık "Vizyon 2030" projesi MÜSİAD için büyük bir fırsattı. Bu kapsamda Riyad'da düzenlenen 27. Uluslararası İş Forumu, Türk firmalarının Suudi pazarıyla temasını güçlendirdi. İnşaattan turizme, enerjiden dijital dönüşüme kadar her alanda iş birliği masaya yatırıldı. "Türk müteahhitlerine büyük ihtiyaç var, çünkü dünya çapında iş yapıyorlar" cümleleri artık Suudi yetkililerden duyuluyordu. Asmalı, "Bizim dostluğumuz yalnızca gönülde değil, ekonomik kalkınmada da birlikte yürümeli" diyerek bu vizyonu net biçimde ortaya koyuyordu.

Uzak Doğu'nun Yeni Rotaları

MÜSİAD'ın radarına yalnızca Batı ya da Körfez değil, Uzak Doğu da girdi. Jakarta'dan Sydney'e kadar birçok yeni merkezle temas kuruldu. Yeni yatırım fırsatları, teknoloji ortaklıkları, tarım ve dijitalleşme gibi başlıklarda yapılan görüşmeler, Türkiye'nin bu bölgelerdeki varlığını güçlendirdi. Heyetler sadece gidip gelmedi; raporladı, analiz etti, uygulamaya geçirdi. Bu, klasik protokol ziyaretlerinden tamamen farklıydı.

Asmalı'nın başkanlığındaki ilk büyük dış açılım,
Azerbaycan'a oldu.

Azerbaycan: “Tek Millet, İki Devlet”ten “Ortak Gelecek”e

Asmalı'nın başkanlığındaki ilk büyük dış açılım, Azerbaycan'a oldu. Bakü'de düzenlenen 25. Uluslararası İş Forumu (IBF), sadece kardeşlik değil, ortak kalkınma zemini oluşturdu. Karabağ'ın yeniden inşası başta olmak üzere tarım, teknoloji ve altyapı alanlarında iş birliği masaya yatırıldı.

“3 milyar dolarlık ticaret hacmini kısa sürede 10 milyar dolara, orta vadede 15 milyara çıkaracağız” sözü, hedefin büyüklüğünü gösteriyordu.

Ekonomiyle Diplomasiiyi Buluşturan Yeni Yol: Ticari Denge = Siyasi Denge

MÜSİAD, yalnızca ticaret yapmanın değil, aynı zamanda Türkiye'nin tezlerini dünyaya daha iyi anlatmanın da bir yolu oldu. Asmalı'nın şu sözleri bu yaklaşımı net şekilde açıklıyordu:

“Biz iş insanları olarak güçlü bağlar kurarsak, o ülkedeki siyasetçilere de Türkiye'nin meselelerini anlatmak kolaylaşır. Siyaseti makulleştirmenin yolu, sağlam ekonomik bağlardan geçiyor.”

Bu yaklaşım, ikinci ABD çıkarmasında da somut karşılık buldu. ABD'deki temaslara yalnızca ticaret değil, Türkiye'nin stratejik duruşu da yansdı. MÜSİAD'ın New York şubesinin ofis açılışıyla birlikte, ABD'deki etki alanı genişledi. Hedef sadece ticaret hacmini artırmak değil, Türkiye'nin küresel algısını da doğru anlatmaktı.

Bu yaklaşım, ikinci ABD çıkarmasında da somut karşılık buldu. ABD'deki temaslara yalnızca ticaret değil, Türkiye'nin stratejik duruşu da yansıdı.

Engin Mehmet Özertan Anlatıyor **Bir Masadan Uluslararası Fuara: 33 Yıllık Bir Sadakat**

"Cansızoğlu İş Hani'nda gece yarısına kadar süren o toplantılardan, bugünlere..."

MÜSİAD bir dava hareketidir."

1992 baharıydı. İstanbul'dan Ali Rıza Yapar aradı. "MÜSİAD diye bir dernek kurduk, yurt çapında teşkilatlanıyoruz. Ereğli şubelerini sen kurar mısın?" dedi. Ben de "Kurayım ama önce siz kimsiniz, ne yapacağız, bir göreyim," dedim. "Cansızoğlu İş Merkezi'nde yerimiz var, her Cuma toplanıyoruz, gel," dedi. O gün attığım adım, MÜSİAD'la 33 yıl sürecek bir yolculuğun ilk adımı oldu.

Toplantılar 19.00'da başlar, gece yarısı 01.00-02.00'ye kadar sürerdi. Konya'dan, Kayseri'den, Urfa'dan gelen olurdu. Bugün otellerde yapılan genel idare kurulu toplantıları, o zamanlar bir masanın etrafında, birkaç kişiyle yapılırdı. Ereğli, MÜSİAD'ın ilçe bazındaki ilk şubesi oldu. İşin garibi, ikinci şube benim memleketim Bandırma'da kuruldu. Onun başında da rahmetli dostum Ekrem Yüzbaşı vardı. Haberimiz yokken, aynı anda iki ayrı şehirde bu harekete gönül verdik.

O dönemde resmî kuruluşumuz ancak 1994'te gerçekleşebildi. Dernekler Masası'ndan izin almadan hiçbir şey yapılamıyordu. AK Parti iktidarı yoktu, üzerimizde ciddi bir baskı vardı. Ama yılmadık. İlçede ses getirdik. Başta "Üç güne kalmaz dağılırlar" diyenler, sonra bu hareketi nasıl durdururuz demeye başladılar. 28 Şubat süreci, birçok kişi için sonun başlangıcıydı ama biz o dönemi bir tasfiye süreci olarak yaşadık. Bugünlere o temizlik sayesinde daha sağlam geldik.

Bugün geriye dönüp baktığımda, MÜSİAD'ın en büyük başarısı nedir diye sorarsanız, içeride Ticaret ve Sanayi Odası seçimlerindeki ağırlığı, dışarıda ise Bosna'daki kardeşlerimize sağladığımız maddi ve manevi destek derim. Aliya İzzetbegoviç'le yaptığımız Ankara'daki toplantı, hayatımın en unutulmaz anlarından biridir.

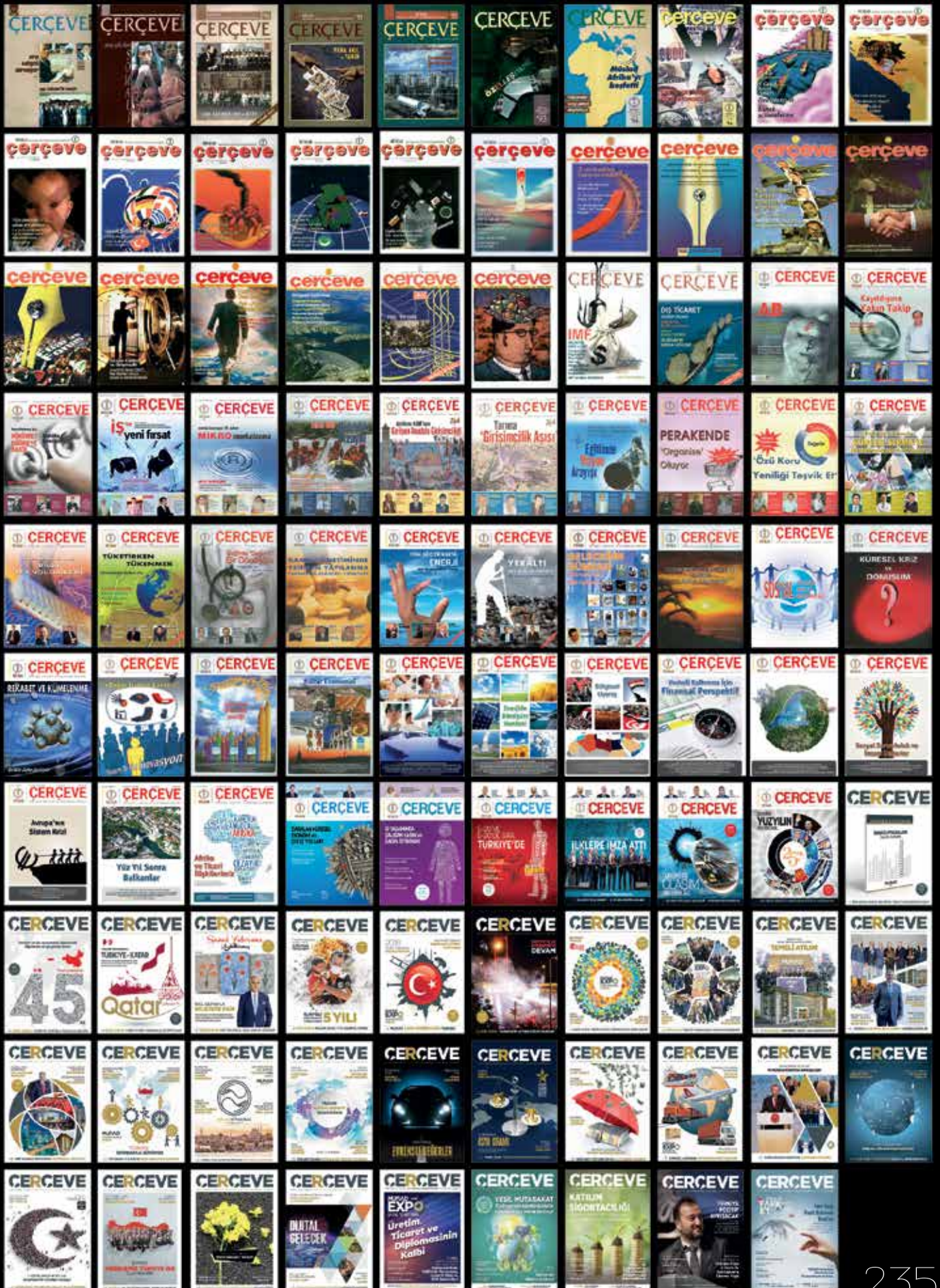
Ve evet, panayır havasında da olsa, İzmir Fuarı'nda düzenlediğimiz o ilk mütevazı MÜSİAD fuarı... O bir çekirdekti, bugün dev bir uluslararası organizasyona dönüştü. Bunun şahidiyim. Süleyman Demirel'i de unutamam. Hiçbir toplantımıza gelmedi. Erol Yazar o dönemde hicivle "Sayın Demirel, Kanarya Sevenler Derneği ile önemli bir toplantısı olduğu için katılamayacağını bildirdi," demişti. Bu da bizim tarihe küçük ama manidar bir notumuzdu.

İş Dünyasının Kalbi 100. Sayısında

Bu sürmanşetle kutlamıştı Çerçeve, 100. sayısını. İki önemli dosya konusunu barındıran sayıda Ukrayna-Rusya savaşının iş dünyasına yönelik etkilerinin; MÜSİAD'ın barındırdığı tarihi hafızanın yansımasının, Ahde Vefa bölümüyle MÜSİAD'a katkı vermiş tüm emektarların ve 1'den 100'e Çerçeve Dergisi'nin tarihi geçmişine de yer verilmişti. Derginin 100. sayısı için bir yazı kaleme alan Genel Başkan Mahmut Asmalı, derginin üstlendiği misyonu şöyle anlatıyordu:

“30 yılı aşkın bir süredir ailemizin birbirinden kıymetli üyelerinin katkılarıyla kalitesi yükselen Çerçeve Dergisi, Anadolu'dan filizlenen ve tüm dünyayı saran 'müstakil' düşünce ve kadim kültürümüzden tevarüs eden değerler zincirinin önde gelen fikri temsilcisi olmayı başardı. Çerçeve Dergisi, Türkiye'nin yakın tarihine ışık tutan analiz ve raporlarıyla aynı zamanda bir arşiv niteliği kazanırken, gönül coğrafyamızda yaşanan hadiseleri de gündemine taşıyarak her daim mazlum coğrafyaların ve dost, akraba ve kardeş toplumların sesi olmayı sürdürdü.”

Bu başlığın yazıldığı an itibarıyla 118. sayısını yayınlayan Çerçeve, daha uzun yıllar iş dünyasının kalbi olma işlevini devam ettirecek.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

Mahmut Asmalı'nın genel başkanlığı, MÜSİAD tarihinde süresi en kısa – 3 yıl 8 ay – dönemlerden biri olsa da, bıraktığı izler bir ömre bedel denecek kadar derin, etkili ve sahici oldu.

MUSİAD

BİR ve BERABER OTUZ BEŞ YIL

MÜSİAD'ın Teşkilat Yapısı

Yaygın ve etkin bir örgütlenme ağı

Bir bahar ayında kurulan MÜSİAD, kurulur kurulmaz gündemine yaygın ve etkin bir örgütlenme ağı kurmayı aldı. Örgütlenmenin birinci ayağını, Merkez teşkilatı teşkil eden İstanbul dışında, taşrada şubeleşmek oluştuyordu. MÜSİAD şubeleşmede hiç zorluk çekmedi, tam tersine talipliler arasından ilkelerine uygun üyeleri seçiyordu. Erol Yazar'ın verdiği bilgiye göre, ilk 8 yıl geride bırakıldığında MÜSİAD, Anadolu'ya yayılmış, önemli şehirlerde şubelerini açmış ve binlerce iş adamını çatısı altında toplayarak ulusal ve uluslararası ticarette örgütsel varlığını göstermeye başlamıştı.

Teşkilatlanmanın en sıkı ve dinamik yönünü her zaman İstanbul Merkez teşkilatı temsil ediyordu. Genel Merkezin çalışmalarını güçlendirmek ve sağlam ayaklar üzerine bina etmek için özellikle komisyonlar oluşturulma yoluna gidilmişti. İhtiyaç hissedildikçe kurulan bu komisyonların, kuruluşun akabinde hemen 1991'de kurulması son derece önemliydi. O yıl kurulan komisyonlar arasında Teşkilatlanma ve Meslek, Dış İlişkiler, Araştırmalar ve Basın, Halkla İlişkiler komisyonları bulunuyordu.

MÜSİAD yönetimi, bu komisyonların kurulmasına öncelik vererek, ne tür hedefler ve önceliklere sahip olduğunu da ortaya koyuyordu. Yani teşkilatlanma komisyonu ile güçlü bir örgüt ağına sahip olmak istediğini, Dış İlişkiler Komisyonu ile hem kendini tanıtmayı, hem de üyelerine yurt dışı pazarlar hakkında gerekli bilgiyi vermeyi amaçladığını, Araştırmalar Komisyonu ile Türkiye'nin ekonomik ve sosyal meselelerine çözüm üretmek niyetinde olduğunu, Halkla İlişkiler Komisyonu ile de Türk basınında oluşabilecek önyargıları ortadan kaldıracak bir çalışmayı yürütmeyi planladığını gösteriyordu.

Gücü, teşkilatında: Yeni şube ve temsilcilikler nasıl oluşturuluyor?

MÜSİAD'ın örgütsel yapısını, en zorlu süreçlerde dahi sarsılmaz kılan özellik, bu yapıda görev alacak kişilerin çok önemli bir ön inceleme sürecinden geçirilmesiydi. Bir nevi stratejik mevkilerde görev yapacak devlet memurlarının titiz güvenlik soruşturmasına tabi tutulması gibiydi bu süreç. Herhangi bir il veya ilçede kurulması düşünülen bir şubede görev alacak kişilerde aranan ilk husus, "sahip oldukları ahlaki yapı, ilke ve değerlerin MÜSİAD'ın ahlaki yapı, ilke ve değerleriyle örtüşüp örtüşmediği idi. Uzun bir ön hazırlık safhasına sahip olan bu süreç sonrasında, Yurt içi Teşkilatlanma Komisyonu kimin ya da kimlerin üzerinde mutabakata varmışsa, o kişi ya da o kişiler arasından en saygın iş adamı olan kişi temsilci olarak atanıyordu.

Bu temsilciden öncelikle beklenen şey ise, genel olarak bir yıllık zaman dilimi içerisinde ilde faaliyet gösteren 50 iş adamını MÜSİAD'a üye yapmasıydı. Temsilcinin 50 üyeye ulaşmış olması demek, diğer bütün prosedürlerin de tamamlanarak, söz konusu il veya ilçede MÜSİAD'a bağlı bir şubenin açılmasının mümkün olacağı anlamına geliyordu.

Anadolu'da girişimcilik unsurlarının yeterince gelişmediği göz önünde tutulduğunda, 50 üyeye ulaşmanın her zaman için ve özellikle kısa ve orta vadede gerçekçi ve kolay bir hedef olmadığı görülmüyordu. Bu durumda, MÜSİAD 20 üye kapasitesi ile birlikte "şubecik" olarak da adlandırılabilir temsilcilik formatın işletiyordu. Bu temsilcilikler de tıpkı bir şube gibi çalışıyordu.

MÜSİAD, ilk şubesini 1991'de Kayseri'de açtı. 1993'de 5 şube, 1994'te 6 şube, 1995'te 2 şube, 1996'da 2 şube, 1997'de 4 şube açıyordu. Tamamıyla Erol Yarar dönemine denk gelen bu yıllar içinde toplam 20 şube açılarak bir örgütlenme rekoru kırılıyordu. 1998'de ise 2 şube, 2003'te 1 şube, 2004'te 1 şube faaliyete geçiyordu, 2005'te de 1 şube, 2007'de 1 şube, 2008'de 1 şube, 2009'da 2 şube açılıyordu. 2010'da ise 3 şube, 2011'de 1 şube, 2012'de 2 şube, faaliyete geçiyordu. 2013'de ise 6 şube, 2014'te ise 4 şube hizmete giriyordu. 2015'te 2 şube, 2018 ve 2019 senelerinde ise 3 şube daha MÜSİAD ailesine katılmıştı.

Yeni ihdas edilen temsilcilik ve temsilci yapılanmasıyla 2012'de 1 temsilcilik, 2015'te 6 temsilcilik, 2014'te de aynı şekilde 6 temsilcilik açılıyordu. Temsilciler ise 2012'de 5, 2015'de 2 ve 2014'te 17 adet olarak gerçekleştiriyordu. 2015 yılı itibariyle MÜSİAD yurt içinde 25 tane temsilci, 14 temsilcilik, 46 şube ve genel merkez ile birlikte 86 noktada faaliyet gösteriyordu.

MÜSİAD, yurt dışı teşkilatlanmasında yurt içi örgütlenmesindeki gibi bir yöntemi benimsemişti. Bu konudaki ön çalışmaları ise Yurt Dışı Teşkilatlanma Komisyonu yürütüyordu. Komisyon, MÜSİAD'ın yurt dışı teşkilatlanmasını genişletmek amacıyla belirlenen hedef ülke ya da şehirlerde yeni temsilcilik ofisleri kurulmasını veya mevcut büroların teşkilatlanmasını planlıyordu. MÜSİAD, yurt dışından yeni üye kazanılmasına dair çalışmaları da titizlikle yürütüyordu.

Günümüzde MÜSİAD'ın yurt dışı teşkilatlanması; 9 temsilcilik, 55 aktif temsilci ve 36 şubeden oluşuyor. Böylece MÜSİAD, 85 ülkede 183 irtibat noktasına sahip büyük bir teşkilat ağına sahipti. Dolayısıyla, dünyanın pek çok bölgesinde, kurumsal kimliği, ilke ve hedefleri, çalışma sistemi ve etkinliğiyle adından söz ettiriyordu. Denilebilir ki, MÜSİAD, Türkiye'nin en fazla yurt dışı örgütlenmesine sahip iki kurumundan biridir.

MÜSİAD, Beşinci Genel Başkanı Nail Olpak döneminde, gerek yurt içinde, gerekse yurt dışında büyük bir örgütlenme hamlesini gerçekleştirdi. Onun döneminde, tabir yerinde ise "Nerede bir Türk varsa, orada MÜSİAD var" hâle geldi. Bir ayağını güçlü bir şekilde yur dışı örgütlenmesine sabitleyen MÜSİAD, diğer ayağıyla da dünya üzerinde basmadık ülke bırakmama hedefine doğru yürüdü. Genel Başkan Olpak, MÜSİAD'ın yurt dışı yapılanması Başkanlar Bölümü'nde detaylı olarak izah edildiği gibi 5 temel üzerinde kurmuştu.

Günümüzde MÜSİAD'ın yurt dışı teşkilatlanması;
9 temsilcilik, 55 aktif temsilci ve
36 şubeden oluşuyor.

MÜSİAD'ın organları Genel Kurul üyesi olmak bir ayrıcalık...

Dernekler kanununa tabi olan MÜSİAD'da diğer derneklerin sahip olduğu ve kurmakla mükellef olduğu kurulları ve yönetim tarzını oluşturmak mecburiyetindeydi. Bu bağlamda MÜSİAD'ın en önemli organı Genel Kurul'du. Tüzük gereği 2 yılda bir seçimli olarak yapılan Genel Kurul'un diğer dernek genel kurullarından bir farkı vardı. MÜSİAD, Genel Kurul toplantısını üye ile kaynaşma, buluşma ve tek güç olarak yarınlara yürüme idealinin somutlaştığı platform olarak görüyordu. Üye ile bütünleşme MÜSİAD için son derece önemliydi, çünkü hizmetinin odak noktasında insan olan MÜSİAD'ın merkez gücünü de üyesi oluşturuyordu. Aynı zamanda bütün üyeleri de genel kurul üyesi idi.

Ayrıca Genel Kurul'da, katılımcı bir yöntem benimsenerek geçen yılın değerlendirilmesi yapıp gelecek yılın çalışma programı ve temel ilkeleri belirleniyordu. Ama MÜSİAD genel kurullarının esas özelliği, ülke gündemini belirlemesiydi. Türkiye'nin sadece ekonomik meseleleri değil, sosyal ve siyasal sorunları, gelecek için ihtiyaç duyduğu vizyon da burada dile getirilirdi. Başta MÜSİAD başkanı olmak üzere, diğer katılımcı konuşmacıların açıklamaları, Türkiye'nin geleceğinin nasıl biçimleneceğine dair büyük ipuçları taşırdı.

Türkiye'nin sadece ekonomik meseleleri değil, sosyal ve siyasal sorunları, gelecek için ihtiyaç duyduğu vizyon da burada dile getirilirdi.

Genel Kurul üyeleri tarafından gizli oyla seçilen Yönetim Kurulu, 25 asıl ve 10 yedek üyeden oluşuyor ve 2 yıl görev yapabiliyordu. Bir yönetim kurulu üyesi en fazla 6 yıl üst üste üyelik görevinde bulunabiliyordu.

Toplantı kültürünün başladığı nokta: Yönetim Kurulu

MÜSİAD'ın ilkelerinden taviz vermeyen değişimi yüzünün en çok tezahür ettiği kurum, Yönetim Kurulu'dur. İlk yıllardan sonra tesis edilen ve daha sonra da gelenekselleşen MÜSİAD yöneticilerinin görev süresi, teşkilatın dinamik yapısının ve etkinliğinin de teminatıydı. Buna göre MÜSİAD'da kalıcı olan tek yer, Genel Kurul üyeliği idi. Onun dışındaki her görev alanında üyelerin ne kadar vakit vazife alacakları belliydi. Genel Kurul üyeleri tarafından gizli oyla seçilen Yönetim Kurulu, 25 asıl ve 10 yedek üyeden oluşuyor ve 2 yıl görev yapabiliyordu. Bir yönetim kurulu üyesi en fazla 6 yıl üst üste üyelik görevinde bulunabiliyordu. Herhangi bir nedenden ötürü 6 yıl şartını, Genel Kurul toplanmadan evvel dolduran Yönetim Kurul üyesinin vazifesi ise re'sen sona eriyordu. Bir yıl ara verme şartıyla tekrar seçilmesi ise mümkündü.

MÜSİAD, onu diğer iş örgütlerinden farklı kılan yapısını düzenli ve istikrarlı toplantı kültürüyle kazanmıştı. Bazılarınca neredeyse gereksiz görülebilecek kadar sıklıkla yapılan toplantılar, aslında üyelerin ve Türkiye'nin sorunları üzerinde konuşabilmenin, fikir

geliştirebilmenin, çözüm üretebilmenin de başladığı noktaydı. Dolayısıyla asla ihmal edilemezdi. Bu nedenle mazeretsiz üst üste 3 Yönetim Kurulu toplantısına katılmayan veya altı aylık dönem içinde yapılan Yönetim Kurulu toplantılarının yarısından bir fazlasına, mazeretli veya mazeretsiz katılmayan kişinin üyeliği Yönetim Kurulunca düşürülüyordu.

Yönetim Kurulu Başkanı ise her yönetim yılı başında gerçekleşen yönetim kurulu toplantısında açık oyla seçiliyordu. Başkan'ın yanı sıra 6 başkan yardımcısı ile bir de muhasep üye seçimle belirleniyordu. MÜSİAD tüzüğü gereği, Yönetim Kurulu Başkanının görev süresi 2 yıl ile sınırlıydı ve en fazla iki dönem üst üste başkanlık yapabiliirdi. Bir dönem aradan sonra eski başkanın tekrar seçilmesi mümkündü.

Yönetim Kurulu'nun asıl üyeleri aynı zamanda komisyon başkanı olarak da görev yapıyorlardı. Ayrıca Yönetim Kurulu'nun toplanma aralığı ise 2 haftada bir olarak belirlenmişti, Başkanlık Divanı ise her hafta düzenli olarak toplanıyordu.

MÜSİAD başkanlarının nabızı, GİK'te atıyor

MÜSİAD Genel Merkez yönetimi ile şubeleri arasında güçlü iletişimin ve aynı ahengi yakalamanın gerçekleştiği kurul, Genel İdare Kurulu toplantılarıydı. Kurul, MÜSİAD'ın belirli bir hiyerarşik yapıya ve emir-komuta zincirine bağlı olmayan bir yönetim tarzını benimsediğinin göstergesiydi. Bir başka ifadeyle tüm şube başkanları için merkeziyetçi bir yönetim anlayışının aksine katılımcı bir anlayış bu toplantılarla yerleştiriliyordu.

MÜSİAD'ın Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin ve şube başkanlarının katılımı ile oluşan Genel İdare Kurulu, 2 ayda bir düzeni olarak toplanıyordu. Toplantılar, her seferinde, farklı bir şubenin bulunduğu ilde yapılmıyordu. Her toplantının ise önceden belirlenmiş, toplumu ve ekonomiyi yakından ilgilendiren gündemi oluyordu. Gündem gerekli hazırlıkları yapabilmeleri için katılımcılara önceden bildiriliyor ve ele alınan konular derinlemesine tartışılarak, sonuç raporu haline getiriliyordu. Genellikle de sonuç bildirgesi olarak nitelendirilen bu raporlar kamuoyuyla paylaşılmıyordu. Tüm Türkiye'de ve dünya ülkelerinde güçlü bir ağ kuran MÜSİAD'ın iş dünyasının yanı sıra toplumun da nabzını tutan görüşleri büyük yankı getiriyordu.

İlk genel sekreter, 3. başkan olmuştu

MÜSİAD'ın temel icra organı olan genel sekreter, yönetim kurulu tarafından atanır. Dolayısıyla sorumluluğu da yönetim kuruluna karşıdır. Profesyonel kadronun başı olan genel sekreter, MÜSİAD'ın geleneksel değerlerini benimsemiş biri olarak, kalıcı hizmet ve faaliyetlerin de uygulayıcısı konumundadır. Oy hakkı olmamasına rağmen Yönetim Kurulu toplantılarına katılmakla yükümlü olan genel sekreterin en temel görevi, MÜSİAD'ı layıkıyla temsil edip idari kadroyu yönetmektir.

Bürokratik vazifelerinin yanı sıra Yönetim Kurulu'nun en büyük yardımcısı olarak vazife yapan Genel Sekreterlik makamı, gelenek olarak oldukça güçlü ve etkin bir yapıya sahipti. Kuşkusuz bu güç ve etkinliğini de derneğin ilk genel sekreteri olarak vazife yapan ve daha sonra başkan yardımcısı ve başkan da olan Ömer Bolat'ın temellerini attığı gelenekten alıyordu. Ömer Bolat'ın MÜSİAD'a genel sekreter olmasının da ilginç bir hikâyesi vardı. Aslında Bolat, o sıralarda hem DEİK'ten, hem de Otomotiv Sanayicileri Derneğinden teklif almıştı. Ama o MÜSİAD'ı tercih edişini şöyle anlatıyordu.

"Bir gün beni Ahmet Ertürk aradı ve dedi ki, Arkadaşlar, MÜSİAD'a Genel Sekreter arıyor, çalışmayı düşünür müsün? Ben de öğrencilik yıllarım dahil olmak üzere İktisadi Kalkınma Vakfı'nda Ekonomi Uzmanı, Avrupa Birliği Uzmanı olarak görev yapıyordum. Tam da o günlerde hem Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)'ten Genel Direktör Yardımcılığı, hem de Otomotiv Sanayicileri Derneği (OSD) Genel Sekreteri'nden de Genel Sekreter Yardımcılığı teklifleri almıştım. Ama ben fikriyatıma, zihniyetime uygun olan ve mütedeyyin, muhafazakâr, İslami değerleri daha çok benimsemiş olan MÜSİAD'ın Genel Sekreterlik teklifini kabul ettim. Bir ilk tur görüşmelerden sonra 1993 yılı 1 Eylül'ünde MÜSİAD'da Genel Sekreter ve Yönetim Kurulu Üyesi sıfatıyla hizmet etmeye başladım."

MÜSİAD Ağacının güçlü kolları: Komisyonlar

MÜSİAD'ın en özgür yapılarından birini temsil eder komisyonlar. Çünkü düzenli olarak toplanan komisyonlarda, görev alanlarına giren konular başta olmak üzere her konu özgürce konuşulur. Toplumun farklı katmanları burada güçlü bir şekilde temsil edilir. Daha da önemlisi, derneğin kuruluş ideallerine, ihtiyaçlarına ve beklentilerine uygun bir şekilde çalışan komisyonlar, Genel Merkez adına görev yapar. Dernekle, ekonomiyle ya da toplumla ilgili her konuda araştırma yapmakla, yine bu tür sorunlar hakkında gerekli hazırlıkları gerçekleştirmekle görevlidirler.

İlk komisyonlar 1991 sonunda kurulurken, zamanla ihtiyaca göre sayıları arttı.

Günümüzde her bir komisyon Yönetim Kurulu Üyesi başkanlığında vazifesini yürütürken, sayısı da 16'ya ulaştı. Komisyonlar, üyelerinin talepleri ve vazife yoğunluğuna göre değişmekle birlikte genellikle iki haftada bir toplanır.

Ömer Bolat, komisyonları "MÜSİAD'ın bir taban kuruluşu" olmasının örneği olarak nitelendiriyor ve bunun gerekçesini de şöyle açıklıyordu: "Çalışmalarını yaparken üyelerini âdeta uzman gibi değerlendirmiştir. Onların fikirlerini, beyinlerini faaliyetlerinin içine katmıştır. Nasıl yapmıştır bunu? Sektör kurulları ve ihtisas komisyonları vasıtasıyla yapmıştır."

MÜSİAD'ın dinamik ve istişareye dayalı yüzünü temsil eden 16 komisyon, şunlardan oluşuyor:

- Yurt İçi Teşkilatlanma, Üye Kabul ve Üye İlişkileri Komisyonu
- Yurt Dışı Teşkilatlanma Komisyonu
- Uluslararası İlişkiler Komisyonu
- Diplomatik İlişkiler Komisyonu
- Genç MÜSİAD
- MÜSİAD Kadın
- Kurumsal İletişim Komisyonu
- Eğitim, Kültür ve Yayın Komisyonları
- İhracatı Geliştirme Komisyonu
- MÜSİAD Ticaret Ofisi
- MÜSİAD Invest
- Sanayi Üretimi ve Politikaları Komisyonu
- Sektör Kurulları ve Fuar Forum Komisyonu
- İdari İşler, İnsan Kıymetleri, Bütçe ve Mali İşler Komisyonu
- Strateji ve AR-GE Komisyonu
- Ortak Satın Alma ve İş Birlikleri Komisyonu

Sektör Kurulları, Türkiye'nin sesi...

MÜSİAD bünyesindeki en aktif unsurlardan biri de sektör kurullarıdır. Bu kurullar, hangi sektör için kurulduysa o sektöre ilişkin olarak, derneğin karar ve politikalarına uygun çalışmalar yaparak sektörlerini yönlendirirler. Bir anlamda oda ve borsaların meslek komiteleri gibi çalışan sektör kurullarının, en önemli özelliği tüm Türkiye'yi hedef almalarıdır. Üyeler arasındaki mesleki ve ticari yardımlaşma ve dayanışmayı sağlamakla yükümlü sektör kurulları, oldukça başarılı çalışmalara imza atıyorlar. Sektör kurulları, temsil ettikleri sektöre ilişkin öne çıkan konuları tema edinen genişletilmiş ve kamuoyuna açık toplantılar da yaparlar. Bu toplantılara da Türkiye için yeni vizyon ve ufuklar tesis edilir.

2025 yılının ilk çeyreğinde MÜSİAD Sektör Kurulları çok önemli bir raporlama çalışmasına imza attı. 17 farklı sektöre dair Türkiye'deki ve dünyadaki mevcut durumun değerlendirildiği, sektörlerin karşılaştığı problemlerin ele alındığı ve çözüm önerilerinin sunulduğu 17 ayrı rapor, genel merkezde düzenlenen

basın lansmanında kamuoyuyla paylaşıldı. MÜSİAD Genel Başkan Yardımcısı Burhan Özdemir ilgili lansmanda bu raporların önemini şu şekilde ifade etti: "Günümüz dünyasında ekonomiler, yalnızca küresel eğilimleri takip eden değil, aynı zamanda bu eğilimleri şekillendiren aktörler sayesinde büyüyüp gelişmektedir. MÜSİAD olarak amacımız, Türkiye'nin güçlü sanayi ve ticaret altyapısını daha da ileriye taşımak, sektörlerimizin sürdürülebilir büyümesine katkıda bulunmak ve karar alıcılar için yol gösterici analizler sunmaktır."

Sektör Kurulları teorik üretimin yanı sıra MÜSİAD üyelerinin ticari etkinliklerini geliştirebilmesi amacıyla da yoğun faaliyetler gerçekleştiriyor. Bunlardan birisi 30 Mayıs 2024 tarihinde Genel Merkez'de düzenlenen Yapı Malzemeleri Tedarikçi Günleri Etkinliği'ydı. İnşaat ve Yapı Malzemeleri Sektör Kurulu ile MÜSİAD Ticaret Ofisi'nin beraber düzenlediği etkinliğe 45 müteahhitlik firması katıldı, 3000'e yakın B2B randevuları gerçekleştirildi.

29 Mayıs 2024 tarihinde gerçekleşen
İnşaat ve Yapı Malzemeleri Sektör Kurulu
Tedarikçi Günleri

Bir başkan ve ihtiyaca göre belirlenen sayıda üyeden oluşan sektör kurulları, komisyonlar gibi genellikle iki haftada bir toplanır. Halen MÜSİAD bünyesinde faaliyet gösteren 16 sektör kurulu bulunuyor.

- Basım, Yayın ve Medya Sektör Kurulu
- Dijital Dönüşüm Sektör Kurulu
- Enerji ve Çevre Sektör Kurulu
- Finansal Hizmetler, Danışmanlık ve Eğitim Sektör Kurulu
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Sektör Kurulu
- Hizmetler Sektör Kurulu
- İnşaat ve Yapı Malzemeleri Sektör Kurulu
- Kimya, Metal ve Maden Sektör Kurulu
- Lojistik Sektör Kurulu
- Makine Sektör Kurulu
- Mobilya ve Dayanıklı Tüketim Sektör Kurulu
- Otomotiv ve Ulaşım Araçları Sektör Kurulu
- Sağlık Sektör Kurulu
- Savunma Sanayii Sektör Kurulu
- Tekstil, Deri ve Hazır Giyim Sektör Kurulu
- Turizm Sektör Kurulu

Dernek bünyesinde faaliyet gösteren Tahkim Kurulu, kaynağını derneğin tüzüğünden alıyor ve tıpkı Anayasa Mahkemesi'nin gerektiğinde Yüce Divan olarak vazife yapması gibi Disiplin Kurulu da ihtiyaç duyulduğunda Tahkim Kurulu olarak faaliyet gösteriyordu. Çok sıkı ve yazılı olanın yanı sıra yazılı olmayan geleneklerle oluşan ilkeler doğrultusunda çalışan Kurul, MÜSİAD'ın toplumsal saygınlığını ve doğrularını koruması için tesis edilen bir iç yargılama makamı olarak tanımlanabilir. Genel Kurul toplantısı esnasında asli üyeleri arasından 2 yıl için seçilen üç asil ve üç yedek üyeden oluşuyordu. Tahkim Kurulu, MÜSİAD üyeleri arasındaki ve/veya üyeler ile üçüncü şahıslar arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkları ve ticari ihtilafları inceleyerek karara bağlıyordu.

Tahkime dönüşen Disiplin Kurulu

Tahkim Kurulu, üyeler arasında yaşanan anlaşmazlıkların çözümünde devreye giren ve bir mahkeme gibi işleyen resmi bir organ olarak öne çıkıyor. Tarafların tamamının dinlendiği, anlaşmazlık konusuyla ilgili bilgi ve belgelerin talep edildiği kurul toplantılarında, teknik görüşlere de başvuruluyor. Süreci profesyonel bir ekibin yönettiği Tahkim Kurulu, tüzükte yer alan resmî bir yapı olarak faaliyet gösteriyor. Disiplin kurulu da tahkim kurulu yapısında organize edilmiş olup bünyesinde fıkıh alimleri, hukukçular ve iş dünyasının tecrübeli isimlerini barındırıyor. Bu sayede ortaya çıkan ihtilafların ortak akılla ve tahkim mekanizması aracılığıyla çözümlenmesi amaçlanıyor.

Tahkim Kurulu tarafından üyenin ihracına yönelik verilen kararlar tavsiye niteliğinde olup Yönetim Kurulu bu kararı kabul veya reddedebilir.

Kolektif aklın ve tecrübenin merkezi: Yüksek İstişare Kurulu

MÜSİAD'ı bu denli kuvvetli ve büyük dernek yapan unsur, kolektif aklın ve istişarenin izinde gitmesiydi. Ne Başkanlar ve Yönetim Kurulu Üyeleri, yaptıkları sorgulanmayan ve akıllarına gelen her şeyi yapan bir üstün güce sahipti, ne de çokça rastlandığı gibi bazı kişi ve kurumların etkisinde bir yapıya sahipti. MÜSİAD etkinliğini müzakere ve görüş alışverişine verdiği önemle kazanmıştı. Bu nedenle, başkan ya da akıl insanların vazifeleri görev süreleri dolunca bitmiyordu. Onlar görüş ve fikirleriyle MÜSİAD'a yön vermeye devam ediyordu. Bunu da Yüksek İstişare Kurulu vasıtasıyla yapıyorlardı.

Yüksek İstişare Kurulu, 1999'da oluşturulmuştu ve varlık sebebi 4. Başkan Ömer Cihad Vardan'ın "MÜSİAD'ın emeklisi olmaz, rahmetlisi olur..." sözüyle izah edilebilirdi. Böylece MÜSİAD yönetim anlayışı kişiden kişiye, nesilden nesile aktarılabilirdi. Bir anlamda Kurul, derneğin en üst düzeyde tecrübelerinin yeni yöneticilere aktarılması gibi çok önemli ve değerli bir görevi ifa ediyordu. Kurumsal yönetim birikimini temsil eden Yüksek İstişare Kurulu'nun ilk başkanı, aynı zamanda derneğin de ilk başkanı olan Erol Yarar olmuştu.

CARI AÇIK		DİŞ TİCARET AÇIĞI		ENERJİ		KUR		FAHİŞ FİYAT		TALEP	
Mevlânâ'nın getirdiği güçlü bir kadim ekonomik sorunu.		Türkiye'de herkeş bu bir talimat istiyor.		Cari açığın büyük kısmı enerjiye atılıyor.		Dış açının büyük kısmı enerjiye atılıyor.		Hızla artan arz talep fırtınası nedeniyle		Hızla artan arz talep fırtınası nedeniyle	
Çözüm için kat edilecek güçlü bir kadim		Büyük bir kadim		Enerji piyasası		Enerji piyasası		Kronik enerji arz talebi		Kronik enerji arz talebi	
Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim	
Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim		Talebi karşılamak için güçlü bir kadim	

Ne Başkanlar ve Yönetim Kurulu Üyeleri, yaptıkları sorgulanmayan ve akıllarına gelen her şeyi yapan bir üstün güce sahipti, ne de çokça rastlandığı gibi bazı kişi ve kurumların etkisinde bir yapıya sahipti. MÜSİAD etkinliğini müzakere ve görüş alışverişine verdiği önemle kazanmıştı.

Sistemi tıkayan kuralları değiştiren kurul: Denetleme Kurulu

Bürokratik bir yapılanma gibi görünen bu kurul, komisyon ve diğer yasal ve gönüllü organlar, aslında MÜSİAD kültürünün başladığı yeri temsil ediyordu. Kuruluş felsefesini, İslam insanı olan iş adamı yetiştirip oluşturmak olarak açıklayan ve bu amacını tesis etmek için yola çıkan MÜSİAD, mevcut yetkili organları sebebiyle bu kutlu yolculuğunda hiç savrulmayacaktı. İşte bu organlardan biri de neredeyse bir iç denetim mercii gibi çalışan Denetleme Kurulu idi.

Denetleme Kurulu'nun çok ehemmiyetli bir başka vazifesi ise denetlemeler sırasında gördüğü ve işleyişi tıkayan iç tüzük koşullarının çağa ve ihtiyacı karşılayacak şekle getirmekti. Bir başka ifadeyle Kurul, derneğin tüzüğünü güncelleme işlevi görüyordu. Hatta yeteri kadar açıklık bulunmayan durumlarda Genel Kurul'un onayından geçirilmek üzere yürürlüğe konulacak yeni yönetmelikler çıkarabiliyordu.

MÜSİAD'ın Vizyonu ve Misyonu: Temel Felsefe, Büyük Bir Medeniyet Kurmak...

Kurucu Başkan Erol Yerar, kurucuların oluşturmak ve yerleştirmek istediği misyonu şu dört sözcükle anlatıyordu: "Yüksek ahlak, yüksek teknoloji." Erol Yerar, "Ahlaki kriterleri olmayan bir gelişme, sağlıklı bir gelişme olamaz" diyor ve şöyle devam ediyordu: "Biz, gönderiliş sebebini "yüksek ahlakı tamamlamak üzere gönderildim" diye ifade eden bir Peygamberin ümmetiyiz. Bu yüzden bizim, bir kere yüksek ahlâkı esas almayan bir gelişmeyi anormallik olarak görmemiz lazım, bir sapış olarak görmemiz lazım, bir sapkınlık olarak görmemiz lazım. Dünyadaki düzenin temelinde mutlaka bir yüksek ahlak kriteri olması lazım. Ama yüksek teknoloji dediğimiz teknolojik gelişmeleri, yani iktisadi gelişmenin temelindeki unsuru da Türkiye'ye getirerek hem yüksek ahlakımızla, erdemlerimizle hem de eserlerimizle Türkiye'yi bir öncü ülke yapmamız lazım."

Medeniyetin ancak erdemlerin ve eserlerin birleşmesiyle doğacağını belirten Yerar, "Biz de büyük bir medeniyetin çocukları olarak tabii küçük hedeflerle uğraşmak yerine büyük bir medeniyeti kurmanın arzusu içerisinde olmalıyız. İşte bu felsefe, MÜSİAD'ın bütün çekirdek kadrosunun ve daha sonra bu davete icabet eden bütün üyelerinin temel felsefesidir.

Erol Yerar, derneğin misyonunu ise Medine Pazarı'nı dünya çapında bir pazar olarak kurmak olarak açıklıyor ve konuşmasını şöyle sürdürüyordu: "Bu, MÜSİAD'ın ana hedefidir. Bütün dünya bizim öncülüğümüzde yeniden inşa edilecek olan Medine Pazarı kavramı çerçevesinde olgunlaşmalıdır."

Ali Bayramoğlu MÜSİAD'ın misyonunu belirlerken, öncelikle ülke ekonomisinin gelişmesinin gerektiğinin altını çiziyordu. "MÜSİAD" diyordu Bayramoğlu, "bir sivil toplum kuruluşu olup, sadece ekonomik menfaatleri için hareket etmekle yetinmeyen, aynı zamanda hem Üyelerinin ekonomik gelişmesini hem de dolaylı olarak ülkenin ekonomik gelişmesini kendisine misyon ve görev edinmiş bir kurumdur."

MÜSİAD'ın misyonunu detaylandıran ve bilimsel bir yapıya kavuşturan isim ise Ömer Bolat. MÜSİAD'ın temel prensibinin öncelikle üyeler arasındaki dayanışma ve iş birliğini, güç birliğini geliştirip güçlendirmek olduğunun altını çizen Bolat, derneğin ilkelerini, yani misyonunu şu sözlerle anlatıyordu:

“Türkiye’nin ekonomisinin gelişmesine ve dış ekonomik ilişkilerinin gelişmesine katkıda bulunmak; sanayileşmeyi ve kalkınmayı sağlamak; savunduğu değerler itibarıyla yerli ve halktan yana bir topluluk olarak da Türkiye’nin ekonomik, sosyal ve dış politika alanındaki gelişmelerinde halkının beklentilerini karşılamak ve bu beklentiler doğrultusunda da kamuoyu oluşturmak: hükümetlere, bürokrasiye, kamuoyuna yönelik yönlendirici çalışmalar yapmak; Türkiye’nin dış ekonomik ilişkilerini geliştirmek, son olarak da özünde muhafazakar değerleri savunan bir teşkilat olarak da İslam Dünyası içinde ekonomik ve sosyal entegrasyonun, ticari entegrasyonun gelişmesi için bir köprü vazifesi görmek, bir iş birliği merkezi fonksiyonunu yerine getirmek, MÜSİAD’ın temel işlevleridir.”

Başkan Mahmut Asmalı ise MÜSİAD’ın vizyon ve misyonunu açıklarken Ahi Evran’a referans veriyor ve şunları söylüyordu:

“Göreve geldikten bir ay içinde MÜSİAD’ın yeni vizyonu üzerinde çalışmaya başladık. Ancak kuruluş felsefemiz olan ‘Yüksek Ahlak, Yüksek Teknoloji’ ilkesini değiştirmeye elimiz varmadı. Bu motto, her şeyi kapsıyor. Yeni dönemde de MÜSİAD’ın sembolü olan çarkın üstünde ‘Ahlak’ yazıyor. Çünkü ahlak her şeyin başıdır ve ahlaklı bir tüccar çok önemlidir. Biz, Peygamber Efendimizin ‘Dürüst ve güvenilir tüccar, peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle beraberdir’ müjdesini iliklerimize kadar hissediyoruz. ‘Veren el, alan elden üstündür’ anlayışıyla, Müslümanların ekonomik olarak güçlü olması gerektiğine inanıyoruz. Bunun temelinde de ahlaklı, güvenilir ve dürüst bir tüccar olmak yatıyor.

Bununla birlikte, yüksek teknolojiye de büyük önem veriyoruz. MÜSİAD, 1990 yılında kurulduğunda bu vizyonu dile getirmişti. Bugün ise İHA’lar, SİHA’lar ve savunma sanayisinde ulaştığımız seviye, yüksek teknolojinin ülkemize kazandırdığı gücün göstergesidir. Savunma sanayisindeki yerlilik oranının %20’lerden %80’lere çıkması, hepimize güven veriyor. Dünya giderek daha karmaşık jeopolitik risklerle karşı karşıya kalırken, ahlak ve teknolojinin birlikte ilerlemesi, tam da MÜSİAD’ın misyonunu temsil ediyor. Zaman zaman günün gerekliliklerine göre yol haritamız güncellense de bu, kuruluş felsefemizin değiştiği anlamına gelmez. 775 yıl önce Ahi Evran-ı Veli Hazretleri’nin söylediği gibi: ‘Hak ile sabır dileyip bize gelen bizdendir, akıl ve ahlak ile çalışıp bizi geçen bizdendir.’ MÜSİAD da ‘Akıl ve ahlak ile çalışıp bizi geçenin yolu açık olsun’ diyor.”

İlk dönem MÜSİAD’ın şekillenmesinde büyük emeği olan Erhan Erken, disiplinli bakış açısını misyon ve vizyon konusunda da ortaya koyuyordu. MÜSİAD’ın Çerçeve Dergisi’yle aynı zamanda düşünsel tarafı olan ve kaygılara sahip bir kurum olduğunu ortaya koyan Erken, misyonu bazı değerlerin altını çizerek açıklıyordu.

"Bizler, hür teşebbüsü savunan, girişimci ruha sahip iş adamlarıyız.

Mensubu olduğumuz derneğin, müstakil (bağımsız) sıfatının önemli olduğuna inanıyoruz.

Kamu ile ilişkilerimizde, millet malının emanet olduğu bilinci ile hareket etmeyi temel ilkelerimizden biri olarak kabul etmekteyiz. Milletin bağrından çıkmışız, onun değerlerine önem veriyoruz.

Bu ülkede yaşayan insanların diline, kimliğine, kültürüne, tarihine saygılıyız. Ülkemizin de müstakil (bağımsız) kalmasını istiyoruz.

Bağımsızlığın, ülkemizin büyük devlet olma geleneğinin tabii bir uzantısı olduğuna inanıyoruz.

Ülkemizin küresel bir güç olma potansiyeline sahip olduğunu, bu yüzden uluslararası ilişkilerde bu hedefe uygun politikalar izlenmesini önemsiyoruz.

Savunduğumuz değerlerin, çoğunluğun değerleri olduğunun bilincindeyiz. İktisadi hayatta tekelleşmeye, açık ve gizli sömürüye karşıyız. Ülkemizde ve tüm dünyada mevcut ve hakim olan faizli bankacılık sistemi dışında, hakkaniyetli finansman sistemlerinin bulunduğuna inanıyoruz.

Sermayenin tabana yayılmasının, halka açık şirketlerin çoğalmasının, spekülasyondan arındırılmış ve işleyişi iyi denetlenen hisse senedi ve borsa sisteminin gelişmesinin, risk sermayesi ve bunlara benzer yapıların, alternatif finansal yöntemler olarak hem ülkemiz hem de insanlık için müspet açılımlar sağlayacağını savunuyoruz.

Kazanırken hakla ve adalete uygun, harcarken de israftan kaçınan bir çizgi tutturmanın gerekli olduğunu düşünüyoruz. Bizim gibi düşünmeyen insanlarla da hasım olarak değil; birbirimizi anlayabilecek ortamlar içinde bulunabilmeyi istiyoruz.

Ekonomik olarak yalnızca güçlü olmanın, tek hedefimiz olmaması gerektiğinin altını çiziyoruz.

Allah ile, diğer insanlar ile, tüm çevre ile ve tabii ki kendisiyle barışık bir denge içinde, her günümüzü bir öncesinden daha iyi hale getirme çabasının çok daha tercih edilir bir hedef olması gerektiğini savunuyoruz.

Önce büyüme sonra eşitlik değil, insanlarımıza fırsat eşitliğinin sağlandığı bir ortam içinde büyüme yani malını, sözünü ve fiilini yerinde harcayan, cömert ve kibrinden anınmış insanlarla toplumun kolektif olarak zenginleşeceğine inanıyoruz."

MUSIAD

AN GENEL KURULU

| İstanbul Kongre Merkezi

Bu toplumun değerlerine sahip çıkma ve gelecek nesilleri yetiştirme kaygısını taşıyan bir kuruluş olarak MÜSİAD, İslam inancının gereklilikleri ve iktisadi gücün yaygınlaştırılması/geliştirilmesi ekseninde, Üye-Ülke-Ümmet-Dünya şiarı ile hareket eden bir felsefeye sahipti.

Dolayısıyla MÜSİAD, bu ana ilkeler etrafında kenetlenmeyi ülkü edinen insanların oluşturduğu bir kurumdu. Her hal ve şartta bu ülkelerin var olması ve bunlara uyulması gerektiğini savunuyordu. Esas gayesi Allah'ın rızasını kazanmak olan MÜSİAD'ın yol gösterici kılavuzu, "Emir-Amir-Tacir" ilkesiydi. Günümüzde ahlaken en fazla dejenere olduğu alanlardan birinin "iş, çalışma ya da ticaret" hayatı olduğunu göz önünde tutan MÜSİAD, üyelerinin ticari ilişkilerini İslam dininin koyduğu yüksek ahlak değerleriyle yönetilmesi amacına sahip olarak kurulmuştu.

Bu noktada, iş hayatında kalite ve verimliliğin, ticari alanda da helal kazancın sağladığı kalp huzurunun kaynağı ve teminatı olarak "Kul Hakkı Duyarlılığı ve "Helal Kazanç Bilinci"nin her daim yaşatılması gereken iki önemli emir olduğuna inanıyordu. Dolayısıyla MÜSİAD yönetimi ve üyeleri "kul hakkı" ve "helal kazanç" ilkesini asla göz ardı edemezlerdi.

İsmindeki müstakil sıfatı ise MÜSİAD'a toplum adına yerine getirmek zorunda olduğu bazı sorumluluklar yüklüyordu. Bunun farkında olan Ali Bayramoğlu, MÜSİAD'ın ismiyle müsemma, bağımsız bir organizasyon olmak zorunda olduğunu vurguluyor ve bu müstakilliği şöyle açıklıyordu: "Öyle olmak zorunda. Lafını eğip bükmeden çok rahatlıkla, hangi siyasi iktidar olursa olsun söyleyebilmeli. Yeri geldiğinde iktidarın hoşuna gitmeyen şeyleri de söyleyebilmeli. Bu sadece MÜSİAD açısından değil, bütün sivil toplum kuruluşları için geçerlidir. Yine de en fazla öz eleştiriyi yapabilen kurumların başında MÜSİAD geliyor.

Bu toplumun değerlerine sahip çıkma ve gelecek nesilleri yetiştirme kaygısını taşıyan bir kuruluş olarak MÜSİAD, İslam inancının gereklilikleri ve iktisadi gücün yaygınlaştırılması/geliştirilmesi ekseninde, Üye-Ülke-Ümmet-Dünya şiarı ile hareket eden bir felsefeye sahipti. Bir yandan inançlarına, değerlerine ve ilkelerine sadıktı, öte yandan da ekonomik anlamda güçlenmiş ve nitelik düzeyi artmış bir üye profili oluşturulmasına önem veriyordu. Ancak bu şekilde Türkiye'ye ve dünyaya verebileceği iktisadi, sosyal, kültürel ve ahlaki katkılar olabileceğine inanıyordu.

Yönetim Anlayışı

MÜSİAD'ın yönetim anlayışı istişare üzerine kuruluydu. Başkan Mahmut Asmalı MÜSİAD'ın istişare anlayışını şu sözlerle ifade ediyordu: "Yönetime geldiğimde genel kurul açılış konuşmamda, bu büyük aileyi büyük bir akılla yöneteceğimizi ifade etmiştim. Bu yönetim anlayışının temelinde, istişareye dayalı kolektif bir akıl yer alacaktı. Kültürümüz, istişare kültürüdür. MÜSİAD'ın o dönemde 31 yıllık birikimi vardı; şimdi ise 35. yılına giriyoruz. Bu süreçte edindiğimiz büyük tecrübeler, kıymetli abilerimiz ve arkadaşlarımız var. Onların bilgi ve deneyimlerinden yararlanacağız ve her zaman hesap verebilir olacağız demiştim." Kurucu Başkan Erol Yazar da bu istişare, yani danışma ilkesine özellikle dikkat çekiyordu. "MÜSİAD'da tabandan tavana kadar her şey üyelere, komitelere, komisyonlara, meslek komitelerine, yönetim kuruluna danışılarak yapılır ve kararlaştırılır" diyen Erol Yazar, sözlerini şöyle sürdürüyordu:

"Genelde dernekler, kurucu başkanlarının kafasına estiği gibi gider diye düşünülür. Ben kurucu başkan olmama rağmen, yönetim kurulundaki çalışma biçimimizi istişari sistem üzerine inşa ettik. Gerektiğinde konulan gerçekten çok şiddetli bir şekilde tartıştığımız için tartışma düzeyimizi yeni gelen arkadaşlar algılayamamakta, 'ne kadar sert tartışmalar oluyor, bunlar nasıl tartışıyorlar böyle' diye endişelenmekte; ama kapıdan çıktığında herkesin yine kardeşçe devam ettiğini görünce MÜSİAD gerçeğini fark etmekte ve rahatlamaktadırlar. MÜSİAD'ın hiçbir konuyu müzakere etmekten çekinmediğini, müzakereler sonucu ortaya çıkan doğruları da her zaman savunduğunu kaydeden Yazar, "MÜSİAD, çok sesliliği, farklı fikirleri özümseyen bir dernektir. Bence MÜSİAD'ın büyümesinin altında yatan önemli bir sır da bu istişari mekanizmayı sürekli kılabilmiş olmasıdır" diyordu.

Kurumu başkanların güdümünde kurtarmak, yeni bakış açılan edinmesini sağlamak için dernek yöne timinde nöbet değişimi belirli bir takvime ve ilkelere bağlanmıştı. Erol Yazar, daha görevde iken daimî başkanlık alışkanlığının kurumsal kimliğe zarar vereceğini belirtip ayrılacağını duyurduğunu ifade ederek, "Herkes şaşırıldı. Ama biz bu şoku atlattık ve dedik ki 4 yılda bir başkan değişecek. Bundan sonra kimse MÜSİAD'a 4 seneden fazla başkanlık yapamayacak. Ben başkanlıktan bu kaideyi koyarak ayrıldım. Böylece MÜSİAD'da güzel bir örf oluştu. Artık her 4 senede bir gelen yeni bir başkan, yeni bir vizyon ile, temel prensiplerden vazgeçmeden farklı bakış açılarını MÜSİAD'a aşılayabilme imkanı bulacak" diye konuşuyordu.

Ali Bayramoğlu, MÜSİAD'ın artık kurumsal bir yapıya kavuştuğu görüşüne katılıyor ve önemli olanın sistemi doğru kurmak olduğunu anlatıyordu. Bayramoğlu, "Ama kişiye bağlı bir organizasyon kurarsanız o zaman kişilere bağlı bir sistem kurmuş olursunuz, ki o kişilerin yaşadığı krizler, sıkıntılar, sağlık problemleri bütün sistemi de rahatsız edici bir boyut kazanır. MÜSİAD Türkiye'nin en sağlıklı kurumsal yapısına sahip kurumudur. Başkanlığı, yönetim kurulu üyeliği süreyle sınırlıdır. Sürekli olarak şahıslara bağlı değildir, sistem ön plandadır."

MÜSİAD'ın yönetsel değerleriyle ekonomik, sosyal, kişisel ve ahlaki değerleri mecz edilmişti. Dolayısıyla derneğin bütüncül bir değerler sistemi mevcuttu. İşte MÜSİAD'ın yönetim anlayışını oluşturan bu değerler ve ilkeler şöyle şekillenmişti:

1. Haksever ve Ahlaki Fazilete Sahip Olma:

Yol haritasını hak kavramı üzerinden çizen MÜSİAD; övgüde, yergide, destek ya da karşı çıkmada durumun gerektirdiği şartlara uygun hareket etmeyi ve ölçülü olmayı, kendine ve ortaya çıkış nedenini ifade eden topluma karşı bir borç bilmektedir. Bu borcu yerine getirirken, yüksek bir ahlaki değere sahip olmayı ve bu doğrultuda amaç/hedeflerini gerçekleştirebilmeyi de en temel değerleri arasında görmektedir.

2. Müstakil Olma:

Ulusal ve uluslararası düzeyde önemli bir eleştiri, yenilik getirme ve karar mercii olan MÜSİAD; bu görevini icra ederken siyasi partilerden, diğer sivil toplum örgütlerinden, çeşitli sosyo-ekonomik kulüplerden ve her ne türden olursa olsun uluslararası kuruluşlardan bağımsız olarak hareket etmektedir.

3. Lider ve Girişimci Olma:

Günümüzün yönetim fonksiyoneline ve stratejik yapılanmasında birincil derecede önem arz eden inovatif faaliyetler gerçekleştirme ve taklit edilmesi zor fikir ya da hizmet geliştirme yeti sine sahip olan ancak bunu da kendisi için asla yeterli görmeyen ve sürekli olarak gelişime açık olan MÜSİAD, bu özelliğinden ötürü ulusal ve uluslararası arenada öncü bir sivil toplum örgütü olarak bilinmekte ve takdir edilmektedir. Sahip olduğu bu liderlik rolünün fiiliyata dökülmesi noktasında, üyelerine gerekli bilgi desteği sağlamanın yanı sıra, cesaretlendirme, sorunlarıyla ilgilenme ve hatta bu sorunların çözümü hususunda aktör olarak rol oynama çabaları yer almaktadır.

4. Eşit Davranma ve Dengeli Olma:

İnsanoğluna eşit ve adil davranma hususunda da Üye-Ülke-Dünya felsefesini kendine yol haritası olarak seçen MÜSİAD, öncelikle kendi üyeleri arasında başlaması gerektiğine inandığı bu insani tavrın, ülkenin tamamına ve sonra dünyaya dalga dalga yansıtacağına dair inancı sonsuzdur. Ayrıca, tespit etmiş olduğu ilke ve değerler çerçevesinde "ikilem" yaşamamaya özen göstermek, MÜSİAD'ın büyük önem verdiği diğer bir önemli husustur.

5. İhtisas Alanına Odaklanma:

MÜSİAD, ulusal ve uluslararası pek çok konuda yorum, fikir, geliştirme ya da tavsiye niteliği taşıyan faaliyetler gerçekleştirmekle birlikte, özellikle proje gerçekleştirme hususunda esas alanından uzaklaşmama eğilimi güder. Bu çerçevede, ahlaki ve etik kaygılar göz ardı edilmeksizin, "çalışma hayatının güncel sorunları" ile "iktisadi gelişmeler" konularına odaklanmayı tercih eder.

6. Katılımcı ve Sonuç Odaklı Olma:

Yüksek oranlı katılımcılığın, demokrasinin işlerlik kazanmasında ve yeni fikirlerin ortaya çıkmasında büyük önemi bulunduğu gerçeğinden hareket eden MÜSİAD, kağıt üstünde değil, faaliyette bir üye profili tercih etmektedir. Ayrıca, tespit etmiş olduğu stratejik hedeflere varma noktasında karşılaştığı olumsuzlukları sabırla aşmaya gayret eden ve kaynakları israfa neden olmayacak şekilde kullanmayı becerebilen bir yapıya sahiptir. Bu durum, onun ne denli sonuç eksenli çalışma karakteristiğine sahip olduğunu ispatlayan en önemli özelliklerinden birini teşkil etmektedir.

“MÜSİAD Türkiye’nin en sağlıklı kurumsal yapısına sahip kurumdur. Başkanlığı, yönetim kurulu üyeliği süreyle sınırlıdır. Sürekli olarak şahıslara bağlı değildir, sistem ön plandadır.”

7. Bilimsel ve Yenilikçi Olma:

Gerek üyeleri açısından, gerekse de toplum açısından seçilmiş bulunan hedeflere varma yahut karşılaşılan sorunlara çare bulma noktasında dogmatik, peşin hüküm ya da kalıplarla değil; akılcı, bilimci ve pragmatik bir bakış açısıyla yaklaşan MÜSİAD, üyeleri ve toplum için sadece yeni iş modelleri kurmaya ve mevcut kapasiteleri artırmaya değil, aynı zamanda çoğu kez teknoloji geliştirmek veya teknik uzmanlık sağlamak için işbirlikçi bir yaklaşım gerektiğini yeni kapasiteler edinmeye de odaklanmıştır.

8. İş Ahlakı ve Sosyal Sorumluluk Bilincine

Sahip Olma: MÜSİAD, tüm sosyal grupların davranışlarını, politika, prensiplerini ve kararlarını değerlendirirken iş ahlakı ilkelerini öncelikli olarak göz önünde bulundurur. Bununla birlikte, ahlaki esaslar ve kamu çıkarlarını dikkate alan sınırlar içerisinde faaliyetlerini yürütmek, toplumsal öncelikler ve beklentileri karşılayacak ölçüde olumlu tepkide bulunmak ve gerekli önlemleri almaya yönelik isteklilik göstermek, bir bütün olarak toplumun çıkarlarına karşı üyelerinin çıkarlarını dengelemek ve toplumda bir “iyi vatandaş olmak için sosyal yönden sorumlu bir stratejinin saygınlığını ortaya koymaya çalışır.

Üyesi Olduğu Çatı Kuruluşlar

MÜSİAD'ın mensubu olduğu yurt içi kuruluşlar arasında Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı (TGTV), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Mahalle Afet Gönüllüleri Vakfı (MAG) bulunuyordu. Bu örgütlerden TGTV'nin oluşum süreci bizzat MÜSİAD tarafından organize edilerek, farklı alanlarda kurulan birçok dernek bir araya getirilmiş, büyük ve güçlü bir örgütlenme örneği oluşturulmuştu. Bunun yanı sıra MÜSİAD, İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliğine (IDSB) de üyedir.

Üyesi olduğu yurt dışı kuruluşlar arasında ise şu isimler bulunuyor. Dünya İslam Ekonomi Forumu (World Islamic Economic Forum Foundation-WIEF), Avrupa Parlamentosu (European Parliament), Ekonomi Politika Araştırma Merkezi (Centre for Economic Policy Research - (EPR), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Birliği Avrupa Konfederasyonu (Confederation Européenne des Associations de Petites et Moyennes Entreprises-CEA-PME), Brüksel Ticaret ve Sanayi Girişimciler Birliği (Brussel Enterprises Commerce & Industry BECI).

GENÇ MUSIAD

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

Geleceğin Girişimcilerini Yetiştiren Bir Okul

Kuruluşundan bugüne kadar Genç MÜSİAD'a başkanlık eden isimler şunlardır:

- Kerim Altıntaş (2002–2006)
- Yusuf Kılıç (2006–2008)
- Seyyid Mahmut Nebati (2008–2009)
- Fatih Uysan (2009–2011)
- Abdulsamet Temel (2011–2013)
- Ömer Faruk Akbal (2013–2015)
- Yavuz Fettahoğlu (2015–2017)
- M. Engin Akdağ (2017–2019)
- Y. Furkan Akbal (2019–2023)
- Cahit Ertemel (2023–2025)
- Muhammed Huzeyfe Güllüoğlu (2025–2025)
- Mağsum Usta (2025–Günümüz)

Genç MÜSİAD, iş dünyasında ahlak girişimciliği önceleyen bir nesil yetiştirmek amacıyla kurulmuş, MÜSİAD'ın gençlik yapılanmasıdır. Girişimcilik, liderlik, dayanışma ve sorumluluk duygusu ekseninde gençleri iş hayatına hazırlayan bir sivil toplum okuludur. Üniversite öğrencilerinden genç girişimcilere kadar geniş bir kitleye hitap eden Genç MÜSİAD, üyelerine hem kişisel gelişim hem de profesyonel network imkânı sunar. Atölyeler, seminerler, girişimcilik kampları, yurt içi-yurt dışı iş gezileri ve mentorluk programları ile gençleri sadece iş dünyasına değil; hayata da hazırlar.

Genç MÜSİAD'ın farkı, sadece iş geliştirmeye değil, aynı zamanda karakter inşasına odaklanmasıdır. Burada girişimcilik, sadece kazanç odaklı değil; değer odaklı bir yolculuk olarak ele alınır. "Helal kazanç, dürüst ticaret ve sosyal sorumluluk" ilkeleri bu yapının temelini oluşturur.

Bu isimler, yalnızca birer başkanlık görevi üstlenmekle kalmamış; Genç MÜSİAD'ın kurumsallaşmasında, vizyonunun genişlemesinde ve gençliğe dokunan projelerin hayata geçirilmesinde öncü roller üstlenmişlerdir. Her biri kendi dönemine özgü şartlar içinde; kimi zaman genç girişimciliği teşvik eden programlarla, kimi zaman yurt dışı açılımlarla, kimi zaman da iç dayanışmayı artıran özgün projelerle Genç MÜSİAD'ın karakterini şekillendirmiştir.

Genç MÜSİAD Projeleri

1. Young Business Academy (YBA)

2016'dan bu yana her yıl farklı bir üniversite ile iş birliği içinde düzenlenen YBA, girişimci ve inovatif genç iş insanlarını yetiştirmeyi hedefleyen bir eğitim programıdır.

2. UĞİK (Uluslararası Genç İşadamları Kongresi)

Genç iş insanlarını uluslararası düzeyde bir araya getiren bu kongre, bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik ederken, yeni iş birliklerinin kurulmasına zemin hazırlar.

3. Altın Konteyner İhracat Ödülleri

İhracat alanında başarılı olan genç girişimcileri ödüllendiren bu program, ihracat bilincini artırmayı ve gençleri uluslararası ticarete teşvik etmeyi amaçlar.

4. Genç Ticaret Elçileri

Türkiye'de eğitim gören uluslararası öğrencileri, kendi ülkeleri ile Türkiye arasında ticaret köprüleri kurmaları için eğiten bu proje, dış ticaret uzmanlık eğitimi ve staj imkanları sunar.

5. Ticari Diplomasi Atölyesi

Lisans öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen bu atölye, ticari diplomasi alanında yetkinlik kazandırmayı hedefler. Program, akademik eğitimler ve saha uygulamalarıyla desteklenir.

6. 3T (Tanı - Tanıştır - Ticaret Yap)

Üyeler arasında aktif iş ilişkilerinin kurulmasını hedefleyen bu program, tanışma ve etkileşim fırsatları sunarak yeni iş fırsatlarının keşfedilmesine olanak tanır.

7. R.O.T.A (Rekabet - Ortaklık - Tecrübe - Analiz)

Profesyonellere ve girişimcilere yönelik olarak tasarlanan bu platform, iş dünyasında başarıyı artırmak için tecrübe paylaşımı ve analiz imkanları sunar.

8. Tex'IT Tekstil Zirvesi

Tex'IT, Genç MÜSİAD Tekstil, Deri ve Hazır Giyim Sektör Kurulu tarafından her yıl düzenlenen tematik bir tekstil zirvesidir. Her yıl farklı bir motto ve tema etrafında şekillenen zirve, sektörün genç aktörlerini akademi ve sanayiyle buluşturur.

Ülkemiz ekonomisine ihracat yaparak katkı sunan gençlerin sayısını artırmak ve gençlerin ihracata daha fazla teşvik edilmesi amacıyla düzenlenen Genç MÜSİAD Altın Konteyner İhracat Ödülleri programı, her yıl 13 farklı kategoride genç ihracatçıları ödüllendiriyor.

Genç MÜSİAD, Uluslararası Genç İş Adamları Kongresi (UGİK) gibi büyük organizasyonlarla 40 farklı ülkeden binlerce genç iş insanı bir araya getirildi.

MUSIAD kadın

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

2021 yılında Mahmut Asmalı'nın genel başkanlık görevini devralmasıyla birlikte, MÜSİAD Kadın yapılanması da yeni bir döneme girdi. Bu süreçte, kadın üyelerin projelerini hayata geçirmesi için güçlü bir destek sunuldu. MÜSİAD Kadın, projelerini hem genel merkez üyeleri hem de Türkiye genelindeki şube ziyaretleri sırasında alınan geri bildirimlerle şekillendirdi. İhtiyaçlar doğrultusunda geliştirilen projeler, kadın girişimciliğinin güçlenmesine katkı sağladı. Bu dönemde hayata geçirilen önemli projelerden biri, Uluslararası Farkındalık Zirvesi (İAS) oldu. 2022'de ilki gerçekleştirilen bu zirve, 2024 yılında tekrarlanarak MÜSİAD'ın kalıcı etkinliklerinden biri haline geldi. Ayrıca, Türkiye'nin tarihinde iz bırakan 23 kadının hikayelerini içeren "Türkiye Yüzylında 23 Kadın" kitabı da bu dönemde literatüre kazandırıldı.

MÜSİAD Kadın, sadece projelerle değil, iş dünyasındaki kadınları destekleyecek eğitim programları ve sektörel buluşmalarla da dikkat çekti. "Dönüşüm Evden, Eğitim Anneden Başlar" projesiyle, ev kadınlarına sıfır atık farkındalığı kazandırmak üzere eğitimler verildi ve raporlandı. Ayrıca, kadın girişimciler için hukuki bilgiler sunan sosyal medya paylaşımları, iş dünyasında kadınların karşılaştığı sorunlara çözüm odaklı destekler sundu.

Teşkilatlanma sürecinde, kadın yapılanmalarının her şubede sayısal olarak değil, nitelikli bir insan kaynağıyla var olması önceliklendirildi. En az 5 kadın üye şartı, projelerin sürdürülebilirliği açısından önemli bir kriter olarak belirlendi. Bu yapılandırma, MÜSİAD Kadın'ın Anadolu'da ve yurt dışında daha güçlü temellerle büyümesine olanak sağladı.

MÜSİAD Kadın'ın bu dönemdeki çalışmalarında, aile hayatı ve iş dünyası arasındaki dengeye de büyük önem verildi. Ticaret dünyasının zorlukları içinde, kadınların hem iş hayatında hem de aile içinde güçlü bir duruş sergilemesi gerektiği vurgulandı. Kadın iş dünyası temsilcilerinin desteklenmesi ve güçlendirilmesi için iş birlikleri, eğitimler ve teşkilatlanma çalışmaları yapıldı.

MÜSİAD Kadın, sadece iş dünyasında değil, sosyal hayatta da farkındalık oluşturan projelere imza attı. Türkiye'de ve dünyada zorlaşan ekonomik koşullara rağmen, kadın girişimcilerin desteklenmesi için yapılan çalışmalar, MÜSİAD'ın bu alandaki öncülüğünü pekiştirdi.

UTESAV

ULUSLARARASI TEKNOLOJİK EKONOMİK VE
SOSYAL ARAŞTIRMALAR VAKFI

الوقف الدولي للابحاث التكنولوجية والاقتصادية والاجتماعية

INTERNATIONAL FOUNDATION FOR TECHNOLOGICAL,
ECONOMIC AND SOCIAL RESEARCHES

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

Uluslararası Teknolojik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı (UTESAV) 14 Kasım 1995 tarihinde 54 sanayici ve iş adamı tarafından kuruldu. Kurucu üyeleri, İstanbul ve Anadolu'nun değişik illerinde faaliyet gösteren işadamlarından oluşuyordu.

Vakıf, kuruluş gerekçesini, "ülkemizin teknoloji üretme ve uygulamaya koyma zorunluluğu" şeklinde açıklıyordu. "Türkiye ile güçlü ekonomiler arasındaki ciddi farkın kapatılmasında sivil toplum kuruluşlarına önemli görevler düştüğü ilkesinden hareket eden UTESAV, bu alandaki boşluğu doldurmayı amaçlıyordu. Bu nedenle de UTESAV sanayici ve iş adamlarını, "teknolojik yeniliklerle tanıştırmayı ve bu alanda diğer gelişmiş ülkelerle rekabet edebilir hale getirmeyi" birinci ilke edinmişti.

Bunun yanı sıra vakfın, "Türkiye'nin içinde bulunduğu büyük ekonomik bunalımdan bir an önce çıkması, vatandaşların hak ettiği refah ve saadet seviyesini yakalaması için, ekonomik ve sosyal konularda araştırmalar yaptırmayı ve araştırmacıları desteklemeyi" de görev alanı arasına alması son derece ilginçti.

UTESAV'ın güçlü bir misyon ve vizyonu da vardı. Buna göre UTESAV "teknoloji, ekonomi, sosyal bilimler sahasında ülke ve dünya çapında üstün vasıflı, bilgili, kültürlü insanlar yetiştirmeyi ve eğitmeyi" temel ilke ediniyor ve "sanayici, iş adamı, işçi, üniversiteler, araştırma kurumları ile devlet arasında iş birliği bağlarını geliştirmeyi", "ekonomik ve teknolojik alanlarda araştırma ve geliştirme merkezleri, laboratuvarlar, enstitüler ve muhtelif tesisler kurmayı", "millî ekonominin gelişmesi maksadıyla ihracat, sanayi, kalkınma, döviz getirici alanlarda gerekli proje çalışmaları yapmayı". "sanayi, teknolojiyi ve ihracatı geliştirmek maksadıyla yurt dışındaki üniversitelerle, bilimsel kuruluşlarla temas kurarak, teknoloji transferleri sağlamayı", "ülke ekonomisi ve istihdamına katkıda bulunan kurum ve kuruluşlara ödül vermeyi", "sanayi ve çevre ilişkisini kurarak, ulusal ve uluslararası ekolojik dengeyi korumayı" ve "sanayiciyle hükûmet arasındaki irtibatı sağlamayı hedefliyordu.

Bu doğrultuda faaliyetlerine devam eden UTESAV aşırı tüketim ve verimsiz kaynak kullanımının yarattığı ekonomik ve çevresel krizlere yönelik hazırladığı "Tüketim Ekonomisinden Kanaat Ekonomisine" raporuyla gündem oluşturmuyordu. Kaynakların etkin kullanımını ve tasarrufu merkeze alan raporda, sürdürülebilir bir ekonomik modelin inşası için kapsamlı bir yol haritası çiziliyordu.

Diğer yandan 2011 yılından bu yana Türkiye'de artan göç dalgasına ilişkin kaleme alınan "Türkiye'nin Göç Raporu: Bütünleşik Bir Göç Politikasının Yol Haritası" başlıklı raporda göçün bir krizden ziyade doğru yönetildiğinde toplumsal, ekonomik ve kültürel zenginleşme sağlayan bir fırsat olduğunu vurguluyordu.

2011 yılından bu yana Türkiye’de artan göç dalgasına ilişkin kaleme alınan “Türkiye’nin Göç Raporu: Bütünleşik Bir Göç Politikasının Yol Haritası” başlıklı raporda göçün bir krizden ziyade doğru yönetildiğinde toplumsal, ekonomik ve kültürel zenginleşme sağlayan bir fırsat olduğunu vurguluyordu.

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD'ın kuruluşundan 5 yıl sonra, 1995 yılında gerçekleşti ilk Uluslararası İş Forumu (IBF). Pakistan'da yapılan ilk IBF en son 2024 yılında Suudi Arabistan'da düzenlendi. MÜSİAD'ın genel sekreterliğini yürüttüğü (IBF) kongreleri, üyelerin özellikle Afro-Avrasya coğrafyasından iş adamlarıyla yeni ilişkiler kurması için fırsatlar oluşturma amacı güdüyor.

Uluslararası İş Forumu, yerli ve yabancı iş adamlarının katılımıyla, sektörel işbirliği ve dayanışma için fırsat ve ortamlar oluşturan, ticaret ve yatırım köprüleri inşa eden, kamu ve özel sektörü bir araya getiren bir yapıya sahip. IBF toplantılarında temel ilke, bir yıl Türkiye'de, sonraki yıl IBF üyesi bir başka ülkede olmak üzere, her yıl düzenli olarak yapılmasıydı.

Müslüman İş adamları arasında Global İş Ağı" kurulması ilkesinden yola çıkılarak kurulan bu platform, "Davos'taki ekonomik forum gibi, Müslüman iş adamlarının bir araya geldiği, iş olanaklarını görüştüğü bir buluşmaydı. IBF'in 22 ülkenin iş adamları derneklerinin başkanlarından oluşan bir icra kurulu da bulunuyor. IBF İcra Kurulu'nda şu ülkelerden işadamları ve iş demekleri yer alıyor: ABD, Bangladeş, Cezayir, Endonezya, Fas, Fildişi Sahili, Filistin, Güney Afrika, Güney Sudan, İngiltere, İran, Lübnan, Malezya, Mısır, Moritanya, Pakistan, Singapur, Suriye, Suudi Arabistan, Tunus, Ürdün, Yemen.

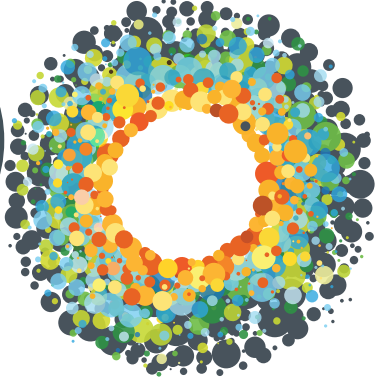
İslam dünyasının liderlerinin katılımıyla gerçekleştirilen IBF Kongrelerinde, Müslüman toplumların ekonomik, sosyal ve siyasi meseleleri ele alınıyor ve çözüm yolları müzakere ediliyor. Ayrıca İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerin yatırım ve ticaret imkanları katılımcılarla paylaşılarak, iş projeleri ortak ve yatırımcılarla buluşturuluyor, böylece yeni iş açılımları için fırsatlar sağlanmış oluyor.

İslam dünyasının liderlerinin katılımıyla gerçekleştirilen IBF Kongrelerinde, Müslüman toplumların ekonomik, sosyal ve siyasi meseleleri ele alınıyor ve çözüm yolları müzakere ediliyor.

MÜSİAD EXP

MÜSİAD TİCARET FUARI

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD, "hayırlı bir yarış" meydanı olarak gördüğü fuarları ilk kez 1993 yılında İzmir'de düzenlemeye başladı. İlk 3 fuar, İzmir'de yapıldı. 1996 yılından itibaren ise İstanbul'a taşınan fuar, 2001'deki büyük ekonomik kriz nedeniyle yapılamadı. MÜSİAD Uluslararası Fuarı'nı açıldığı günden bugüne kadar toplam 2.62 milyon kişi ziyaret etti. Böylece fuar, kendi alanında uluslararası prestijli bir marka haline geldi. İki senede bir düzenlenen MÜSİAD Uluslararası Fuarı, Uluslararası İş Forumu (IBF) Kongresi ile paralel olarak gerçekleştiriliyor. Katılımcı iş adamları ile yatırımcıları bir araya getirerek, Müslüman iş adamları arasında global iş ağı kurmayı hedefleyen fuar, ticari iş birliği ve küresel ortaklıklar için yeni fırsatlar sunma amacıyla faaliyet gösteriyor. Fuarı Asya'dan Avrupa'ya, Afrika ülkelerinden Türk Cumhuriyetlerine kadar birçok ülkeden yabancı iş adamları ile yerli ve yabancı stant katılımcıları iştirak ediyor.

Fuarın nasıl bir geçmişten bugünlere geldiğini eski MÜSİAD Genel Başkanlarından Prof. Dr. Ömer Bolat anlatıyordu. Bolat, "1993 yılında başlarken, hedefimiz Türkiye'yi doğudan batıdan, kuzeyden-güneyden, Asya-Avrasya bölgesinin iş adamları arasında ortak bir küresel buluşma adresi yapmayı başarmaktı" diye başlayan sözlerini şöyle sürdürüyordu: "1993 yılında ilk olarak İzmir'de gerçekleştirilen fuarımıza Özbekistan'dan ve İtalya'dan üç firma temsilcisi katıldığında çok mutlu olmuştuk. Allaha şükrediyoruz ki fuarlarımız artık bir ticaret olimpiyatları niteliği kazanmıştır. Fas'tan, ABD'den başlayarak doğuya doğru Malezya'ya, Endonezya'ya hatta Avustralya'ya kadar uzanan bir coğrafyadan gelen misafir iş adamlarını ağırlamaktan gerçekten büyük mutluluk duyuyoruz. Fuar alanımız da her yıl genişliyor. Fuar 2014 yılında 100 bin metrekare kapalı alanda gerçekleştirildi."

MÜSİAD Eski Genel Sekreteri Özcan Tokel'e göre, MÜSİAD Fuarları, Anadolu sermayesine yeni bir açılım fırsatı sağlamıştı. Çünkü üyeler farkında olmadan pazarlama ve ürün geliştirmede önemli bir mecraı keşfetmişlerdi. Böylece hem pazarlarını geliştirip genişletmişler hem de rekabetçiliklerini artırmışlardı. Tokel, bu görüşünü şöyle dile getiriyordu:

"MÜSİAD faaliyetlerine aktif olarak katılan üyeler, gerek yurt içinden, gerekse yurt dışından birçok kişilerle, kurumlarla tanışma fırsatı bulurlar. İşini profesyonelce yapanlar, MÜSİAD'ın sağladığı bu ilişkilerle işlerini geliştirdiler.

İlk kez 1993 yılında İzmir'de düzenlenen MÜSİAD Fuarları Anadolu sermayesine yeni bir açılım fırsatı verdi. İlk MÜSİAD fuarlarında ürünlerini oldukça amatör şekilde sergileyen MÜSİAD üyeleri, farkında olmadan pazarlamada ve ürün geliştirmede önemli bir mecraı keşfetmiş oldu.

O zamana kadar fuarlara ziyaretçi olarak bile gitmeyen girişimciler, geçen süre zarfında bir yandan fuarlara katılma, ürün sergileme ve iletişim kurma konusunda kendilerini geliştirirken, diğer yandan da uluslararası fuarları gezme alışkanlığı edinerek kendileriyle ilgili son gelişmeleri takip eder hâle geldiler. İlk defa bizim fuarlarda küçük metrekarelerde stand kiralayanlar şu anda uluslararası fuarların daimi katılımcısı hâline geldi. Dolayısıyla hem piyasalarını geliştirdiler hem de rekabet güçlerini artırdılar."

Bir sivil toplum kuruluşu olarak MÜSİAD tarafından düzenlenen fuarlar, hem ulusal iş çevrelerinde, hem de uluslararası iş dünyasında büyük ilgiyle karşılanmıştı. Ayrıca çok kısa bir süre içinde hem yerel ziyaretçi hem katılımcı firma sayısı, hem de yabancı işadamları stand ve ziyaret katılımı açısından en büyük fuarlardan biri olma başarısını göstermişti.

İlk kez 1993 yılında İzmir'de düzenlenen MÜSİAD Fuarları Anadolu sermayesine yeni bir açılım fırsatı verdi.

Fotoğrafın hikâyesini
video olarak seyretmek isterseniz
lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD Uluslararası Fuarı'nı açıldığı
günden bugüne kadar toplam 2.62 milyon
kişi ziyaret etti. Böylece fuar, kendi alanında
uluslararası prestijli bir marka haline geldi.

MÜSİAD EXPO, 2024'te 20'nci kez kapılarını açtı. 26-29 Kasım 2024 tarihlerinde TÜYAP İstanbul Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen MÜSİAD EXPO 2024 dünyanın dört bir yanından yatırımcı, sanayici ve girişimci iş insanını bir araya getirdi.

MUSIAD KARZ-I HASSEN

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

**“İman edip iyi işler yapan,
namaz kılan ve zekât verenler var ya,
onların mükâfatları Rableri katındadır.
Onlara korku yoktur, onlar üzüntü de çekmezler.”
Bakara, 277**

İslam'ın sosyal adalet ve dayanışma ilkelerinden biri olan Karz-ı Hasen, yalnızca bir borç değil; bir güven, bir vefa ve bir duadır. Kur'an-ı Kerim'de "Allah'a verilen güzel borç" olarak tanımlanan bu kavram, MÜSİAD bünyesinde 2016 yılında kurumsal bir yapıya dönüştürülerek Karz-ı Hasen Sandığı adıyla hayata geçirildi.

Bu sandık; herhangi bir menfaat ya da faiz beklentisi olmaksızın, sadece Allah rızasını gözeterek, geçici mali sıkıntı yaşayan üyelere onur kırıcı olmayan, faizsiz, geri dönüşümlü destek sunar. Peygamber Efendimiz'in "Sadakadan daha faziletli" buyurduğu Karz-ı Hasen, artık sadece bireysel bir iyilik değil, kurumsal bir hayır hareketidir.

MÜSİAD Karz-ı Hasen Sandığı; yalnızca ekonomik bir destek değil, inançla yoğrulmuş bir kardeşlik sözleşmesidir. Faizsiz, şartsız ve mahremiyet içinde işleyen bu sistem; geçici mali zorluk yaşayan üyelere onurunu zedelemeyen, gönülden bir destek sunar.

Bugüne kadar 47 şubeden 270'ten fazla üyeye, 100 milyon TL'yi aşkın destek ulaştırılmış; özellikle afet ve kriz zamanlarında bu sistem bir can simidi olmuştur. 6 Şubat depremleri sonrası Karz-ı Hasen'den faydalanan üyelerin ifadeleri, sistemin hem maddi hem manevi gücünü gözler önüne sermektedir: "Arkamda dağ gibi duran bir camia hissettim."

Karz-ı Hasen Sandığı yalnızca bir fon değil; modern dünyada hızla aşındırılan güven, sadakat, merhamet ve dayanışma gibi kadim değerlerin dijitalleşmiş, sistemleşmiş ve kurumsal bir yapıya bürünmüş halidir. Bir başka ifadeyle bu sandık, unutulmaya yüz tutmuş bir ahlak mirasının çağdaş dünyada yeniden yeşermesidir.

VIZYONER

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

Ülkemizin ekonomik stratejisine doğrudan etki

MÜSİAD Vizyoner, MÜSİAD'ın sadece iş dünyasına değil; aynı zamanda Türkiye'nin gelecek vizyonuna sunduğu en önemli entelektüel katkı platformlarından biridir. 2015 yılından bu yana iki yılda bir düzenlenen bu büyük zirve; iş dünyasının, akademinin, kamunun ve genç girişimcilerin kesiştiği bir strateji ve etki sahasıdır. Her biri dönemsel ihtiyaçlara karşılık gelen temalarıyla Vizyoner Zirveleri, Türkiye'nin zihinsel, teknolojik ve ekonomik sıçramalarında fikir üretim merkezi olarak çalışmaktadır.

Zirve temasına göre seçilen her başlık, sadece konuşulmakla kalmaz; yerli ve yabancı konuşmacılarla birlikte analiz edilir, anlamlandırılır ve dönüştürülür. "Gelecekle İş Yapmak", "Dönüşen Dünyada Yeni Türkiye", "Dijital Gelecek", "Fark Et" ve son olarak "Biz'in Gücü" temalarıyla gerçekleşen organizasyonlar, iş dünyasında köşe taşı olmuş; katılımcıların zihninde kalıcı izler bırakmıştır.

Bu zirveler, sadece fikir alışverişi yapılan etkinlikler değil, aynı zamanda somut iş birliklerinin ve stratejilerin doğduğu, kolektif aklın harekete geçtiği alanlardır. MÜSİAD Vizyoner, Türkiye'nin kalkınma hedeflerine ulaşmasında ve küresel rekabette öne çıkmasında önemli bir rol oynar.

2023 yılında düzenlenen Vizyoner'23 Zirvesi, "Biz'in Gücü" temasıyla, bireysel çabaların ötesine geçerek kolektif hareketin önemini vurgulamıştır. MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı'nın ifadesiyle, bu zirve, Türkiye'nin kalkınmasında kolektif gücün katalizör rolünü üstlenmiştir.

Vizyoner Zirveleri'nde yapılan konuşma ve iş birlikleri gerek MÜSİAD üyesi olan gerekse de üye olmayan ve dünyanın dört bir yanından gelen katılımcıları ile kurumun ve ülkemizin ekonomik stratejisine doğrudan etki ediyor.

MÜSİAD Vizyoner Zirvesi, iş dünyasını bilgilendirmek, geleceğe hazırlamak ve güven temelli iş birlikleri geliştirmek amacıyla düzenlenen, toplumsal faydayı önceleyen stratejik bir etkinliktir. 2015 yılından beri her iki yılda bir düzenlenen zirve, Türkiye'nin kalkınmasına katkı sağlayacak vizyoner yaklaşımlar sunarak ekonomik stratejilere yön veriyor.

İŞ DÜNYASI ve GÜNCEL EKONOMİ DERGİSİ

CERCEVE

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD'ın entelektüel birikimi

Sürelî yayınlar içerisinde MÜSİAD'ın en köklü ve prestijli yayınlarından biri olan Çerçeve Dergisi, ülke gündemini yakından takip eden, yerli ve millî vizyonu önceleyen bir içerik anlayışıyla bugün 2025 yılı itibarıyla 118. sayısına ulaşmış durumda. 30 yılı aşkın süredir kesintisiz olarak yayınlanan dergi, her iki ayda bir yayımlanmakta ve MÜSİAD'ın entelektüel hafızasını oluşturan önemli bir mecra olma özelliğini korumaktadır.

Kuruluşundan bu yana hem ekonomik hem de sosyal ve kültürel konuları kapsayan dosya konuları, özel röportajlar, analiz yazıları ve güncel yorumlarla zenginleştirilen Çerçeve, sadece iş dünyasına değil; akademi, medya ve siyaset çevrelerine de hitap eden geniş bir okur kitlesine sahiptir. Yetkin kalemelerin değerlendirmeleriyle ülkenin nabzını tutan dergi, kamuoyunu bilgilendirmekle kalmayıp, fikir oluşturma konusunda da ciddi bir misyon üstlenmiştir.

Özellikle ilk dönem sayıları, MÜSİAD'ın düşünsel rotasını ve temel ilkelerini ortaya koyan yazılarla doludur. Bu yazılar, hâlâ kurumun stratejik vizyonunun şekillenmesinde referans alınan metinler arasında yer alır. Dönemin koşulları içerisinde yerli üretim, kalkınma, adil ekonomik düzen gibi konularda ortaya koyduğu duruş, Çerçeve'yi sadece bir dergi değil, bir fikir platformu hâline getirmiştir.

Günümüzde de bu misyonunu sürdüren Çerçeve, içerdiği tematik dosyalarla çağın meselelerine ışık tutmaya devam etmektedir. Sanayiden yapay zekâyâ, girişimcilikten şehirleşmeye kadar geniş bir yelpazede ele alınan konular, MÜSİAD'ın vizyonunu yansıtan derinlikli analizlerle dergide yer bulmaktadır. Ayrıca Çerçeve, tasarımı ve yayın kalitesiyle de kurumsal yayıncılıkta örnek gösterilen bir yayın hâline gelmiştir. Dijitalleşen dünyaya ayak uydurarak çevrimiçi mecralarda da erişilebilir hâle gelen dergi, arşiv niteliği taşıyan her sayısıyla Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal hafızasına katkıda bulunmaktadır.

SAINLEKS
SATINALMA MÜDÜRLERİ ENDEKSİ

Ekonominin nabzı, SAMEKS ile tutuluyor

MÜSİAD 5. Dönem Genel Başkanı Nail Olpak'ın ilk icraatlarından biri olan Satın Alma Endeksi (SAMEKS) ile dünya genelinde PMI diye bilinen satın alma yöneticileri endeksi Türkiye'ye uyarlanarak, MÜSİAD üyeleri arasında gerçekleştiriliyordu. Karadeniz Ereğlisi'nde yapılan 77. Genel İdare Kurulu toplantısından sonra, bu düşüncesini kamuoyuyla paylaşan Olpak, "Biz MÜSİAD olarak PMI endeksi üzerinde çalışmayı planlıyoruz. Bunu Türkiye'de ilk olarak biz yapacağız. Dünyanın birçok ülkesinde bu uygulanıyor. Bünyemizdeki 5 bin 600 üye ve 16 bin şirket içinde PML'yi hayata geçireceğiz" diye konuşuyordu. Bu konuşmanın üzerinden 6 ay geçmeden Başkan Olpak, SAMEKS'in ilk sonuçlarını kamuoyuna açıkladı.

Ekonominin seyrine dair tahminlerde bulunarak veri tabanını ciddi ölçüde geliştirecek farklı bir proje olarak öne çıkan SAMEKS, Ocak 2013'ten itibaren kamuoyuyla paylaşılmaya başlandı. Endeksin 6 aylık bir ön çalışmadan sonra hayata geçirildiğini duyuran Başkan Olpak, Endeksin Türkiye profilini yansıtmaya özen gösterdiklerini ve bilimsel bir yaklaşımla hazırlandığını vurguluyordu. Ankette temel ekonomik göstergelerle ilgili tahminler, sipariş durumu ve döviz kurları gibi konularda sorular yöneltiliyor. Cevaplar belli bir ekonometrik modelle endekse dönüştürülüyor.

"SAMEKS'in, reel sektörün dinamiklerini doğru bir şekilde yansıtarak piyasa yapımcıların sağlıklı kararlar almasında önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum" diyen Başkan Olpak, şöyle devam ediyordu: "SAMEKS'in arkasında büyük bir emek var. Çünkü bu endeks bini aşkın üyemizin, her ay ciddiyle zaman ayırıp, dâhil olduğu verilerin derlenme sürecinin yönetilmesiyle ortaya çıkmaktadır."

Toplanan verilerin analizini, alanlarında uzman akademisyenler ile uzman bir kadronun değerlendirdiğini kaydeden Başkan Olpak, "Ardından bu analizler rapor edilmektedir... ve tüm bunlar, bir hafta gibi kısa bir süre içerisinde kamuoyu ile paylaşılacak bir olgunluğa getirilmektedir. Bu kadar kısa bir sürede, içinde bulunulan ayın ekonomik gelişimini yansıtan ve değerlendiren bir çalışmanın ortaya çıkması, takdir edilecektir ki, büyük bir emeğin ve hassas bir çalışmanın meyvesidir" diye konuşuyordu. Olpak, SAMEKS'in gerek örnekleme açısından gerekse öncü gösterge olarak, Türkiye ekonomisinin reel dinamiklerini büyük ölçüde yansıttığını bildiriyordu.

Satınalma Müdürleri Endeksi'nin, dünyada örnekleri bulunduğunu hatırlatan Başkan Olpak, "SAMEKS'te alt endeks ağırlıklarının, doğrudan yurt içi piyasalarda yapılan odak toplantılarda belirlenmiş olması sebebiyle, SAMEKS'in, Türkiye'de, sanayi ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin algısını ve pozisyonunu, en iyi şekilde yansıttığını düşünüyoruz" diyordu.

TÜRKİYE'NİN GÜCÜ ÖDÜLLERİ

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD, 35 yıllık geçmişi boyunca birçok ödül töreni düzenlemişti. Bunlar arasında bilim-sanat, bilim-teknoloji ödülleri ve ekonomi basını ödülleri gibi çeşitli alanlarda takdim edilen ödüller yer almıştı. Ancak, geçmişte bu ödüller farklı organizasyonlar altında verilmiş ve zaman zaman kesintiye uğramıştı. 2022 yılında MÜSİAD yönetimi, dağınık hâlde bulunan bu ödüller tek bir çatı altında birleştirme kararı almış ve MÜSİAD Türkiye'nin Gücü Ödülleri adıyla düzenlemeye başlamıştı.

Bu yeni formatta, tüm ödüller tek bir organizasyonda toplanmış ve ilk kez 9 Mayıs 2022 tarihinde Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen törende sahiplerini bulmuştu. Törene, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da katılım göstermiş ve kendisine Türkiye'nin Gücü Özel Ödülü takdim edilmişti. Bu ödül, sadece bir kereye mahsus olarak verilmiş olup, başka hiç kimseye bu ödülün verilmeyeceği belirtilmişti. Törenin gerçekleştiği gün, Cumhurbaşkanı'nın aynı zamanda Ankara'da kabine toplantısı olması sebebiyle yoğun programı içinde bu etkinliğe katılımı önemli bir anı olarak kaydedilmişti.

Bu özel gecede, Cumhurbaşkanı Erdoğan için özel bir sinevizyon gösterimi hazırlanmış ve ünlü bestekar Yücel Arzen tarafından geceye özel "Yanyana" isimli bir şarkı bestelenmişti. Törende toplam 9 farklı kategoride ödül dağıtılmış ve en son ödül, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a takdim edilmişti.

Türkiye'nin Gücü Ödülleri'nin ikincisi ise 9 Mayıs 2024 tarihinde Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Türkiye'nin Gücü Ödülleri İcra Kurulu Başkanı Tahir Tuluk açılış töreninde yaptığı konuşmasında Türkiye'nin Gücü Ödülleri'ni şu ifadelerle açıklıyordu:

"MÜSİAD olarak, 34 yıldır sürdürdüğümüz ve iş dünyasındaki herkese büyük motivasyon sağladığımız projelerimizle inşallah yolumuza devam edecek ve bu kutlu yürüyüşü sürdüreceğiz. Bu gece ise Türkiye'nin Gücü Ödülleri'nin çeşitli kategorilerinde, başarılı ve örnek alınacak isimlerin ödüllendirileceği bir törene şahitlik edeceğiz. 9 farklı kategoride verilecek olan ödüllerde her kategorideki kazananlar, sadece kendi alanlarında değil, tüm Türkiye için birer ilham kaynağı olacaklar. Bu gece ayrıca, MÜSİAD'ın manevi gücünü ve vizyonunu yansıtan özel bir Jüri Özel Ödülü de sahibini bulacak."

MÜSİAD, 35 yıllık geçmişi boyunca birçok ödül töreni düzenlemiştir. Bunlar arasında bilim-sanat, bilim-teknoloji ödülleri ve ekonomi basını ödülleri gibi çeşitli alanlarda takdim edilen ödüller yer almıştır.

MTÖ

MUSIAD TİCARET OFİSİ

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

Ticarette Yalnız Değilsiniz

MÜSİAD Ticaret Ofisi, üyeler arası ticareti artırmak, iş ağını güçlendirmek ve sürdürülebilir ticaret ilişkileri kurmak amacıyla hayata geçirilmiş yenilikçi bir modeldir. Klasik "veri eşleştirme" sistemlerinden farklı olarak, sahada aktif çalışan, ihtiyaçları tespit eden ve üyeleri doğru ortaklarla buluşturan bir yapıya sahiptir.

Ofis, üyelerin mal ve hizmet taleplerine çözüm bulmakla kalmaz; düzenlediği ikili görüşmeler, sektörel ticaret günleri ve ticaret masalarıyla doğrudan iş bağlantıları kurulmasını sağlar. Türkiye genelindeki şubeler ve yurt dışındaki temsilciliklerle koordineli çalışarak ticaretin yerelden globale taşınmasına destek olur.

Ticaret Ofisi aynı zamanda üyeler arası güven duygusunu pekiştirir. "MÜSİAD üyesiyle ticaret" ilkesiyle iş yapılan her adım, kurumsal güvenlik çatısı altında yürütülür. Bu yapı, hem yeni girişimciler için bir fırsat zemini oluşturur hem de büyük işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikli tedarikçiye erişimini kolaylaştırır.

Özetle MÜSİAD Ticaret Ofisi, üyelerinin ticari gücünü artıran, iş yapma süreçlerini kolaylaştıran ve MÜSİAD içi dayanışmayı kurumsal bir yapıya dönüştüren bir merkezdir.

MUSIAD INVEST

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

Türkiye'nin yatırım potansiyelini siz de bizimle değerlendirin

MÜSİAD INVEST, Türkiye'ye yatırım yapmak isteyen uluslararası girişimciler ve sermaye grupları için MÜSİAD güvencesiyle oluşturulmuş bir yatırım destek platformudur. Amacı; doğru bilgi, güvenilir iş ortakları ve sağlıklı yönlendirme ile yatırım sürecini kolaylaştırmak ve hızlandırmaktır.

Yatırımcıya yalnızca danışmanlık sunmaz; sahada aktif destek verir. Sektör analizlerinden bölgesel fırsatlara, fizibilite çalışmalarından kamu ilişkilerine kadar uçtan uca bir yatırım rehberliği sağlar. Türkiye'de iş yapmak isteyen yabancı yatırımcının önündeki engelleri kaldırır, bürokrasiyi aşmasına ve doğru bağlantılar kurmasına yardımcı olur.

MÜSİAD'ın yurt içi ve yurt dışındaki güçlü ağı sayesinde, INVEST platformu uluslararası yatırımcıyı doğrudan doğruya yerli üretici, sanayici ve proje sahibiyle buluşturur. Bu sayede yatırım süreci hem daha güvenli hem de daha verimli bir zemine oturur.

MUSIAD connect

INFORMATIVE PROFILE

INTRODUCING DARK MODE

Bağlan, Kefşet, Fark et...

Web sitesine ulaşmak için lütfen QR kodu okutunuz.

MÜSİAD Connect, MÜSİAD üyeleri arasında güçlü bir iletişim ağı kurarak iş dünyasında dijital dönüşümün bir parçası olmayı hedefleyen yenilikçi bir platformdur. 2023 yılında hayata geçirilen bu uygulama, üyelerin birbirine kolayca ulaşabildiği, işbirliklerini geliştirebildiği, öneri ve taleplerini doğrudan iletebildiği bir dijital merkez olarak tasarlanmıştır.

Şu an itibarıyla 4.000'in üzerinde üyenin aktif olarak yer aldığı MÜSİAD Connect, hızla büyüyen kullanıcı kitlesiyle dikkat çekmektedir. Platformun içinde yer alan mağaza, satış alanları ve ticaret modülleri sayesinde üyeler kendi ürünlerini tanıtabilmekte, alışveriş yapabilmekte ve iş bağlantılarını dijital ortamda geliştirebilmektedir. Bu sayede MÜSİAD Connect yalnızca bir iletişim platformu değil, aynı zamanda dijital bir pazar yeri işlevi de görmektedir.

Teknolojinin sunduğu imkânları en verimli şekilde kullanan MÜSİAD Connect, üyeler arası iletişimi sadece bireysel bazda değil, kurumsal ve sektörel anlamda da güçlendirmektedir. Platform, ticaret ağı oluşturma, iş fırsatları yaratma, sektörel bilgilendirme, etkinlik duyuruları ve sosyal etkileşim gibi birçok fonksiyonu bünyesinde barındırarak üyelerin iş dünyasındaki etkinliğini artırmayı amaçlamaktadır.

MÜSİAD Connect, kullanıcı dostu arayüzü sayesinde mobil cihazlar, tabletler ve bilgisayarlar üzerinden kolayca erişilebilmektedir. Bu sayede, üyeler her an her yerden platforma bağlanarak güncel bilgilere hızlı bir şekilde ulaşabilir, farklı sektörlerden iş insanlarıyla doğrudan iletişime geçebilir ve ortak projeler geliştirebilir. Ayrıca, platformun sunduğu anlık bildirimler ve mesajlaşma özellikleri, üyelerin güncel gelişmeleri kaçırmadan etkin bir şekilde bağlantıda kalmasını sağlar.

MÜSİAD Connect, dijital dünyanın gerektirdiği hız ve esneklikle iş dünyasını bir araya getiren güçlü bir etkileşim ağıdır. Platform, yalnızca iş bağlantıları kurmakla kalmayıp aynı zamanda MÜSİAD üyeleri arasında dayanışma kültürünü pekiştirerek, bilgi paylaşımını teşvik eder ve ortak hedeflere ulaşmayı kolaylaştırır.

MÜSİAD Connect'in sunduğu avantajlardan biri de etkinlik yönetimi modülüdür. Bu modül sayesinde MÜSİAD tarafından düzenlenen toplantılar, konferanslar, eğitim programları ve networking etkinlikleri hakkında güncel bilgilere anında erişmek mümkündür. Üyeler, ilgilendikleri etkinliklere kolayca kayıt yaptırabilir, etkinlik süresince diğer katılımcılarla etkileşimde bulunabilir ve etkinlik sonrası içeriklere erişerek bilgi alışverişini sürdürebilirler.

MÜSİAD Connect ayrıca, sektörel bazda oluşturulan gruplar ve forumlar aracılığıyla ortak ilgi alanlarına sahip üyelerin belirli konular üzerinde tartışmalar yürütmesine ve deneyimlerini paylaşmasına imkân tanır. Bu sayede, üyeler sektörel trendleri yakından takip edebilir, yeni iş fırsatları keşfedebilir ve bilgi birikimlerini artırabilirler.

Kurumsal aidiyeti güçlendiren, üyeler arası sinerjiyi pekiştiren ve iş dünyasını dijitalleşme süreçlerine entegre eden MÜSİAD Connect, MÜSİAD'ın birlik ruhunu dijital dünyaya taşıyan akıllı ve stratejik bir platformdur. 21. yüzyılın hızına ve gereksinimlerine uygun olarak geliştirilen bu platform, MÜSİAD üyelerinin iş hayatındaki etkinliğini artırarak sürdürülebilir başarıya katkı sunmaktadır.

MUSIAD TV

Youtube kanalına abone olmak için lütfen QR kodu okutunuz.

İş dünyasının kalbi

MÜSİAD TV ile iş dünyasının ihtiyaç duyduğu pratik bilgiler, güncel haberlere ilişkin getirilen yorumlar, genç girişimcilerin ufkunu açacak fikirler, Türkiye'nin önde gelen iş insanlarının aktaracağı tecrübeler, izleyiciler ile buluşuyor. 35 yıllık bilgi ve birikimin yansıması olan bu platform, MÜSİAD'ın iş dünyasındaki deneyimini dijital medya aracılığıyla kamuoyuna aktarmaktadır.

MÜSİAD TV ile izleyiciler, MÜSİAD'ın organize ettiği forum, konferans, panel ve ekonomi zirveleri gibi büyük çaplı organizasyonları canlı yayın ile yakından takip edebiliyor. YouTube kanalı üzerinden aktif yayın yapan MÜSİAD TV, MÜSİAD programlarını ve faaliyetlerini anlık olarak izleyiciyle buluşturuyor. Bugün itibarıyla 12 bin aktif abonesi bulunan kanal, izleyici kitlesine sürekli olarak değerli içerikler sunmaktadır.

MÜSİAD TV'de Türkiye ekonomisini yakından ilgilendiren tüm iş kollarında sektörün önde gelen temsilcileri ile hazırlanan özel röportajlar, MÜSİAD üyelerinin kendilerini yakından tanıtabileceği "Üye Tanıtım Filmleri", iş dünyasını yakından ilgilendiren gelişmelerin ele alınacağı Ekonomi Programları, Fuar Tanıtımları, Bilgilendirme Programları, Eğitim Programları ve Başarı Hikâyeleri de izleyiciler ile buluşuyor. Ayrıca küresel ve yerel ölçekte girişimcilik, inovasyon ve teknoloji odaklı yayınlarla, iş dünyasındaki dönüşüm süreçlerine dair derinlemesine analizler de sunulmaktadır.

MÜSİAD TV, dijital yayıncılığın tüm olanaklarını kullanarak iş dünyasının nabzını tutmaya devam etmektedir. MÜSİAD'ın vizyonunu daha geniş kitlelere ulaştıran bu mecra, hem güncel gelişmeleri takip etmek isteyenler için hem de ilham arayan girişimciler için vazgeçilmez bir bilgi kaynağıdır. Platform, aynı zamanda genç profesyonellere ve öğrencilere yönelik özel içerikleriyle iş dünyasına hazırlık sürecine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. MÜSİAD TV, bilgiyi yalnızca aktaran değil, aynı zamanda toplumun farklı kesimlerini iş dünyasıyla buluşturan etkili bir köprü rolü üstlenmektedir.

Bir kutlu sefer: Ticari seyahatler İlk yurtdışı gezisi, Özal'la...

Turgut Özal, Türkiye'yi küresel ekonominin bir parçası yapmaya yönelik yoğun çabaları içerisinde ihracatın önünü açmış ve Türk iş adamlarını ihracata yönlendirmek için cazip teşvikler vermeye başlamıştı. Ayrıca ilk kez yurt dışı gezilerine işadamlarını da dahil ederek onların görgülerini artırmaya ve dışa yönelik bir ufuk ve vizyon kazandırmaya çalışmıştı.

MÜSİAD heyeti ilk kez 1993 yılında Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın yaptığı Orta Asya gezisine örgütsel düzeyde katılmıştı. İş adamlarını Cumhurbaşkanı Demirel döneminde de yurt dışı gezilerine katılmaları devam etmiş, ancak Demirel, bu dönemde Anadolu sermayesine karşı daha mesafeli bir tutum sergilemişti. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer döneminde ise 2002 yılına kadar yaptığı gezilerde iş adamlarına yer verilmemiş. 2002 yılından sonra ise yapılan az sayıdaki gezide iş adamlarının katılmaları sağlanabilmişti. Dolayısıyla Özal dönemi uluslararası ilişkilerde iş adamlarına açılım sağlamaya dönük bir model olmuş, Anadolu sermayesi için bir referans noktası oluşturmuştu.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül dönemindeki değişim ise dikkat çekiciydi. Sektörel düzeyde iş adamı örgütlerince organize edilen yurt dışı gezilerine her düzeyde girişimcinin yoğun bir biçimde katılmalarına Gül ile birlikte başlandı. 2010 yılı itibarıyla Cumhurbaşkanı Gül döneminde yurt dışı gezilere katılan işadamı sayısı üç bine ulaşmıştı. KOBİ'ler, İş adamı örgütlerinin ve Dışişleri uzmanlarının teknik desteği ile yabancı ülkelerdeki muhataplarına ulaşabilmişler, iş bağlantıları kurabilmişlerdi. Sorunlarını en üst düzeyde devlet otoritelerine aktarabilmişler, iş adamı örgütlerinin hazırladıkları raporlar sayesinde de gezilerin sonuçlarına ilişkin otoritelere bilgi akışı sağlanabilmişlerdi. Uluslararası ilişkilerde iş adamlarının dışa açılmasını teşvik eden politikaların güç kazanmasına paralel olarak, siyasal otoriteler, her düzeyde ve sektörde iş adamı gruplarına uzmanlık desteği sağlayarak, uluslararası piyasalar ile bu gruplar arasında bir köprü işlevi görmeye başlamışlardı.

Yine Abdullah Gül döneminde ve dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan nezdinde MÜSİAD yurt dışı seyahatlerinde aktif görev almak için çabalarda bulundu. Nail Olpak'ın başkanlığında MÜSİAD'ın organize ettiği Litvanya gezisi bu anlamda bir ilkti. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün liderlik ettiği Litvanya ve Estonya ziyaretlerinde MÜSİAD, resmî iş heyetinin organizasyonunu üstlendi ve iş dünyası etkinliklerine ev sahipliği yaptı. Organizasyonun başkanı, Cumhurbaşkanlığı

ekibinde yer alan Koray Ertaş tarafından da takdirle karşılandı. Dönüş yolunda yapılan görüşmede, yetkililerin başta MÜSİAD'ın bu tür bir organizasyonu başarıyla gerçekleştiremeyeceğine dair endişeleri olduğu ancak etkinliğin beklenenin çok üzerinde bir kaliteyle gerçekleştiği ifade edilmişti. Yetkililer, MÜSİAD'ın bugüne kadar gördükleri en iyi organizasyonlardan birini gerçekleştirdiğini belirterek teşekkürlerini sundular.

Nail Olpak o geziyi şöyle anlatıyordu: "Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'le birlikte bir yurt dışı gezimiz vardı. Litvanya olması lazım. O gezide MÜSİAD olarak ilk kez ev sahipliği yaptık. Organizasyonun her detayını biz üstlendik. Hatta şunu söyleyeyim, havaalanında profesyonel kadrodan arkadaşlarımız uçağa binerken katılımcıları oteldeki oda numaralarını bile önceden bildirmişlerdi. Yani bizim ekip işi o kadar profesyonelce ele aldı ki, biraz abartmış bile olabiliriz ama olumlu anlamda! Baştan sona kusursuz bir organizasyon oldu."

Özal'ın başlattığı ve hâlâ süregelen bu süreci, MÜSİAD aktif şekilde desteklemiş ve geliştirmek için gayret göstermişti. MÜSİAD, Türkiye'nin geleneksel pazarı olan Batılı ülkeler dışında Afro-Avrasya coğrafyasına (Osmanlı hinterlandına) odaklanarak Türk dış ticaretine yeni bir açılım getirmişti. Devletin, "Komşu ve Çevre Ülkeler Strateji"siyle gündeme getirdiği bu vizyonu, yıllar önce gerçekleştirmek için uğraşmıştı.

Çerçeve Dergisi'nde kaleme aldığı yazıda Kahire'nin Berlin'den daha yakın olduğunu vurgulayan içerisinde Erol Yazar, Kahire'de MÜSİAD heyetinin başına gelen komik bir olayı ise şöyle aktarıyordu:

"Mısır'da başımıza gelen olay gerçekten ilginç ve komikti. Orada bizi bekleyen arkadaşlarımız vardı ve bir etkinlik düzenleyecektik. Bizi karşılamak için büyük bir 'Welcome MÜSİAD' yazısı asmışlardı. Biz de pasaport kontrolünden henüz geçmemiş, sırada bekliyorduk. Karşı tarafa bakıp 'Ne güzel, bizim için hoş geldiniz yazısı hazırlamışlar' diye düşünüyorduk. Tam o sırada, birileri geldi ve

yazıyı apar topar topladı, götürdü. Şaşırdık, 'Ne oluyor, neden kaldırıyorlar?' diye anlamaya çalışıyorduk. Sonra pasaport kontrolünden geçtik, bir baktık, yazıyı tekrar yerine koymuşlar. Ne olduğunu sordumuzda, meğer polis yazıyı görünce 'Welcome MÜSİAD' yerine 'Welcome Mossad' yazdıklarını sanmış! Bizi İsrail istihbarat teşkilatı Mossad'a hoş geldiniz diyorlar diye yanlış anlamışlar. Sonradan MÜSİAD'ın bir iş insanları derneği olduğunu öğrenince hata yaptıklarını fark etmişler ve yazıyı yerine koymuşlar. Bu olaydan sonra MÜSİAD adını özellikle dikkatli telaffuz etmek gerektiğini öğrendik. Güzel bir hatıra olarak kaldı bizim için."

MÜSİAD da tıpkı Özal'ın yaptığı gibi girişimcileri yurt dışına götürüp, onların yeni fırsatlarla karşılaşmasının önünü açmış oldu. Ancak bu gezileri yapmak için yasal bazı sıkıntıları aşmak sanıldığı gibi kolay olmamıştı. İlk yurt dışı gezileri gerçekleştiren Erol Yazar, o dönem Dernekler Kanunu'nun yurt dışı faaliyet yapmalarına yasak getirdiğine işaret ederek, trajikomik durumu şöylece hikâye ediyordu: "O zaman dernekler kanunu bizim yurt dışında faaliyet yapmamızı yasaklıyordu. Onun için bütün faaliyetlerimizi bu kanun değişinceye kadar farklı isimler altında yapmak zorunda kaldık. Yurt dışına gezilerimizi, dernekten bağımsız bir şekilde, iş adamı seyahate gidiyormuş gibi yaptık. Dernek olarak faaliyet yaptığımızı çok açık anlatamıyorduk."

Yüksek İstişare Kurulu Heyeti Üyesi Yusuf Cevahir ise bu seyahatlerde Özal'ın rolünü şu cümlelerle anlatıyordu: "Turgut Özal'ın liderliğinde Türkiye, ticarete serbestleşme sürecine girdi. Özal'ın girişimleri, sadece ekonomik alanla sınırlı kalmadı; yurt dışı ziyaretleri ve uluslararası iş dünyasıyla doğrudan temas kurma imkânı da onun döneminde başladı. O yıllarda, ticari heyetlerin yurt dışına çıkışı ve Orta Asya ile Batı ülkelerine yapılan ziyaretler, Özal'ın politikaları sayesinde mümkün oldu. Özal'ın sağladığı fırsatlar, iş dünyasının dış dünya ile entegrasyonunu hızlandırdı. Türkiye ve iş dünyası olarak ona çok şey borçluyuz. Özal'ı rahmetle anıyoruz"

İlk durak, Moskova...

MÜSİAD'ın ilk yurt dışı gezi durağı, Moskova oldu. Ardından Türk Cumhuriyetleri, Malezya, Avrupa, Afrika, Sudan gelmişti. 28 Şubat süreciyle yeşil sermaye ve irticacı olmakla suçlanan MÜSİAD, aynı yıl ABD'ye bir gezi düzenliyordu. 40 kişilik bir ekiple gerçekleşen bu ziyaret sırasında IMF ve Dünya Ticaret Merkezi yetkilileri ile finans çevrelerinde çeşitli görüşmeler yapılmıştı.

MÜSİAD Kurucu Üyesi ve Eski Genel Başkan Yardımcısı Natık Akyol, 7 yıl sürdürdüğü Dış İlişkiler Komisyon Başkanlığı görevinin de verdiği tecrübeyle, yurt dışı seyahatlerinde hedef pazar stratejisi izlediklerini söylüyordu. İlk etapta daha önce ihmal edilen pazarlara yöneldiklerini kaydeden Akyol, ziyaret edilen ülkelerde resmî ve özel sektör temsilcileriyle temas kurduklarını anlatıyordu. Akyol sözlerine şöyle devam ediyordu:

"Türkiye Batı'yla ilişkilerini geliştirmeye çalışırken önemli pazarları ihmal etmişti. İşte bu noktadan hareketle Orta Doğu, Kuzey Afrika, Uzak Doğu, Orta Asya ve Rusya gibi hedef pazarlara yöneldik, bu pazarlara yönelik pazarlama stratejilerinin geliştirilmesini savunduk. Kuruluşumuzdan itibaren belirtilen bölgelere üyelerimizin katıldığı toplu iş gezileri organize ettik.

Bu gezilerde karşılıklı iş adamları arasındaki görüşmeler yanında, gittiğimiz ülkelerdeki resmi ve özel sektör temsilcileriyle de temaslar kurduk. Yurt dışındaki workshoplara katıldık veya kendimiz bizzat organizasyonlar yaptık. Bugüne kadar birçok üyemiz, bu gezilerden edindikleri tecrübeler ve iş bağlantıları ile ve hatta yurt dışına yatırım konusunda büyük mesafe katettiler. Bundan dolayıdır ki bugün MÜSİAD'a yurtdışından sürekli heyetler gelmektedir. MÜSİAD fuarına gelen yabancı ziyaretçi sayısı her geçen yıl daha fazla olmaktadır, ihracatımız sürekli artmaktadır. Bütün bunlar yapılan organizasyonların hedefine ulaştığını gösteriyor."

MÜSİAD'ın yurt dışı gezileri, Türkiye içinde bir merkeze uğramadan doğrudan dış pazara ulaşmayı da sağlamıştı. MÜSİAD öncesinde Türkiye'de sermaye hareketliliği, genelde Anadolu'dan İstanbul'a, oradan da dünyaya açılma şeklinde gerçekleşmişti. Mesela Türkiye'nin önde gelen kurumlarından Koç Holding'in temeli Ankara'da, Sabancı Holding'inki ise Adana'da atılmıştı. Fakat bir zaman sonra merkezlerini İstanbul'a taşımışlardı. Çünkü iç pazarın pazarlama merkezi İstanbul'du. Onlar da önce İstanbul'a gelerek iç pazardaki konumlarını güçlendirmişler, daha sonra da buradan dünyaya açılmışlardı. Doğal süreç böyle işlerken, MÜSİAD'ın da etkisiyle Anadolu girişimciliği doğrudan dünya pazarlarına yönelmişti. Sürecin Özal'la başladığını kaydeden Cüneyt Ülsever, "Anadolu kökenli bu sermaye kesimi, çok ilginç biçimde kısa sürede iç pazarı da atlayarak dünyaya ihracat yapan bir konuma ulaştı. İhracatçı olarak gelişti" diyerek bu tespiti doğruluyordu.

MÜSİAD'ın yurt dışı gezileri, Türkiye içinde bir merkeze uğramadan doğrudan dış pazara ulaşmayı da sağlamıştı. MÜSİAD öncesinde Türkiye'de sermaye hareketliliği, genelde Anadolu'dan İstanbul'a, oradan da dünyaya açılma şeklinde gerçekleşmişti.

Ümmet Meselelerine Hassasiyet

MÜSİAD uluslararası platformda bazı hassasiyetlere sahipti. Özellikle Bosna meselesindeki hassasiyeti henüz Çerçeve'nin ilk sayısında kendisini belli ediyordu. Bosna'da yaşanan mezalimi kapaktan duyuran MÜSİAD, ekonomik yönden çok sıkı bir ambargoya tabi tutulan Filistin'e yönelik aktif ilgisinden de hiçbir şey kaybetmemişti. Mazlumiyetin, zulmün yaşandığı her yere eli uzanıyor, sosyal sorumluluk vazifesiyle yardım elini oralara kadar uzatmayı vazife kabul ediyordu.

Hemen her MÜSİAD başkanı, hemen her vesile ile Filistin'le iş birliği çerçevesinin genişletilmesi gerektiğini düşünüyor, Filistin'in bir ümmet meselesi olduğunu vurguluyordu. 7 Ekim 2023 tarihinde başlayan ve artarak devam eden İsrail saldırıları neticesinde binlerce Filistinli hayatını kaybetti. Gazze kenti temel gereksinimlerini karşılayamaz hâle geldi. Hastaneleri bombalandı. Koca bir kent âdetâ yalnız bırakıldı.

Bu doğrultuda MÜSİAD, insani yardım çalışmalarını hızlandırdı. Genel merkezde düzenlenen müzayedede toplanan bağışlar Sadakataşı Derneği ve Deniz Feneri Derneği üzerinden Filistin'e gönderildi. Bunun yanı sıra Gazze'ye gönderilen İyilik gemilerine Kızılay iş birliği ile gıda kolisi kampanyası başlatıldı. Genel Başkan Mahmut Asmalı o süreci şöyle anlatıyordu:

"7 Ekim'den bu yana Gazze'de büyük bir insanlık dramı yaşanmakta, tüm dünyanın vicdanını yaralayan bir zulüm devam etmektedir. Bu görüşmenin yapıldığı 7 Mayıs 2024 itibarıyla dahi saldırılar sürmekte, özellikle Refah Sınır Kapısı'na yönelik büyük bir hava ve kara harekâtı gerçekleştirilmektedir. Ne yazık ki İslam dünyasının en aciz ve çaresiz kaldığı dönemlerden birini yaşıyoruz. Yüreğimiz paramparça, ancak elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

Gazze yıllardır abluka altında, temel ihtiyaç malzemeleri büyük ölçüde engelleniyor. Savaşın başlamasıyla birlikte ise mevcut yardımlar tamamen kesintiye uğradı. Bu duruma bir nebze de olsa çözüm sunabilmek adına MÜSİAD olarak Kızılay iş birliğiyle bir gıda kolisi kampanyası başlattık. 28 günlük hazır yemek içeren, uzun süre bozulmayan 150 bin gıda kolisi hazırladık. Bu yardımlar toplamda 4 milyondan fazla öğün sağladı ve 7 Mayıs'ta Kızılay'ın 'İyilik Gemisi'ne yüklenerek Mersin Limanı'ndan uğurlandı.

Kızılay, MÜSİAD'a özel bir hesap açarak bu yardımların toplanmasını sağladı. Temennimiz, savaşın bir an önce bitmesi ve zulmün sona ermesi. Uzun vadede, Gazze'nin yeniden imar sürecine katkı sunmak, burada bir 'MÜSİAD Ticaret Merkezi' kurarak bölge halkının ticari faaliyetlerini desteklemek istiyoruz. Konut ihtiyacı kadar, bölge halkının ekonomik bağımsızlığını sağlayacak bir yapı oluşturmak da büyük önem taşıyor."

Türkiye'nin Gerçeği: Göç ve Göçü Yönetmek

Beşar Esad'ın devrilmesiyle nihayetlenen Suriye Devrimi boyunca yüzbinlerce insan hayatını kaybetti, milyonlarca insan göç etmek zorunda kaldı. Avrupa kıyılarında binlerce insan göçmen kaçakçılarının umut simsarlığına kanmış, Akdeniz adeta bir göçmen mezarlığı hâline gelmişti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde Türkiye Cumhuriyeti Avrupa'nın aksine elini taşın altına koymaktan çekinmemiş, göçmenlere ülkemizin kapılarını açmıştı.

Ancak 2011'den bu yana devam eden bu süreçte artan göçmen karşıtlığı, yaşanan belli başlı adli vakalar ülkemizdeki göç politikalarının doğru uygulanıp uygulanmadığı hususlarında tartışmalar meydana getirmişti. Bu doğrultuda MÜSİAD gerek kamuoyunu aydınlatmak gerekse de karar alıcılara tavsiyelerde bulunmak amacıyla UTESAV ile birlikte "Türkiye'nin Göç Raporu: Bütünleşik Bir Göç Politikasının Yol Haritası" başlıklı rapor için kolları sıvadılar.

Prof. Dr. Bekir Berat Özipek'in koordinatörlüğünde uzman bir ekip tarafından hazırlanan raporun editörü Prof. Özipek'ti. Kasım ayında basın lansmanı ile duyurulan rapora ilişkin Genel Başkan Mahmut Asmalı şöyle diyordu: "Göç, sadece bir kriz değil, doğru yönetildiğinde büyük bir fırsat olabilir. Türkiye'nin ekonomisi, kültürü ve toplumu bu dinamizmden yararlanabilecek güçtedir. Raporumuz, bu fırsatları ortaya koymak ve doğru politikaların oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla hazırlandı. Türkiye'nin göç yönetiminde bölgesel ve küresel bir model oluşturabileceğine inanıyoruz. Bugün ise göçün nedenleri daha karmaşık ve derin bir hâl almış durumda. Savaşlar, siyasi baskılar, ekonomik istikrarsızlıklar, iklim krizinin yarattığı felaketler ve insanların can güvenliğine yönelik tehditler, milyonlarca insanı yaşadıkları yerlerden göçe zorluyor. Özellikle savaşlar, insanları aniden ve çoğu zaman hazırlıksız bir şekilde evlerinden ayrılmaya itiyor."

Raporda, Türkiye'nin 2011 yılından itibaren artan göç dalgaları karşısında attığı adımlar detaylı bir şekilde ele alınıyordu. Özellikle Suriye, Afganistan ve diğer ülkelerden gelen göçmenlerin ekonomik ve toplumsal hayata entegrasyonu için öneriler sunuluyordu. Türkiye'nin mevcut göç politikalarının stratejik önemi vurgulanırken, devlet, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör arasında daha güçlü iş birliklerinin gerekliliği öne çıkarılıyordu.

Raporda, Türkiye'nin 2011 yılından itibaren artan göç dalgaları karşısında attığı adımlar detaylı bir şekilde ele alınıyordu.

MÜSİAD: Raporlardan Reel Aksiyona

Ekonomik ve sosyal konularda çözüm üreten aksiyoner bir yaklaşımı benimseyen MÜSİAD, hazırladığı raporların, ürettiği projelerin, açıkladığı görüşlerin isabetliliğiyle dikkatleri üzerine çekiyordu. Dernek, sadece raporlar hazırlamakla kalmıyor, bu raporlarda savunduğu ilkeleri hayata geçirmek için de büyük gayret gösteriyordu. "Üye, ülke ve ümmetten" sorumlu bir STK bilinciyle hareket eden MÜSİAD, rapor ve görüşlerini kamuoyuyla da paylaşıyordu.

O güne kadar kulak verilmeyen sosyal bir yapının ekonomik ve toplumsal sıkıntılarını ve taleplerini içeren bu raporlar, sorunun adımı koymada ve çözüm yolları mı belirlemede o denli doğru sonuçlar içeriyordu ki, bu raporları dikkat alan hükümetler kazanıyordu. MÜSİAD raporları, sektörel raporlar ve çözüm önerileri ile alanında kurumsallığı yakalamış ender yapılardan biri olmuştu.

Bu raporların kalitesi konusunda oldukça iddialı olan Prof. Dr. Ömer Bolat, "Bu raporları dikkate alan hükümetler kazandı, bunu söyleyebilirim. Özellikle KOBİ'lerin ön plana çıkması, dışa açık büyüme, Türk lirasından 6 sıfırın atılması, KOSGEB'in geliştirilmesi, hizmet sektörünün kapsama alanına girmesi, bilgi teknolojilerine önem verilmesi, Ar-ge çalışmalarına devlet katkılarının ortaya çıkarılması konularında yaptığımız çalışmaların çok önemli katkıları oldu" diyordu.

MÜSİAD, araştırma raporlarına kulak verilseydi 2001 krizi yaşanmayabilirdi. Çünkü daha 1995 yılında yayınladığı "Devletin Borç Krizi, İflas 1999" adlı raporla MÜSİAD, yaşanacak krizi önceden haber veriyordu. Eski başkanlardan Prof. Dr. Ömer Bolat, 2 yıllık gecikmeyi, Refahyol Hükümetlerinin ekonomiyi biraz toparlamasına bağlıyordu.

Türkiye'deki anayasa tartışmalarının olduğu dönemde başkan olan Ömer Cihad Vardan, yeni anayasaya ilişkin yaptıkları çalışmaları şöyle ifade ediyordu: "MÜSİAD olarak, ülke gündeminde yer alan konular hakkında nasıl fikir üretmeye çalıştıysak, anayasa hazırlanma sürecinde de görüş ve önerilerimizi paylaşma gayreti içinde olduk. Bu doğrultuda, MÜSİAD daha önce iki ayrı anayasa rapor çalışması hazırlamıştı.

2011 yılında ise İstanbul Üniversitesi'nde, Abdurrahman Eren hocamızın öncülüğünde ve danışmanlar kurulunun katkılarıyla yeni bir anayasa çalışması gerçekleştirdik. 'Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Önerisi' başlıklı çalışmamızı 2011 yılının sonunda hükümete sunduk. Ancak yalnızca hükümete değil, o dönemde muhalefet partilerine de giderek "Bizim düşüncemize göre anayasa böyle olmalıdır" diyerek görüşlerimizi aktardık. Biliyorsunuz, anayasa bireylerin haklarını koruyan bir metindir. Biz de bu öncelik doğrultusunda çalışmamızı şekillendirdik. Bugün bile bu çalışmanın içeriği ve o dönemde ifade ettiğimiz görüşler hâlâ geçerliliğini korumaktadır."

Teori ile pratiği birleştiren yayımlar

MÜSİAD'ın farklılığı yayınlarını hazırlama tarzında da kendini gösteriyordu. Genellikle sivil toplum kuruluşları yaptıracakları bir çalışmayı ya da hazırlatacakları bir raporu, bir akademisyenler grubuna ihale ederlerdi. Onların akademisyenler grubunun hazırladığı kitap ya da raporuna tek ilaveleri, önsöz yazmalarıydı. MÜSİAD'ın farkı ise hiçbir çalışmasını bu şekilde yapmamasıydı. MÜSİAD yayınlarını bir danışma heyetinin nezaretinde hazırlıyordu. Bu heyet içinde ise akademisyenlerin yanı sıra tecrübeli iş adamları da vardı.

Daha sonraki sürecin nasıl işlediğini ise Ali Bayramoğlu şöyle anlatıyordu: "Bu çalışmalar hazırlanır, şablon hâlinde MÜSİAD yönetimine gelir, MÜSİAD yönetimi bunları masaya yatırır, tek tek konuları baştan aşağıya ele alır. İş hayatındaki yaşananları da gerçek hayattaki yaşananları da bu raporun içerisine derç etmek suretiyle raporlarını çıkartırdı. Dolayısıyla bunlar hep teoriyle pratiğin birleştiği raporlar olmuştur."

MÜSİAD'ın yayınları kitaplar ve raporlar ile dergiler şeklinde iki ana kısma ayrılabilir. Yayınlarının büyük kısmını oluşturan kitaplar/ raporlar da kendi içerisinde üç başlıkta toparlanıyordu.

1. Ekonomi ve toplum-siyaset ile ilgili güncel konuları ve sorunları irdeleyen yayınlar: Bu kategorideki yayınlar, kamuoyu tarafından MÜSİAD Araştırma Raporları olarak bilinir. İlk rapor 1993 yılında yayınlandı. Bugün itibarıyla 91 kitap, MÜSİAD Ekonomi Kitaplığı serisi olarak yayınlanan 3 kitap ve MÜSİAD Cep Kitapları serisi olarak neşredilen 36 kitapla büyük bir külliyata dönüştü. Akademisyen-iş adamı ya da başka bir tabirle okullu-alaylı iş birliği içerisinde yazılan bu eserler, hem üyelere ve hem de ilgili kamuoyuna hitap eden bir niteliğe sahip.

2. Ekonomi ve toplum-siyaset ile ilgili olarak vizyon oluşturmaya yönelik yayınlar: Bu kategoriye giren yayınlar MÜSİAD Yönetim Kitaplığı ve MÜSİAD Kültür Kitaplığı serisinden yayınlanmıştı. 10 kitaba ulaşan bu seri de iş adamları için önemli bir kaynak oluşturuyor.

3. Kurumla ilgili prestij yayınları: MÜSİAD yıllıkları ile almanaklar bu grup içine giriyor. Bugüne kadar yayınlanan eserler dikkate alındığında sayısının 4'e ulaştığı görülüyor.

Ticari kişilik kazandıran geziler

MÜSİAD'ın düzenlediği yurt dışı gezilerine ilişkin en ilginç tespiti, gazeteci Engin Şenol yapıyor ve bu gezilerle MÜSİAD'ın üyelerine ticari kişilik kazandırdığını vurguluyordu. Şenol, katıldığı bir yurt dışı gezisi sonrasında, izlenimlerini şöyle aktarıyordu:

"MÜSİAD iş adamlarımıza bir anlamda mihmandarlık yapmayı üstlendi. Hatta uluslararası yolculuk, transferler, otele yerleşme, ülkeleri gezme vb. gibi konularda doğrudan eğitmen olarak görev yaptı. Uçağa ilk kez binenlere, yabancı bir otelde kalmayı, iş görüşmeleri yapmayı, iş yapma kurallarını öğretti. Bir anlamda üyelerine uluslararası iş yaparken işin nasıl yapılacağını, bu ilişkiler yürütülürken sergileyeceği davranış kalıplarını, dikkat edilmesi gereken hususları bir öğretmen edasıyla uygulamalı bir şekilde öğretti. İşte bunları yaparken de üyelerine ticari bir kişilik kazandırdı."

Eski Genel Başkan Yardımcılarından Erhan Erken MÜSİAD'ın bu mihmandarlık rolünü şöyle açıklıyordu:

"İş dünyasındaki insanlar eskiden daha çekingen, daha küçük ölçekli çalışıyor ve genellikle iç piyasaya odaklanıyordu. MÜSİAD, onlara birlikte hareket ederek daha büyük işler başarabileceklerine dair bir inanç ve güven aşıladı. Devlet yönetiminde ve ülke yönetiminde etkili olabileceklerini, birlikte daha güçlü bir yapı oluşturabileceklerini gösterdi. MÜSİAD, bu insanları yurt dışına taşıdı ve uluslararası ticaretin kapılarını açtı. 1980 sonrası Türkiye'nin dışı açılma süreciyle paralel olarak, içe kapanık toplulukların dünya ile entegrasyonunda önemli bir rol oynadı."

Öyle ki, MÜSİAD ile tanışmasaydı yalnızca küçük bir makinacı olarak kalacak biri, fuarlar ve uluslararası bağlantılar sayesinde bugün elli ülkeye ihracat yapar hâle geldi. Aynı şekilde, yayıncılar da MÜSİAD sayesinde yurt dışına açıldı, kitaplarını uluslararası pazarlarda satmaya başladı. Bu dışı açılma sürecinde MÜSİAD kritik bir rol oynadı. Belki başka bir yapı da benzer bir misyon üstlenebilirdi, ancak son 35 yılda MÜSİAD bu alanda önemli bir fonksiyon üstlenerek iş dünyasında dönüşüm sağladı."

Bu gezilerde karşılaşılan en büyük sıkıntılardan biri de yabancı dil sorunu. Erol Yazar, karşılaşılan sorunları aktarırken, bunları nasıl avantaja çevirdiklerini de söylüyordu aynı zamanda: "Arkadaşlarımızın çoğu yabancı dil bilmediği için bu gezilerin başarısı sınırlı oldu. Ama yeni neslimiz, o nesilden sonra gelenler dilin önemini anladılar, kavradılar. Çocuklarının yabancı dili konusunda çok hassasiyet gösterdiler. Ben hem kız çocuklarının hem erkek çocuklarının bu konuda teşvik edildiğini gördüm. Benim mesela çok toplantılarımda sadece bu konuyu işlediğim veyahut önemli bir konu olarak işlediğim olmuştur. Ailelerin çocuklarını eğitimi konularına girdik, hangi branşları seçmeleri gerektiği konularına dahi girdik."

Pasaportu MÜSİAD çıkartırdı

Ayrıca MÜSİAD, yurt dışına çıkacak üyeye yardıma olmak için bünyesinde özel bir birim de oluşturmuştu. Bu birim, pasaport almaktan, gidilecek ülkedeki kontaklara kadar üyelere yardımcı oluyor, her türlü desteği amatör bir heyecanla veriyordu. Yurt dışı inceleme gezilerine oldukça profesyonel bir şekilde hazırlanıyordu. Her şeyden önce gidilecek ülkeyle ilgili araştırmalar yapılıyor, o ülkeye hangi ürün grubundaki üyelerin gitmesinin daha uygun olacağı belirleniyordu. Ülkeye varıldığında ilgili muhataplarla buluşabilmek için o ülkede gazetelere ilanlar veriliyor, workshoplarla yabancı iş adamları üyelerin ayağına getiriliyordu. Dil bilmeyen iş adamlarına ise tercüman tahsis edilerek muhataplarıyla iş konuşmaları sağlanıyordu.

Kuşkusuz MÜSİAD yurt dışı gezilerinin, o gezinin düzenlendiği ülke için de olumlu ve işlevsel sonuçları olmuştu. Vakıfbank'ın Bosna Hersek finans piyasasının gelişimine önemli bir katkısı olan Bosna Vakufsk Bank'a yüzde 40 ortak olmasını, bu ülkeye araştırma gezisi yapan MÜSİAD önermişti.

"MÜSİAD işadamlarımıza bir anlamda mihmandarlık yapmayı üstlendi. Hatta uluslararası yolculuk, transferler, otele yerleşme, ülkeleri gezme vb. gibi konularda doğrudan eğitmen olarak görev yaptı."

STK Olarak MÜSİAD

MÜSİAD bir iş adamları derneği olarak kurulmakla birlikte, halktan kopuk olmamayı şiar edinmiş bir kurumdu. Derneğin Üçüncü Genel Başkanı Prof. Dr. Ömer Bolat, bu gerçeği şöyle ifade ediyordu:

“MÜSİAD temelde bir sanayi ve iş adamları topluluğudur. Dernek statüsünde olmakla birlikte, çalışmaları ve ilkeleri ve savunduğu değerleri itibariyle halkımızla hemhâl olmuş, halkımızla özdeşleşmiş bir kuruluştur.” Kamuoyunu doğru bilgilendirmeyi ve gerektiğinde yönlendirmeyi de kendisine misyon edinen MÜSİAD, gücünü isminin başındaki müstakillikten alıyordu. Çünkü siyasete, iktisadi çevrelere, belirli grup ve topluluklara tabi olmak yerine, müstakil olmayı tercih ediyordu. Toplumun bütün kesimlerini kucaklayacak bir düşünce ve politika geliştirme merkezi gibi çalışıyor, yeniliklere açık bir bakış açısı geliştiriyordu. Şüphesiz bunları yaparken de akıl, inanç ve adalet unsurlarını dikkate alıyordu.”

MÜSİAD bir işadamları derneği olarak kurulmakla birlikte, halktan kopuk olmamayı şiar edinmiş bir kurumdu.

Kadim Değerlerden Geleceğe

Kadim geçmişinden aldığı ilhamla, kökleri ahiliğe, dayanışmaya ve adil ticaret anlayışına dayanan MÜSİAD, 35 yıl boyunca yalnızca iş dünyasının değil, Türkiye'nin kalkınma yolculuğunun da öncülerinden biri olmuştur. Medine Pazarı'ndan miras kalan ahlaki ve etik ticaret anlayışını, günümüzün rekabetçi ekonomi düzeniyle harmanlayan MÜSİAD, Anadolu sermayesinin yükselişine liderlik etmiş, yerli ve millî üretimi teşvik etmiş, girişimcilik ruhunu canlandırmıştır.

MÜSİAD, "Yüksek Ahlak, Yüksek Teknoloji" ilkesiyle, ekonomiyi sadece maddi bir güç olarak görmemiş, onu insanlığın faydasına dönüştürmenin yollarını aramıştır. Aynı zamanda toplumsal dayanışmayı, sürdürülebilir kalkınmayı ve etik ticaret anlayışını merkeze alarak hareket etmiştir. 28 Şubat sürecinde vesayetçi anlayışa karşı verdiği mücadeleden, 15 Temmuz gecesi milli iradeye sahip çıkışına; küresel ekonomik krizlere karşı geliştirdiği stratejilerden, dijital dönüşüm ve sürdürülebilir kalkınma vizyonuna kadar her dönemde öncü roller üstlenmiştir.

MUSIAD

Geçmişten bugüne, Medine Pazarı'ndaki adaletli ve dürüst ticaret anlayışı, MÜSİAD'ın vizyonuna yön vermiştir. Bu miras, günümüzde de iş dünyasına yön veren önemli bir ilke olarak varlığını sürdürmektedir. Adil rekabetin ve dayanışma prensibinin hakim olduğu bir ekonomik düzenin inşası, MÜSİAD'ın en büyük hedeflerinden biri olmuştur..

Ancak bu yolculuk henüz tamamlanmış değildir. Türkiye, yeni ekonomik dinamikler, teknolojik dönüşümler ve küresel meydan okumalar ile karşı karşıyadır. MÜSİAD bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da yalnızca iş dünyasının değil, ülkenin tamamının kalkınmasına yönelik çalışmalarını artırarak sürdürecektir.

Bu almanak, MÜSİAD'ın geçmişine dair bir hafıza niteliği taşıırken, aynı zamanda geleceğe dair bir yol haritası sunmaktadır. 35 yıllık birikim, MÜSİAD'ın yalnızca dünü değil, yarını da şekillendirme iddiasının bir yansımasıdır. Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığına, girişimciliğine ve toplumsal kalkınmasına katkı sunmak için atılan her adım, geleceğe bırakılan kalıcı bir miras olacaktır.

MÜSİAD'ın temel değerleri olan inanç, ahlak, girişimcilik ve dayanışma ruhu, gelecek nesiller için güçlü bir ilham kaynağı olmaya devam edecektir. Birlikte çalışarak, üreterek ve paylaşılarak; "Yüksek Ahlak, Yüksek Teknoloji" şiarıyla Türkiye'yi dünyanın en güçlü ekonomilerinden biri haline getirme idealine doğru kararlılıkla yürümeye devam edeceğiz.

MUSIAD

BİR ve BERABER **OTUZ BEŞ YIL**
BELGESELİNİ İZLEMELİK İÇİN
LÜTFEN QR KODU OKUTUNUZ

